İDARE DERGİSİ

(Haziran 1928)

اداره

داخلیه وکالتنك آیلق مجموعه سی

حزیران 928

صایی : 3 | ییل : 1

رسمی قسم

تعیینلر

داخلیه

قیرشهری تحریرات مدیریتنه سابق تحریرات مدیرلرندن شوقی بك تعیین ایدلمشدر .

امنیت عمومیه

928 بودجه‌سیله احداث اولنان امنیت عمومیه مدیریت عمومیه‌سی بشنجی لوازم شعبه‌سی مدیرلکنه اوچنجی شعبه ممیزی امین‌ذکی بك ، اسکیشهر پولیس مدیرلکنه آنقره برنجی صنف مأموری مصطفی بك ، آنطالیه پولیس مدیرلکنه اسکیشهر پولیس‌مدیری مصطفی نوری‌بك ، چناق‌قلعه پولیس‌مدیرلکنه آنطالیه پولیس مدیری سرور بك ، اورفا پولیس مدیرلکنه چناق‌قلعه مرکز مأموری حامی بك ، ماردین پولیس مدیرلکنه استانبول مرکز مأمورلرندن محمدعلی بك ، قیصری پولیس مدیرلکنه قیصری مرکز مأموری خیری بك ،

İDÂRE

Dâhiliye Vekâleti'nin Aylık Mecmû'ası

Haziran [1]928

Sayı: 3 *Yıl: 1*

Resmî Kısım

Ta'yînler

Dâhiliye

Kırşehri Tahrîrât Müdüriyeti'ne sâbık tahrîrât müdürlerinden Şevki Bey ta'yîn edilmişdir.

Emniyet-i Umûmiyye

[1]928 büdcesiyle ihdâs olunan Emniyet-i Umûmiyye Müdüriyet-i Umûmiyyesi Beşinci Levâzım Şubesi Müdürlüğü'ne Üçüncü Şube Mümeyyizi Emin Zeki Bey, Eskişehir Polis Müdürlüğü'ne Ankara Birinci Sınıf Merkez Me'mûru Mustafa Bey, Antalya Polis Müdürlüğü'ne Eskişehir Polis Müdürü Mustafa Nuri Bey, Çanakkale Polis Müdürlüğü'ne Antalya Polis Müdürü Server Bey, Urfa Polis Müdürlüğü'ne Çanakkale Merkez Me'mûru Hami Bey, Mardin Polis Müdürlüğü'ne İstanbul Merkez Me'mûrları'ndan Mehmed Ali Bey, Kayseri Polis Müdürlüğü'ne Kayseri Merkez Me'mûru Hayri Bey,

آطنه پولیس مدیرلکنه قوجه ایلی پولیس مدیری یوسف ضیا بك ، قوجه ایلی پولیس مدیرلکنه طرزون پولیس مدیری ناجی بك ، طرزون پولیس مدیرلکنه دیاربکر پولیس مدیری غالب بك ، دیاربکر پولیس مدیرلکنه سابق پولیس مدیرلرندن سامی بك ، وان سر قومیسرلکنه قارص سر قومیسری حسین حسنی افندی ، بروسه ایکنجی قومیسرلکنه اورفا ایکنجی قومیسری احمد ممدوح افندی ، اورفا ایکنجی قومیسرلکنه بایزید ایکنجی قومیسری بحری افندی ، بایزید ایکنجی قومیسرلکنه قسطمونی ایکنجی قومیسری اسماعیل حامی افندی ، ارزنجان قومیسر معاونلکنه استانبول قومیسر معاونلرندن 153 نومرولو محمد عزمی افندی ، طرزون قومیسر معاونلکنه یوزعاد قومیسر معاونی توفیق افندی تعیین ایدلمشلردر .

استعفالر

استانبول 144 نومرولو اوچنجی صنف تحری مأموری ممدوح افندی ، آنقره 11 نومرولو قومیسر معاونی حسین حسنی افندی ، آنقره قومیسر معاونلرندن حبیب کمالی افندی استعفا ایتمشلردر .

تقاعده سوق اولنانلر

بتلیس سر قومیسری جمال بك مأمورین قانونك مواد موقته سنه توفیقاً تقاعده سوق اولنمشدر .

اسکان

صامسون اسکان مدیریتنه قرق بش لیرا معاشله ازمیر اسکان مدیری طلعت ، ازمیر اسکان مدیریتنه قرق لیرا معاشله مهاجرین عشائر شعبه‌سی ممیزی منیر ، قوجه ایلی اسکان مدیریتنه قرق لیرا معاشله امور تصرفیه شعبه‌سی ممیزی شوکت ، بروسه اسکان مدیریتنه معاشیله قوجه ایلی اسکان مدیری خالد ، مهاجرین وعشائر شعبه‌سی ممیزلکنه تعویضات و ایستاتستیق شعبه‌سی ممیزلکندن الفا طولایسیله آچیقده قالان سری ، استانبول اسکان ایستاتستیق مأمورلغنه اوچ بیك غروش معاشله استانبول اسکان مدیریتی معتمد وتعویضات مأموری مصطفی نوری ، استانبول اوراق مأمورلغنه یکرمی لیرا معاشله داخلیه مأمورین معزوله سندن مصطفی ، بالیکسر اسکان وایستاتستیق مأمورلغنه یکرمی بش لیرا معاشله آیوالق اسکان وایستاتستیق

Adana Polis Müdürlüğü'ne Kocaeli Polis Müdürü Yusuf Ziya Bey, Kocaeli Polis Müdürlüğü'ne Trabzon Polis Müdürü Naci Bey, Trabzon Polis Müdürlüğü'ne Diyarbekir Polis Müdürü Galib Bey, Diyarbekir Polis Müdürlüğü'ne sâbık Polis müdürlerinden Sami Bey, Van Ser-komiserliği'ne Kars Ser-komiseri Hüseyin Hüsnü Efendi, Bursa İkinci Komiserliği'ne Urfa İkinci Komiseri Ahmed Memduh Efendi, Urfa İkinci Komiserliği'ne Bayezid İkinci Komiseri Bahri Efendi, Bayezid İkinci Komiserliği'ne Kastamonu İkinci Komiseri İsmail Hilmi Efendi, Erzincan Komiser Muavinliği'ne İstanbul Komiser muâvinlerinden 153 numaralı Mehmed Azmi Efendi, Trabzon Komiser Muâvinliği'ne Yozgad Komiser Muâvini Tevfik Efendi ta'yîn edilmişlerdir.

İsti'fâlar

İstanbul 144 numaralı Üçüncü Sınıf Taharrî Me'mûru Memduh Efendi, Ankara 11 numaralı Komiser Muâvini Hüseyin Hüsnü Efendi, Ankara Komiser muâvinlerinden Habib Kemalî Efendi isti'fâ etmişlerdir.

Tekā'üde sevk olunanlar

Bitlis Ser-komiseri Cemal Bey Me'mûrîn Kānûnu'nun mevâdd-ı muvakkatesine tevfîkan tekā'üde sevk olunmuşdur.

İskân

Samsun İskân Müdüriyeti'ne kırk beş lira maâşla İzmir İskân Müdürü Talat, İzmir İskân Müdüriyeti'ne kırk lira maâşla Muhâcirîn [ve] Aşâir Şubesi Mümeyyizi Münir, Kocaeli İskân Müdüriyeti'ne kırk lira maâşla Umûr-ı Tasarrufiyye Şubesi Mümeyyizi Şevket, Bursa İskân Müdüriyeti'ne maâşıyla Kocaeli İskân Müdürü Halid, Muhâcirîn ve Aşâir Şubesi Mümeyyizliği'ne Ta'vîzât ve İstatistik Şubesi Mümeyyizliği'nden ilgā dolayısıyla açıkda kalan Sırrı, İstanbul İskân İstatistik Me'mûrluğu'na üç bin kuruş maâşla İstanbul İskân Müdüriyeti Mu'temed ve Ta'vîzât Me'mûru Mustafa Nuri, İstanbul Evrâk Me'mûrluğu'na yirmi lira maâşla Dâhiliye Me'mûrîn-i ma'zûlesinden Mustafa, Balıkesir İskân ve İstatistik Me'mûrluğu'na yirmi beş lira maâşla Ayvalık İskân ve İstatistik

مأموری بسیم ، بالیکسر اسکان قادروسندن یکرمی بش لیرا معاشله سوق واعاشه مأمورلغنك ازمیر اسکان قادروسنه نقلیله مأموریت مذکوره‌یه توزیع اراضی مأمورلرندن غالب صفوتی ، چناق قلعه تفویض مأمورلغنه کلیبولی اسکان مأموری حسنی ، کلیبولی اسکان مأمورلغنه چناق‌قلعه اسکان مأموری عاصم ، بروسه‌تفویض مأمورلغنه اسکان کتابتندن الفا دولاییسیله آچیقده‌قالان عدنان ، بالیکسر اسکان مدیریتی تفویض مأمورلغنه ترفیعاً اسکان کاتبی نیازی ، آیوالق‌اسکان ایستاتستیق مأمورلغنه آیوالق تفویض کتابتندن آچیقده قالان وحدالدین بکارك نقل و تعیینلری اجرا ایدلمشدر .

تصفیه‌یه تابع طوتولانلر

ازمیراسکان آمری اسماعیل حقی ، ازمیر معتمد وتعویضات مأموری اسماعیل سامی ، صامسون معتمد وتعویضات مأموری عرفان ، بروسه تفویض مأموری وهبی ، بالیکسر اسکان آمری حمدی ، معتمد وتعویضات مأموری فائق ، مرعش اسکان مأموری درویش بکلر مأمورین قانونك برنجی موقت ماده‌سنه توفیقاً تصفیه‌یه تابع طوتولمشلردر .

تقاعده سوق ایدیلنلر

ارکوب اسکان مأمور سابق عزت ، اولو قیدیله اسکان مأموری رفیق ، یوزغاد اسکان مأموری احمد بکلر تقاعده سوق ایدلمشلردر .

Me'mûru Besim, Balıkesir İskân kadrosundan yirmi beş lira maâşla Sevk ve İ'âşe Me'mûrluğu'nun İzmir İskân kadrosuna nakliyle me'mûriyet-i mezkûreye Tevzî'-i Arâzî me'mûrlarından Galib Safvetî, Çanakkale Tefvîz Me'mûrluğu'na Gelibolu İskân Me'mûru Hüsnü, Gelibolu İskân Me'mûrluğu'na Çanakkale İskân Me'mûru Asım, Bursa Tefvîz Me'mûrluğu'na İskân Kitâbeti'nden ilgā dolayısıyla açıkda kalan Adnan, Balıkesir İskân Müdüriyeti Tefvîz Me'mûrluğu'na terfî'an İskân Kâtibi Niyazi, Ayvalık İskan İstatistik Me'mûrluğu'na Ayvalık Tefvîz Kitâbeti'nden açıkda kalan Vahdeddin beylerin nakl ve ta'yînleri icrâ edilmişdir.

Tasfiyeye tâbi' tutulanlar

İzmir İskân Âmiri İsmail Hakkı, İzmir Mu'temed ve Ta'vîzât Me'mûru İsmail Sami, Samsun Mu'temed ve Ta'vîzât Me'mûru İrfan, Bursa Tefvîz Me'mûru Vehbi, Balıkesir İskan Âmiri Hamdi, Mu'temed ve Ta'vîzât Fâik, Maraş İskân Me'mûru Derviş beyler Me'mûrîn Kānûnu'nun birinci muvakkat mâddesine tevfîkan tasfiyeye tâbi' tutulmuşlardır.

Tekā'üde sevk edilenler

Ürgüb İskân Me'mûr-ı sâbıkı İzzet, Ulukışla İskân Me'mûru Refik, Yozgad İskân Me'mûru Ahmed beyler tekā'üde sevk edilmişlerdir.

قرارنامه‌لر [*]

آنقره قضالرندن بعض کویلرك فکیله قریتی اعتباریله دیکر قضالره ربطنه دائر

نومرو 1848 — 23 - حزیران - 928

آنقره ولایتنك یبان آباد قضاسنه مربوط قره‌چام ، اولو آغاج قریه‌لرینك فکیله چبق آباد قضاسنه‌وشیلك ، بایات، اوجی قریه‌لرینك فکیله آیاش قضاسنه و آچه‌کیسه ، صورغون قریه‌لرینك فکیله بکپازاری قضاسنه‌و آیاش قضاسنه مربوطیغون پلید ، اینجه پاید قریه‌لرینك فکیله بکپازاری قضاسنه وحایمانه‌یه مربوط کورد تاجری ، تورك تاجری ، بنلی سنانلی ، سنانلی ، اینلر ، شیخ احمدلی، ایلیجه، صبانجه، یایلا ، قره‌بکلی ، حاجی موصلی، طوپ دمیری ، آطه طوپراق قریه‌لرینك فکیله پولاطلی قضاسنه و پولاطلی قضاسنه مربوط هیوك ، حصارلی قیامع بورجاقجی ، اجرت ، کوتك ، شرفلی قریه‌لرینك فکیله حایمانه قضاسنه وزیر ناحیه‌سنه مربوط آفشار قریه‌سنك فکیله پولاطلی قضاسنه پولاطلی قضاسنه‌مربوط آشاغی یورتجی ، بالیقیوجی، یوقاری یورتجی ، اسه‌نلر ، قورت شیخ قریه‌لرینك فکیله زیر ناحیه‌سنه وبکپازارینه مربوط صاری اوبه قریه‌سنك فکیله پولاطلی قضاسنه وچبق آبادقضاسنه‌مربوط‌سرای، کوسره‌لك، آیدنجق قریه‌لرینك فکیله آنقره مرکز قضاسنه وپولاطلی قضاسنه مربوط شهیدعلی ، صورتاق قریه‌لرینك فکیله کذا آنقره مرکز قضاسنه وبالا قضاسنه مربوط قره‌جه حسن، قوشجی‌علی، حصارقریه‌لرینك فکیله آنقره‌نك کوچك

[*] باش وکالت جلیله‌نك 2 - 8287 تاریخ و 6/2797 نومرولی تذکره‌سیله تبلیغ بویورولمشدر .

Karârnâmeler [*]

Ankara kazâlarından bazı köylerin fekkiyle kurbiyeti i'tibâriyla diğer kazâlara rabtına dâir

Numara: 1848 *26 Haziran [1]928*

Ankara Vilâyeti'nin Yabanabad Kazâsı'na merbût Karaçam, Uluağaç karyelerinin fekkiyle Çubukabad Kazâsı'na ve Şilek, Bayat, Avcı karyelerinin fekkiyle Ayaş Kazâsı'na ve Akçekise, Sorgun karyelerinin fekkiyle Beypazarı Kazâsı'na ve Ayaş Kazâsı'na merbût Yoğunpelid, İncepelid karyelerinin fekkiyle Beypazarı Kazâsı'na ve Haymana'ya merbût Kürt Tâciri, Türk Tâciri, Benli Sinanlı, Sinanlı, İnler, Şeyh Ahmedli, Ilıca, Sabanca, Yayla, Karabeyli (Karabenli), Hacı Muslı, Topdemiri, Adatoprak karyelerinin fekkiyle Polatlı Kazâsı'na ve Polatlı Kazâsı'na merbût Höyük, Hisarlıkaya ma'a Burçakçı, Ücret, Kütük, Şerefli karyelerinin fekkiyle Haymana Kazâsı'na Vezîr Nahiyesi'ne merbût Afşar karyesinin fekkiyle Polatlı Kazâsı'na Polatlı Kazâsı'na merbût Aşağı Yurtcu, Balıkuyumcu, Yukarı Yurtcu, Esenler, Kurt Şeyh karyelerinin fekkiyle Zîr Nâhiyesi'ne ve Beypazarı'na merbût Sarıoba karyesinin fekkiyle Polatlı Kazâsına ve Çubukabad Kazâsı'na merbût Saray, Kösrelik, Aydıncık karyelerinin fekkiyle Ankara Merkez Kazâsı'na ve Polatlı Kazâsı'na merbût Şehîd Ali, Sortak (Surtak) karyelerinin fekkiyle kezâ Ankara Merkez Kazâsı'na ve Bâlâ Kazâsı'na merbût Karaca Hasan, Kuşcu Ali, Hisâr karyelerinin fekkiyle Ankara Küçük

---

[*] Başvekâlet-i Celîle'nin 2-7-[1]928 târih ve 6/2797 numaralı tezkiresiyle tebliğ buyurulmuşdur.

یوزغاد ناحیه‌سنه وقلعه‌جك قضاسنه مربوط قوربغه قریه‌سنك فكیله كذلك كوچك یوزغاد ناحیه‌سنه ربط والحاق اولونمشدر.

بوقرارنامه‌نك احكامنی اجرایه داخلیه وكیلی مأموردر .

رئیس جمهور
غازی مصطفی كمال

داخلیه وكیلی
شكری قایا

باش وكیل
عصمت

انقره‌یه تابع بعض ناحیه و قریه‌لرك دیكر ولایتلره ربطنه دائر [*]

نومرو
1850

19 حزیران 928

آنقره ولایتنك قلعه‌جك قضاسنه مربوط ایناللی باللی ناحیه‌سی كهیالی، قورصلی، قراللی، بوستانلی، حاجبلر، حسینلی، قاولاقلی، كماللی، حلاجلی، سرایجق، تیمارلی قریه‌لریله برلكده مذكور قضادن فك ارتباطیله چانقیری ولایتی مركزینه وچانقیری‌یه مربوط تونی، طاطلر، الما پیكار قریه‌لری چانقیریدن فك ایله قلعه‌جكه وآنقره‌نك یابان آباد قضاسنه مربوط دودرغه، دره‌بایندیر، اورنه بایندر، طوتماجی‌بایندیر قریه‌لری مذكور قضادن فك ایله چانقیری‌یه ملحق چركش قضاسنه ویابان آباده مربوط تیمورلر، چقورویران، شایع، اوزمش، قره‌پازار قریه‌لری یابان آباددن فك ایله بولی ولایتنه تابع كره‌ده قضاسنه ربط والحاق اولنمشدر .

رئیس جمهور
غازی مصطفی كمال

داخلیه وكیلی
شكری قایا

باش وكیل
عصمت

---

[*] باش وكالت جلیله‌نك 2-7-928 تاریخ و 6 - 2768 نومرونو تذكره‌سیله تبلیغ بویورلمشدر .

Yozgad Nâhiyesi'ne ve Kalecik Kazâsı'na merbût Kurbağa karyesinin fekkiyle kezâlik Küçük Yozgad Nâhiyesi'ne rabt ve ilhâk olunmuşdur.

Bu karârnâmenin ahkâmını icrâya Dâhiliye vekîli me'mûrdur.

Reîsicumhûr Gāzi Mustafa Kemal

Başvekîl İsmet

Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya

Ankara'ya tâbi' bazı nâhiye ve karyelerin diğer vilâyetlere rabtına dâir [*]

Numara: 1850 19 Haziran [1]928

Ankara Vilâyeti'nin Kalecik Kazâsı'na merbût İnallı Ballı Nâhiyesi Kahyalı, Kurslu, Krallı, Bostanlı, Hacılar, Hüseyinli, Kavlaklı, Kemalli, Hallaclı, Saraycık, Timarlı karyeleriyle birlikde mezkûr kazâdan fekk-i irtibâtıyla Çankırı Vilâyeti merkezine ve Çankırı'ya merbût Tüni, Tatlar, Elmapınar karyeleri Çankırı'dan fekk ile Kalecik'e ve Ankara'nın Yabanabad Kazâsı'na merbût Dodurga, Derebayındır, Orta Bayındır, Tutmacı Bayındır karyeleri mezkûr kazâdan fek ile Çankırı'ya mülhak Çerkeş Kazâsı'na ve Yabanabad'a merbût Timurlar, Çukurviran, Şayi', Özmüş, Karapazar karyeleri Yabanabad'dan fek ile Bolu Vilâyeti'ne tâbi' Gerede Kazâsı'na rabt ve ilhâk olunmuşdur.

Reîsicumhûr Gāzi Mustafa Kemal

Başvekîl İsmet

Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya

---

[*] Başvekâlet-i Celil'nin 2-7-[1]928 târih ve 2768-6 numaralı tezkiresiyle tebliğ buyurulmuşdur.

شورای دولت قرارلری

معاش ایله مستخدم شهر امانتلری و بلدیه مأمورلرینك مأمورین دولتدن اولدقلرینه دائر شورای‌دولت قراری

هیئت عمومیه
نومرو
44-68

29 نیسان 928

بلدیه مأمورلرینك مأمورین دولتدن اولوب اولمادقلرینك تذکری حقنده دعاوی دائره‌سی‌ریاستنك 17 کانون‌اول 1927 تاریخلی تقریریله بوبابده تدقیقات اجراسنه مأمور ایدیلن قومیسیونك 4 مارت 1928 تاریخلی مضبطه‌سی وواقع اولان استفساره جواباً کلن داخلیه وکالت جلیله‌سنك 15 نیسان 1928 تاریخلی 3018 نومرولو تذکره‌سی‌هیئت عمومیه‌ده قرائت اولندی .

قومیسیون مضبطه‌سنك خلاصهٔ‌مألی بلدیه مأمورلری خدمات‌محلیه ایفا ایتمکله برابر وظائف‌اصلیه‌لری‌ایچنده دولت خدمتلرینك بولونماسی جرائم بلدیه ایچون مجالس بلدیه‌نك حق‌قضاسی دولت خدمتی اولماسی بلدیه بودجه‌لرینك خصوصی بودجه‌لردن عد ایدلمسی واوته‌دنبری شهرامانتلریله بلدیه مأمورلرینك تقاعد ومعزولیت عائداتی ویره کلمکده اولمالری‌سببلریله‌شهرامانتلریله‌بلدیه‌لرده خدمت‌ایتمکده اولان مأمورینـدن معاشله مستخدم وتقاعد عائداتنه تابع اولانلرك دولت مأموری عد وکندیلرینك‌ده مأمورین قانونی احکامندن مستفید ایدلملری ضروری اولمه‌جغندن عبارت بولونمشدر .

داخلیه‌وکالت جلیله‌سنك‌تذکره‌سنده‌ده اوته‌دنبری عائدات تقاعدیه

Şûrâ-yı Devlet Karârları

Maâş ile müstahdem şehremânetleri ve belediye me'mûrlarının me'mûrîn-i devletden olduklarına dâir Şûrâ-yı Devlet karârı

Hey'et-i Umûmiyye

Numara: 44-68 29 Nisan [1]928

Belediye me'mûrlarının me'mûrîn-i devletden olup olmadıklarının tezekkürü hakkında De'âvî Dâiresi Riyâseti'nin 17 Kânûn-ı Evvel 1927 târihli takrîriyle bu bâbda tedkîkât icrâsına me'mûr edilen komisyonun 4 Mart 1928 târihli mazbatası ve vâki' olan istifsâra cevâben gelen Dâhiliye Vekâlet-i Celîlesi'nin 15 Nisan 1928 târihli 3018 numaralı tezkiresi Hey'et-i Umûmiyye'de kırâet olundu.

Komisyon mazbatasının hulâsa-i me'âlî belediye me'mûrları hidemât-ı mahalliye îfâ etmekle beraber vezâ'if-i asliyeleri içinde devlet hizmetlerinin bulunması cerâim-i belediyye için mecâlis-i belediyenin hakk-ı kazâsı devlet hizmeti olması belediye büdcelerinin husûsî büdcelerden addedilmesi ve öteden beri şehremânetleriyle belediye me'mûrlarının tekā'üd ve ma'zûliyet âidâtı veregelmekde olmaları sebebleriyle şehremânetleriyle belediyelerde hizmet etmekde olan me'mûrînden maâşla müstahdem ve tekā'üd âidâtına tâbi' olanların devlet me'mûru add ve kendilerinin de Me'mûrîn Kānûnu ahkâmından müstefîd edilmeleri zarûrî olacağından ibâret bulunmuşdur.

Dâhiliye Vekâlet-i Celîlesi'nin tezkiresinde de öteden beri âidât-ı tekā'üdiyye

اعطا ایدن ، بوحقلری تقاعد قانونلری احکامیله‌ده مؤید بولنان بلدیه مأمورلرینك مأمورین قانوننك تقاعده عائد احکامندن استفاده ایتملرینی متضمندر. کیفیت لدی‌المذاکره قومیسیون مضبطه‌سنده درمیان اولونان اسباب نفس‌الامره موافق اولمقله برابر مأمورین قانوننك 54 نجی ماده‌سنده دولت و ادارهٔ خصوصیه‌لر ویا بلدیه‌لر طرفندن اکمال تحصیل وکسب اختصاص ایچون مکتبلره کوندریلنلر حقنده‌کی مجبوریتلری تماماً بلدیه‌لره‌ده تشمیل ایدلمش اولمسی واستانبول شهر امانتی مأمورلرندن ثریا افندینك خدمت عسکریه‌سی اثناسنده یرینه دیکرینك تعیینی تجویز ایدلمیوب عسکرلکده کچیردیکی مدت ایچون مأذون عد اولنه‌رق تام معاش اعطاسی لازم کله‌جکی یولنده بویوك ملت مجلسی طرفندن 20 کانون ثانی 1928 تاریخنده قرار اتخاذ ایدلمسی اعتباریله شهر امانتلریله بلدیه‌لرده معاشله مستخدم مأمورینك مأمورین قانونی احکامنه تابع اولمالری طبیعی بولونمش اولمغله کیفیتك بوصورتله دعاوی دائره‌سنه تبلیغی متفقاً تقرر ایتمشدر.

انضباط قومیسیونلرنجه اتفاق ویا اکثریتله متخذ قرارلرك وکالت مقامی طرفندن تغییری مأمورین قانونك صریح وقطعی حکملرینه مخالف بولوندیغی حقنده

تنظیمات دائره‌سی
نومرو
46 – 52

12 حزیران 1928

معارف وکالت جلیله‌سنك باش وکالت جلیله‌دن محول 7 حزیران 1928 تاریخلی و 4388 نومرولی تذکره‌سی تنظیمات دائره‌سنده اوقوندی :

مذکور تذکره‌ده آلتی ذاتدن مرکب وکالت انضباط قومیسیونك بر مأمور حقنده درت رأی مخالفه قارشی ایکی رأی ایله تجزیه‌قراری ویردیکی ومقام وکالتجه‌ده مذکور ایکی رأیه اشتراك اولوندیغی تقدیرده قرارك صورت انفاذ واجراسی حقنده قانون وتعلیماتنامه‌لرده صراحت

i'tâ eden, bu hakları Tekâ'üd Kânûnları ahkâmıyla da mü'eyyed bulunan belediye me'mûrlarının Me'mûrîn Kânûnu'nun tekâ'üde âid ahkâmından istifâde etmelerini mutazammındır. Keyfiyet lede'l-müzâkere komisyon mazbatasında dermiyânolunan esbâb nefsü'l-emre muvâfık olmakla beraber Me'mûrîn Kânûnu'nun 54'ncü mâddesinde devlet ve idâre-i husûsiyyeler veya belediyeler tarafından ikmâl-i tahsîl ve kesb-i ihtisâs için mekteblere gönderilenler hakkındaki mecbûriyetleri tamâmen belediyelere de teşmîl edilmiş olması ve İstanbul Şehremânet me'mûrlarından Süreyya Efendi'nin hizmet-i askeriyesi esnâsında yerine diğerinin ta'yîni tecvîz edilmeyip askerlikde geçirdiği müddet için me'zûn add olunarak tam maâş i'tâsı lâzım geleceği yolunda Büyük Millet Meclisi tarafından 20 Kânûn-ı Sânî 1928 târihinde karâr ittihâz edilmesi i'tibâriyla şehremânetleriyle belediyelerde maâşla müstahdem me'mûrînin Me'mûrîn Kânûnu ahkâmına tâbi' olmaları tabî'î bulunmuş olmakla keyfiyetin bu sûretle De'âvî Dâiresi'ne tebliği müttefikan takarrur etmişdir.

İnzibât komisyonlarınca ittifâk veya ekseriyetle müttehaz karârların vekâlet makâmı tarafından tağyîri Me'mûrîn Kânûnu›nun sarîh ve kat'î hükümlerine muhâlif bulunduğu hakkında

Tanzîmât Dâiresi

Numara: 46-52 *12 Haziran 1928*

Maârif Vekâlet-i Celîlesi'nin Başvekâlet-i Celîle'den muhavvel 7 Haziran 1928 târihli ve 4388 numaralı tezkiresi Tanzîmât Dâiresi'nde okundu:

Mezkûr tezkirede altı zâtdan mürekkeb Vekâlet İnzibât Komisyonu'nun bir me'mûr hakkında dört re'y muhâlife karşı iki re'y ile tecziye karârı verdiği ve makâm-ı Vekâletce de mezkûr iki re'ye iştirâk olunduğu takdîrde karârın sûret-i infâz ve icrâsı hakkında kânûn ve ta'lîmâtnâmelerde sarâhat

کوریله‌مدیکندن انضباط قومیسیونی قرارلرینك مقام وکالتجه تصدیق ایدیلوب ایدیلمه‌جکنك واقلیته اشتراك اولوندیغی صورتده نه صورتله معامله اولنه‌جغنك شورای دولتجه تدقیقی طلب اولونمقده‌در .

مأمورین قانونك 52 نجی ماده‌سی موجبنجه تشکل ایدن انضباط قومیسیونلرینك ؛ قانونك احکام عمومیه‌سندن و 58 نجی ماده احکامندن آکلاشیلدیغی وجهله قضائی ماهیتده بولنان قرارلری 54 نجی ماده موجبنجه اکثریتله اتخاذ اولنه‌بیله‌جکدر. کرك اتفاق وکرك اکثریتله اتخاذ قلنان قرارلر، 57 نجی ماده‌ده صراحةً « انضباط قومیسیونلرینك مقرراتی تصدیقه محتاج اولمقسزین لازم‌الاجرادر» دینلمسنه نظراً وکالتك تصدیقنه محتاج دکلدر .

آنجق قرارلر مدلل و قانون و نظامنامه‌لره مستند اولمازسه 56 نجی ماده احکامنه توفیقاً مافوق قومیسیون ویا شورای دولت ویاخود محکمهٔ تمیزجه نقض اولونابیلیر . شو حاله نظراً معارف وکالتی انضباط قومیسیونده بر نقطه‌ده اشتراك ایدن درت رأی، قراره اساس اولوب دیکر ایکی رأی اقلیت ماهیتنده اولدیغندن مذکور ایکی رأیك قراره مابه‌الاستناد اولامیه‌جغی آشکاردر . 54 نجی ماده موجبنجه درت رأیله متخذ شو قضائی قرارك مقام وکالتجه تصدیقنه لزوم قانونی اولمادیغی کبی اقلیت رأینك قبولی‌ده غیر ممکندر . بناءً علیه انضباط قومیسیونلرنجه اتفاق ویا اکثریتله متخذ قرارلرك وکالت مقامی طرفندن تغییری مأمورین قانونك صریح وقطعی حکملرینه مخالف بولوندیغنك جواباً عرضی ایچون ریاست جلیله‌یه تقدیمنه 12 حزیران 928 تاریخنده متفقاً قرار ویرلدی .

görülemediğinden İnzibât Komisyonu karârlarının makām-ı Vekâletce tasdîk edilip edilmeyeceğinin ve ekalliyete iştirâk olunduğu sûretde ne sûretle mu'âmele olunacağının Şûrâ-yı Devletce tedkīki taleb olunmakdadır.

Me'mûrîn Kānûnu'nun 52'nci mâddesi mûcebince teşekkül eden İnzibât komisyonlarının; kānûnun ahkâm-ı umûmiyyesinden ve 58'nci mâdde ahkâmından anlaşıldığı vechile kazâî mâhiyetde bulunan karârları 54'ncü mâdde mûcebince ekşeriyetle ittihâz olunabilecekdir. Gerek ittifâk ve gerek ekşeriyetle ittihâz kılınan karârlar, 57'nci mâddede sarâhaten "İnzibât komisyonlarnın mukarrerâtı tasdîke muhtâc olmaksızın lâzımü'l-icrâdır" denilmesine nazaran Vekâlet'in tasdîkine muhtâc değildir.

Ancak karârlar müdellel ve kānûn ve nizâmnâmelere müstenid olmazsa 56'nci mâdde ahkâmına tevfîkan mâ-fevk komisyon veya Şûrâ-yı Devlet veyahud mahkeme-i temyîzce nakz olunabilir. Şu hâle nazaran Maârif Vekâleti İnzibât Komisyonu'nda bir noktada iştirâk eden dört re'y, karâra esâs olup diğer iki re'y ekalliyet mâhiyetinde olduğundan mezkûr iki re'yin karâra mâ-bihi'l-istinâd olamayacağı âşikârdır. 54'ncü mâdde mûcebince dört re'yle müttehaz şu kazâî karârın makām-ı Vekâletce tasdîkine lüzûm-ı kānûnî olmadığı gibi ekalliyet re'yinin kabûlü de gayr-ı mümkündür. Binâ'enaleyh İnzibât komisyonlarınca ittifâk veya ekşeriyetle müttehaz karârların Vekâlet makāmı tarafından tağyîri Me'mûrîn Kānûnu'nun sarîh ve kat'î hükümlerine muhâlif bulunduğunun cevâben arz için Riyâset-i Celîle'ye takdîmine 12 Haziran [1]928 târihinde müttefikan karâr verildi.

تعميمات

ادارهٔ عمومیه

قوانین ونظاماتك تمامئ تطبیقی حقنده

نومرو
2301
439

928-6-4

قوانین ونظاماتك تمامئ تطبیقی ایله مکلف اولان والی ، قائممقام وناحیه مدیرلرینك دائرهٔ مامورییت و مسئولیتلرنده قوانین ونظاماتك کندیلرینه تودیع ایتدیکی صلاحیتلری تقید واهتمامله استعمال ایده‌رك قانونه مخالف حرکات واجرا آتەمانع اولدقلرینه واوله‌جقلرینه وکالت أمیندر . هرکسجه معلوم‌اولان برپره‌نسیب اولماسنه‌رغماً بعض‌وقایعك تحدثی وکالتی تکرار بوتبلیغده بولونمایه سوق ایتمشدر :

هرآمر ومأمورك‌صلاحیت ومسئولیتی قانونله معین ومقیداولدیغنه وبوصلاحیتلر آنجق برقانونله رفع ویا تحدید ایدیله‌جکنه کوره قوانین ونظاماتله مغایر ومخالف اوله‌رق صلاحیتی تحدید ویا توسیع ایدن امر وتبلیغلرك حکمی اولامایه‌جغی کبی بوتبلیغلرك تلقی واجراسی ویاخود بوکبی تبلیغلره مستنداًصلاحیتك عدم استعمالی، آمری‌ده مأموری‌ده مسئولیتدن قورتاراماز . قانونله معین صلاحیتلرك‌عدم اجراسی موجب مسئولیت اولدیغی کبی قانونله معین صلاحیتلری تجاوزده برجرمدر . بناءً علیه یاپیله‌جق هرایشك وویریله‌جك هرامرك قانونه موافق‌وحکم قانوندن مستنبط برصلاحیته مطابق اولمسنه اعتنا ایدلمسی لازم کلدیکی کبی قانونه مغایر اوله‌رق صلاحیته تجاوز ایده‌جك امرك‌ده اسباب موجبه‌سیله موردینه اعاده‌سی ایجاب ایدر . اداری مقاملر آره‌سنده وظیفه وصلاحیتدن متولد اختلافلرك‌حلی قانونله‌معین اولدیغندن بوکبی خصوصاتك وکالته بیلدیرلمسی لازمدرافندم .

ولایتلره یازیلمش، برای‌معلومات باش‌وکالت‌جلیله‌یه‌عرض‌ایدلمشدر.

Ta‘mîmler

İdare-i Umûmiyye

Kavânîn ve nizâmâtın tamâmî-i tatbîkî hakkında

Numara: 2301/439 4-6-[1]928

Kavânîn ve nizâmâtın tamâmî-i tatbîkî ile mükellef olan vâli, kaymakam ve nâhiye müdürlerinin dâire-i me’mûriyet ve mes’ûliyetlerinde kavânîn ve nizâmâtın kendilerine tevdî‘ etdiği salâhiyetleri takayyüd ve ihtimâmla istimâl ederek kānûna muhâlif harekât ve icrââta mâni‘ olduklarına ve olacaklarına Vekâlet emindir. Herkesce ma‘lûm olan bir prensip olmasına rağmen bazı vekāyi‘in tahaddüsü Vekâleti tekrâr bu teblîğde bulunmaya sevk etmişdir:

Her âmir ve me’mûrun salâhiyet ve mes’ûliyeti kānûnla mu‘ayyen ve mukayyed olduğuna ve bu salâhiyetler ancak bir kānûnla ref‘ veya tahdîd edileceğine göre kavânîn ve nizâmata mugāyir ve muhâlif olarak salâhiyeti tahdîd veya tevsî‘ eden emir ve teblîğlerin hükmü olamayacağı gibi bu teblîğlerin telakki ve icrâsı veyahud bu gibi teblîğlere müsteniden salâhiyetin adem-i istimâli, âmiri de me’mûru da mes’ûliyetden kurtaramaz. Kānûnla mu‘ayyen salâhiyetlerin adem-i icrâsı mûcib-i mes’ûliyet olduğu gibi kānûnla mu‘ayyen salâhiyetleri tecâvüz de bir cürümdür. Binâ’enaleyh yapılacak her işin ve verilecek her emrin kānûna muvâfık ve hükm-i kānûndan müstenbit bir salâhiyete mutâbık olmasına itinâ edilmesi lâzım geldiği gibi kānûna mugāyir olarak salâhiyete tecâvüz edecek emrin de esbâb-ı mûcibesiyle mevridine iâdesi îcâb eder. İdarî makāmlar arasında vazîfe ve salâhiyetden mütevellid ihtilâfların halli kānûnla mu‘ayyen olduğundan bu gibi husûsâtın Vekâlet›e bildirilmesi lâzımdır efendim.

Vilâyetlere yazılmış, berây-ı ma‘lûmât Başvekâlet-i Celîle’ye arz edilmişdir.

تلغرافنامه‌لرك طرز تحريرى حقنده

نومرو 2440 — 9 / 6 / 928

وكالتله ولايتلر آره‌سنده تعاطى ايديله‌جك تلغرافنامه‌لرك تحرير نده آتيده‌كى خصوصك مستمراً نظر دقته آلنماسنى رجا ايدرم افندم .

1 — وكالتدن يازيله‌جق تلغرافلرك وكالتك هانكى دائره‌لرندن قاچ نومرو ايله‌يازلديغى تلغرافنامه‌نك بهمه‌حال ايلك سطرينه اشارت ايديله‌جكدر .

2 — ولايتلردن وكالته يازيله‌جق تلغرافنامه‌لرده عينى اصوله رعايت ايديله‌جكدر .

3 — ولايتلردن جواباً يازيلان تلغرافنامه‌لرك وكالتك هانكى دائره‌نك تلغرافنه جواب اولديغى تلغرافنامه‌نك ايلك سطرينه اشارت اولنه‌جقدر .

1239 نومرولو قانونك برنجى ماده‌سنده‌كى كيلونك سهواً كيله يازلديغنه دائر

نومرو 2442 — 9 / 6 / 928

2 مايس 928 تاريخلى و1907 نومرولو تعميمله تبليغ ايديلن 1239 نومرولو قانونك برنجى ماده‌سنده‌كى كيلو كلمه‌سى سهواً كيله يازلديغى آكلاشيلمشدر . اوصورتله كيلو اوله‌رق تصحيحى رجا اولنور افندم .

Telgrafnâmelerin tarz-ı tahrîri hakkında

Numara. 2440 *9 /6/ [1]928*

Vekâletle vilâyetler arasında te'âtî edilecek telgrafnâmelerin tahrîrinde âtîdeki husûsun müstemirren nazar-ı dikkate alınmasını rica ederim efendim.

1- Vekâlet'den yazılacak telgrafların Vekâlet'in hangi dâirelerinden kaç numara ile yazıldığı telgrafnâmenin be-heme-hâl ilk satırına işâret edilecekdir.

2- Vilâyetlerden Vekâlet'e yazılacak telgrafnâmelerde aynı usûle ri'âyet edilecekdir.

3- Vilâyetlerden cevâben yazılan telgrafnâmelerin Vekâlet'in hangi dâirenin telgrafına cevâb olduğu telgrafnâmenin ilk satırına işâret olunacakdır.

1239 numaralı kānûnun birinci mâddesindeki kilonun sehven kile yazıldığına dâir.

Numara: 2442 *9 /6/ [1]928*

2 Mayıs [1]928 târihli ve 1907 numaralı ta'mîmle teblîğ edilen 1239 numaralı kānûnun birinci mâddesindeki kilo kelimesi sehven kile yazıldığı anlaşılmışdır. O sûretle kilo olarak tashîhi ricâ olunur efendim.

اداره مجموعه‌سی حقنده

نومرو 2475 — 928 /6/ 9

26 مایس 1928 تاریخلی و 2222 نومرولو تحریرات عمومیه‌یه ذیلدر :

ولایت وقضا بلدیه‌لرینه‌ده برر نسخه‌اداره مجموعه‌سی کوندریله‌جکدر. بونلرك‌ده تبلیغ سابق وجهله دمیرباش اوله‌رق محافظه‌سی ایجاب ایدر افندم .

کوریوز تورك چوجوغی مجموعه‌سی حقنده

نومرو 2555 — 928 / 6 / 12

حمایهٔ اطفال مرکز عمومیسنجه هر آی « کوریوز تورك‌چوجغی » نامیله بر مجموعه نشر ایدلمکده اولدیغی معلومدر . مذکور مجموعه‌نك نشرندن مقصد ، ابوینه چوجوقلرك روحی و صحی تربیه و باقیملری حقنده تام برفکر ویره‌بیلمك وچوجوقلره‌ده درس زمانلرندن خارج وقتلرنده‌کی مطالعه ذوقنی تأمین ایده‌بیلمکدر . حمایهٔ اطفال جمعیتی مجموعه‌نك بو ایکی نقطه اوزرنده فائده‌لی اوله‌بیلمسی ایچون ترتیبات آلمش و تشکیلات یاپمشدر . مجموعه‌نك عائله‌لر آراسنده داها فضله اوقونمسنی تأمین ایچون رؤسای مأمورین ملکیه‌جه‌ده تشبثات‌لازمه‌ده بولونلمسنی تعمیماً رجا ایده‌رم افندم .

İdâre Mecmû'ası hakkında

Numara: 2475 9/6/[1]928

26 Mayıs 1928 târihli ve 2222 numaralı tahrîrât-ı umûmiyyeye zeyldir:

Vilâyet ve kazâ belediyelerine de birer nüsha İdâre Mecmû'ası gönderilecekdir. Bunların da teblîğ-i sâbık vechile demirbaş olarak muhâfazası îcâb eder efendim.

Gürbüz Türk Çocuğu Mecmû'ası hakkında

Numara: 2555 12/6/[1]928

Himâye-i Etfâl Merkez-i Umûmîsince her ay "Gürbüz Türk Çocuğu" nâmıyla bir mecmû'a neşr edilmekde olduğu ma'lûmdur. Mezkûr mecmû'anın neşrinden maksad, ebeveyne çocukların rûhî ve sıhhî terbiye ve bakımları hakkında tam bir fikir verebilmek ve çocuklara da ders zamanlarından hâric vakitlerindeki mütâla'a zevkini te'mîn edebilmekdir. Himâye-i Etfâl Cem'iyeti mecmû'anın bu iki nokta üzerinde fâideli olabilmesi için tertîbât almış ve teşkîlât yapmışdır. Mecmû'anın aileler arasında daha fazla okunmasını te'mîn için rüesâ-yı me'mûrîn-i mülkiyece de teşebbüsât-ı lâzımede bulunulmasını ta'mîmen ricâ ederim efendim.

حمایهٔ اطفال روزه تلری حقنده

نومرو 2556

928 6 12

هرسنه 23 تموز صلح کونده یتیم یاورولر منفعتنه بالعموم ولایت وقضالرده معارف اداره سیله طیاره وهلال احمر، حمایهٔ اطفال جمعیتلرندن وتورك اوجاغندن برر اعضانك اشتراکیله تشکیل ایدیلن موقت هیئتلر طرفندن توزیع ایتدیریلهرك حاصلاتنك نصفی حمایهٔ اطفال مرکز عمومیسنجه اخذ ونصف دیکری معارف وکالتی اداره سنده کی شهریاتی مکتبلرنده بولونان طلبهنك بر قسم احتیاجاتی ایچون معارف وکالتی امرینه تخصیص ایدیلن روزه تلرك بوسنه ده ذکر اولونان کونده مملکتك هرطرفنده توزیع ایدیلهبیلمسی ایچون شیمدیدن لازم کلن حاضرلقلرك اکمالنه باشلانلمش ومعارف وکالت جلیلهسنجه موقت هیئتلره اعظمی مظاهرتك کوسترلمسی حقنده معارف امینلکلرینه تبلیغات اجرا ایدلمش اولدیغندن بحث ایله روسای مأمورین ملکیه طرفلرندن ده بوبابده ممکن اولان دلالت ومظاهرتك ابرازی حمایهٔ اطفال جمعیتی مرکز عمومیلکندن اشعار اولونمشدر. مظاهرت ومعاونت لازمه ده بولونلماسنی تعمیماً رجا ایدرم.

مأمورین قانونك شهراماتی وبلدیه مأمورلرینه ده شامل اولدیغنه دائر شورای دولت قراری صورتنك لفاً کوندرلدیکنه دائر[*]

نومرو 2585

1928 6 12

مأمورین قانونك شهراماتی وبلدیه مأمورلرینه ده شامل اولدیغنه دائر شورای دولت هیئت عمومیهسنجه اتخاذ اولونان 29 یسان 928 تاریخلی قرارك مصدق برصورتی لفاً وتعمیماً کوندرلدی افندم.

[*] 6 نجی صحیفه ده شورای دولت قرارلری آراسنده مندرجدر.

-12-

Himâye-i Etfâl rozetleri hakkında

Numara: 2556 12/6/[1]928

Her sene 23 Temmuz Sulh gününde yetîm yavrular menfa'atine bi'l-umûm vilâyet ve kazâlarda Maârif idâresiyle Tayyâre ve Hilâl-i Ahmer, Himâye-i Etfâl cem'iyetlerinden ve Türk Ocağı'ndan birer a'zânın iştirâkiyle teşkîl edilen muvakkat hey'etler tarafından tevzî' etdirilerek hâsılatının nısfı Himâye-i Etfâl Merkez-i Umûmîsince ahz ve nısf-ı diğeri Maârif Vekâleti idâresindeki şehir yatı mekteblerinde bulunan talebenin bir kısım ihtiyâcâtı için Maârif Vekâleti emrine tahsîs edilen rozetlerin bu sene de zikr olunan günde memleketin her tarafında tevzî' edilebilmesi için şimdiden lâzım gelen hazırlıkların ikmâline başlanılmış ve Maârif Vekâlet-i Celîlesince muvakkat hey'etlere a'zamî müzâheretin gösterilmesi hakkında Maârif eminliklerine teblîgāt icrâ edilmiş olduğundan bahs ile rüesâ-yı me'mûrîn-i mülkiye taraflarından da bu bâbda mümkün olan delâlet ve müzâheretin ibrâzı Himâye-i Etfâl Cem'iyeti Merkez-i Umûmîliği'nden iş'âr olunmuşdur. Müzâheret ve mu'âvenet-i lâzımede bulunulmasını ta'mîmen ricâ ederim.

Me'mûrîn Kānûnu'nun Şehremâneti ve belediye me'mûrlarına da şâmil olduğuna dâir Şûrâ-yı Devlet karârı sûretinin leffen gönderildiğine dâir [*]

Numara: 2585 12/6/1928

Me'mûrîn Kānûnu'nun Şehremâneti ve belediye me'mûrlarına da şâmil olduğuna dâir Şûrâ-yı Devlet Hey'et-i Umûmiyyesince ittihâz olunan 29 Nisan [1]928 târihli karârın musaddak bir sûreti leffen ve ta'mîmen gönderildi, efendim.

---

[*] 6'ncı sahîfede Şûrâ-yı Devlet karârları arasında mündericdir.

تابعیت معاملاتندن آلنه‌جق خرجلره دائر 1260 نومرولو قانون وصورت تطبیقیه‌سنی مبین تعلیماتنامه‌نك مطبوع نسخه‌لرینك کوندرلدیکنه دائر

نومرو 2698

1928 / 6 / 17

26 مایس 1928 تاریخلی و 2216 نومرولو تحریرات عمومیه‌یه ذیلدر:

تابعیت معاملاتندن آلنه‌جق خرجلره دائر تبلیغ اولنان 1260 نومرولو قانون [*] ایله قانونك صور تطبیقیه‌سی حقنده خارجیه وکالت جلیله‌سندن بالتنظیم طبع ایتدیریله‌رك کوندریلن تعلیماتنامه‌دن عددی لفاً کوندرلدی . مندرجاتنه اهتمام ایله توفیق حرکت ایدلمسی تعمیماً تبلیغ اولنور افندم .

تعلیماتنامه

1 — تابعیت معاملاتی حقنده علاقه‌دارلر طرفندن اعطا اولنه‌جق عرضحال ووثائق یکرمی بش غروش قیدیه خرجنه تابع اولدیغی جهتله بوکبی عرضحال وثائق هرهانکی برمقام رسمیه اعطا وتودیع ایدلدیکی حالده همان عائد اولدیغی دائره‌جه عرضحال ووثیقه‌لرك هربری ایچون یکرمی بشر غروش علاقه‌داردن اخذ اولنه‌جق وقانونك یدنجی ماده‌سی موجبنجه اشبو عرضحال ووثیقه‌لره ودوائر رسمیه‌یه مخصوص خرج پوللری الصاق وابطالی صورتیله محسوب ایدیله‌جکدر . آنجق قانونك سکزنجی واشبو تعلیماتنامه‌نك طقوزنجی ماده‌لرنده ذکر وتصریح اولنان اشخاص بوخرجدن استثنا ایدیلیر .

2 — تورکیه‌ده اجانبك اقامت وسیر وسیاحتی حقنده‌کی 1331 تاریخلی قانون موجبنجه تورکیه‌یه کلن ویا اوته‌دنبری تورکیه‌ده اقامت ایده‌ن اجنبیلرهویت وتابعیتلرینی صراحةً بیان ووثائق لازمه ایله اثبات ایدرك

[*] قانون مجموعه‌نك ایکی نومرولو نسخه‌سنك 41 نجی صحیفه‌سنده مندرجدر

-13-

Tâbi'iyet mu'âmelâtından alınacak harclara dâir 1260 numaralı kānûn ve sûret-i tatbîkiyyesini mübeyyin ta'lîmâtnâmenin matbû' nüshalarının gönderildiğine dâir

Numara: 2698 *17/6/1928*

26 Mayıs 1928 târihli ve 2216 numaralı tahrîrât-ı umûmiyyeye zeyldir:

Tâbi'iyet mu'âmelâtından alınacak harclara dâir teblîğ olunan 1260 numaralı kānûn [*] ile kānûnun suver-i tatbîkiyyesi hakkında Hariciye Vekâlet-i Celîlesi'nden bi't-tanzîm tab' etdirilerek gönderilen ta'lîmâtnâmeden ( ) adedi leffen gönderildi. Mündericâtına ihtimâm ile tevfîk hareket edilmesi ta'mîmen teblîğ olunur efendim.

Ta'lîmâtnâme

1- Tâbi'iyet mu'âmelâtı hakkında alâkadârlar tarafından i'tâ olunacak arzuhâl ve vesâik yirmi beş kuruş kaydiyye harcına tâbi' olduğu cihetle bu gibi arzuhâl ve vesâik her hangi bir makām-ı resmîye i'tâ ve tevdî' edildiği hâlde hemen âid olduğu dâirece arzuhâl ve vesîkaların her biri için yirmi beşer kuruş alâkadârdan ahz olunacak ve kānûnun yedinci mâddesi mûcebince işbu arzuhâl ve vesîkalara ve devâir-i resmiyyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle mahsûs edilecekdir. Ancak kānûnun sekizinci ve işbu ta'lîmâtnâmenin dokuzuncu mâddelerinde zikr ve tasrîh olunan eşhâs bu harcdan istisnâ edilir.

2- Türkiye'de ecânibin ikāmet ve seyr ve seyâhati hakkındaki 1331 târihli kānûn mûcebince Türkiye'ye gelen veya öteden beri Türkiye'de ikāmet eden ecnebiler hüviyet ve tâbi'iyetlerini sarâhaten beyân ve vesâik-i lâzıme ile isbât ederek

---

[*] Kānûn mecmû'anın iki numaralı nüshasında 41'nci sahîfesinde mündericdir.

ضابطه‌جه قیدینی اجرا ایتدیروب بوبابده بر وثیقهٔ رسمیه اخذینه وکافهٔ معاملات رسمیه‌سنده بووثیقه‌یی ابرازه مجبور اولدیغی وقاپیتولاسیونلرك الغاسی حسبیله اجنبی قونسولاتولر املاك علم وخبری ویا وفات ایدن اجانبك عهده‌سنده‌کی املاك حقنده وراثت وسائره‌یی متضمن وثائق اعطاسنه صلاحیتدار اولمدقلری کبی لوزان معاهده‌نامه‌سنه مربوط اقامت وصلاحیت عدلیه مقاوله‌نامه‌سنك سکزنجی ماده‌سی موجبنجه اکثریا دول اجنبیه تبعه‌سنك تورکیه تبعه‌سندن فضله بر رسمه تابع طوتولمه‌سی ده ایجاب ایلمکده بولندیغی جهتله مبحوث عنه 15 مایس 1928 تاریخلی و1260 نومرولو قانونك اکتساب مرعیتی تاریخی اولان 1 تموز 1928 تاریخندن صوکرا اجنبیلرك املاك معامله‌لری ایجون آیریجه تصدیق تابعیت معامله‌سی ایفا ایتدیرمسی وبوبابده خرج اعطا ایلمسی موافق کورولمدیکندن ضابطه‌دن متنظماً اقامت تذکره‌سی اخذ ایلمش اولان اجانبك مارالذکر 1 تموز 1928 تاریخندن اعتباراً احکام معاهداته ومقابله بالمثل احکامنه توفیقاً تورکیه ده تصرف املاکه صلاحیتدار ایسه‌ده وغرودن دوغرویه یدنده‌کی اجانبه مخصوص پولیس اقامت تذکره‌سنه استناداً تصرف املاك ایده‌بیله‌جکدر.

بناءً علیه اجنبی صفتیله بر املاك تفرغ ویا انتقال معامله‌سی اجرا ایتمك ایسته‌یه‌ن اشخاص بو معامله‌سنی یدنده‌کی اجانبه مخصوص تذکره‌سی و علی‌الاصول محله‌سندن معطی فراغ و انتقال علم و خبری اوزرینه و برکونا تابعیت خرجنه تابع طوتلمقسزین دوغرودن دوغرویه ایفا ایده‌بیله‌جکدر. شوراسی نظر دقتدن دور طوتولمامليدرکه بر شخصك اجنبی صفتیله تصرف املاك ایتمش اولمسی هیچ برزمان تابعیت اجنبیه‌سنك تورکیه حکومت جمهوریه‌سنجه تصدیق و قبولنی تضمن ایتمیه‌جکدر .

3 — هر هانکی بر شخص اجنبیلك ادعاسیله ضابطه‌یه مراجعت ایده‌رك و بعض وثائق ابراز ایلیه‌رك اجانبه مخصوص اقامت تذکره‌سی طلب ایلدیکی ویا بو وثیقه‌یی آلمش بیله اولدیغی حالده اشبو تذکره

zâbıtaca kaydını icrâ etdirip bu bâbda bir vesîka-i resmiyye ahzına ve kâffe-i mu'âmelât-ı resmiyyesinde bu vesîkayı ibrâza mecbûr olduğu ve kapitülasyonların ilgāsı hasebiyle ecnebî konsolatolar emlâk ilmuhaberi veya vefât eden ecânibin uhdesindeki emlâk hakkında verâset ve sâireyi mutazammın vesâik i'tâsına salâhiyetdâr olmadıkları gibi Lozan Muâhedenâmesi'ne merbût ikāmet ve salâhiyet Adliye Mukāvelenâmesi'nin sekizinci mâddesi mûcebince ekseriyâ düvel-i ecnebiyye teba'asının Türkiye teba'asından fazla bir resme tâbi' tutulmaması da îcâb eylemekde bulunduğu cihetle mebhûsün-anhû 15 Mayıs 1928 târihli ve 1260 numaralı kānûnun iktisâb-ı mer'iyyeti târihi olan 1 Temmuz 1928 târihinden sonra ecnebîlerin emlâk mu'âmeleleri için ayrıca tasdîk-i tâbi'iyet mu'âmelesi îfâ etdirmesi ve bu bâbda harc i'tâ eylemesi muvâfık görülmediğinden zâbıtadan muntazaman ikāmet tezkiresi ahz eylemiş olan ecânibin mârrü'z-zikr 1 Temmuz 1928 târihinden i'tibâren ahkâm-ı muâhedâta ve mukābele bi'l-misl ahkâmına tevfîkan Türkiye'de tasarruf-ı emlâka salâhiyetdâr ise doğrudan doğruya yedindeki ecânibe mahsûs polis ikāmet tezkiresine istinâden tasarruf-ı emlâk edebilecekdir. Binâ'enaleyh ecnebî sıfatıyla bir emlâk teferruğ veya intikāl mu'âmelesi icrâ etmek isteyen eşhâs bu mu'âmelesini yedindeki ecânibe mahsûs tezkiresi ve ale'l-usûl mahallesinden mu'tâ ferâğ ve intikāl ilmuhaberi üzerine ve bir gûnâ tâbi'iyet harcına tâbi' tutulmaksızın doğrudan doğruya îfâ edebilecekdir. Şurası nazar-ı dikkatden dûr tutulmamalıdır ki bir şahsın ecnebî sıfatıyla tasarruf-ı emlâk etmiş olması hiçbir zaman tâbi'iyet-i ecnebiyesinin Türkiye Hükûmet-i Cumhûriyyesince tasdîk ve kabûlünü tazammun etmeyecekdir.

3- Her hangi bir şahıs ecnebîlik iddiâsıyla zâbıtaya mürâca'at ederek ve bazı vesâik ibrâz eyleyerek ecânibe mahsûs ikāmet tezkiresi taleb eylediği veya bu vesîkayı almış bile olduğu hâlde işbu tezkire

حاملنك عهداً ويا قانوناً تورکیه وطنداشندن عدی لازم کله‌جکنه‌دائر معلومات الده ایدیلیر وکیفیت عائد اولدیغی ولایات امور حقوقیه مدیریتلری ویا دوائر سائره‌سنجه بالتدقیق علاقه‌دارك ادعاسی وابراز ایلدیکی وثائق ایله قیود ومعلومات رسمیه تعارض ایدر وحل مسئله‌ده تردد ایدیله‌جك ویاخود بوبابده‌عائد اولدیغی امور حقوقیه مدیریتلری ویادوائر رسمیه‌جه اعطا اولنان قرارلره علاقه‌دار اعتراض ایلیه‌جك اولورسه کیفیت مبحوث‌عنه15 مایس1928 تاریخلی و 1260 نومرولو قانونك ایکنجی ماده‌سی احکامنه توفیقاً تابعیت قلمنجه تدقیق ایدلمك اوزره برتفصیل خارجیه وکالت جلیله‌سنه اشعار ایدیله‌جك وبوبابده‌کی دوسیه طاقیله ارسال قلنه‌جقدر . بوکبی خصوصاتده تابعیت قلمنجه اتخاذ اولنه‌جق مقررات علاقه‌داردن یکرمی بش لیرا خرج رسمی استیفاسندن و 1260 نومرولو قانونك یدنجی ماده‌سی احکامی موجبنجه اوراق عائده‌سنه دوائر رسمیه‌یه مخصوص خرج پوللری الصاق وابطالی صورتیله محسوبندن صوکرا بر دفعه‌یه منحصر اولمق اوزره انفاذ ایدیله‌جکدر . شاید اشبو تابعیت قلمی قرارینك هرهانکی بر دائرهٔ رسمیه‌یه مکرر اولارق تبلیغی ایجاب ایتدیکی تقدیرده علاقه‌داردن تکرار هردفعه تبلیغ ایچون بش لیرا خرج رسمی استیفا ایله کذلك اوراق عائده‌سنه دوائررسمیه‌یه مخصوص خرج پوللری الصاق وابطالی صورتیله معامله‌ایفاسی ایجاب ایدر .

4 — تورکیه وطنداشلغنی طلب ایدن هرشخص 1 تموز 1928 تاریخندن اعتباراً مبحوث عنه 1260 نومرولو قانونك اوچنجی ماده‌سی احکامی وجهله بروجه‌پشین بش لیرا ووطنداشلغه قبولی تقرر ایتدیکی تقدیرده ایریجه یکرمی لیرا خرج رسمی تأدیه‌سنه مجبوردر . آنجق قانون مذکورك سکزنجی واشبو تعلیماتنامه‌نك طقوزنجی ماده‌لرنده تصریح اولنان اشخاص بوخرجدن استثناء ایدیلیر . بناءً علیه آنجق

hâmilinin ahden veya kānûnen Türkiye vatandaşından addı lâzım geleceğine dâir ma'lûmât elde edilir ve keyfiyet âid olduğu Vilâyât Umûr-ı Hukūkiyye müdüriyetleri veya devâir-i sâiresince bi't-tedkīk alâkadârın iddiâsı ve ibrâz eylediği vesaik ile kuyûd ve ma'lûmât-ı resmiyye ta'aruz eder ve hall-i mes'elede tereddüd edilecek veyahud bu bâbda âid olduğu Umûr-ı Hukūkiyye müdüriyetleri veya devâir-i resmiyyece i'tâ olunan karârlara alâkadâr itirâz eyleyecek olursa keyfiyet-i mebhûsün-anhû 15 Mayıs 1928 târihli ve 1260 numaralı kānûnun ikinci mâddesi ahkâmına tevfîkan Tâbi'iyet Kalemince tedkīk edilmek üzere ber-tafsîl Hariciye Vekâlet-i Celîlesi'ne iş'âr edilecek ve bu bâbdaki dosya takımıyla irsâl kılınacakdır. Bu gibi husûsâtda Tâbi'iyet Kalemince ittihâz olunacak mukarrerât alâkadârdan yirmi beş lira harc resmi istîfâsından ve 1260 numaralı kānûnun yedinci mâddesi ahkâmı mûcebince evrâk-ı âidesine devâir-i resmiyyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle mahsûbundan sonra bir def'aya münhasır olmak üzere infâz edilecekdir. Şayed işbu Tâbi'iyet Kalemi karârının her hangi bir dâire-i resmiyyeye mükerrer olarak teblîği îcâb etdiği takdîrde alâkadârdan tekrâr her def'a teblîğ için beş lira harc resmi istîfâ ile kezâlik evrâk-ı âidesine devâir-i resmiyyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle mu'âmele îfâsı îcâb eder.

4- Türkiye vatandaşlığını taleb eden her şahıs 1 Temmuz 1928 târihinden i'tibâren mebhûsün-anhu 1260 numaralı kānûnun üçüncü mâddesi ahkâmı vechile ber-vech-i peşîn beş lira ve vatandaşlığa kabûlü takarrur etdiği takdîrde ayrıca yirmi lira harc resmi te'diyesine mecbûrdur. Ancak kānûn-ı mezkûrun sekizinci ve işbu ta'lîmâtnâmenin dokuzuncu mâddelerinde tasrîh olunan eşhâs bu harcdan istisnâ edilir. Binâ'enaleyh ancak

اشبو تعليماتنامه‌نك طقوزنجى ماده‌سنده ذكر وتصريح اولنانلر مستثنا اولمق اوزره تركيه وطنداشلغنه قبولنى استدعا ايدن هرشخصدن 1260 نومرولو قانونك برنجى ماده‌سى موجبنجه بوبابده‌كى استدعا نامه‌سى ايله هويت وتابعيت اصليه‌سنى مثبت ابراز ايده‌بيله‌جكى وثائقك هربرى ايچون قيديه خرجى اولەرق يكرمى بش غروش استيفا وبو مبالغ اشبو استدعا نامه‌سى ووثائق مبرزه‌سى ظهرينه دوائر رسميه‌يه مخصوص خرج پوللرى الصاق وابطالى صورتيله محسوب ايديله‌جكى كبى آيروجه استيفا اولنه‌جق تلسيق خرجى اولان بش ليرا دخى مذكور استدعا نامه‌سى ظهرينه دوائر رسميه‌يه مخصوص خرج پوللرى الصاق وابطالى صورتيله آيروجه محسوب ايدلدكدن صوكره على الاصول حال وهويتى حقنده تعقيباته مباشرت وآكا كوره معاملهٔ لازمه‌سى ايفاواتاج ايديله‌جكدر.

5 — تركيه وطنداشلغندن برشخص تابعيت اجنبيه‌يى اكتساب ايچون مساعدهٔ رسميه اعطاسنى استدعا ايتديكى تقديرده مبحوث 1260 نومرولى قانونك برنجى ماده‌سى موجبنجه بوبابده اعطا ايده‌جكى استدعانامه‌سنك قيديه خرجى اولان يكرمى بش غروش كنديسندن استيفا واشبو استدعانامه‌سنك ظهرينه دوائر رسميه‌يه مخصوص خرج پوللرى الصاق وابطالى صورتيله محسوب ايدلدكدن وقانونك درد نجى ماده‌سى احكامى موجبنجه كنديسندن آيريجه مقطوعاً واماناً يوز ليرا اخذ ايدلدكدن صوكرا على الاصول تحقيقات مقتضيه يه توسل ايديله‌جك وبو تحقيقات اثناسنده بالخاصه بلاواسطه ويرمكده اولديغى ويركولرك كسورات منضمه‌سيله برابر برسنه اولكى مقدارى يكونك علاقه‌دارك افاده‌سى وقيودووثائق رسميه ايله بحق تثبيتنه اهتمام اولنەرق انتاج معامله‌سنه توسل ايديله‌جكدر.

6 — عن اصل تركيه وطنداشى اولوبده تابعيت اجنبيه‌يى حائز برشخص ايله أولنديكندن وقوجاسنه اضافةً تابعيت اجنبيه‌يى اكتساب ايله‌ديكندن بحثله معاملهٔ مقتضيه‌نك ايفاسنى طلب واستدعا ايده‌ن قادينلردن

İşbu ta'lîmâtnâmenin dokuzuncu mâddesinde zikr ve tasrîh olunanlar müstesnâ olmak üzere Türkiye vatandaşlığına kabûlünü istid'â eden her şahısdan 1260 numaralı kānûnun birinci mâddesi mûcebince bu bâbdaki istid'ânâmesi ile hüviyet ve tâbi'iyet-i asliyesini müsbit ibrâz edebileceği vesâikin her biri için kaydiyye harcı olarak yirmi beş kuruş istîfâ ve bu mebâliğ işbu istid'ânâmesi ve vesaik-i mübrezesi zahrına devâir-i resmiyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle mahsûb edileceği gibi ayrıca istîfâ olunacak telsîk harcı olan beş lira dahi mezkûr istid'ânâmesi zahrına devâir-i resmiyyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle ayrıca mahsûb edildikden sonra ale›l-usûl hâl ve hüviyeti hakkında ta'kībâta mübâşeret ve ona göre mu'âmele-i lâzımesi îfâ ve intâc edilecekdir.

5- Türkiye vatandaşından bir şahıs tâbi'iyet-i ecnebiyyeyi iktisâb için müsâ'ade-i resmiyye i'tâsını istid'â etdiği takdîrde mebhûs 1260 numaralı kānûnun birinci mâddesi mûcebince bu bâbda i'tâ edeceği istid'ânâmesinin kaydiyye harcı olan yirmi beş kuruş kendisinden istîfa ve işbu istid'ânâmesinin zahrına devâir-i resmiyyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle mahsûb edildikden ve kānûnun dördüncü mâddesi ahkâmı mûcebince kendisinden ayrıca maktû'an ve emâneten yüz lira ahz edildikden sonra ale'l-usûl tahkīkāt-ı mukteziyyeye tevessül edilecek ve bu tahkīkāt esnâsında bi'l-hâssa bilâ-vâsıta vermekde olduğu vergilerin küsûrât-ı munzammesiyle beraber bir sene evvelki mikdârı yekûnunun alâkadârın ifâdesi ve kuyûd ve vesâik-i resmiyye ile bi-hakkın tesbîtine ihtimâm olunarak intâc mu'âmelesine tevessül edilecekdir.

6- An-asl Türkiye vatandaşı olup da tâbi'iyet-i ecnebiyyeyi hâ'iz bir şahıs ile evlendiğinden ve kocasına izâfeten tâbi'iyet-i ecnebiyyeyi iktisâb eylediğinden bahisle mu'âmele-i mukteziyyenin îfâsını taleb ve istid'â eden kadınlardan

اول امرده قانونك برنجی مادەسی موجبنجه بوبابدەکی استدعانامەسنك وقوجاسنك تابعیت اجنبیەسنی و اولدیکنی مثبت ابراز ایدەبیلەجکی وثائقك قیدیه خرجلری اولان یکرمی بشر غروش درحال استیفا واستدعانامه ایله وثائق مذکوره ظهرینه دوائررسمیه یەمخصوص خرج پوللری الصاق وابطالی صورتیله مبالغ مذکورەنك محسوبلری اجرا ایدلدکدن صوکره قانونك بشنجی مادەسی موجبنجه کندیسندن آیریجه امانةً یکرمی بش لیرا استیفا ایدیلەجك وبوبابدەکی استدعانامەسی ایله هویت جزؤدانی ووثائق مبرزەسی وبالخاصه قوجاسنك اجانبەمخصوص اقامت تذکرەسی ویا اولبابدەکی ضابطه قیدی صورت مصدقەسی وبروجهبالا استیفا اولنان یکرمی بش لیرا باتحریرات خارجیه وکالت جلیلەسنه ارسال ایدیلەجکدر .

7 — تبعهٔ اجنبیەدن بر شخص ایله أولنەرك قوجاسنه اضافةً تابعیت اجنبیەیی اکتساب ایتمش اولوبده قوجاسندن بوشاندقدن صوکرا ویا قوجاسی اولدکدن صوکرا مدت معینهٔ قانونیه ظرفنده تورکیه وطنداشلغنه رجوع استدعاسنده بولنانرقادیندن بوبابدەکی استدعانامەسنك وقوجاسنك تاریخ وفاتنی مثبت وثیقه ایله وثائق وسائره مبرزەسنك 1260 نومرولو قانونك برنجی مادەسی موجبنجه قیدیه خرجلری اولان یکرمی بش غروش استیفا واستدعانامەسی ایله وثائق مبرزەسی ظهرینه دوائر رسمیه یه مخصوص خرج پوللری الصاق وابطالی صورتیله محسوب ایدلدکدن صوکرا لدی الحاجه تحقیقات لازمه اجرا ایدیلەرك اوراقی طاقمیله باتحریرات خارجیه وکالت جلیلەسنه ارسال ایدیلەجکدر .

8 — مهاجر وملتجیلردن تورکیه یه مواصلتلری تاریخندن اعتباراً بر سنه مدت ظرفنده تورکیه وطنداشلغنه قبوللری ایله تسجیللرینی طلب واستدعا ایدن اشخاص 1260 نومرولو قانونك برنجی وایکنجی

evvel emirde kānûnun birinci mâddesi mûcebince bu bâbdaki istidʻânâmesinin ve kocasının tâbiʻiyet-i ecnebiyyesini ve evlendiğini müsbit ibrâz edebileceği vesâikin kaydiyye harcları olan yirmi beşer kuruş derhâl istîfâ ve istidʻânâme ile vesâik-i mezkûre zahrına devâir-i resmiyyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle mebâliğ-i mezkûrenin mahsûbları icrâ edildikden sonra kānûnun beşinci mâddesi mûcebince kendisinden ayrıca emâneten yirmi beş lira istîfa edilecek ve bu bâbdaki istidʻânâmesi ile hüviyet cüzdanı ve vesâik-i mübrezesi ve bi'l-hâssa kocasının ecânibe mahsûs ikāmet tezkiresi veya ol bâbdaki zâbıta kaydı sûret-i musaddakası ve ber-vech-i bâlâ istîfa olunan yirmi beş lira bâ-tahrîrât Hariciye Vekâlet-i Celîlesi'ne irsâl edilecekdir.

7- Tebaʻa-i ecnebiyyeden bir şahıs ile evlenerek kocasına izâfeten tâbiʻiyet-i ecnebiyyeyi iktisâb etmiş olup da kocasından boşandıkdan sonra veya kocası öldükden sonra müddet-i muʻayyene-i kānûniyye zarfında Türkiye vatandaşlığına rücûʻ istidʻâsında bulunan kadından bu bâbdaki istidʻânâmesinin ve kocasının târih-i vefâtını müsbit vesîka ile vesâik-i sâire-i mübrezesinin 1260 numaralı kānûnun birinci mâddesi mûcebince kaydiyye harcları olan yirmi beş kuruş istîfâ ve istidʻânâmesi ile vesâik-i mübrezesi zahrına devâir-i resmiyyeye mahsûs harc pulları ilsâk ve ibtâli sûretiyle mahsûb edildikden sonra lede'l-hâce tahkīkāt-ı lâzıme icrâ edilerek evrâkı takımıyla bâ-tahrîrât Hariciye Vekâlet-i Celîlesi'ne irsâl edilecekdir.

8- Muhâcir ve mültecilerden Türkiye'ye muvâsalatları târihinden iʻtibâren bir sene müddet zarfında Türkiye vatandaşlığına kabûlleri ile tescîllerini taleb ve istidʻâ eden eşhâs 1260 numaralı kānûnun birinci ve ikinci

ماده‌لرنده محرر خرجلره تابع اولامیه‌جقدن آنجق بوکبی اشخاص قیدیه وتلسیق خرجلرندن استثنا ایدیله‌جکدر .

9 — تابعیت خرجلری حقنده‌کی 24 آغستوس 1325 تاریخلی تعرفهٔ معدله ایله 15 نیسان 1339 تاریخلی ایکنجی آوانس قانونـنك اونجی ماده‌سـنك تابعیت خرجلرینك بش مثلنه ابلاغنه دائر اولان حکمی 1260 نومرولو قانونك طقوزنجی واونجی ماده‌لری احکامنه توفیقاً 1 تموز 1928 تاریخندن اعتباراً مامما اولدیغی جهتله تاریخ مذکوردن اعتباراً اسکی خرجلر وبالخاصه تصدیق تابعیت خرجی نامیله هیچ بر دائرهٔ رسمیه‌دن خرج رسمی استیفا ایدلمیه‌جکدر .

تلغراف نومرولرینك یازی ایله یازلمسی حقنده

نومرو 2745

928/6/21

928/6/9 تاریخلی وایکی بیك درت یوز قرق نومرولو تلغراف تحریراتی ذیلدر:

تلغراف نومرولرینك رقم ایله یازلمسی قاریشقلغی موجب اولدیغی آکلاشیلدیغندن بعدما بو تلغراف تحریراتی ده اولدیغی کبی یازی ایله یازلمسی و اولکی تعمیم مندرجاتنه اعتنا اولنمسی رجا اولونور اولنور افندم .

شورای دولته کوندریله‌جك مدافعه نامه‌لرك ایکیشر نسخه اوله‌رق کوندرلمسی حقنده

نومرو 2943

928/6/30

شورای دولتجه رؤیت ایدلمکده اولان اداری دعوالر اوزرینه دوائر رسمیه‌دن ویریله‌جك جوابك مربوطاتنك ایکیشر نسخه‌اوله‌رق

mâddelerinde muharrer harclara tâbi‘ olmayacaklarından ancak bu gibi eşhâs kaydiyye ve telsîk harclarından istisnâ edilecekdir.

9- Tâbi‘iyet harcları hakkındaki 24 Ağustos 1325 târihli ta‘rife-i mu‘addele ile 15 Nisan 1339 târihli İkinci Avans Kānûnu’nun onuncu mâddesinin tâbi‘iyet harclarının beş misline iblâğına dâir olan hükmü 1260 numaralı kānûnun dokuzuncu ve onuncu mâddeleri ahkâmına tevfîkan 1 Temmuz 1928 târihinden i‘tibâren mülgā olduğu cihetle târih-i mezkûrdan i‘tibâren eski harclar ve bi’l-hâssa tasdîk-i tâbi‘iyet harcı nâmıyla hiçbir dâire-i resmiyyeden harc resmi istîfâ edilmeyecekdir.

Telgraf numaralarının yazı ile yazılması hakkında

Numara: 2745 *21/6/[1]928*

9/6/[1]928 târihli ve iki bin yüz kırk numaralı telgrafa/tahrîrâta zeyldir:

Telgraf numaralarının rakam ile yazılması karışıklığı mûcib olduğu anlaşıldığından ba‘demâ bu telgraf/tahrîrâtda olduğu gibi yazı ile yazılması ve evvelki ta‘mîm mündericâtına itinâ olunması ricâ olunur efendim.

Şûrâ-yı Devlet›e gönderilecek müdâfa‘a nâmelerin ikişer nüsha olarak gönderilmesi hakkında

Numara: 2943 *30/6/[1]928*

Şûrâ-yı Devletce rü’yet edilmekde olan idârî da‘vâlar üzerine devâir-i resmiyyeden verilecek cevâbın merbûtâtının ikişer nüsha olarak

اعطاسی شورای دولت قانونك 28 نجی مادەسی مقتضاسندن اولدیغی حالده بعض ولایاتدن مذکور مدافعەنامەلرك برر نسخه اولەرق کوندرلدیکنك بیانیله لدی‌الایجاب کوندریلەجك مدافعەنامەلرك ایکیشر نسخه اولارق کوندرلمسنك تامینی شورای دولت ریاست جلیلەسندن بوکرەده اشعار اولنمشدر .

شورای دولته اقامه اولنان عمومی دعوالر اوزرینه تنظیم اولنەجق مدافعەنامەلرك ایکیشر نسخه اولەرق کوندرلمسی باش وکالت جلیلەدن واقع اشعاره عطفاً 5 نیسان 1928 تاریخلی و1258 نومرولو تحریراتله تعمیماً تبلیغ ایدلدیکی کبی اخیراً 928/6/6 تاریخلی و1757 نومرولو تلغرافلەده تأکید ایدلمشدی. 5 نیسان 1928 تاریخلی و1258 نومرولو تعمیم برنومرولو اداره مجموعەسنك 22 نجی صحیفەسنده مندرجدر . ذکر اولنان مدافعەنامەلرك ایکیشر نسخه اولەرق تنظیم وارسالنەدقت واهتمام بیورلمسی تکرار اولونور افندم .

« طاز قیری » ناحیەسنك اسمی حقنده

نومرو 2944 — 928/6/30

دینار قضاسنه مربوط (طاز قیری) ناحیەسنك بعض دوائر ومؤسساتجه (قوجەاولوق و پولادلی) کبی مختلف اسملرله یادایدلمسی معاملات رسمیەده تشوشی موجب اولدیغی آفیون قرەحصار ولایتندن بیلدیریلیور . مذکور ناحیەنك (طاز قیری) نامیله یاد ایدلمسی تعمیم اولنور افندم .

---

i'tâsı Şûrâ-yı Devlet Kānûnu'nun 28'nci mâddesi muktezâsından olduğu hâlde bazı vilâyâtdan mezkûr müdâfa'anâmelerin birer nüsha olarak gönderildiğinin beyânıyla lede'l-îcâb gönderilecek müdâfa'anâmelerin ikişer nüsha olarak gönderilmesinin te'mîni Şûrâ-yı Devlet Riyâset-i Celîlesi'nden bu kerre de iş'âr olunmuşdur.

Şûrâ-yı Devlet'e ikāme olunan umûmî da'vâlar üzerine tanzîm olunacak müdâfa'anâmelerin ikişer nüsha olarak gönderilmesi Başvekâlet-i Celîle'den vâki' iş'âra atfen 5 Nisan 1928 târihli ve 1258 numaralı tahrîrâtla ta'mîmen tebliğ edildiği gibi ahîren 6/6/[1]928 târihli ve 1757 numaralı telgrafla da te'kîd edilmişdi. 5 Nisan 1928 târihli ve 1258 numaralı ta'mîm bir numaralı İdâre Mecmû'ası'nın 22'nci sahîfesinde mündericdir.

Zikr olunan müdâfa'anâmelerin ikişer nüsha olarak tanzîm ve irsâline dikkat ve ihtimâm buyurulması tekrâr olunur efendim.

Dazkırı Nâhiyesi'nin ismi hakkında

Numara: 2944 *30/6/[1]928*

Dinar Kazâsı'na merbût (Dazkırı) Nâhiyesi'nin bazı devâir ve mü'essesâtca (Kocaoluk ve Poladlı) gibi muhtelif isimlerle yad edilmesi mu'âmelât-ı resmiyyede teşevvüşü mûcib olduğu Afyonkarahisar Vilâyeti'nden bildiriliyor. Mezkûr nâhiyenin (Dazkırı) nâmıyla yad edilmesi ta'mîm olunur efendim.

امور محليه

اوطوموبيللر حقنده

نومرو
5840

4 / حزيران / 928

رسمى دوائر ومؤسسات ايله‌دولته عائداداره وشركتلرده ومنافع عموميه‌يه خادم مؤسسه‌لرده بولنديريله‌بيله‌جك وسائط نقليه حقنده‌كى 1296 نومرولو قانونه مربوط 2 نومرولو جدولده كورولديكى وجهله اون ولايته برر مقام اوطوموبيلى تخصيص ايدلمشدر . بو ولايتلر : استانبول ، ازمير ، ادرنه ، آطنه ، آنقره ، ارضروم ، صامسون ، طربزون ، قونيه، بروسه‌در. كرك‌مقام‌كرك خدمت اوطوموبيللرينك شكللريله طرز استعمالارى حقنده قانونده صراحت موجوددر. آنجق تطبيقاتده سهولت ووحدت تأمينى ايچون آشاغيده‌كى تعليماتك تبليغى‌ده نزوملى عد ايدلمشدر .

1 — مقام‌اوطوموبيللرينك ايشلتمه‌وتعمير مصرفى عمومى بودجه‌دن ويريلير . شوفور اجرتلرى ايشلتمه ترتيبنده داخلدر . بو صنف اوطوموبيللرك آچيق اولمسى شرطدر . اصغرى مدت استعمالى اوچ سنه‌در .

928 بودجه‌سى دها اول قبول وتصديق ايدلمش اولديغى جهتله موازنهٔ عموميه‌دن بوسنه ولايتلره تخصيصات‌اعطاسنه‌امكان بولنمديغندن بوسنه ايچون بومصرفك رسابق ادارهٔ خصوصيه‌لردن تأمينى تنسيب ايدلمشدر .

2 — هرولايت وبلديه ، قانونك اوچنجى ماده‌سنه توفيقاً احتياج ولزوم نسبتنده خدمت وسائط نقليه‌سى استعمال ايده‌بيله‌جكندن ولايتكز داخلنده ادارهٔ خصوصيه وبلديه‌لر طرفندن استعمالى ايجاب

Umûr-ı Mahalliyye

Otomobiller hakkında

Numara: 5840 *4/Haziran/[1]928*

Resmî devâir ve mü'essesât ile devlete âid idâre ve şirketlerde ve menâfi'-i umûmiyyeye hâdim mü'esseselerde bulundurulabilecek vesâit-i nakliyye hakkındaki 1296 numaralı kānûna merbût 2 numaralı cedvelde görüldüğü vechile on vilâyete birer makām otomobili tahsîs edilmişdir. Bu vilâyetler: İstanbul, İzmir, Edirne, Adana, Ankara, Erzurum, Samsun, Trabzon, Konya, Bursa'dır. Gerek makām gerek hizmet otomobillerinin şekilleriyle tarz-ı istimâlleri hakkında kānûnda sarâhat mevcûddur. Ancak tatbîkātda suhûlet ve vahdet te'mîni için aşağıdaki ta'lîmâtın teblîği de lüzûmlu addedilmişdir.

1- Makām otomobillerinin işletme ve ta'mîr masrafı umûmî büdceden verilir. Şöför ücretleri işletme tertîbinde dâhildir. Bu sınıf otomobillerin açık olması şartdır. Asgarî müddet-i istimâli üç senedir.

[1]928 büdcesi daha evvel kabûl ve tasdîk edilmiş olduğu cihetle muvâzene-i umûmiyyeden bu sene vilâyetlere tahsîsât i'tâsına imkân bulunmadığından bu sene için bu masrafı ber-sâbık idâre-i husûsiyyelerden te'mîni tensîb edilmişdir.

2- Her vilâyet ve belediye; kānûnun üçüncü mâddesine tevfîkan ihtiyâc ve lüzûm nisbetinde hizmet vesâit-i nakliyyesi istimâl edebileceğinden vilâyetiniz dâhilinde idâre-i husuiyye ve belediyeler tarafından istimâli îcâb

ایدن وسائط نقلیه نك جنس ، فیأت مقدارنی ، محل وصورت استعمالارینی مشعر بر جدولك حزیران 928 نهایتنه قدر وکالته کوندرلمسی لازمدر.

3 — ادارهٔ خصوصیه لرده علی العموم انشا آت محللرینه مالزمه وارزاق سوقنده، خسته خانه لرده خسته وجنازه نقلنده ، بلدیه لرجه تنظیفات ایشلرنده وسائر خدمات بلدیه ده چالیشدیریلان قامیون قامیونتلر کافی السابق استعمال اولنه حقلری کبی آنقره واستانبول شهرامانتلریله دیکر بویوك شهر بلدیه لرنده، بودجه سی مساعد وحدودی کنیش اولان ولایتلرده منحصراً تخصیص اولندیغی خدمتده قوللانیلمق اوزره خدمت ایچون بدنك اوطوموبیلی استعمال اولنه بیلیر . اشبو خدمت اوطوموبیللرینك آچیق واعظمی 3000 لیرا فیأتده اولمسی ایجاب ایدر.

4 — خدمت وسائط نقلیه سنك نه کبی ایشلرده نه وجهله استعمال اولنه جغی وکیملرك نه کبی احوالده رکوبلرینه تخصیص اولنه بیله جکی ادارهٔ خصوصیه لرده مجلس عمومیلر وبلدیه لرده جمعیت عمومیهٔ بلدیه لر طرفندن یاپیله جق ووکالتجه تصدیق اولنه جق بر تعلیماتنامه ایله تثبیت اولنه جقدر .

اشبو تعلیماتنامه لر حزیران نهایتنه قدر وکالتده بولندیریله جقدر.

5 — برنجی ماده ده اسمی یازیلی اولمیوب ده خدمت اوطوموبیلی ضروری بولنان ولایتلر بودجه لرنده موجود اوطوموبیل تخصیصاتی فصل وماده عنوانلری اصولنه توفیقاً (خدمت اوطوموبیلی مبایعه وایشلتمه مصرفی) صورتنده تعدیل اولونور .

6 — 1 نجی ماده ده یازیلی اولمیان ولایتلرده کی اوطوموبیللر قانونك 6 نجی ماده سنه توفیقا بالمزایده صاتیلیر . اوطوموبیللرك ده کر فیأتله صاتیلمسی لازمدر. عندالمزایده مطلوب فیأتی بولمیان اوطوموبیللر تکرار صاتیلغه چیقارلمق اوزره حسن محافظه ایدلمليدر . آنجق بوقبیل صاتیله جق اوطوموبیللردن خدمت اوطوبیلی اوصاف وشرائطی حائز

eden vesâit-i nakliyenin cins, fiât mikdârını, mahal ve sûret-i istimâllerini müş'ir birer cedvelin Haziran [1]928 nihâyetine kadar Vekâlet'e gönderilmesi lâzımdır.

3- İdâre-i husûsiyyelerde ale'l-umûm inşâât mahallerine mâlzeme ve erzâk sevkinde, hastahânelerde hasta ve cenâze naklinde, belediyelerce tanzîfât işlerinde ve sâir hidemât-ı belediyede çalışdırılan kamyon, kamyonetler kemâ fi's-sâbık istimâl olunacakları gibi Ankara ve İstanbul şehremânetleriyle diğer büyük şehir belediyelerin de, büdcesi müsâ'id ve hudûdu geniş olan vilâyetlerde münhasıran tahsîs olunduğu hizmetde kullanılmak üzere hizmet için binek otomobili istimâl olunabilir. İşbu hizmet otomobillerinin açık ve a'zamî 3000 lira fiâtda olması îcâb eder.

4- Hizmet vesâit-i nakliyesinin ne gibi işlerde ne vechile istimâl olunacağı ve kimlerin ne gibi ahvâlde rükûblarına tahsîs olunabileceği idâre-i husûsiyyelerde meclis-i umûmîler ve belediyelerde cem'iyet-i umûmiyye-i belediyeler tarafından yapılacak ve Vekâletce tasdîk olunacak bir ta'lîmâtnâme ile tesbît olunacakdır.

İşbu ta'lîmâtnâmeler Haziran nihâyetine kadar Vekâlet'de bulundurulacakdır.

5- Birinci mâddede ismi yazılı olmayıp da hizmet otomobili zarûrî bulunan vilâyetler büdcelerinde mevcûd otomobil tahsîsâtı fasıl ve mâdde unvânları usûlüne tevfîkan (hizmet otomobili mübâya'a ve işletme masrafı) sûretinde ta'dîl olunur.

6- 1'nci mâddede yazılı olmayan vilâyetlerdeki otomobiller kānûnun 6'ncı mâddesine tevfîkan bi'l-müzâyede satılır. Otomobillerin değer fiâtla satılması lâzımdır. İnde'l-müzâyede matlûb fiâtı bulmayan otomobiller tekrâr satılığa çıkarılmak üzere hüsn-i muhâfaza edilmelidir. Ancak bu kābil satılacak otomobillerden hizmet otomobili evsâf ve şerâ'itini hâ'iz

اولانلر ایشلتمه مصرفی ترتیب عائدندن ویرلمك اوزره خدمت اوطوموبیلی اولارق قوللانیله بیلیر .

7 — وسائط نقلیه ده کی اسرافات وسوء استعمالاتك منعی مقصدیله وضع اولنان 1296 نومرولو قانونك بوتون احکامنی کمال اهمیتله تطبیق وتعقیب ایتملری وایتدیرملرینی والی وقائممقاملریمزك همتلرندن بکلرم . بوتون ولایتلره ، شهر امانتلرینه ، ملکیه مفتشلکلرینه یازلمشدر .

بلدیه ویرکو ورسملری قانونینك یکرمنجی ماده سنك تطبیقاتی حقنده

نومرو 5967 — 9 حزیران / 928

26 شباط 340 تاریخلی بلدیه ویرکو و رسملری قانونینك یکرمنجی ماده سنی معدل 236 نومرولو و 9 مایس 928 تاریخلی قانونك تطبیقاتنده بلدیه لرجه موجب تردد کورولن نقاط بروجه زیر توضیح اولنور .

1 — حدود بلده داخلنده صاتیلان اولچوله جك و طارتیله جق اشیانك طارتیلمسی واولچوله سی مجبوری ایکن قانون اخیرله بو مجبوریت الغا وآلیجی وصاتیجی دن برینك بلدیه یه مراجعتی ایله تقییداولونمشدر . بناءً علیه طرفیندن مراجعت واقع اولمدقجه اشیانك طارتیلمسی واولچولمسی جهتنه کیدیله مز .

2 — 236 نومرولو قانونده اختیاری اوله رق وزنه ویا اولچویه تابع طوتولان اشیانك هر یوز کیلوسندن ایکی غروش رسم آلنه جغی محرر اولماسنه نظراً کیله ، شنیك ، اولچك وامثالی واسطه لرله اولچولن حبوبات وسائره دن آلنه جق رسمك وزنه تحویل ایدلمك صورتیله

Olanlar işletme masrafı tertîb-i âidinden verilmek üzere hizmet otomobile olarak kullanılabilir.

7- Vesâit-i nakliyedeki isrâfât ve suistimâlâtın men'i maksadıyla vaz' olunan 1296 numaralı kānûnun bütün ahkâmını kemâl-i ehemmiyetle tatbîk ve ta'kīb etmeleri ve etdirmelerini vâli ve kaymakamlarımızın himmetlerinden beklerim.

Bütün vilâyetlere, şehremânetlerine, mülkiye müfettişliklerine yazılmışdır.

Belediye Vergi Resmleri Kānûnu'nun yirminci mâddesinin tatbîkātı hakkında

Numara: 5967 9/Haziran/ [1]928

26 Şubat [1]340 târihli Belediye Vergi Resmleri Kānûnu'nun yirminci mâddesini mu'addil 236 numaralı ve 9 Mayıs [1]928 târihili kānûnun tatbîkātında belediyelerce mûcib-i tereddüd görülen nikāt ber-vech-i zîr tavzîh olunur.

1- Hudûd-ı belde dâhilinde satılan ölçülecek ve tartılacak eşyânın tartılması ve ölçülmesi mecbûrî iken kānûn-ı ahîrle bu mecbûriyet ilgā ve alıcı ve satıcıdan birinin belediyeye mürâca'atı ile takyîd olunmuşdur. Binâ'enaleyh tarafeynden mürâca'at vâki' olmadıkça eşyânın tartılması ve ölçülmesi cihetine gidilemez.

2- 236 numaralı kānûnda ihtiyârî olarak vezne veya ölçüye tâbi' tutulan eşyânınher yüz kilosundan iki kuruş resm alınacağı muharrer olmasına nazaran kîle, şinik, ölçek ve emsâli vâsıtalarla ölçülen hubûbât ve sâireden alınacak resmin vezne tahvîl edilmek sûretiyle

بالحساب کیلو اوزرندن استیفاسی لازم کلیر . قنطار و کیله رسمنك بالمزایده جبایتنده ضرورت موجود اولان محللرده مزایده قائمه‌لرینه اولچوله‌جك مالك جنس ونوعنه کوره حبوبات وسائره اولچولرینك وزناً قاچ کیلویه معادل بولندیغنك صراحةً درجی مقتضیدر .

3 — قانونك برنجی ماده‌سنده هر نوع اموال و اشیانك هریوز کیلوسندن ایکی غروش رسم آلنه‌جغی مذکور اولدیغندن یوز کیلودن نقصان ویا یوزدن فضله اولان وزن کسوراتندن‌ده یوز کیلوده ایکی غروش حسابیله کیله و قنطار رسمی آلنمالیدر .

4 — هر بلدیه دائرهٔ بلدیه‌ده بر، وارداتی مصرفنی تأمین‌ایتدیکی تقدیرده شهرك مناسب محللرنده متعدد، تام‌العیار قنطار و اولچولر بولندیرمغه آلیجی وصاتیجی‌دن هرهانکی‌بری‌طرفندن مراجعت‌وقوعنده عرض اولنان اموال و اشیایی درحال طارتمغه و اولچمکه مجبوردر .

5 — کیله و قنطار رسمنك طرفیندن هانکیسنه عائد بولنه‌جغنی بورجلر قانوننك 185 نجی ماده‌سی تصریح ایتمشدر . بو خصوصده مادهٔ مذکوره‌یه توفیق معامله اولونور .

6 — ولایتلره ، شهر امانتلرینه ، ملکیه مفتشلکلرینه یازلمشدر.

ادارهٔ خصوصیه معاشاتنك صورت تسویه‌سی‌حقنده

نومرو 6239 — 19 / حزیران / 928

بعض‌ولایتلرجه معلملرو برقسم‌ولایتلرده مأمورین‌نافعه‌معاشلرینك تادیاتنده انتظامسزلقلردن متولد شکایتلر توالی ایتمکده‌در . ادارهٔ خصوصیه‌لر معاشاتنك منتظماً تأدیه‌سی ومساواتی مخل حالاته میدان

bi'l-hesâb kilo üzerinden istifâsı lâzım gelir. Kantar ve kîle resminin bi'l-müzâyede cibâyetinde zarûret mevcûd olan mahallerde müzâyede kāimelerine ölçülecek mâlın cins ve nev'ine göre hubûbât ve sâire ölçülerinin veznen kaç kiloya muâdil bulunduğunun sarâhaten derci muktezîdir.

3- Kānûnun birinci mâddesinde her nev' emvâl ve eşyânın her yüz kilosundan iki kuruş resm alınacağı mezkûr olduğundan yüz kilodan noksân veya yüzden fazla olan vezn küsûrâtından da yüz kiloda iki kuruş hesâbıyla kîle ve kantar resmi alınmalıdır.

4- Her belediye dâire-i belediyede bir, vâridatı masrafını te'mîn etdiği takdîrde şehrin münâsib mahallerinde müte'addid tâmmü'l-ayâr kantâr ve ölçüler bulundurmağa alıcı ve satıcıdan her hangi biri tarafından mürâca'at vukū'unda arz olunan emvâl ve eşyâyı derhâl tartmağa ve ölçmeğe mecbûrdur.

5- Kile ve kantar resminin tarafeynden hangisine âid bulunacağını Borçlar Kānûnu'nun 185'nci mâddesi tasrîh etmişdir. Bu husûsda mâdde-i mezkûreye tevfîk mu'âmele olunur.

6- Vilâyetlere, şehremânetlerine, mülkiye müfettişliklerine yazılmışdır.

İdâre-i Husûsiyye maâşâtının sûret-i tesviyesi hakkında

Numara: 6239 19/Haziran/[1]928

Bazı vilâyetlerce mu'allimler ve bir kısım vilâyetlerde me'mûrîn-i nâfıa maâşlarının te'diyâtında intizâmsızlıklardan mütevellid şikâyetler tevâlî etmekdedir. İdâre-i husûsiyyeler maâşâtının muntazaman te'diyesi ve müsâvâtı muhil hâlâta meydân

ویرلمه‌سی مطلوب وملتزم بولنمغله خصوصات آتیه‌نك مستمراً نظر دقته بولوندیرلمسنی رجا ایدرم .

1 — ادارهٔ خصوصیه‌لرده معاشات مأمورین قانونله توفیقاً پشین اوله‌رق تأدیه ایدیلیر .

2 — مع ملحقات بر ولایت معاشنك طوپدن وعین کونده تأدیه‌سی ایجاب ایدر. بولازمه‌نك تأمینی ایچون وزنه موجودی عمومی بر آیلق معاش احتیاجنه کوره کفایت ایده‌جك مقداره ابلاغ ایدلمکسزین تأدیاته مباشرت اولنمامسی لازمدر .

3 — بعض اسباب مقبوله‌یه بناءً عینی کونده تأدیات اجراسنه امکان بولونمیان احواله‌اسباب موجبه‌سیله کیفیت وکالته درحال بیلدیرلمك شرطیله معلمین، مأمورین فنیه ونافعه ایله ادارهٔ خصوصیه‌یه مربوط بالعموم مأمورینك معاشی آتیده‌کی صره‌یی تعقیباً تأدیه اولنه‌جقدر :

آ ـ معارف ،

ب ـ نافعه ،

ج ـ صحیه ومعاونت اجتماعیه ،

د ـ زراعت ،

ه ـ ادارهٔ خصوصیه مدیر ، مأمور وتحصیلدارلری ومأمورین سائره معاشات واجوراتی ،

و ـ انجمن ولایت رئیس واعضاسی مخصصاتی ،

معاش بوردرولرینك تنظیمنده ومعاشاتك تأدیه‌سنده بوصره‌یه رعایت ایتمه‌ین محاسبهٔ خصوصیه مدیر ومأمورلری حقنده درحال تعقیبات ایفا اولنه‌جقدر . اسباب فوق‌العاده‌دن دولایی معاشاتك تأخیر تأدیه‌سی ایجاب ایدرسه بوتأخر اسباب موجبه‌سیله درحال وکالته بیلدیرلمليدر .

4 — مقدماده تبلیغ ایدلدیکی وجهله یول ویرکیسی وارداتنك یول ایشلرینه، معارف ویرکولرینك ده معارف احتیاجاتنه تقابل ایتدیرلمسی

verilmemesi matlûb ve mültezem bulunmağla husûsât-ı âtiyyenin müstemirren nazar-ı dikkatde bulundurulmasını ricâ ederim.

1- İdâre-i husûsiyyelerde maâşât Me'mûrîn Kānûnu'na tevfîkan peşin olarak te'diye edilir.

2- Ma'a mülhakāt bir vilâyet maâşının topdan ve aynı günde te'diyesi îcâb eder. Bu lâzımenin te'mîni için vezne mevcûdu umûmî bir aylık maâş ihtiyâcına göre kifâyet edecek mikdâra iblâğ edilmeksizin te'diyâta mübâşeret olunmaması lâzımdır.

3- Bazı esbâb-ı makbûleye binâ'en aynı günde te'diyât icrâsına imkân bulunmayan ahvâlde esbâb-ı mûcibesiyle keyfiyet Vekâlet'e derhâl bildirilmek şartıyla mu'allimîn, me'mûrîn-i fenniye ve nâfıa ile idâre-i husûsiyyeye merbût bi'l-umûm me'mûrînin maâşı âtîdeki sırayı ta'kīben te'diye olunacakdır:

A- Maârif,

B- Nâfıa,

C- Sıhhiye ve Mu'âvenet-i İctimâ'iyye,

D- Zirâat,

H- İdâre-i Husûsiyye müdür, me'mûr ve tahsîldârları ve me'mûrîn-i sâire maâşât ve ücûrâtı,

V- Encümen-i vilâyet reîs ve a'zâsı muhassasâtı,

Maâş bordrolarının tanzîminde ve maâşâtın te'diyesinde bu sıraya ri'âyet etmeyen muhâsebe-i husûsiyye müdür ve me'mûrları hakkında derhâl ta'kībât îfâ olunacakdır. Esbâb-ı fevka'l-âdeden dolayı maâşâtın te'hîr-i te'diyesi icâb ederse bu te'ehhür esbâb-ı mûcibesiyle derhâl Vekâlet'e bildirilmelidir.

4- Mukaddemâ da teblîğ edildiği vechile Yol Vergisi vâridâtının yol işlerine, Maârif vergilerinin de maârif ihtiyâcâtına tekābül etdirilmesi

ضروری اولمقله برابر تخصیص وارداتی تضمن ایدن بو جهتك معاش تأدیه‌سنه عائد معاملهٔ نقدیه‌ایله علاقه‌لندیرلمسی موافق کوریله‌مدیکندن مذکور ویرکوندن هرهانکی بریسنده‌کی نقصانئ تحصیلات ومأمورین معاشاتنك تعلیق وتأخیرینی بادی اسبابدن عد اولنه‌ماز . بواعتبارله معاشاتك میعاندنده تسویه‌سی وبالآخره تحصیلات سائره‌دن وزنه موجودینك اکمالی ایجاب ایدر .

5 — بوتون ولایتلره وملکیه مفتشلکلرینه یازلمش ، معارف ، نافعه ، صحیه ومعاونت اجتماعیه ، مالیه واقتصاد وکالتلرینه عرض اولونمشدر .

امنیت عمومیه

— ایکنجی شعبه —

تورکیه تابعیتنه قبولنی طلب ایدن اشخاص حقنده

نومرو 3370

17 حزیران 1928

تورکیه تابعیتنه قبولنی طلب ایدن اجانبك اسعاف مسئوللرنده برمحذور کوریلوب کورولمدیکی حقنده اول امرده وکالتك انضمام مطالعه‌سی اصول اتخاذ ایدلمش اولدیغندن بعدما بویوله‌مراجعت ایده‌جکلر حقنده تنظیم قلنه‌جق اوراق تحقیقیه‌لرك وثائق اجنبیه‌لری و اوچ قطعه فوطوغرافیلریله برلکده دوغریدن دوغری‌یه وکالته ارسالی 6 شباط 1928 تاریخ و 1026 نومرولو تحریرات عمومیه ایله تبلیغ ایدلمش ایکن حالا بوکبیلرك اوراق تحقیقیه‌لرینك دوغریدن‌دوغری‌یه خارجیه وکالت جلیله‌سنه کوندرلدیکی جاری معامله‌دن آکلاشلمشدر. اشعار سابق وجهله تابعیتمزه قبوللرینی طلب ایدن بوکبی اشخاصك

zarurî olmakla beraber tahsîs-i vâridâtı tazammun eden bu cihetin maâş te'diyesine âid mu'âmele-i nakdiyye ile alâkalandırılması muvâfık görülemediğinden mezkûr vergilerden her hangi birisindeki noksânî-i tahsîlât ve me'mûrîn maâşâtının ta'lîk ve te'hîrini bâdî esbâbdan addolunamaz. Bu i'tibârla maâşâtın mî'âdında tesviyesi ve bi'l-âhere tahsîlât-ı sâireden vezne mevcûdunun ikmâli îcâb eder.

5- Bütün vilâyetlere ve mülkiye müfettişliklerine yazılmış, Maârif ve Nâfıa, Sıhhiye ve Mu'âvenet-i İctimâ'iyye, Mâliye ve İktisâd vekâletlerine arz olunmuşdur.

Emniyet-i Umûmiyye

İkinci Şube

Türkiye tâbi'iyetine kabûlünü taleb eden eşhâs hakkında

Numara: 3370 17 Haziran 1928

Türkiye tâbi'iyetine kabûlünü taleb eden ecânibin is'âf-ı mes'ûllerinde bir mahzûr görülüp görülmediği hakkında evvel emirde Vekâlet'in inzimâm-ı mütâla'ası usûl ittihâz edilmiş olduğundan ba'demâ bu yolda mürâca'at edecekler hakkında tanzîm kılınacak evrâk-ı tahkîkiyyelerin vesâik-i ecnebiyeleri ve üç kıt'a fotoğrafîleriyle birlikde doğrudan doğruya Vekâlet'e irsâli 6 Şubat 1928 târih ve 1026 numaralı tahrîrât-ı umûmiyye ile teblîğ edilmiş iken hâlâ bu gibilerin evrâk-ı tahkîkiyyelerinin doğrudan doğruya Hariciye Vekâlet-i Celîlesi'ne gönderildiği cârî mu'âmeleden anlaşılmışdır. İş'âr-ı sâbık vechile tâbi'iyetimize kabûllerini taleb eden bu gibi eşhâsın

اوراق تحقیقیه‌لرینك اول‌امرده وکالته ارسالنك اصول اتخاذی تأکیداً بیان اولنور افندم .

مملکتمزه کلن یوغوسلاویا تبعه‌سی حقنده

نومرو 3714 — 27 حزیران 928

امنیت عمومیه ایکنجی شعبه‌سندن محرر 15 آغستوس 927 تاریخلی و 4162 نومرولو تحریرات عمومیه‌یه ذیلدر .

صربستان حکومتیله آرامزده حاصل اولان ائتلاف اوزرینه حکومت مشارالیها طرفندن تبعه‌مزه تطبیق ایدیلن تحدیدات وتقییدات رفع ایدلدیکی جهتله مملکتمزه کلن یوغوسلاویا تبعه‌سنه طرفمزدن تطبیق ایدیلن تحدیدی تدابیرك‌ده رفع ایدلمسی لزومی مقدما تبلیغ قلنمشدی.

اخیراً بلغراد شهبندرلکمزدن وارد اولان بر تحریراتده یوغوسلاویا حکومتنجه املاك ایشلرینك تصفیه‌سی ضمننده یوغوسلاویایه کیده‌جك تبعه‌مزه بعدما آلتی آیلق ویزه وقابل تمدیداولمق اوزره برسنه اقامت مأذونیتی اعطا ایدیله‌جکی وعودت ویزه‌سی خرجنك الغا ایدلدیکی بیلدیرلمشدر.

بناءً علیه یوغوسلاویایه کیتمك وکرك موجود پساپورطنی قید ایتدیرمك اوزره محلی پولیسنه مراجعت ایدن تبعه‌مزه یوغوسلاویایه مقصدسیاحتی صوریله‌رق شاید املاك واراضیسنك تصفیه‌سی ایچون حرکت ایده‌جك ایسه پساپورطنه اولجه اولدیغی کبی (برای مصلحت) عباره‌سی یازیلمایوب املاك تصفیه ایتمك اوزره . Pour liquider les biens immeubles qu' il (elle) possède dans le Royaume des Serbes Groates et Slovenes . جمله‌سنك قونولمسی لازم کلدیکی ویوغوسلاویا قونسولوسلقلرندن ویزه طلبی

evrâk-ı tahkîkiyyelerinin evvel emirde Vekâlet'e irsâlinin usûl ittihâzı te'kîden beyân olunur efendim.

Memleketimize gelen Yoguslavya teba'ası hakkında

Numara: 3714 *27 Haziran [1]928*

Emniyet-i Umûmiyye İkinci Şubesi'nden muharrer 15 Ağustos [1]927 târihli ve 4162 numaralı tahrîrât-ı umûmiyyeye zeyldir.

Sırbistan Hükûmetiyle aramız da hâsıl olan i'tilâf üzerine hükûmet-i müşârun-ileyhâ tarafından teba'amıza tatbîk edilen tahdîdât ve takyîdât ref' edildiği cihetle memleketimize gelen Yoguslavya teba'asına tarafımızdan tatbîk edilen tahdîdî tedâbîrin de ref' edilmesi lüzûmu mukaddemâ tebliğ kılınmışdı. Ahîren Belgrad Şehbenderliğimizden vârid olan bir tahrîrâtda Yoguslavya Hükûmetince emlâk işlerinin tasfiyesi zımnında Yoguslavya'ya gidecek teba'amıza ba'demâ altı aylık vize ve kābil-i temdîd olmak üzere bir sene ikāmet me'zûniyeti i'tâ edileceği ve avdet vizesi harcının ilgā edildiği bildirilmişdir.

Binâ'enaleyh Yoguslavya'ya gitmek ve gerek mevcûd pasaportunu kayd etdirmek üzere mahallî polisine mürâca'at eden teba'amıza Yoguslavya'ya maksad-ı seyâhati sorularak şâyed emlâk ve arâzîsinin tasfiyesi için hareket edecek ise pasaportuna evvelce olduğu gibi (berây-ı maslahat) ibâreti yazılmayıp emlâk tasfiye etmek üzere Pour liquider les biens immeubles qu'il (elle) possede dans le Royaume des Serbes Groates et Slovenes cümlesinin konulması lâzım geldiği ve Yoguslavya konsoloslukларından vize talebi

اشناسنده‌ده علاقه‌دارانك بهمه‌حال املاكلرينك تصفيه‌سى ضمننده يوغوسلاويايه آلتى آيلق ويزه طلب ايتدكلرنى يوغوسلاويا قونسلوسلقلرينه سويلهلرينك مقتضى بولنديغى اشعار قلنمشدر . كيفيتك تبعه‌يه تفهيم ايدلمك اوزره مأمورين عائده‌سنه اهميتله تبليغى تعميماً بيان اولنورافندم.

اسكان

1331 نومرولو قانون حقنده

نومرو
7
54798

حزيران 928

902 صايىلى و30 مايس 928 تاريخلى رسمى غزته‌ده منتشر وتموز ابتداسندن اعتباراً موقع تطبيقه وضع اولنه‌جق اولان 1331 نومرولو مبادل ، غير مبادل مهاجر وسائره‌يه‌قانونلرينه توفيقاً تفويض ويا عادياً تخصيص اولنان غير منقول اموالك طابويه ربطنه دائر ـ قانونك تطبيقاتنه مدتنك حلولنى متعاقب مباشرت طبيعى اولوب آنجق اون ايكى ماده‌دن عبارت اولان و برصورتى بوكره لفاً كوندريلن قانون مذكورك[*] آلتنجى ماده‌سنك صراحتنه كوره ـ مبادله‌يه تابع اشخاصدن متروك اولانلر خارج اولمق اوزره بالعموم اموال متروكه‌نك اشبو قانونك مرعيتى تاريخنه قدر تفويض ايدلمش ويا ايدلمك اوزره بولنمش اولانلردن ماعداسى حزينهٔ ماليه‌يه انتقال ايده‌جكى جهتله حدود مأموريتكز داخلنده بولنوبده شيمدى‌يه قدر هرنه صورتله اولورسه اولسون معاملهٔ اسكانيه وتفويضيه‌سى هنوز اجرا قلنه‌مه‌مش ـ بوقانونك داخل تعريفاتى اولان ـ مهاجرين وارسه همان موضوعات قانونيه دائره‌سنده اسكان عاديه تابع اولانلرله معاملهٔ تفويضيه‌يه مستحق بولنانلر حقنده مقتضى معامله‌نك 16 ـ 6 ـ 928 تاريخ و 54366 نومرولو تلغرافنامه‌ده ذكر اولنديغى اوزره ـ حلول مدتندن اول كمال سرعت واهميتله اجراسنه توسل اولونمق صورتيله اشبو قانونك بر وايكنجى ماده‌لرنده

[*] مجموعه‌نك ايكنجى نسخه‌سنك 94 نجى صحيفه‌سنده مندرجدر.

esnâsında da alâkadârânın be-heme-hâl emlâklarının tasfiyesi zımnında Yoguslavya'ya altı aylık vize taleb etdiklerini Yoguslavya konsoloslukları-na söylemelerinin muktezî bulunduğu iş'âr kılınmışdır. Keyfiyetin teba'aya tefhîm edilmek üzere me'mûrîn-i âidesine ehemmiyetle tebliği ta'mîmen beyân olunur efendim.

İskân

1331 numaralı kānûn hakkında

Numara: 7/54798 Haziran [1]928

902 sayılı ve 30 Mayıs [1]928 târihli Resmî Gazete'de münteşir ve Temmuz ibtidâsından i'tibâren mevki'-i tatbîka vaz' olunacak olan 1331 numaralı mübâdil, gayr-ı mübâdil muhâcir ve sâireye kānûnlarına tevfîkan tefvîz veya âdiyyen tahsîs olunan gayr-ı menkūl emvâl in tapuya rabtına dâir –kānûnun tatbîkātına müddetinin hulûlünü müteâkib mübâşeret tabî'î olup ancak on iki mâddeden ibâret olan ve bir sûreti bu kerre leffen gönde-rilen kānûn-ı mezkûrun [*] altıncı mâddesinin sarâhatine göre- mübâdeleye tâbi' eşhâsdan metrûk olanlar hâric olmak üzere bi'l-umûm emvâl-i metrûke-nin işbu kānûnun mer'iyyeti târihine kadar tefvîz edilmiş veya edilmek üze-re bulunmuş olanlardan mâ'adâsı Hazîne-i Mâliyeye intikāl edeceği cihet-le hudûd me'mûriyetiniz dâhilinde bulunup da şimdiye kadar her ne sûretle olursa olsun mu'âmele-i iskâniyye ve tefvîziyyesi henüz icrâ kılınamamış –bu kānûnun dâhil-i ta'rîfâtı olan- muhâcirîn varsa hemen mevzû'ât-ı kānûniy-ye dâiresinde iskân-ı âdîye tabi olanlarla mu'âmele-i tefvîziyyeye müstahık bulunanlar hakkında muktezî mu'âmelenin 16-6-[1]928 târih ve 54366 nu-maralı telgrafnâmede zikr olunduğu üzere –hulûl müddetinden evvel kemâl-i sür'at ve ehemmiyetle icrâsına tevessül olunmak sûretiyle işbu kānûnun bir ve ikinci mâddelerinde

---

[*] Mecmû'anın ikinci nüshasının 94'ncü sahîfesinde mündericdir.

تصریح قلنان مبادل وغیر مبادل مهاجرین وملتجی وعشیرت افرادی وحریق زده‌لرك محروم براقلمامسنه دقت‌واعتنا بویورلمسی ایجاب ایدر.

قانون مذکورك عیناً وعلی‌الخصوص اوچنجی ماده‌سنك حدود ولایتلرك هجرا کوشه‌لرنده بولنوبده موتی ظرفنده مراجعت ایتمك اوزره احکام قانونیه اطلاعلری متعسر بولنانلرك علی‌الانفراد نظردقته وضع اولنه‌جق صورتده محلاً تدابیر مقتضیه‌نك ایفاسی‌اقتضا ایده‌ر.

مبادللره عائد معاملاتك اشبو قانونك تاریخ نشرندن اعتباراً بر سنه‌ظرفنده اکمالی مجبوریتنك ـ رؤسای‌مأمورین اداره داخل‌اولدیغی حالده علاقه‌دار مأمورینه تحمیل ایلدیکی اهمیتلی خدمتك اقتحامی ایچون تفویض قومیسیونلرینك ضیق اجتماعه دعوتیله اتخاذ قرار اولونمقله برابر اسکانه متعلق خصوصات سائره‌ده فوق‌العاده‌دقت واهتمامله صرف مساعی ایدلمسی لازم کله‌جکی توصیه‌ی نقطه‌سنده ـ مأمورین اداره‌مزك وضعیتك استلزام ایلدیکی اهمیتی کمالیله مدرك اولمله‌ری اعتباریله ـ فضله توقف ایجاب ایتمز.

بالاده توصیه قلنان خصوصاتك وقت‌وزمانیله عدم ایفاسی قانونك آلتنجی ماده‌سنده صراحةً ذکر واشبو تحریرات عمومیه‌مزك برنجی فقره‌سنده تصریح قلندیغی اوزره مبادله‌یه تابع اشخاصدن متروك اولانلر خارج اولمق اوزره بالعموم اموال متروکه‌نك ـ بوقانونك مرعیتی تاریخنه قدر تفریق ایدلمه‌مش اولانلر خزینهٔ ماليه‌یه انتقال ایده‌جکی جهتله بواموالك مستحق علی‌العموم مهاجرینك محرومیتنی انتاج ایده‌جکی وبووضعیتك احداث ایلیه‌جکی مقررات‌حدودملی خارجنده بولنوبده عرق و دیندداشلق حسیاتیله سینهٔ وطنه التجا ایتمك املنده بولنانلرك حالت روحیه‌سنه اجرای تأثیردن بر آن خالی قالمیه‌جغی بدیهی اولدیغندن بوخصوصه فوق‌العاده صرف دقت وهمت بیوریله‌رق هیچ بر مهاجرك عاطفت ملتدن محروم قالمسنه امکان براقلمامسی صورت مخصوصه‌ده رجا اولنور افندم.

---

tasrîh kılınan mübâdil ve gayr-ı mübâdil muhâcirîn ve mülteci ve aşîret efrâdı ve harîkzedelerin mahrûm bırakılmamasına dikkat ve itinâ buyurulması îcâb eder.

Kānûn-ı mezkûrun aynen ve ale'l-husûs üçüncü mâddesinin hudûd-ı vilâyetlerin hücrâ köşelerinde bulunup da müddeti zarfında mürâca'at etmek üzere ahkâm-ı kānûniyye ıttılâ'ları müte'assir bulunanların ale'l-infirâd nazar-ı dikkate vaz' olunacak sûretde mahallen tedâbîr-i mukteziyyenin îfâsı iktizâ eder.

Mübâdillere âid mu'âmelâtın işbu kānûnun târih-i neşrinden i'tibâren bir sene zarfında ikmâli mecbûriyetinin –rüesâ-yı me'mûrîn-i idâre dâhil olduğu hâlde alâkadâr me'mûrîne tahmîl eylediği ehemmiyetli hizmetinin iktihâmı için tefvîz komisyonlarının sık sık ictimâ'a da'vetiyle ittihâz-ı karâr olunmakla beraber iskâna müte'allik husûsât-ı sâirede fevka'l-âde dikkat ve ihtimâmla sarf-ı mesâ'î edilmesi lâzım geleceği tavsiyesi noktasında –me'mûrîn-i idâremizin vaz'iyetinin istilzâm eylediği ehemmiyeti kemâliyle müdrik olmaları i'tibârıyla- fazla tevakkuf îcâb etmez.

Bâlâda tavsiye kılınan husûsâtın vakt ü zamânıyla adem-i îfâsı kānûnun altıncı mâddesinde sarâhaten zikr ve işbu tahrîrât-ı umûmiyyemizin birinci fıkrasında tasrîh kılındığı üzere mübâdeleye tâbi' eşhâsdan metrûk olanlar hâric olmak üzere bi'l-umûm emvâl-i metrûkenin –bu kānûnun mer'iyyeti târihine kadar tefrîk edilmemiş olanlar Hazîne-i Mâliyeye intikāl edeceği cihetle bu emvâle müstahık ale'l-umûm muhâcirînin mahrûmiyetini intâc edeceği ve bu vaz'iyetin ihdâs eyleyeceği mukarrerâtın hudûd-ı millî hâricinde bulunup da ırk ve dindaşlık hissiyâtıyla sîne-i vatana ilticâ etmek emelinde bulunanların hâlet-i rûhiyyesine icrâ-yı te'sîrden bir ân hâlî kalmayacağı bedîhî olduğundan bu husûsa fevka'l-âde sarf-ı dikkat ve himmet buyurularak hiçbir muhâcirin âtıfet-i milletden mahrûm kalmasına imkân bırakılmaması sûret-i mahsûsada ricâ olunur efendim.

نفرس

عقدنامه ابراز ایدن اشخاصك محکمه‌یه سوق ایدلمه‌لری حقنده

نومرو 4555 — 4 حزیران 928

ملغا حقوق عائله قرارنامه‌سنك موقع مرعیته بولوندیغی صره‌لرده ئه‌ولنمه خصوصاتنك محکمه‌لرده ، یاخود مأموراً کوندریله‌جك ذواتك حضورنده اجراسنك وبعدالعقد بوخصوصی مثبت ومؤید اولمق اوزره برده عقدنامه اعطاسنك مذکور قرارنامه جملهٔ احکامندن اولدیغی وبو صورتله اعطا ایدلمش اولان عقدنامه‌لرك مضمونیله بلابینه عمل وحکم جائز اولان وثائق رسمیهٔ قانونیه‌دن معدود بولندیغی، بواعتبارله قانون مدنینك موقع مرعیته وضعندن اول وقوعبولان ئه‌ولنمه‌لره عائد اولمق اوزره موضوع بحث قرارنامه احکامنه توفیقاً عقدنامه استحصال ایله‌مش اولان کیمسه‌لرك محاکمه سوق ایدلمه‌لرك دوغریدن دوغری‌یه مذکور عقدنامه‌لره استناداً معاملهٔ قیدیه‌سنك اجراسنده محذور بولونمادیغی عدلیه وکالت جلیله‌سندن اشعار ایدلمکده‌در اویولده معامله ایفا اولنمق اوزره کیفیت تعمیماً تبلیغ اولنور افندم .

حبسخانه‌لر

آیاق واوج آیاق جدوللرك کوندرلمسنه دائر

نومرو 19 — 28 حزیران 928

حبسخانه‌لر موجودلرینه دائر هر آی باشنده تلغرافله ویرلمکده اولان معلومات ایله هر اوچ آیده بر کوندرلمکده اولان جدوللره بوندن بویله لزوم اولمادیغی تعمیماً تبلیغ اولنور افندم .

Nüfûs

Akidnâme ibrâz eden eşhâsın mahkemeye sevk edilmemeleri hakkında

Numara: 4555 4 Haziran [1]928

Mülgā Hukūk-ı Aile Karârnâmesi'nin mevkı'-i mer'iyyetde bulunduğu sıralarda evlenme husûsâtının mahkemelerde yahud me'mûren gönderilecek zevâtın huzûrunda icrâsının ve ba'de'l-akd bu husûsu müsbet ve mü'eyyed olmak üzere bir de akidnâme i'tâsının mezkûr karârnâme cümle-i ahkâmından olduğu ve bu sûretle i'tâ edilmiş olan akidnâmelerin mazmûnuyla bilâ-beyyine amel ve hüküm câiz olan vesâik-i resmiyye-i kānûniyyeden ma'dûd bulunduğu, bu i'tibârla Kānûn-ı Medenî'nin mevkı'-i mer'iyete vaz'ından evvel vukū' bulan evlenmelere âid olmak üzere mevzû'-ı bahs karârnâme ahkâmına tevfikan akidnâme istihsâl eylemiş olan kimselerin mehâkime sevk edilmeyerek doğrudan doğruya mezkûr akidnâmelere istinâden mu'âmele-i kaydiyesinin icrâsında mahzûr bulunmadığı Adliye Vekâlet-i Celîlesi'nden iş'âr edilmekdedir. O yolda mu'âmele îfâ olunmak üzere keyfiyet ta'mîmen teblîğ olunur efendim.

Habishâneler

Aylık ve üç aylık cedvellerin gönderilmesine dâir

Numara: 19 28 Haziran [1]928

Habishâneler mevcûdlarına dâir her ay başında telgrafla verilmekde olan ma'lûmât ile her üç ayda bir gönderilmekde olan cedvellere bundan böyle lüzûm olmadığını ta'mîmen teblîğ olunur efendim.

داخلیه وکیلی شکری قایابك افندینك نطقلری

داخلیه وکیلی شکری قایا بك افندی اخیراً قونیه‌ده بولندقلری صره‌ده یکی ژاندارمه افراد مکتبیله قونیه پولیس مکتبنی تفتیش ایتمشلر وطلبه‌یه خطاباً آشاغیده عیناً درج ایتدیکمز نطقلری ایراد ایتمشلردر. وکیل بك افندی ژاندارمه افراد مکتبنده ایراد ایتدکلری نطقده دیمشلردرکه :

— بوکون درسلریکزی ، تعلیملریکزی بیتیردیکز. برمدت صوکرا تورك ژاندارمه‌لغی کبی شرفلی بروظیفه‌یه باشلایاجقسکز. قیرلرده ، داغلرده ، کویلرده، شهرلرده تورکیه جمهوریتنی ، تورك قانونلرینی تمثیل ایده‌جکسکز . دولتك سزه ویردیکی قوت وسلاح سایه‌سنده ملت راحت ایده‌جك ، سز ملتك کوتولره وکوتولکلره قارشی چکیلمش یالین قلنجیسکز . سز نوبتکزی بکلرکن، دوریه حالنده کزرکن تورکلر وتورکیه‌ده اوطورانلر هیچ برکیمسه‌نك عرضلرینه، جانلرینه، مالللرینه یان کوزله باقامیه‌جغنی بیله‌رك تارلالرنده واولرنده راحت راحت چالیشاجقلر، ایصسز یوللرده پرواسز دولاشاجقلروشاید خویسزوصویسزبرآدم چیقوب برکوتولك احرا ایده‌جك اولورسه سزك چلیك پنچه‌کزك اونی یاقالایه‌رق جمهوریتك قانونلرینه تسلیم ایده‌جکندن امین اولاجقلردر . بو شرفلی وظیفه‌کزی یاپارکن اصیل ، جوانمردعرقکزك فضیلتلرندن، دوغرولغندن، سردلکندن، آلدیغکزدرسلردن، ضابطلریکزك وبردیکی امرلردن آیریلیه‌جغکزه شبهه‌یوقدر. سزی شمدیدن تبریك ایدرم همشهریلر .

وکیل بك افندینك پولیس مکتبنی تفتیش ایتدکلری صیره‌ده ایراد ایتدکلری نطق‌ده شودر :

— افندیلر ، امتحانلرکز یارین باشلایورمش . ایشلرم مانع اولماسه‌یدی بوراده قالیر موفقیتلریکزی کورور و افتخار ایدردم . بن سزك موفقیتکزه امین اولدیغم ایچون شیمدیدن سزی اصیل و شرفلی پولیس مسلکنك صلاحیتلی برر منتسبی تلقی ایدییورم . تبریك ایده‌رم . یارین تورك جامعه‌سی ایچنده شرفلی ،

Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya Beyefendi'nin nutukları

Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya Beyefendi ahîren Konya'da bulundukları sırada yeni Jandarma Efrâd Mektebiyle, Konya Polis Mektebi'ni teftîş etmişler ve talebeye hitâben aşağıya aynen derc etdiğimiz nutukları îrâd etmişlerdir. Vekîl beyefendi Jandarma Efrâd Mektebi'nde îrâd etdikleri nutukda demişlerdir ki:

- Bugün derslerinizi, ta'lîmlerinizi bitirdiniz. Bir müddet sonra Türk Jandarmalığı gibi şerefli bir vazîfeye başlayacaksınız. Kırlarda, dağlarda, köylerde, şehirlerde Türkiye Cumhûriyeti'ni, Türk kānûnlarını temsîl edeceksizin. Devletin size verdiği kuvvet ve silah sâyesinde millet rahat edecek, siz milletin kötülere ve kötülüklere karşı çekilmiş yalın kılıncısınız. Siz nöbetinizi beklerken, devriye hâlinde gezerken Türkler ve Türkiye'de oturanlar hiçbir kimsenin ırzlarına, canlarına, mâllarına yan gözle bakmayacağını bilerek tarlalarında ve evlerinde rahat ve rahat çalışacaklar. Issız yollarda pervâsız dolaşacaklar ve şâyed huysuz ve soysuz bir adam çıkıp bir kötülük icrâ edecek olursa sizin çelik pençenizin onu yakalayarak Cumhûriyet'in kānûnlarına teslîm edeceğinden emin olacaklardır. Bu şerefli vazîfenizi yaparken asîl, civânmerd ırkınızın fazîletlerinden, doğruluğundan, merdliğinden, aldığınız derslerden, zâbitlerinizin verdiği emirlerden ayrılmayacağınıza şübhe yokdur. Sizi şimdiden tebrîk ederim hem-şehriler.

Vekîl beyefendinin Polis Mektebi'ni teftîş etdikleri sırada îrâd etdikleri nutuk da şudur:

- "Efendiler, imtihânlarınız yarın başlıyormuş. İşlerim mâni' olmasaydı burada kalır muvaffakiyetlerinizi görür ve iftihâr ederdim. Ben sizin muvaffakiyetinize emin olduğum için şimdiden sizi asîl ve şerefli polis mesleğinin salâhiyetli birer müntesibi telakkī ediyorum. Tebrîk ederim. Yarın Türk câmi'ası içinde şerefli,

حیثیتلی ، صلاحیتلی فقط او نسبتده نازك و حساس و حتی آرا صیرا تهلکه‌لری ده احتوا ایده‌ن بر وظیفه‌نك ایفاسنه باشلایاجقسکز . شهرلرده و ایجاب ایدن یرلرده اونیفورمالی ویا سیویل تورکیه جمهوریتی ، تورك قانونلرینی تمثیل ایده‌جکسکز . نظام وانتظامك ، آسایشك محافظی ، کیمسه‌سزلرك ، عاجزلرك ظهیری اولاجقسکز . دولتك سڑه ویردیکی قوت وسلاح متعرضلره قارشی وطنداشلری محافظه ایدن برقالقان اولاجق . اخلاق و قانوندن صاپمش آدملرله قارشیلاشاجقسکز . بر طرفدن جمهوریتك تورکلره و تورکیه‌ده اوطورانلره تأمین ایتدیکی حریت و حضور و سکونی محافظه ایدرکن دیکر طرفدن قانونه قارشی کلهرك اوتهکینك بریکینك حقوق وشرف انسانیه‌سنه تجاوز ایدنلره قارشی تورکیه جمهوریتنك نه آمان بیلمز برخصم اولدیغنی کوسترمه‌جکسکز هرپرده هرزمان حتی الك مشکل وتهلکه‌لی زمانلرده بیله قانوندن آیریلمایه‌جقسکز . تورکیه جمهوریتی پولیسلکی تورك ملتنك روحنده‌کی اصالت وجوانمردلکی ، دوغرولغی ، تمیزلکی و درستلکی کوسترمکه الك چوق فرصتلر ویرن عینی زمانده بویوك بر فراغت نفس ویوکسك فداکارلقلری ایجاب ایتدیرن مسلکدر . تورکیه پولیس تاریخنده حیاتی وظیفه اوغرنده فدا ایتمش وظیفه شهیدلرینك اسملری ومرثیه‌لری صحیفه‌لر دولدورور . وطنداشلرینك استراحت وحضوری ویاخود برحقسزلغك منعی ایچون عزیز واصیل قانلرینی صوك دامله‌سنه‌قدر دوکن بواصیل روحلی مسلکداشلریکزی حرمت ومنته یادایتمك هیمزك وظیفه‌سیدر . تورك پولیسنك اصلی واصیل وصفی قانون ونظامپرورلك ، حتی یالکز ارڤی دکل ، ملی حدودلرمزی آشان شهرتی‌ده موقتیدر . پولیس جامعه‌سی آره‌سنده خطا اڤری اولارق قانونسزلق ونظامسزلق ایتمش اولانلر بولونابیلیر . بونلرك‌ده چوق آغیر و چوق جدیتله تعقیب ایدیلن پولیس دیسیپلینی ایله و رعایت ایتمدکلری ، فقط رعایت ایدلمسی یولنه سوق اولوندقلری قانونله تجزیه ایدلدکلرینه و ایدیله‌جکلرینه شبهه ایدیله‌مایدر . بویوك بر کتله ایچنده تك توك وقوع بولان و هیچ بری مسامحه کورمه‌ین پولیسلرلقلر قدرتلی و قیمتلی پولیسمزك وصف انتظام و موفقیتنه خال ویره‌مز . سزلرك هربریکزك بویوکسك وشرفلی مسلکه یکی موفقیت وصفلری علاوه ایده‌جکنه امین اولدیغم ایچوندرکه جمهوریت تشکیلاتنده سلسله‌ٔ مراتب اعتباریله الك صوك مسؤل بر وطنداش اولمق صفتیله سزی تبریك ایدرم . »

haysiyetli, salâhiyetli fakat o nisbetde nâzik ve hassâs ve hattâ arasıra tehlikeleri de ihtivâ eden bir vazîfenin îfâsına başlayacaksınız. Şehirlerde ve îcâb eden yerlerde üniformalı veya sivil Türkiye Cumhûriyeti'ni, Türk kānûnlarını temsîl edeceksizin. Nizâm ve intizâmın, âsâyişin muhâfızı, kimsesizlerin, âcizlerin zahîri olacaksınız. Devletin size verdiği kuvvet ve silâh müte'arrızlara karşı vatandaşları muhâfaza eden bir kalkan olacak. Ahlak ve kānûndan sapmış adamlarla karşılaşacaksınız. Bir tarafdan Cumhûriyet'in Türklere ve Türkiye'de oturanlara te'mîn etdiği hürriyet ve huzûr ve sükûnu muhâfaza ederken diğer tarafdan kānûna karşı gelerek ötekinin berikinin hukūk ve şeref-i insâniyyesine tecâvüz edenlere karşı Türkiye Cumhûriyeti'nin ne aman bilmez bir hasım olduğunu göstereceksiniz. Her yerde her zaman hattâ en müşkil ve tehlikeli zamanlarda bile kānûndan ayrılmayacaksınız. Türkiye Cumhûriyeti polisliği Türk milletinin ruhundaki asâlet ve civânmerdliği, doğruluğu, temizliği ve dürüstlüğü göstermeğe en çok fırsatlar veren aynı zamanda büyük bir ferâğat-ı nefs ve yüksek fedâkârlıkları îcâb etdiren meslekdir. Türkiye polis târihinde hayâtını vazîfe uğrunda fedâ etmiş vazîfe şehîdlerinin isimleri ve mersiyeleri sahîfeler doldurur. Vatandaşlarının istirâhat ve huzûru veyahud bir haksızlığın men'i için azîz ve asîl kanlarını son damlasına kadar döken bu asîl ruhlu meslekdaşlarınızı hürmet ve minnetle yad etmek hepimizin vazîfesidir. Türk polisinin aslî ve asîl vasfı kānûn ve nizâm-perverlik, hattâ yalnız irsî değil, millî hudûdlarımızı aşan şöhreti de muvaffakiyetidir. Polis câmi'ası arasında hatâ eseri olarak kānûnsuzluk ve nizâmsızlık etmiş olanlar bulunabilir. Bunların da çok ağır ve çok ciddiyetle ta'kīb edilen polis disiplini ile ve ri'âyet etmedikleri, fakat ri'âyet edilmesi yoluna sevk olundukları kānûnla tecziye edildiklerine ve edileceklerine şübhe edilmemelidir. Büyük bir kitle içinde tek tük vukū' bulan ve hiç biri müsâmaha görmeyen yolsuzluklar kudretli ve kıymetli polisimizin vasf-ı intizâm ve muvaffakiyetine halel veremez. Sizlerin her birinizin bu yüksek ve şerefli mesleğe yeni muvaffakiyet vasıfları ilâve edeceğine emin olduğum içindir ki Cumhûriyet teşkîlâtında silsile-i merâtib i'tibârıyla en son mes'ûl bir vatandaş olmak sıfatıyla sizi tebrîk ederim."

قسم غیر رسمی

ده موقراسی وعوامل مخصوصه سی

1 - وظیفه ومسئولیت حسی [حکومت نظرنده خلق ، خلق نظرنده حکومت]
2 - حریت ومساوات دویغوسی 3 - انتخاباته وخدمات عمومیه یه اشتراکك طبیعی برحق طانماسی 4 - فرقه‌لر وتأثیرلری 5 - مطبوعات وافکار عمومیه]

1 - ده موقراسینك معنا وتعریفی

لسانمزده مقابل ومرادفی بولونمایان (ده موقراسی) نك تعریفی قولای دکلدر . بوتون تعریفلر ؛ یوکسك درجه‌ده تحصیللرینی اکمال ایده‌مه‌ینلری تطمین ایله‌یه‌مه‌یه‌جك برشکلده‌در .

ده موقراسی - Démocratie لفظی اسکی یونانجه مرکب برکلمه اولوب [ده‌موس Démos وقراتوس Kratos] اصللرندن مأخوذ ومشتقدر .

برنجیسنك [خلق ، اهالی] وایکنجیسنك [حاکمیت ، سلطنت] معنالرنده اولمله‌برابر نظراً (ده موقراسی) ؛ من حیث المجموع : [سلطنت عامه ویا حاکمیت خلق] معناسنی افاده ایدر .

مشهور ویقونت جه‌یمس برایس Vicomte Jemes Brise بو اساسی تعقیب ایده‌رك دیرکه :

— ده موقراسی ؛ حاکم اولان آرزوسنی رأی ورقه‌لریله اظهار ایده‌ن بوتون برقومك حکمران اولمسندن عبارتدر .

ویقونتی براقوب دیکر برمؤلفه‌دم مراجعت ایتسه‌ك ؛ بنه بویله غیرسیال ، غیرکافی برجواب آلیرز .

چونکه ده موقراسی مختلف محیط واقلیملره ، مختلف شرائط حیاتیه واجتماعیه یه ، مختلف قان وعرقلره کوره مختلف اشکال وتجلیات واوصاف عرض ایلر .

Demokrasi ve avâmil-i mahsûsası

1- Vazîfe ve mes'ûliyet hissi [Hükûmet nazarında halk, halk nazarında hükûmet]

2- Hürriyet ve müsâvât duygusu

3- İntihâbâta ve hidemât-ı umûmiyyeye iştirâkin tabî'î bir hak tanınması

4- Fırkalar ve te'sîrleri

5- Matbû'ât ve efkâr-ı umûmiyye

1- Demokrasinin manâ ve ta'rîfi

Lisânımızda mukābil ve mürâdifi bulunmayan (demokrasi)nin ta'rîfi kolay değildir. Bütün ta'rîfler; yüksek derecede tahsîllerini ikmâl edemeyenleri tatmîm eyleyemeyecek bir şekildedir.

Demokrasi –Democratie- lafzı eski Yunanca mürekkeb bir kelime olup [Demos ve kratos] asıllarından me'hûz ve müştakdır.

Birincisinin [halk, ahâlî] ve ikincisinin [hâkimiyet, saltanat] manâlarında olmalarına nazaran demokrasi; min haysü'l-mecmû': [Saltanat-i âmme veya hâkimiyet-i halk] manâsını ifâde eder.

Meşhûr Viconte James Brise bu esâsı ta'kīb ederek der ki:

- Demokrasi; hâkim olan arzusunu re'y varakalarıyla izhâr eden bütün bir kavmin hükümrân olmasından ibâretdir.

Viconte'ı bırakıp diğer bir mü'ellife de mürâca'at etsek; yine böyle gayr-ı seyyâl, gayr-ı kâfî bir cevâb alırız.

Çünkü demokrasi muhtelif muhît ve iklimlere, muhtelif şerâ'it-i hayâtiyye ve ictimâ'iyyeye, muhtelif kan ve ırklara göre muhtelif eşkâl ve tecelliyât ve evsâf arz eyler.

مثلا : بوگون فرانسه (جمهوریت) ایله ، انگلتره (مشروطیت) ایله اداره اولونیور . حالبوکه : انگلیز حکومتی، انگلیز ملتی ،فرانسه حکومتندن ، فرانسز ملتندن داها زیاده دەموقراتدر .

بناءً علیه : دەموقراسی (حاکمیت خلق) تعبیر عمومیسیله قبول ایدیلنجه بونك ماهیتی اکلاشیلیر وعوامل مخصوصه‌سی تدقیق ایدیلدیکی زمان‌ده اعماقنه نفوذ ایدیله‌بیلیر . شوحالده اوزون بویلی علمی تعریفلرله دماغمزی اتعابه حاجت یوقدر .

اویله ایسه ؛ بوکبی تعریفلری برطرفه براقارق اساسه گچهلم :

2 — دەموقراسینك باشلیجه عواملی .

برخلقك ، سیاسی برهیئت اجتماعیه‌نك دەموقرات اولمسی ایچین افرادنده و مأمورین حکومتنده — فردی واجتماعی — بر طاقم وصف ممیزلرك تجلی ایتمسی ، هیئت عمومیه‌سیله — رشد سیاسیسنی — ادراك و اکمال ایلمش بولونمسی ایجاب ایلر .

بر ملتده (رشد سیاسی) نی احضار و تأمین ، خلقه دەموقراسی حسنی تلقین ایله‌ین بر طاقم اسباب و عوامل واحتساسات واردرکه : بونلر ، خلقك اکثریت عظیمه‌سی آراسنده منتشر و مطاع اولدقجه او هیئت اجتماعیه تمامیله دەموقراتیك بر شکل آلامز .

بو اسباب و عواملك باشلیجه‌لری شونلردر :

آ — وظیفه و مسئولیت حسی [حکومت نظرنده خلق ، خلق نظرنده حکومت]

ب — حریت و مساوات دویغوسی ،

ج — انتخاباته و خدمات عمومیه‌یه اشتراکك بر حق طبیعی اولدیغنك کمال اطمئنان ایله بیلنمسی ؛

Mesalâ: bugün Fransa (cumhûriyet) ile, İngiltere (meşrûtiyet) ile idâre olunuyor. Halbuki: İngiliz Hükûmeti, İngiliz milleti, Fransa Hükûmeti'nden, Fransa milletinden daha ziyâde demokratdır.

Binâ'enaleyh demokrasi (hâkimiyet-i halk) ta'bîr-i umûmîsiyle kabûl edilince bunun mâhiyeti anlaşılır ve avâmil-i mahsûsası tedkīk edildiği zaman da a'mâkına nüfûz edilebilir. Şu hâlde uzun boylu ilmî ta'rîflerle dimağımızı it'âba hâcet yokdur.

Öyle ise; bu gibi ta'rîfleri bir tarafa bırakarak esâsa geçelim:

2- Demokrasinin başlıca avâmili

Bir halkın, siyâsî bir hey'et-i ictimâ'iyyenin demokrat olması için efrâdında ve me'mûrîn-i hükûmetinde –ferdî ve ictimâ'î- bir takım vasf-ı mümeyyizlerin tecellî etmesi, hey'et-i umûmiyyesiyle –rüşd-i siyâsîsini- idrâk ve ikmâl eylemiş bulunması îcâb eyler.

Bir milletde (rüşd-i siyâsî)yi ihzâr ve te'mîn, halka demokrasi hissini telkīn eyleyen bir takım esbâb ve avâmil ve ihtisâsât vardır ki: bunlar halkın ekseriyet-i azîmesi arasında münteşir ve mutâ' oldukça o hey'et-i ictimâ'iyye tamamıyla demokratik bir şekil alamaz.

Bu esbâb ve avâmilin başlıcaları şunlardır:

A- Vazîfe ve mes'ûliyet hissi [hükûmet nazarında halk, halk nazarında hükûmet]

B- Hürriyet ve müsâvât duygusu,

C- İntihâbât ve hidemât-ı umûmiyyeye iştirâkin birer hakk-ı tabî'î olduğunun kemâl-i itminân ile bilinmesi;

د ـ فرقه‌لر وتاثيرلرى ،
ه ـ مطبوعات و افكار عموميه .
شيمدى بونلرى برەر برەر تدقيق ايدەلم :

وظيفه و مسئوليت حسلرى

انسان ؛ شخصى واجتماعى حياتنك سعادت آهنكنى تنظيم ومحافظه ايچين [وظيفه] قانونله رعايته مجبوردر .

وظيفه ؛ انسانك كرك وجداناً و اخلاقاً ، كرك عرفاً و قانوناً ياپمغه ويا ياپمامغه بورجلو اولديغى فعللر و خصوصلردر . [*]

مسئوليت ايسه ؛ وظيفه‌نك اجراسز قالماسنك نتيجه‌سى اولارق ترتب و تجلى ايدەن مادى ، معنوى جزالردر .

شوحالده [مسئوليت] ؛ [وظيفه] ايله باشلار ، اونك اكماليله نهايت بولور . داهما دوغريسى مسئوليت ؛ وظيفه‌نك ـ كندىسندن آيريلمسى غيرممكن ـ بر كوللكه‌سيدر . دائما اونى تعقيب ايدەر ، ايزينه باصار .

بناءً عليه : مسئوليتسز وظيفه ، وظيفه‌سز مسئوليت اولاماز .

وظيفه و مسئوليتك مختلف نوعلرى واردر . مثلا : انسانك كندى نفسنه ، عائله‌سى خلقنه ، دوستلرينه ، حتى دوشمانلرينه ، محله‌سى اهاليسنه ، همشهريلرينه ، مافوق و مادونلرينه ، ملتداشلرينه

[*] كرك مدنى وحقوق قانونلر ، كرك اخلاق دستورلر ؛ انسانه ايكى تورلو وظيفه تحميل ايدەر . بريسى [وظائف مأموره] دركه ؛ هرفردك باشقالرينه قارشى ياپمغه مجبور ومأمور اولديغى خصوصلردر . بونلرى ياپمامقله مادى ويامعنوى جزا ومسئوليت ترتب ايلر . ايكنجيسى [وظائف منهيه] اولوب هرفردك باشقالرينه قارشى ياپمغه مجبور اولديغى فعللردركه : بونلرى ياپمقله مادى ويا معنوى جزا ومسئوليت تجلى ايدەر .

D- Fırkalar ve te'sîrleri,

H- Matbû'ât ve efkâr-ı umûmiyye.

Şimdi bunları birer birer tedkīk edelim.

Vazîfe ve mes'ûliyet hisleri

İnsan; şahsî ve ictimâ'î hayâtının sa'âdet âhengini tanzîm ve muhâfaza için [vazîfe] kānûnuna ri'âyete mecbûrdur.

Vazîfe; insanın gerek vicdânen ve ahlâkan, gerek ırkan ve kānûnen yapmağa veya yapmamağa borçlu olduğu fiiller ve husûslardır. [*]

Mes'ûliyet ise; vazîfenin icrâsız kalmasının neticesi olarak terettüb ve tecellî eden maddî, manevî cezâlardır.

Şu hâlde [mes'ûliyet]; [vazîfe] ile başlar, onun ikmâliyle nihâyet bulur. Daha doğrusu mes'ûliyet, vazîfenin –kendisinden ayrılması gayr-ı mümkündür- bir gölgesidir. Dâimâ onu ta'kīb eder, izine basar.

Binâ'enaleyh: Mes'ûliyetsiz vazîfe ve vazîfesiz mes'ûliyet olamaz.

Vazîfe ve mes'ûliyetin muhtelif nev'leri vardır. Meselâ: insanın kendi nefsine, ailesi halkına, dostlarına, hattâ düşmanlarına, mahallesi ahâlîsine, hemşehrilerine, ma-fevk ve mâ-dûnlarına, milletdaşlarına

---

[*] Gerek medenî ve hukūkî kānûnlar, gerek ahlakî düstûrlar; insana iki türlü vazîfe tahmîl eder. Birisi [vezâ'if-i me'mûre]dir ki; her ferdin başkalarına karşı yapmağa mecbûr ve me'mûr olduğu husûslardır. Bunları yapmamakla maddî veya manevî cezâ ve mes'ûliyet terettüb eyler. İkincisi [vezâ'if-i menhiye] olup her ferdin başkalarına karşı yapma[ma]ğa mecbûr olduğu fiillerdir ki; bunları yapmakla maddî veya manevî cezâ ve mes'ûliyet tecellî eder.

وطنداشلرینه ، منسوب اولدیغی حکومته ، بوتون آدم اوغللرینه ، نهایت خالقنه قارشی ـ باشقا باشقا شکللرده ـ وظیفه‌لری موجوددر . حتی بو وظیفه قادرانی دقتله تدقیق ایده‌جك اولور ایسه‌ك ؛ تربیه کورمش انسانلرك حیوانلره ، آغاچلره ، اوتلره قارشی بیله بر طاقم وظیفه‌لرله محمول اولدقلرینی کورورز .

مسئولیت‌ده بویله‌در . یعنی تعقیب ایتدیکی وظیفه‌نك شکلنه کوره وجدانی ، اخلاقی ، اجتماعی ، مالی ، جسمانی ، اخروی تربیوی مسئولیتلر واردر . علم اخلاقه و علم روحه تعلق ایده‌ن بو مبحثك تفرعاتیله اوغراشمق استهداف ایتدیکمز غایه‌نك زاویهٔ میته‌سی آلتنده قالاجغی جهتله بز بوراده وظیفه و مسئولیتك یالکز (ده‌موقراسی) ایله اولان مناسباتنك درجه‌سنی تدقیق ایله اکتفا ایده‌جکز وجداناً ، اخلاقاً ، عرفاً وتعاملاً ، قانوناً هانکی ایشلرك یاپیلمسی ویا یاپیلمامسی لازم ومجبوری اولدیغنی بزه (اخلاق قانونلری) کوسته‌رير . ایشته بو قانونلره حرمتکار اولانلر ـ وقتیله مشروع بیله‌رك ـ قبول ایلدکلری وظیفه‌یی مطاع بیلیرلر ، اونی مقدس طانیرلر .

بوتلق ، بوحس هانکی مملکتده ترقی وتعمم ایدرسه ؛ اوراسی ؛ ده‌موقراسینك کوستردیکی غایه‌یه اونسبتده یاقلاشمش اولور .

3 فردلر ومأمورلر .

شیمدی هرشیدن أول ؛ تدقیق دوربینمزی فردلری اداره ایدن [مأمورلر] صحنه سنه چویره‌لم. یعنی برکره (خلق کوزیله مأمورلره) وبرکره‌ده (مأمور کوزیله خلقه) باقالم .

آ ـ خلق نظرنده مأمورلر .

هر مأمور، ایفاسی کندیسنه حواله‌ومسئولیتی معناً کندی‌طرفندن درعهده اولونان بر ایشی، بر وظیفه‌یی شخصی کیف وآرزوسنه تبعاً

Vatandaşlarına, mensûb olduğu hükûmete, bütün âdem oğullarına, nihâyet halkına karşı –başka başka şekillerde- vazîfeleri mevcûddur. Hattâ bu vazîfe kadranını dikkatle tedkīk edecek olur isek; terbiye görmüş insanların hayvanlara, ağaçlara, otlara karşı bile bir takım vazîfelerle mahmûl olduklarını görürüz.

Mes'ûliyet de böyledir. Yani ta'kīb etdiği vazîfenin şekline göre vicdanî, ahlakî, ictimâ'î, mâlî, cismânî, uhrevî, terbiyevî mes'ûliyetler vardır. İlm-i ahlâka ve ilm-i rûha ta'alluk eden bu mebhasın teferru'âtıyla uğraşmak istihdâf etdiğimiz gāyenin zâviye-i meyyitesi altında kalacağı cihetle biz burada vazîfe ve mes'ûliyetin yalnız demokrasi ile olan münâsebâtının derecesini tedkīk ile iktifâ edeceğiz vicdânen, ahlakan, örfen ve te'âmülen, kānûnen hangi işlerin yapılması veya yapılmaması lâzım ve mecbûrî olduğunu bize ahlâk kānûnları gösterir. İşte bu kānûnlara hürmetkâr olanlar –vaktiyle meşrû' bilerek- kabûl eyledikleri vazîfeyi mutâ' bilirler, onu mukaddes tanırlar.

Bu telakki, bu his hangi memleketde terakkī ve ta'ammüm ederse, orası; demokrasinin gösterdiği gāyeye o nisbetde yaklaşmış olur.

3- Ferdler ve me'mûrlar

Şimdi her şeyden evvel; tedkīk dürbünümüzü ferdleri idâre eden [me'mûrlar] sahnesine çevirelim. Yani bir kerre (halk gözüyle me'mûrlara) ve bir kerre de (me'mûr gözüyle halka) bakalım.

A- Halk nazarında me'mûrlar:

Her me'mûr, îfâsı kendisine havâle ve mes'ûliyeti ma'an kendi tarafından deruhde olunan bir işi, bir vazîfeyi şahsî keyif ve arzusuna teb'an

ویا صاحبنك مراجعتنه تعلیقاً تأخیر وتعویق ایده‌مز . ایدرسه مسئول اولور ، بومسئولیت درجه‌درجه مافوقه قادار انتقال ایلر .

ده‌موقرات حکومتلرده مأمورلر ؛ کندیلرینك قطعی صورتده حاکم حقیقی افندی‌اولان خلقك أجیری ، أجیرعامی اولدقلرینه قائلدرلر بوقناعتك حاکم اولمدیغی یرلرده (ده‌موقراسی) یرلشه‌مز .

هر مأمور کندیسنه مراجعت ایده‌ن هرمصلحت صاحبنك ، الك عاجز بر فردك ؛ کل حالنده بولونان بویوك افندینك ، ملتك برجزئی اولدیغنی وکندیسنك‌ده او افندینك بر اجیری بولوندیغنی اونوتمامالیدر چونکه :

افراد حکومت ایچین دکیل ، حکومت افراد ایچین تشکل وتعضد ایلمشدر . شرقك الك بویوك فیلوسوفی اولان‌مشهورشیخ سعدی :

« کوسفند أز برای چوبان نیست

بلکه چوبان برای خدمت اوست »

یعنی قویونلر چوبان ایچین دکیل ، بلکه چوبان قویونلر ایچین طوتولمشدر . قولیله ده‌موقراسینك الك مهم‌نقطه‌سنه اشارتده‌بولونمشدر بونی ؛ بوتون حکومت مأمورلرینك بیلوب هضم ایتمسی لازمدر .

مأمورك جیبنده‌کی پارا ، قورصاغنده‌کی اکمك ، صیرتنده‌کی البسه‌لر هپ او وطنداش فردلرك ویرکی نامیله ویردکلری [مبلغ] ایله تأمین ایدلمشدر ؛ فردلر ایسه بوویرکیی آنجاق ایشلرینك کورولمسی ایچین ویرمشلردر . دیمك خلق افندی ، پاطرون ؛ مأمور ایسه أجیردر .

ب ـ مأمورلرك نظرنده خلق .

شیمدی دوریینمزی بر آزده [خلق] طرفنه چه‌ویره‌لم :

ده‌موقراسیی هضم ایدن ملتلرده [خلق] ؛ حکومته قارشی اولان وظیفه ووضعیتی تمامیله مدرکدر . فرضا هرهانکی بر وطنداشك حضورینه چیقمق ضرورتنده بولوندیغی بر حاکمك ، بر مستنطقك

veya sâhibinin mürâca'atına ta'lîkan te'hîr ve ta'vîk edemez. Ederse mes'ûl olur, bu mes'ûliyet derece derece ma-fevka kadar intikāl eyler.

Demokrat hükûmetlerde me'mûrlar; kendilerinin kat'î sûretde hâkim-i hakīkī efendi olan halkın ecîri, ecîr-i âmmı olduklarına kāildirler. Bu kanâatin hâkim olmadığı yerlerde demokrasi yerleşemez.

Her me'mûr kendisine mürâca'at eden her maslahat sâhibinin, en âciz bir ferdin; kül hâlinde bulunan büyük efendinin, milletin bir cüz'ü olduğunu ve kendisinin de o efendinin bir ecîri bulunduğunu unutmamalıdır. Çünkü:

Efrâd hükûmet için değil, hükûmet efrâd için teşekkül ve ta'azzuv eylemişdir. Şarkın en büyük filozofu olan meşhûr Şeyh Sadi:

"Gûsfend ez berây-ı çoban nîst

Belki çoban berây-ı hizmet est"

Yani koyunlar çoban için değil, belki çoban koyunlar için tutulmuşdur. Kavliyle de demokrasinin en mühim noktasına işâretde bulunmuşdur. Bunu; bütün hükûmet me'mûrlarının bilip hazm etmesi lâzımdır.

Me'mûrun cebindeki para, kursağındaki ekmek, sırtındaki elbise hep o vatandaş ferdlerin vergi nâmıyla verdikleri [meblağ] ile te'mîn edilmişdir; ferdler ise bu vergiyi ancak işlerinin görülmesi için vermişlerdir. Demek halk efendi, patron; me'mûr ise ecîrdir.

B- Me'mûrlar nazarından halk

Şimdi dürbünümüzü biraz da [halk] tarafına çevirelim:

Demokrasiyi hazm eden milletlerde [halk]; hükûmete karşı olan vazîfe ve vaz'iyeti tamamıyla müdrikdir. Farazâ her hangi bir vatandaş huzûruna çıkmak zarûretinde bulunduğu bir hâkimin, bir müstantıkın

بر دائره آمرینك ، الحاصل هر هانکی بر مأمورك ، بر پولیس و ژاندارمانك شخصیتنده [قانون] حکم و قوتنك تمرکز و تجسم ایتدیکنه قائلدر . ایفای وظیفه حالنده بولونان هرهانکی بر مأموری ویا هیئتی تحقیر و استخفافه هیچ برکیمسه‌نك حق وصلاحیتی یوقدر. بونی قانون امر ایدییور ، قانونی ایسه ؛ ملت یاپیور .

بوندن ماعدا مأمور ؛ هیئت کلیه‌سی اعتباریله خلقك أجیرعامیدر. یوقسه هیچ بر فردك أجیر خاصی دکیلدر . او ؛ اجرت ، معاش ، و تخصیصات آلییورسه خدمتنك مقابلی اولارق آلییور ، هم‌ده بونی لاعلی التعیین هرهانکی برشخصك کیسه‌سندن دکیل بوتون ملت افرادندن طوپلانان بر [مبلغ] ك یکونندن استیفا ایدییور . کوزه‌لجه حساب ایدیلهجك اولورسه آکلاشیلیرکه ؛ هرفردك ویردیکی ویرکیدن هرمأمورك حصه‌سنه بلکه ایکی سانتیمدن فضله پارا دوشمه‌مشدر . برده فردلر ویرکی ویرییورسه ؛ مأمورلرك هیئت مجموعه‌سندن عبارت اولان حکومت‌ده بوکا مقابل اونلرك مال وجان و ناموسلرینی ، حق ، حریت وامنیتلرینی محافظه ایدییور ، یوللر ، کوپریلر یاپدرییور ، هرطرفده مکتبلر ، کتبخانه‌لر آچیور ، هرطرفده ویردیکی ویرکینك بلکه بیك قات فوقنده خدمتلرده بولونیور .

ناصیل هر مأمور ؛ کندینه مراجعت ایدن فردی ـ افندی ـ اولان ملتك برجزئی عد ایده‌رك ـ اوکا قارشی فنا معامله ایتمکه مجبورسه ؛ هر فردده ایفای وظیفه حالنده بولونان هرهانکی برمأموری حکومت مفهوم عامنك برجزئی صایارق اوکا حرمته مجبوردر. برحقسزلق کورورسه ؛ حقی ووظیفه‌سی اونی آمرینه شکایت ایتمکدر .

علی سیدی

bir dâire âmirinin, el-hâsıl her hangi bir me'mûrun, bir polis ve jandarmanın şahsiyetinde [kānûn] hüküm ve kuvvetinin temerküz ve tecessüm etdiğine kāildir. Îfâ-yı vazîfe hâlinde bulunan her hangi bir me'mûru veya hey'eti tahkīr ve istihfâfa hiçbir kimsenin hak ve salâhiyeti yokdur. Bunu kānûn emr ediyor, kānûnu ise millet yapıyor.

Bundan mâ'adâ me'mûr; hey'et-i külliyesi i'tibârıyla halkın ecîr-i âmmıdır. Yoksa hiçbir ferdin ecîr-i hâssı değildir. O, ücret, maâş, ve tahsîsât alıyorsa hizmetinin mukābili olarak alıyor. Hemde bunu lâ ale't-ta'yîn her hangi bir şahsın kîsesinden değil bütün millet efrâdından toplanan bir meblağın yekûnundan istîfa ediyor. Güzelce hesâb edilecek olursa anlaşılır ki; her ferdin verdiği vergiden her me'mûrun hissesine belki iki santimden fazla para düşmemişdir. Bir de ferdler vergi veriyorsa; me'mûrların hey'et-i mecmû'asından ibâret olan hükûmet de buna mukābil onların mâl ve can ve namuslarını, hak, hürriyet ve emniyetlerini muhâfaza ediyor, yollar, köprüler yapdırıyor, her tarafda mektebler, kütübhâneler açıyor, her tarafda verdiği verginin belki bin kat fevkinde hizmetlerde bulunuyor.

Nasıl her me'mûr; kendine mürâca'at eden ferdi –efendi- olan milletin bir cüz'ü addederek –ona karşı fena mu'âmele etmemeğe- mecbûrsa; her ferd de îfâ-yı vazîfe halinde bulunan her hangi bir me'mûru hükûmet mefhûm-ı âmmının bir cüz'ü sayarak ona hürmete mecbûrdur. Bir haksızlık görürse; hakkı ve vazîfesi onu âmirine şikâyet etmekdir.

Ali Seydi

ادارهٔ عمومیهٔ ولایات قانونك مأخذلری

1329 تاریخندنبری مملکتمزده تطبیق ایدلمکده اولان ولایتلریمزك عمومی ومحلی اداره‌لرینك اداره طرزلری حقنده اساسی احکامی احتوا ایتمسی طولایسیله اهمیتی درکار اولان ادارهٔ عمومیهٔ ولایات قانونك مأخذلرینه دائر معلومات ویرمکی اداره ایشلریله علاقه‌دار اولانلر ایچون فائده‌لی بولیورز .

اولجه قرارنامه شکلنده حکومت طرفندن نشر ایدلمش اولان ادارهٔ عمومیه ولایات قانونی بوکره داخلیه وکالت جلیله‌سنجه بعض تعدیلات واکمالات ایله برای تصدیق بویوك ملت مجلسنه تقدیم ایدلمك اوزره اولدیغندن بوقانونده‌کی احکام ومواد‌ك فضله ویا نقصانلرینی سبق ایدن اون اوچ اون درت سنه‌لك تجربه وتطبیقاته وقانونك نشری تاریخیله بوکونی آیران انقلابات وتکاملاته نظراً تعیین وتثبیت خصوصلری اداره متخصص وعلاقه‌دارلرینی مشغول ایتدیکی صرده بوقانونك هانکی منبعلردن آلنه‌رق تدوین ایدلدیکنی اوکرنمك فعلی بر فائده‌یی دکلسه بیله بلکه عملی تدقیق وتجسس حسلرینی تطمین ایده‌جکدر .

فقط مع التأسف بوقانون ملت مجلسنده مذاکره ایدلمه‌مش اولدیغی ایچون بوخصوصده بزی تنویر ایده‌جك الده نه‌ضبط جریده‌لری نه‌ده اسباب موجبه مضبطه‌لری موجود اولمادیغندن بونی قانون موقت حالنده علی العجله نشر ایتمش اولان حکومتك بوبابده مراجعت ایتدیکی مأخذلری وقانونك احضار ، تنظیم وتدوینینده درپیش ایدلمش اولان نقطهٔ نظر، مقصد وغایه‌یی اوکرنمك آنجق مقایسه واستدلال طریقیله قابل اوله‌بیله‌جکدر .

بزم قناعتمزجه ادارهٔ عمومیهٔ ولایات قانونی « رومایلیٔ شرقی نظامنامهٔ داخلیسی » نامی آلتنده 1878 تاریخنده برلین معاهده‌نامه‌سنه

İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu›nun me'hazları

1329 târihinden beri memleketimizde tatbîk edilmekde olan ve vilâyetlerimizin umûmî ve mahallî idârelerinin idâre tarzları hakkında esâsî ahkâmı ihtivâ etmesi dolasıyıyla ehemmiyeti derkâr olan İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu'nun me'hazlarına dâir ma'lûmât vermeği idâre işleriyle alâkadâr olanlar için fâideli buluyoruz.

Evvelce karârnâme şeklinde hükûmet tarafından neşr edilmiş olan İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu bu kerre Dâhiliye Vekâlet-i Celîlesince bazı ta'dîlât ve ikmâlât ile berây-ı tasdîk Büyük Millet Meclisi'ne takdîm edilmek üzere olduğundan bu kānûndaki ahkâm ve mevâddın fazla veya nokşânlarını sebk eden on üç, on dört senelik tecrübe ve tatbîkāta ve kānûnun neşri târihiyle bugünü ayıran inkılâbât ve tekâmülâta nazaran ta'yîn ve tesbît [edilen] husûsları idâre mütehassıs ve alâkadârlarını meşgūl etdiği sırada bu kānûnun hangi menba'lardan alınarak tedvîn edildiğini öğrenmek fi'ilî bir fâideyi değilse bile belki amelî tedkīk ve tecessüs hislerini tatmîn edecekdir.

Fakat ma'a't-te'essüf bu kānûn Millet Meclisi'nde müzâkere edilmemiş olduğu için bu husûsda bizi tenvîr edecek elde ne zabıt cerîdeleri ne de esbâb-ı mûcibe mazbataları mevcûd olmadığından bunu kānûn-ı muvakkat hâlinde ale'l-acele neşr etmiş olan hükûmetin bu bâbda mürâca'at etdiği me'hazları ve kānûnun ihzâr, tanzîm ve tedvîninde der-pîş edilmiş olan nokta-i nazar maksad ve gāyeyi öğrenmek ancak mukāyese ve istidlal tarîkiyle kābil olabilecekdir.

Bizim kanâatimizce İdare-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu "Rumeli-i Şarkī Nizâmnâme-i Dâhilîsi" nâmı altında 1878 târihinde Berlin Muâhedenâmesi'ne

وضع امضا ایدن دولتلرك قومیسرلری طرفندن 1879 تاریخنده تنظیم نشر ایدیلن قانوندن ملهم اولهرق یاپلمشدر .

حقوق اداره نقطهٔ نظرندن برکونا قیمتی اولمیان وتورك روم ایلیسنی آنا وطندن آییرمق ایچون اویدورلمش وتصنیع ایدلمش برغریبه اولان بوقانون موجبنجه « روم ایلیٔ شرقی مختاریت اداره یی حائز اولمق اوزره حکومت عثمانیه نك حکومت پولتیقیه وعسکریه سی تحتنده » بولنه جق ایدیسه ده « باشلیجه اعضای منتخبه دن مرکب وکندیسنه عائد مواد حقنده والی ایله بالاتفاق قانون یاپمق حقنی حائز برمجلس عمومیٔ ایالتی » و « والی نزدنده اداره مجلسی خدمتنی ایفا ایتمك اوزره برانجمن دائمیسی » اولوب « بونلرك یاپدیغی ایالت قانونلری تصدیق عالیه عرض اولنور » و تصدیق عالی ایکی آیه قدر دریغ بیورلمادیغی حالده عرض اولنان قانونه تصدیق اولنمش نظریله باقیلور » ایدی .

فعلاً وحکماً استقلالی حائز اولمق اوزره تشکیل ایدیلن برایالتی شکلاً حکومت عثمانیه نك حمایه سنه صیغدیرمق ایچون ایجاد ایدیلن وبو ضرورتلر آلتنده حقوقی برقاریقاتور ماهیتنی عرض ایدن بوقانون غریبدرکه آنا خطلرینی فرانسز اداره قانونلرندن آلمق ایسته مشدر ، اوراده « مجلس عمومی Conseil général » « انجمن ولایت Commission départementale» کبی تأسیسات اداریه آلنمش فقط بونلره عندی وکیفی برطاقم وظائف وصلاحیتلر بخش ایدلمشدر .

بزجه دها پك چوق غریبی شودرکه 1329 تاریخلی اداره قانونمزی تنظیم وتدوین ایدنلرك بوقانونی مارالعرض حقوقاً قاریقاتور ماهیتنده وفعلاً هرحکمنده آنا وطندن افتراقی قصد دها دوغریسی سوء قصد ایدن برقانوندن ملهم اولمالریدر .

فی الواقع استبداد دورلرنده مملکتمزك چکمش اولدیغی فلاکت واضطرابلرده جاری اولان صیقی برمرکزیت اداره سنك دخی دخل

vaz'-ı imzâ eden devletlerin komiserleri tarafından 1879 târihinde tanzîm, neşr edilen kānûndan mülhem olarak yapılmışdır.

Hukūk-ı idâre nokta-i nazarından bir gûnâ kıymeti olmayan ve Türk Rumelisi'ni anavatandan ayırmak için uydurulmuş ve tasnî' edilmiş bir garîbe olan bu kānûn mûcebince "Rumeli-i Şarkī muhtâriyet-i idâreyi hâ'iz olmak üzere Hükûmet-i Osmaniyye'nin hükûmet-i politikiyye ve askeriyesi tahtında" bulunacak idiyse de "başlıca a'zâ-yı müntehabeden mürekkeb ve kendisine âid mevâdd hakkında vâli ile bi'l-ittifâk kānûn yapmak hakkını hâ'iz bir Meclis-i Umûmî-i Eyâleti" ve "vâli nezdinde İdâre Meclisi hizmetini îfâ etmek üzere bir Encümen-i Dâimîsi" olup "bunların yapdığı eyâlet kānûnları tasdîk-i âlîye arz olunur" ve tasdîk-i âlî iki aya kadar dirîğ buyurulmadığı hâlde arz olunan kānûna tasdîk olunmuş nazarıyla bakılır" idi.

Fi'ilen ve hükmen istiklâli hâ'iz olmak üzere teşkîl edilen bir eyâleti şeklen Hükûmet-i Osmaniyye'nin himâyesine sığ[ın]dırmak için îcâd edilen ve bu zarûretler altında hukūkî bir karikatör mâhiyetini arz eden bu kānûn garîbdir ki ana hatlarını Fransa idâre kānûnlarından almak istemişdir, orada ""Meclis-i Umûmî Conseil General" "Encümen-i Vilâyet, Commission Departementale" gibi te'sîsât-ı idâriyye alınmış fakat bunlara indî ve keyfî bir takım vezâ'if ve salâhiyetler bahş edilmişdir.

Bizce daha pek çok garîbi şudur ki 1329 târihli İdâre Kānûnumuzu tanzîm ve tedvîn edenlerin bu kānûnu mârrü'l-arz hukūkan karikatör mâhiyetinde ve fi'ilen her hükmünde anavatandan iftirâkı kasd daha doğrusu sû-i kasd eden bir kānûndan mülhem olmalarıdır.

Fi'l-vâki' istibdâd devirlerinde memleketimizin çekmiş olduğu felâket ve ıztırâblarda câri olan sıkı bir merkeziyet idâresinin dahi dahil

وتأثيری موجود وبوادارەنك تخريباتی تعمير وتلافی ايتمك ومملكتده معقول وعلمی براداره سيستمی قورمق ايچون ولايتلره كافی درجەده صلاحيت ويرلمسی ضروری ايديسەده بومقصدلری تأمين ايچون طوغريدن طوغری يه ولايت اداره‌لرينه متعلق احكامی اقتباس ايتميوبده ماهيتی عرض ايديان وبركونا حقوقی قيمتی ودنيانك ديكر برطرفندن دخی امثالی وماسبقی اولمايان برقانونك اورتك اتخاذ ايدلمسی خيلی غريبدر.

فرانسەنك 1790، 1833، 1866، 1871، 1875 والك نهايت 1892 قانونلری درجه درجه بتون تكاملاتی كچيرەرك مرتبهٔ كاملنه كلمش اولمسی حسبيله بوقانونك اورتك اتخاذ ايدلمەمسی سببنی آكلاميورز.

ادارهٔ ولايات قانونی تنظيم ايديلير كن آشاغيده عرض ايده‌جكمز وجهله هرنەقدر بوقانونلردن دخی بعض خصوصاتده استفاده ايدلمك ايستەنيلمشسەده بونده آكلاشلمايان برذهنيت نتيجەسی اولەرق پك ناقص وناتمام احكام آلنمشدر.

روح احكام حتی شيوهٔ بيان وطرز افاده يه وارنجه يه قدر ادارهٔ عموميهٔ ولايات قانونك روم ايلیٔ شرقی مختاريت اداره قانونه بكزەمكده اولديغی ماده‌لری برجه شونلردر:

روم ايلیٔ شرقی قانونك تأمين آسايش خصوصنده عسكر جلبنه دائر اولان قرق طقوزنجی ادارهٔ عرفيه اعلانه متعلق اولان اللنجی والينك باشليجه وظيفه‌لری ورؤسای مأمورينك تعيينی حقنده‌كی اللی برنجی ژاندارمەنك صورت استخدامی حقنده‌كی اللی ايكنجی مجلس عمومی يه بودجه ويرلمسی و بودجەنك صورت تصديق حقنده‌كی اللی اوچنجی ماده‌نك صوك فقره‌لری ادارهٔ عموميهٔ ولايات قانونك 24، 25، 26، 27، 28 نجی ماده‌لرينك همان همان عينيدر.

ايالتك امور نافعەسی حقنده‌كی آلتمش اوچنجی ماده‌نك برنجيدن

ve te'sîri mevcûd ve bu idârenin tahrîbâtını ta'mîr ve telâfî etmek ve memleketde ma'kūl ve ilmî bir idâre sistemi kurmak için vilâyetlere kâfî derecede salâhiyet verilmesi zarûrî idiyse de bu maksadları te'mîn için doğrudan doğruya vilâyet idârelerine müte'allik ahkâmı iktibâs etmeyip de mahiyeti arz edilen ve bir gûnâ hukūkī kıymeti ve dünyanın diğer bir tarafından dahi emsâli ve mâ-sebkı olmayan bir kānûnun örnek ittihâz edilmesi hayli garîbdir.

Fransa'nın 1790, 1833, 1866, 1871, 1875 ve en nihâyet 1892 kānûnları derece derece bütün tekâmülâtı geçirerek mertebe-i kemâline gelmiş olması hasebiyle bu kānûnun örnek ittihâz edilmemesi sebebini anlamıyoruz.

İdâre-i Vilâyât Kānûnu tanzîm edilirken aşağıda arz edeceğimiz vechile her ne kadar bu kānûnlardan dahi bazı husûsâtda istifâde edilmek istenilmişse de bunda da anlaşılmayan bir zihniyet neticesi olarak pek nâkıs ve nâ-tamâm ahkâm alınmışdır.

Rûh-i ahkâm hattâ şive-i beyân ve tarz-ı ifâdeye varıncaya kadar İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu'nun Rumeli-i Şarkī Muhtâriyet İdâresi Kānûnu'na benzemekde olduğu mâddeleri bizce şunlardır:

Rumeli-i Şarkī Kānûnu'un te'mîn-i âsâyiş husûsunda asker celbine dâir olan kırk dokuzuncu idâre-i örfiyye i'lânına müte'allik olan ellinci vâlinin başlıca vazîfeleri ve rüesâ-yı me'mûrînin ta'yîni hakkındaki elli birinci, jandarmanın sûret-i istihdâmı hakkındaki elli ikinci, Meclis-i Umûmî'ye büdce verilmesi ve büdcenin sûret-i tasdîki hakkındaki elli üçüncü mâddenin son fıkraları İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu'nun 24, 25, 26, 27, 28'nci mâddelerinin hemen hemen aynıdır.

Eyâletin umûr-ı nâfiası hakkındaki altmış üçüncü mâddenin birinciden

اونجی یه قدر اولان فقره‌لری ادارهٔ ولایات قانونك یتمش سکزنجی ماده‌سنك برچوق فقره‌لرینه همان همان مطابقدر .

کذا ایالتك مختاریت قانونك مجلس عمومینك صورت اجتماعی ، مذاکره‌سی و فعالیتی ایله تعطیلی حقنده‌کی سکسان آلتنجی ، سکسان یدنجی ، سکسان‌سکزنجی ، سکسان‌طقوزنجی ، طقسانجی ، طقسان برنجی ماده‌لری ادارهٔ ولایات قانونك سکسان یدنجی ، سکسان‌سکزنجی ، سکسان طقوزنجی ، طقسانجی ، طقسان برنجی ، یوز اون برنجی ، یوزاون ایکنجی ، یوزاون اوچنجی ، یوز اون درت و یوزاون بشنجی ماده‌لرینك عینیدر .

سوءتفهمه میدان ویرمه‌مك ایچون اول‌امرده عرض ایده‌لم که بر والیلره لازم و ضروری صلاحیت و اقتدارك ویرلمسی علیهنده‌دکلز . آنجق اونلره فعلیاتده قابلیت تطبیقیه‌سی اولمیان قدرت و صلاحیتلری ویرمکده فائده یرینه ضرر ملاحظه ایدرز .

والینك قوهٔ عدلیه وعسکریه ایله‌مناسبتی تعیین‌ایدن ادارهٔ عمومیهٔ ولایات قانونك اون دردنجی ماده‌سیله یکرمی‌ایکنجی ماده‌سنك بشنجی فقره‌سی کذلك یکرمی التنجی ویکرمی یدنجی ماده‌لر بوکونه‌قدر فعلیاتده تطبیق ایدیله‌مه‌مش اولدقلری کبی حکومتك مختلف قواسی آره‌سنده‌کی موازنتك صمیمیتنی زمان زمان اخلاله سبب اولمه‌مشدر دکلدر . بناءً علیه قانونك شخصی آرزولردن‌دکل حقیقتدن‌وفعلیاتدن ملهم اولمسی حالنده آنجق نفوذ وقدرتی‌تامین ایده‌جکی اوزون‌سنه‌لك تجربه‌لردن صوکره برکره دها تبین وتوضح ایتمش بولنیور .

ادارهٔ ولایات قانونك مجلس عمومی‌یه وانتخاباته متدائر ماده‌لرندن بالخاصه یوز آلتنجی ماده‌سی شایان نظردر ، یوقاریده‌کی ذکرایتدیکمز فرانسز قانونك برچوق موادی تلخیص وتعدیل ایدلمك صورتیله

Onuncuya kadar olan fıkraları İdâre-i [Umûmiyye-i] Vilâyât Kānûnu'nun yetmiş sekizinci mâddesinin bir çok fıkralarına hemen hemen mutâbıkdır.

Kezal eyâletin muhtâriyet kānûnunun Meclis-i Umûmî'nin sûret-i ictimâ'ı, müzâkeresi ve faâliyeti ile ta'tîli hakkındaki seksen altıncı, seksen yedinci, seksen sekizinci, seksen dokuzuncu, doksanıncı, doksan birinci mâddeleri İdâre-i [Umûmiyye-i] Vilâyât Kānûnu'nun seksen yedinci, seksen sekizinci, seksen dokuzuncu, doksanıncı, doksan birinci, yüz on birinci, yüz on ikinci, yüz on üçüncü, yüz on dört ve yüz on beşinci mâddelerinin aynıdır.

Sû'-i tefehhüme meydân vermemek için evvel emirde arz edelim ki biz vâlilere lâzım ve zarûrî salâhiyet ve iktidârın verilmesi aleylinde değiliz. Ancak onlara fi'iliyâtda kābiliyet-i tatbîkiyyesi olmayan kudret ve salâhiyetleri vermekde fâide yerine zarar mülâhaza ederiz.

Vâlinin kuvve-i adliyye ve askeriyye ile münâsebetini ta'yîn eden İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu'nun on dördüncü mâddesiyle yirmi ikinci mâddesinin beşinci fıkrası kezâlik yirmi altıncı ve yirmi yedinci mâddeler bu güne kadar fi'iliyâtda tatbîk edilememiş oldukları gibi hükûmetin muhtelif kuvâsı arasındaki muvâzenetin samîmiyetini zaman zaman ihlâle sebeb olmamış da değildir. Binâ'enaleyh kānûnun şahsî arzulardan değil hakīkatden ve fi'iliyâtdan mülhem olması hâlinde ancak nüfûz ve kudreti te'mîn edeceği uzun senelik tecrübelerden sonra bir kerre daha tebeyyün ve tavazzuh etmiş bulunuyor.

İdâre-i Vilâyât Kānûnu'nun Meclis-i Umûmî'ye ve intihâbâta mütedâir mâddelerinden bi'l-hâssa yüz altıncı mâddesi şâyân-ı nazardır, yukarıdaki zikr etdiğimiz Fransız kānûnunun bir çok mevâddı telhîs ve ta'dîl edilmek sûretiyle

برماده‌نك درت فقره‌سی ایچنه صیقیشدیرلمش بوحکم چوق یاکلش وناقصدر.

یوزآلتنجی ماده شویله دییور : « بروجه آتی خدماتی ایفاایدنلر مجلس عمومی اعضالغنه انتخاب اولنه‌مازلر :

1 — بالفعل خدمت عسکریه‌ده بولنانلر

2 — اعیان ومبعوثان

3 — بالعموم حکام ایله مأمورین دولت وولایت

4 — ولایت داخلنده ولایته عائد خصوصاتك ملتزم ، مقاول ومتعهدلری .

بوماده‌ده‌کی نقصانی آکلامق ایچون فرانسه قانوننك بوخصوصده‌کی احکامنی مطالعه ایتمك کافیدر . فرانسه قانونی مجلس عمومی اعضالغیله مختلف وظیفه و خدمتلر آره‌سنده عدم انتخابیت و عدم امتزاجیت حاللری تأسیس ایتمشدر . عدم انتخابیت مطلقدر . اکر هر هانکی ولایتده اولورسه اولسون مجلس عمومی اعضالنه انتخابنه مانع ایسه ؛ نسبیدر . اکر یالکز فلان ویا فلان دائرهٔ انتخابیه‌ده مانع ایسه . . مطلق عدم‌انتخابیت ایچون بش سبب واردر. شونلر انتخاب‌اولنه‌مازلر:

1 — حکام

2 — فعلاً خدمت عسکریه‌ده بولنانلر

3 — فرانسه‌ده حکمران اولمش اولان عائله‌لر اعضاسی

4 — قانونك کندیسنه تودیع ایدیلن خدمتی قبول ایتمه‌مسی حسبیله مستعفی عد ایدیلن مجلس عمومی اعضاسی

5 — 10 آغستوس 1871 تاریخلی قانونك 34 نجی ماده‌سنه توفیقاً جزا قانوننك 258 نجی ماده‌سی موجبنجه محکوم اولان مجلس عمومی اعضاسی [یعنی ممنوعیته رغماً غیر قانونی اولارق مجلس‌عمومی حالنده اجتماع ایدنلر]

bir mâddenin dört fıkrası içine sıkışdırılmış bu hüküm çok yanlış ve nâkısdır.

Yüz altıncı mâdde şöyle diyor: "Ber-vech-i âtî hidemâtı îfâ edenler Meclis-i Umûmî a'zâlığına intihâb olunamazlar:

1- Bi'l-fi'il hizmet-i askeriyyede bulunanlar

2- A'yân ve meb'ûsân

3- Bi'l-umûm hükkâm ile me'mûrîn-i devlet ve vilâyet

4- Vilâyet dâhilinde vilâyete âid husûsâtın mültezim, mukāvil ve müte'ahhidleri

Bu mâddedeki nokşânı anlamak için Fransa kānûnunun bu husûsdaki ahkâmını mütâla'a etmek kâfîdir. Fransa kānûnu Meclis-i Umûmî a'zâlığıyla muhtelif vazîfe ve hizmetler arasında adem-i intihâbiyet ve adem-i imtizâciyet hâlleri te'sîs etmişdir. Adem-i intihâbiyet mutlakdır. Eğer her hangi vilâyetde olursa olsun Meclis-i Umûmî a'zâlığına intihâbına mâni' ise; nisbîdir. Eğer yalnız falan veya filan dâire-i intihâbiyyede mâni' ise mutlak adem-i intihâbiyet için beş sebeb vardır. Şunlar intihâb olunamazlar:

1- Hükkâm

2- Fi'ilen hizmet-i askeriyyede bulunanlar

3- Fransa'da hükümrân olmuş olan aileler a'zâsı

4- Kānûnun kendisine tevdî' edilen hizmeti kabûl etmemesi hasebiyle müsta'fî addedilen Meclis-i Umûmî a'zâsı

5- 10 Ağustos 1871 târihli kānûnun 34'ncü mâddesine tevfîkan Cezâ Kānûnu'nun 258'nci mâddesi mûcebince mahkûm olan Meclis-i Umûmî a'zâsı [yani memnû'iyete rağmen gayr-ı kānûnî olarak Meclis-i Umûmî hâlinde ictimâ' edenler]

قانونك سكزنجی ماده‌سنده ذكر ایدیلن نسبی عدم انتخابیت ، وظیفهٔ مأموره‌سی دولاییسیله انتخابات اوزرنده اجرای نفوذ ایده‌بیله‌جك مأمورلر ایچون تطبیق ایدیلیركه بومأمورلر شونلردر ؛ انتخابات ولایت ودائرسنده‌كی والی ، قائممقام، مكتوبجی ولایت اداره انجمنی اعضاسی، محاكم اعضاسی ، پولیس قومیسر ومأموری ،معادن وكوپری مهندسی، دارلفنون امینلری ، معارف مفتشلری ، مالیه محاسبلری ، پوسته‌مدیر ومفتشلری ، اورمان مأمورلری ، اوزان واكیال قونترولورلری .

عدم امتزاجیته كلنجه، بونسبی انتخابیته بكزر وبعض خدمتلر ومأموریتلر حقنده تطبیق ایدیلیر . عدم امتزاجیت انتخاب ایدلمكه مانع دكلدر . آنجق انتخابدن صوكره اعضالقله برآره‌ده جمعی جائزاولمیان مأموریت ویا خدمتدن استعفایه مجبوردر .

اوچ درلو مطلق عدم امتزاجیت واردر : 1 — والی ،قائممقام ، مكتوبجی ، پولیس قومیسر ومأمورلری وظیفه‌دار بولندقلری دائرهٔ انتخابیه‌ده انتخاب ایدیله‌مزلر بونلر دیكر دوائر انتخابیه‌ده انتخاب اولنه‌بیلیرلرسه‌ده مجلس عمومی اعضالغنی ایفاایتمه‌لری آنجق ماموریتلرندن استعفا ایله مشروطدر.

2 — هیچ كیمسه مختلف دائرهٔ انتخابیه‌ده مجلس عمومی اعضاسی اوله‌ماز .

3 — هیچ كیمسه مجلس عمومی اعضاسی وعینی زمانده سنجاق مجلسی اعضاسی اولاماز .

اوچ درلو نسبی عدم امتزاجیت واردر : ولایتده مجلس عمومی اعضالغی شونلرله امتزاج ایده‌مز .

1 — ولایت ویا قضا مأمورلقلریله .

2 — معاش وتخصیصاتی ولایت بودجه‌سندن ویریلن مأموریت وخدمتلرله .

Kānûnun sekizinci mâddesinde zikr edilen nisbî adem-i intihâbiyet, vazîfe-i me'mûresi dolayısıyla intihâbât üzerinde icrâ-yı nüfûz edebilecek me'mûrlar için tatbîk edilir ki bu me'mûrlar şunlardır; intihâbât vilâyet ve dâiresindeki vâli, kaymakam, mektûbcu, vilâyet idâre encümeni a'zâsı, mehâkim a'zâsı, polis komiser ve me'mûru, maâdin ve köprü mühendisi, dârulfünûn eminleri, maârif müfettişleri, mâliye muhâsibleri, posta müdür ve müfettişleri, orman me'mûrları, evzân ve ekyâl kontrolörleri.

Adem-i imtizâciyete gelince, bu nisbî intihâbiyete benzer ve bazı hizmetler ve me'mûriyetler hakkında tatbîk edilir. Adem-i imtizâciyet intihâb edilmeğe mâni' değildir. Ancak intihâbdan sonra a'zâlıkla bir arada cem'i câiz olmayan me'mûriyet veya hizmetden isti'fâya mecbûrdur.

Üç türlü mutlak adem-i imticâiyet vardır:

1- Vâli, kaymakam, mektûbcu, polis komiser ve me'mûrları vazîfedâr bulundukları dâire-i intihâbiyyede intihâb edilemezler, bunlar diğer devâir-i intihâbiyyede intihâb olunabilirlerse de Meclis-i Umûmî a'zâlığını îfâ etmeleri ancak me'mûriyetlerinden isti'fâ ile meşrûtdur.

2- Hiç kimse muhtelif dâire-i intihâbiyyede Meclis-i Umûmî a'zâsı olamaz.

3- Hiç kimse Meclis-i Umûmî a'zâsı ve aynı zamanda sancak meclisi a'zâsı olamaz.

Üç türlü nisbî adem-i imtizâciyet vardır: Vilâyetde Meclis-i Umûmî a'zâlığı şunlarla imtizâc edemez.

1- Vilâyet veya kazâ me'mûrluklarıyla

2- Maâş ve tahsîsâtı vilâyet büdcesinden verilen me'mûriyet ve hizmetlerle

3 — ولایت ایشلری ایچون یاپلمش اولان تعهدات ایله ایشته فرانسز قانونك اوزون سنه‌لرك تجربه وتطبیقاتی نتیجه‌سنده تأمین ایتدکلری تکامل اوزرینه یاپیلان قانونی بزم ناصل ناقص ، مبهم ویاریم یامالاق شکلده اقتباس ایتدیکمزی بوایضاحاتی اوقویان قارئلرك تقدیرینه براقیورم .

قانونك ولایتلرك تشکیلاتنه عائد اولان احکامی 1281 و 1286 تاریخلی ادارهٔ ولایت وادارهٔ عمومیهٔ ولایات نظامنامه‌لرندن آلنمشدر . یوقاریده عرض ایتدیکم وجهله بو مقاله‌نك موضوعی ادارهٔ ولایات قانونندك مأخذلری حقنده عرض معلوماتدر ، یوقسه بو قانونی تنقید دکلدر ، بو چوق آیری و اوزون دیکر بر موضوعدر . بوراده تنقید وادیسنه دوشن یازیلر وارسه بونلر آنجق موضوع ضرورتنه تابع اولانلردر .

مأخذلری و نقصانلری حقنده‌کی مطالعات نه اولورسه اولسون بو قانون اداره حیاتمزده مشکور بر مرحله‌نك باشلانغیجی اولمشدرکه یونی مشاهده و ذکر ایتمك قدرناشناسلق اولور .

عاطف .

3- Vilâyet işleri için yapılmış olan ta'ahhüdât ile.

İşte Fransa kānûnunun uzun senelerin tecrübe ve tatbîkātı neticesinde te'mîn etdikleri tekâmül üzerine yapılan kānûnu bizim nasıl nâkıs, mübhem ve yarım yamalak şekilde iktibâs etdiğimizi bu îzâhâtı okuyan kārilerin takdîrine bırakıyorum.

Kānûnun vilâyetlerin teşkîlâtına âid olan ahkâmı 1281, 1286 târihli İdâre-i Vilâyet ve İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Nizâmnâmelerinden alınmışdır. Yukarıda arz etdiğim vechile bu makālenin mevzû'u İdâre-i Vilâyât Kānûnu'nun me'hazları hakkında arz-ı ma'lûmâtdır, yoksa bu kānûnu tenkîd değildir, bu çok ayrı ve uzun diğer bir mevzû'dur. Burada tenkîd vadisine düşen yazılar varsa bunlar ancak mevzû' zarûretine tâbi' olanlardır.

Me'hazları ve noksânları hakkındaki mütâla'ât ne olursa olsun bu kānûn idâre hayâtımızda meşkûr bir merhalenin başlangıcı olmuşdur ki bunu müşahede ve zikr etmemek kadir-nâ-şinâslık olur.

Âtıf

فرانسه داخلیه نظارتنك 1928 سنه‌سی

مركز تشكيلاتی [*]

نظارت بوروسی :

دائره‌مديری ، دائره‌شه‌فی ، قلم مخصوص شه‌فی، آتاشه‌دن مركبدر.

وظائفی : نزد نظارتپناهی يه‌قبول ـ قلم مخصوص معاملاتی ـ ناظرك امضاسنه عرض اولنه‌جق معاملاتی جمع ايتمكدر .

مركز مأمورينی و تشكيلات مركزيه

هيئت تفتيشنك مركز تشكيلاتی :

مركز تشكيلاتی شه‌فلكنی مفتش عموميلرك بری ياپار .

بو تشكيلاتك وظائفی : مفتشلرك شخصی سجلاتی ـ سنه‌لك تفتيش تورنه‌لری تحقيقات ايشلری و اونلره متفرع تعليمات احضاری ـ تفتيش ويا تحقيقاتده بولنان مفتشلرله ناظرك مخابراتی ـ تفتيش راپورلرينك مركزده جمعی ، قرائتی و تحليلی ـ مفتش راپورلری اوزرينه مركز دوائری ايله مذاكره و ناظره عرض اولنه‌جق مسائلی تعيين ـ مفتشلرك تورنه‌لری و تدقيقنه كوندرلدكلری ايشلرايچون مصرفارينك تدقيق و تنظيمی ـ هيئت تفتيشيه مصارفات عموميه‌سنی تدقيق وتعيين ـ هيئت تفتيشيه ايله سائر دوائر مركزيه آراسنده‌كی مناسباتك اداره‌سی ـ هيئت تفتيشيه اوراق ـ معاملات ماليه‌يه متداثر تفتيش راپورلرينك علاقه‌دار دوائره ارسالی ـ اشبو راپورلرك ماليه نظارتنه ارسالی خصوصلرندن عبارتدر .

---

[*] وكالت حقوق مشاوری اكرم بك طرفندن ترجمه ايدلمشدر .

Fransa Dâhiliye Nezâreti'nin 1928 senesi

Merkez Teşkîlâtı [*]

Nezâret büdcesi:

Dâire müdürü, dâire şefi, kalem-i mahsûs şefi, ataşeden mürekkebdir

Vezâ'ifi:

Nezd-i nezâret-penâhîye kabûl- Kalem-i Mahsûs mu'âmelâtı- Nâzırın imzâsına arz olunacak mu'âmelâtı cem' etmekdedir.

Merkez me'mûrîni ve teşkîlât-i merkeziyye

Hey'et-i Teftîşiyye'nin merkez teşkîlâtı:

Merkez teşkîlâtı şefliğini müfettiş-i umûmîlerin biri yapar.

Bu teşkîlâtın vezâ'ifi: Müfettişlerin şahsî sicillâtı - Senelik teftîş turneleri tahkīkāt işler ve onlara müteferri' ta'lîmât ihzârı – Teftîş veya tahkīkātda bulunan müfettişlerle nâzırın muhâberâtı – Teftîş raporlarının merkezde cem'i, kırâeti ve tahlîli – Müfettiş raporları üzerine merkez devâiri ile müzâkere ve nâzıra arz olunacak mesâili ta'yîn – Müfettişlerin turneleri ve tedkīkine gönderildikleri işler için masraflarının tedkīk ve tanzîmi- Hey'et-i Teftîşiyye masârıfât-ı umûmiyyesini tedkīk ve ta'yîn – Hey'et-i Teftîşiyye ile sâir devâir-i merkeziyye arasındaki münâsebâtın idâresi- Hey'et-i Teftîşiyye evrâkı – Mu'âmelât-ı mâliyeye mütedâir teftîş raporlarının alâkadâr devâire irsâli – İşbu raporların Mâliye Nezâreti'ne irsâli husûslarından ibâretdir.

---

[*] Vekâlet Hukūk Müşâviri Ekrem Bey tarafından tercüme edilmişdir.

هیئت تفتیشیه :

هیئت تفتیشیه طفوز مفتش عمومی سکز مفتش و مفتش عمومی معاونندن مرکبدر . مفتش عمومیلردن بری قادیندر . برده مفتش عمومیلر مجلسی واردر . رئیس مفتش عمومیلردن بریدر . کتابت وظیفه‌سی نظارت بوروسی شعف معاونی طرفندن ایفا و نظارت مصارف عمومیه‌سی مراقبلکی آیریجه بر مفتش طرفندن ایفا اولنور .

مأمورین و ادارهٔ عمومیه مدیریتی :

مأمورین و ادارهٔ عمومیه مدیرلرینك بر کاتبی واردر . بو مدیریت آشاغیده کوسترلدیکی اوزره مختلف وظائفله اشتغال ایدن متعدد بورولردن مرکبدر .

برنجی بورو : بودائره‌نك بر مدیر معاونی برده شعف معاونی واردر .

وظیفه‌سی : مرکز مأمور ومستخدمینی سجلاتی ـ مسابقه وامتحان ـ مأذونیت ـ پره‌لر وسوپره‌لر ایله ولایت کاتب عمومیلری ومجلس عمومی اعضالری سجلاتی ـ پره‌قتور وسوپره‌قتور دوائرینك تشکیلات ومصارفی ـ داخلیه نظارتی مأمورینی ایله نظارته منسوب آزانلرك تقاعدی ـ تصفیهٔ معاشات «له‌ژیون دونور» نشانلرك توجهی وانهاسی معاملاتی ـ اجنبی دولتلرطرفندن فرانسزلره توجیه اولنان نشانلر حقنده مطالعه سردی ـ صادقانه وجسورانه افعال وحرکات اوزرینه مدالیه ، مکافات نقدیه وتقدیرنامه اعطاسی ـ متقاعدین عسکریه‌یه تخصیص اولونان ایشلره متدائر قانونلرك انفاذی ـ عسکری ایشلر ـ سفربرلك ، عسکرك تجهیزی الخ مسائل ، خدمات صحیه خصوصاتیدر .

ایکنجی بورو : بودائره‌نك بر اداره شعفی ، برده شعف معاونی واردر .

وظیفه‌سی : مسائل سیاسیه ـ پره‌قتورلردن کلن راپورلرك تدقیق ومرکزده جمع بوراپورلره متدائر مخابرات ومختلف نظارتلر نزدنده مقتضالرینه تشبث وتوسط ، سیاسی جرائمدن محکوم اولان اشخاصك عفوی ایچون مطالعه درمیانی ـ تشکیلات اساسیه قانونلری ـ تطبیقاتی ـ تعدیلنه دائر پروژه‌لرك تودلری ـ اداری تشکیلات ـ بوبابده‌کی پروژه‌لری احضاروتدقیق ـ مأمورین قانونی ـ انتخاب قانونلری ـ قوانین ونظامنامه‌لرك تطبیقاتی ـ ایسه تاتستیق ـ تشکیلات پروژه‌لریی تدقیق ـ اعیان ومبعوثان مجلسلرینه انتخاب مسائلی ـ منتخبلرك دعوتی ـ مجلس اعیان ومبعوثان انتخاب معاملاتنه متدائر ضبط ورقه‌لرینك تودیعی ـ ولایت وآروندیسمانلرك مجالس

Hey'et-i Teftîşiyye:

Hey'et-i Teftîşiyye dokuz müfettiş-i umûmî sekiz müfettiş ve müfettiş-i umûmî mu'âvenetinden mürekkebdir. Müfettiş-i umûmilerden biri kadındır. Bir de müfettiş-i umûmîler meclisi vardır. Reîs müfettiş-i umûmîlerden biridir. Kitâbet vazîfesi nezâret büdcesi şef muâvini tarafından îfâ ve nezâret masârıf-ı umûmiyyesi mürâkıblığı ayrıca bir müfettiş tarafından îfâ olunur.

Me'mûrîn ve İdâre-i Umûmiyye Müdüriyeti:

Me'mûrîn ve idâre-i Umûmiyye müdürlerinin bir kâtibi vardır. Bu müdüriyet aşağıda gösterildiği üzere muhtelif vezâ'ifle iştigal eden müte'addid bürolardan mürekkebdir.

Birinci Büro: Bu dâirenin bir müdür muâvini bir de şef muavini vardır.

Vazîfesi: Merkez me'mûr ve müstahdemîni sicillâtı – Müsâbaka ve imtihân- Me'zûniyet- Prefeler ve süprefeler ile vilâyet kâtib-i umûmîleri ve Meclis-i Umûmî a'zâları sicillâtı- Prefaktör ve süprefaktör devâirinin teşkîlât ve masârıfı- Dâhiliye Nezâreti me'mûrîni ile nezârete mensûb ajanların tekā'üdü- Tasfiye-i maâşât "lejyon donör –legion d'honneur" nişânının tevcciihi (tevcîhi) ve inhâsı mu'âmelâtı- Ecnebî devletler tarafından Fransızlara tevcîh olunan nişânlar hakkında mütâla'a serdi- Sâdıkâne ve cesûrâne ef'âl ve harekât üzerine madalya, mükâfât-ı nakdiyye ve takdîrnâme i'tâsı- Mütekā'idîn-i askeriyyeye tahsîs olunan işlere mütedâir kānûnların infâzı- Askerî işler- Seferberlik, askerin techîzi ilh. mesâil, hidemât-ı sıhhiye husûsâtıdır.

İkinci Büro: Bu dâirenin bir idâre şefi, bir de şef muâvini vardır.

Vazîfesi: Mesâil-i siyâsiyye- Prefaktörlerden gelen raporların tedkīki ve merkezde cem'i bu raporlara mütedâir muhâberât ve muhtelif nezâretler nezdinde muktezâlarına teşebbüs ve tavassut, siyâsî cerâimden mahkûm olan eşhâsın afvı için mütâla'a dermiyânı- Teşkîlât-ı Esâsiyye kānûnları- Tatbîkātı- Ta'dîline dâir projelerin etüdleri- İdârî teşkîlât – Bu bâbdaki projeleri ihzâr ve tedkīk- Me'mûrîn Kānûnu- İntihâb kānûnları- Kavânîn ve nizâmnâmelerin tatbîkātı – İstatistik- Teşkîlât projelerini tedkīk- A'yân ve Meb'ûsân meclisine intihâb mesâili- Müntehabların da'veti- Meclis-i A'yân ve Meb'ûsân intihâb mu'âmelâtına mütedâir zabıt varakalarının tevdî'i- Vilâyât ve arondismanların mecâlis-i

عمومیه اعضالرینك انتخاباتی ـ مذکور انتخابات ایچون منتخبلرك دعوتی ـ بلدیه مجلس اعضالری ، رئیس ورئیس معاونلرینك انتخاباتی ـ بلدیه مجلسلرینك فسخی وتعطیلی ـ بلدیه رئیس معاونلرینك ایشدن منعی وعزلی ـ ولایت مجلس عمومی اعضالری ایله ، بلدیه مجلسلری اعضلری، بلدیه رئیساری ومعاونلرینك انتخابانده بالجمله مسائل حقوقیه ـ انتخاب منطقه‌لری ـ پارس شهری وآروندیسمانلرینك بلدیه رئیسی ومعاونلرینك تعیینی ـ ولایت وآروندیسمانلرك مجالس عمومیه سنك فوق العاده اجتماعه دعوتی ـ ملی بایرامارو ـ ه‌رومونیار ـ 14 تموز عیدملیسی ـ خلقك منتدارلغنك نظاهرلری ـ آبده ره‌کزی ـ عمومی محلاره ، سوقاقلره اسم ویرلمسی الخ .. ـ بین الملل ماهیت عرض ایدن اداری ایشلر، حدود تحدیدی الخ ... کبی خصوصات ...

اوچنجی بورو : بو دائره‌نك بر مدیر معاونی برده شه‌ف معاونی واردر . دائره‌نك مختلف شعباتی واردر .

برنجی شعبه : پوسته‌نك اخذ و سوقی ـ مدیریتلره اوراقك توزیعی ـ قید ـ قانون لایحه‌لرینك مجلس مبعوثانه و اوامر پروژه‌لرینك رئیس جمهوره تقدیمی ـ قوانینك نشری جریدهٔ رسمیه‌یه و قوانین پولتلرینه درجی ـ مسائل تشریعیه‌یه متدائر ایشلر ـ تشریعی بالجمله اوراق جمع (پروژه . تکلیف قانونی ، استیضاح ، شفاهی ، تحریری مسئله‌لر ، تقریرلر) ـ رسمی نطقلری و اوراق رسمیه‌یی توزیع و اعلان ـ نظارتك رسمی بولتنی ـ پوسته و تلغراف اجرتلری ـ نفوس ـ امضا تصدیقی ـ نشان آتمق ، عسکرلکه حاضرلق ، ژیمناستیق ، اسپور ، یوزوجیلك جمعیتلرینه تخصیصات ـ معاونت عمومیه ـ مخزن اوراق و کتبخانه ـ مطبعه ـ عدلی تشریعی اعلانات ـ دیکر بردائره‌نك وظائفنه کیرمه‌ین بالجمله معاملات .

ایکنجی شعبه : مطبوعات اداره‌سی ـ غزته‌لرك قرائت و تحلیلی ، هرکونك وقوعاتنی تلخیص ، غزته قوللکسیونی و دوسیه ـ ایستاتستیق ـ مطبوعات جرائمی ایله محکوم اولانلرك عفوینی طلب . مطبوعاته متدائ موضوعاتك تطبیق ـ پارسده وولایاتده منتشر غزته و مجموعه‌لرك مدیر مسئوللری طرفندن ویریلن دپوزیتولرك قبولی و غزته‌لرك اخذی ـ مدیر مسئوللرك مراجعتلری ـ مطبعه‌جیلر طرفندن ویریلن دپوزیتولری ونشر ایچون طبع ایدیلن بالجمله آثاری قبول (سینه‌ما فیلملری) حق تألیف ، انتحال ، بین الملل قبول ایدیلن مقاولاتی انفاذ ـ اجنبی مملکتلردن کلن آثار مطبوعه‌یی تدقیق ، کتبخانه ، بالجمله رسمی جریده‌لر اداره‌لرینی قونترول تلغراف شیفره مخابراتی .

umûmiyye a'zâlarının intihâbâtı- Mezkûr intihâbât için müntehiblerin da'veti – Belediye meclis a'zâları, reîs ve reîs muavinlerinin intihâbâtı- Belediye meclislerinin feshi ve ta'tîli- Belediye reîs muâvinlerinin işden men'i ve azli- Vilâyet meclis-i umûmî a'zâları ile belediye meclisleri a'zâları, belediye reîsleri ve muâvinlerinin intihâbâtında bi'l-cümle mesâil-i hukūkiyye- İntihâb mıntıkaları- Paris şehri ve arondismanlarının belediye reîsi ve muâvinlerinin ta'yîni- Vilâyet ve arondismanların mecâlis-i umûmiyyesinin fevka'l-âde ictimâ'a da'veti- Millî bayramlar ve seromoniler- 14 Temmuz îd-i millîsi- Halkın minnetdârlığının tezâhürleri- Abide rekzi- Umûmî mahallere, sokaklara isim verilmesi ilh…- Beyne'l-Milel mâhiyet arz eden idârî işler, hudûd tahdîdleri ilh… gibi husûsât…

Üçüncü Büro: Bu dâirenin bir müdür muâvini bir de şef muâvini vardır. Dâirenin muhtelif şu'abâtı vardır.

Birinci Şube: Postanın ahz ve sevki- Müdüriyetlere evrakın tevzî'i- Kayd- Kānûn lâyihalarının Meclis-i Meb'ûsân'a ve evâmir projelerinin Reîsicumhûra takdîmi- Kavânînin neşri cerîde-i resmiyyeye ve kavânîn bültenlerine derci- Mesâil-i teşrî'iyyeye mütedâir işler- Teşrî'î bi'l-cümle evrâk cem' (proje, teklîf-i kānûnî, istîzâh, şifahî, tahrîrî mes'eleler, takrîrler) Resmî nutukları ve evrâk-ı resmiyyeyi tevzî' ve i'lân – Nezâretin resmî bülteni- Posta ve telgraf ücretleri- Nüfus- İmzâ tasdîki- Nişân atmak, askerliğe hâzırlık, jimnastik, spor, yüzücülük cem'iyetlerine tahsîsât- Mu'âvenet-i umûmiyye- Mahzen-i evrâk ve kütübhâne- Matba'a- Adlî teşrî'î i'lânât- Diğer bir dâirenin vezâ'ifine girmeyen bi'l-cümle mu'âmelât.

İkinci Şube: Matbû'ât idâresi- Gazetelerin kırâet ve tahlîli, her günün vukū'âtını telhîs, gazete koleksiyonu ve dosya- İstatistik- Matbû'ât cerâimi ile mahkûm olanların afvını taleb. Matbû'âta mütedâir mevzû'âtın tatbîki- Paris'de ve vilâyâtda münteşir gazete ve mecmû'aların müdür-i mes'ûlleri tarafından verilen depozitoların kabûlü ve gazetelerin ahzı- Müdür-i mes'ûllerin mürâca'atları- Matbaacılar tarafından verilen depozitoların ve neşr için tab' edilen bi'l-cümle âsâr kabûl (sinema filimleri) hakk-ı te'lîf, intihâl, Beyne'l-Milel kabûl edilen mukāvelâtı infâz- Ecnebî memleketlerden gelen âsâr-ı matbû'ayı tedkīk, kütübhâne, bi'l-cümle resmî cerîdeler idârelerini kontrol, telgraf şifre muhâberâtı.

قونترول ، محاسبه ، جزا ایشلری مدیریتی

بو مدیریتده بر مدیر ، برمدیریت کاتبی وار در . متعدد دائره لردن متشکلدر .

برنجی بورو « دائره » جمعیتلر اموری ایله اشتغال ایدر . بر شعف معاونی واردر . متعدد شعبه لردن مرکبدر .

وظائفی : برنجی شعبه : 1 تموز 1901 تاریخلی قانونله اداره ایدیلن جمعیتلر .

بیاننامه لر — بیاننامه لرك تدقیق ، بیاننامه سی ویریلن جمعیتك حالی ، وضعیتی اهلیتی ، جمعیتلرك مؤسساتك منافع عمومیه یه خادم اولدیغنی قبول ایتمك ، منافع عمومیه یه خادم اولدیغی قبول ایدیلن جمعیتلره واقع اولان تبرعات ووصیتلر ، جمعیتلرك تشکیلاتی نظامات داخلیه سنی تصدیق ، نظامنامه لرنده تعدیلات ، تفتیشات وصایات ، فسخ ، تصدیق .

ایکنجی شعبه : دینی جمعیتلر . 24 مایس 1853 و 1 تموز 1901 و 4 تشرین اول 1902 و 7 تموز 1904 تاریخلی قانونلرك تطبیق .

دینی جمعیتلره واونلره متعلق مؤسساته مساعده ، طلبلرینی تدقیق ، مساعده ایچون قوانین واوامری تنظیم ، مساعده ویرلمش دینی جمعیتلره وصایت . نظامنامه لرینی تعدیل منفسخ دینی جمعیتلرك حساباتنی تصفیه ، تصفیهٔ حساباتی تفتیش ، منفسخ دینی جمعیتلر اعضالرینه معاش ، یاردیم ، معاونت ، تقاعد أوی ، سکنا مساعده سی ، حقوق مسائل ده شورای دولته مراجعت . دینی جمعیتلره متعلق قانونلرك مستملکاته تطبیق

ایکنجی بورو « دائره » بو دائره نك بر شفی وبر شف معاونی واردر .

وظیفه لری : بودجه نك احضاری ، اساسلری جمع و تلفیق ، دوائرك تکلیفاتی تطبیق و تفتیش ، فوق العاده ، منضم تخصیصات ، دیوان محاسبات ایله مخابره ، رسمی تلغراف مخابراتی ، معاونت تخصیصاتی ، مالیه نظارتی ایله و مجلس مبعوثان مالیه انجمنی ایله مخابرات ، تفتیش ، مرخص مصارفاتی . 30 کانون اول 1913 و 1 نیسان 1920 قانونلرینك تطبیق « ملکیه معاشاتندن توقیفاتی » 28 حزیران 1919 صلح معاهده سنه متفرع خصوصاتك تطبیق 30 مایس 1916 تاریخلی قانونك تطبیق [محاربه اثرلری] : سه ن ده پارتمانك محاربه آثاری حقنده کی قومیسیونك تفتیشی ، تصفیه خدماتی ، اشغاله اوغریان ده پارتمان

Kontrol, Muhâsebe, Cezâ İşleri Müdüriyeti

Bu müdüriyetde bir müdür, bir müdüriyet kâtibi vardır. Müte'addid dâirelerden müteşekkildir.

Birinci Büro "dâire" cem'iyetler umûru ile iştigal eder. Bir şef muâvini vardır. Müte'addid şubelerden mürekkebdir.

Vezâ'ifi: Birinci Şube 1 Temmuz 1901 târihli kānûnla idâre edilen cem'iyetler

Beyânnâmeler- Beyânnâmelerin tedkīki, beyânnamesi verilen cem'iyetin hâli, vaz'iyeti, ehliyeti, cem'iyetlerin mü'essesâtın menâfi'-i umûmiyyeye hâdim olduğunu kabûl etmek, menâfi'-i umûmiyeye hâdim olduğu kabûl edilen cem'iyetlere vâki' olan teberru'ât ve vasiyetler, cem'iyetlerin teşkîlâtı nizâmat-ı dâhiliyesini tasdîk, nizâmnâmelerinde ta'dîlât, teftîşât vesâyât, fesh, tasdîk.

İkinci Şube: Dînî cem'iyetler. 24 Mayıs 1853 ve 1 Temmuz 1901 ve 4 Teşrîn-i Evvel 1902 ve 7 Temmuz 1904 târihli kānûnların tatbîki.

Dînî cem'iyetlere ve onlara müte'allik mü'essesâta müsâ'ade, taleblerini tedkīk, müsâ'ade için kavânîn ve evâmiri tanzîm, müsâ'ade verilmiş dînî cem'iyetlere vesâyet, nizâmnâmelerini ta'dîl, münfesih dînî cem'iyetlerin hesâbâtını tasfiye, tasfiye-i hesâbâtı teftîş, münfesih dînî cem'iyetler a'zâlarına maâş, yardım, mu'âvenet, tekā'üd evi, sükna müsâ'adesi, hukūkî mesâilde Şûrâ-yı Devlet'e mürâca'at, dînî cem'iyetlere müte'allik kānûnların müstemlekâta tatbîki.

İkinci Büro "dâire" bu dâirenin bir şefi ve bir şef muâvini vardır.

Vazîfeleri: Büdcenin ihzârı. Esâsları cem' ve telfîk, devâirin teklîfâtını tatbîk ve teftîş, fevka'l-âde, münzamm tahsîsât, Dîvân-ı Muhâsebât ile muhâbere, resmî telgraf muhâberâtı, mu'âvenet tahsîsâtı, Mâliye Nezâreti ile ve Meclis-i Meb'ûsân Mâliye Encümeni ile muhâberât, teftîş, murahhas masârıfâtı, 30 Kânûn-ı Evvel 1913 ve 1 Nisan 1920 kānûnlarının tatbîki "mülkiye maâşâtından tevkīfâtı" 28 Haziran 1919 Sulh Muâhedesi'ne müteferri' husûsâtın tatbîki, 30 Mayıs 1916 târihli kānûnun tatbîki [Muhârebe eserleri]: Sen departmanının muhârebe âsârı hakkındaki komisyonun teftîşi, tasfiye hidemâtı, işgāle uğrayan departman

و قومون مأمورلرینه معاشلرینه مقابل ویریلن آوانسلرك استردادی ، غارد سیویل خدماتی ، ملکی اسرای حربیه تخصیصاتی ، ملیتجیلر خدماتی ، وضع یدایدیلن غیرمنقول املاك معاملهسی ، دعوا اقامهسی .

اوچنجی بورو « دائره » مرکز معاملات حسابیهسی

بو دائرهنك بر شفی وبر شف معاونی واردر .

وظیفهلری : اعطاامرلری ، خلاصهلر و تأدیه مکتوبلری ، وثائقه مستند اعطا امرلری ایله یاپیلان مصارف تدقیق ، صندیقه مخصوص ، قابضلرك دعوتی، هرکون ساعت اوندن اونایکیيه و ایکیدن دردہ قدر تأدیهمکتوبلری اعطاسی، مرکز معاشاتنك وضعیتنی تدقیق ، دهپارتمان مأمورین اداریهسنك معاشاتنك وتضمیناتنك تصفیهسی ، تخصیصاتنك استعمالنه نظارت ، حسابات قطعیهلری تنظیم مرکز معاملات تحریریهسی- تخصیصات طلبی ، یومیه ، دفترکبیر معاون دفترلرك طوتولماسی، استعمال اولونان تخصیصاتك آیلق وضعیتی، حسابات موقته، دیون حساباتی مختلف معاملات حسابیه ترقین ، یکیدن تخصیص ، یکیدن تأدیه ، یکیدن رؤیت حساب ، مالیه نظارتنه مربوط معینات حسابی- داخلیه نظارتی .

خدماتنه متعلق معینات حساباتنك جمع وتلفیق، دیوان محاسباته معلومات، عمومی خلاصهلر ، عمومی معینات حساباتنك احضار و اعلانی ، محاربه مصافنك تصفیهسی،

داخلیه نظارتی مرکز وزنهسی : وزنهدار ، پارس و دهپارتمانلر وزنه واسطهسیله وقوعبولان تأدیات، خصوصی تخصیصاتدن واقع اولان تأدیات حساباتی.

داخلی خدمات : بو خصوصله اشتغال ایدن بر شف واردر که وظیفهلری داخلی خدمتارده قوللانیلان مستخدمین ، دمیرباش اشیا ، داخلی انتظام ونظارت بنالری خدماتی ، نظارت بنالرینك و موبیلیهلرك محافظهسی ، تنویرات و تسخین ، موبیلیهلرك تعداد و تجدیدی ، بورولرك مصارفی ، پازارلق ومناقصه ، مختلف لوازم ، مصارفاتك تصفیهسی و قیدی ، مستعجل اوفق تفك مصارفك تسویهسی و قومیسیونلرك خدماتی .

جزایر ایشلری :

دردنجی بورو « دائره » سیاسی ومالی ایشلرله برلی وعسکری ایشلر:

بو برونك شهفی بر مدیر معاونیدر . برده شهف معاونی واردر .

ve komün me'mûrlarına maâşlarına mukābil verilen avansların istirdâdı, gard sivil hidemâtı, mülkî üserâ-yı harbiyye tahsîsâtı, mülteciler hidemâtı, vaz'-ı yed edilen gayr-ı menkūl emlâk mu'âmelesi, da'vâ ikāmesi.

Üçüncü Büro «Dâire» merkez mu'âmelât-ı hesâbiyyesi

Bu dâirenin bir şefi ve bir şef muâvini vardır.

Vazîfeleri: İ'tâ emirleri, hulâsalar ve te'diye mektûbları, vesâika müstenid i'tâ emirleri ile yapılan masârıf tedkīk, sandığa mahsûs, kābızların da'veti, her gün sâ'at ondan on ikiye ve ikiden dörde kadar te'diye mektûbları i'tâsı, merkez maâşâtının vaz'iyetini tedkīk, departman me'mûrîn-i idâriyyesinin maâşâtının ve tazmînâtının tasfiyesi, tahsîsâtının istimâline nezâret, hesâbât-ı kat'iyyeleri tanzim, merkez mu'âmelât-ı tahrîriyyesi, tahsîsat talebe, yevmiyye, defter-i kebîr muâvin defterlerin tutulması, istimâl olunan tahsîsâtın aylık vaz'iyeti, hesâbât-ı muvakkate, düyûn hesâbâtı.

Muhtelif mu'âmelât-ı hesâbiyye terkīn, yeniden tahsîs, yeniden te'diye, yeniden rü'yet-i hesâb, Mâliye Nezâreti'ne merbût mu'ayyenât hesâbı - Dâhiliye Nezâreti.

Hidemâtına müte'allik mu'ayyenât hesâbâtının cem' ve telfîki, Dîvân-ı Muhâsebâta ma'lûmât, umûmî hulâsalar, umûmî mu'ayyenât hesâbâtının ihzâr ve i'lânı, muhârebe masârıfının tasfiyesi.

Dâhiliye Nezâreti Merkez Veznesi: Veznedâr; Paris ve departmanlar vezne vâsıtasıyla vukū' bulan te'diyeât, husûsî tahsîsâtdan vâki' olan te'diyât hesâbâtı.

Dâhilî hidemât: Bu husûsla iştigal eden bir şef vardır ki vazîfeleri dâhilî hizmetlerde kullanılan müstahdemîn, demirbaş eşyâ, dâhilî intizâm ve nezâret binâları hidemâtı,nezâret binâlarının ve mobilyalarının muhâfazası, tenvîrât ve teshîn, mobilyaların ta'dad ve tecdîdi, büroların masârıfı, pazarlık ve münâkasa, muhtelif levâzım, masârıfâtın tasfiyesi ve kaydı, müsta'cel ufak tefek masârıfın tesviyesi ve komisyonların hidemâtı.

Cezâyir İşleri:

Dördüncü Büro "Dâire" siyâsî ve mâlî işlerle yerli ve askerî işler:

Bu büronun şefi bir müdür muâvinidir. Bir de şef mûavini vardır.

وظیفه‌لری : مستخدمین — تشکیلات نظامنامه‌لری ، والیٔ عمومینك تعیینی ، کاتب عمومینك مشاور و راپورتورلرله راپورتور مشاور و معاونلرینك ولایت مجلس کاتبینك تعیینی ، صرفی تقرر ایدن مصارفاتك تفتیشی ، مأذونیت ، علی مراتبهم اعتراضاتك تدقیقی و نهایت شورای دولته مراجعت ، ملکی مأمورین معاشاتنك وجزائر آژانلری معاشلرینك تصفیه‌سی ، کچیدلر ، فوق العاده مستعجل یاردیملر .

رتبه‌لر : یرلی رؤسانك له‌ژیون دونور نشانیله تلطیفی ، صداقت وجسارت فاعللرینك مکافاتلندیرلمسی ، لیاقت مدالیه‌سی (ساری خسته‌لقلر ، دارالمجزه ، معاونت خیریه ، اطفائیه ، ده‌پارتمان و قومون یوللری، ضابطهٔ بلدیه وقیریوللری ضابطه‌سی ، مختلف اعانه‌لر) قومون مدالیه‌لری ، والیٔ عمومینك دارالفنون ، زراعت ، مستملکات و اجنبی رتبه‌لری توجیهی خصوصنده کوسترديکی نامزدلرحقنده بیان مطالعه .

سیاسی ایشلر : والیٔ عمومینك ادارهٔ عمومیه‌یه متعلق افعالنك تفتیشی ، والیٔ عمومی و پره‌فه‌لرك معین زمانلرده ویردکلری راپورلر ، مطبوعات، خصوصی وظیفه‌لر ، مالی مرخصلر، فوق العاده اجتماع دعوتلری، مالیه مرخصلرینك مجالس عمومیه و بلدیه اعضالرینك انتخاباتی ، انتخاباته متعلق مسائل حقوقیه .

ضابطه و امنیت عمومیه : جمعیتلر، ایش بورسه‌سی غره‌ولر، عائله منفعتنه تحریات ، طومبولا ، نشانجیاق جمعیتی ، نقل اجساد ، به‌زبه‌ری قهوه‌لری ، ژاندارمه ، بلوکلرك تبدیل موقعلری .

مالیه : 19 کانون اول 4900 تاریخلی قانونك تطبیقی، خصوصی بودجه‌نك احضاری ، نظاماتی ، تفتیشی ، مالیه مفتشلرینك راپورلری ، مالیه مرخصلری قرارلرینك رسماً تصدیقی، احتیاط تحقیقاتی، تحصیلات فضله‌سنك صورت استعمالی حساب قطعیلرك تنظیمی ، تحریر و تکلیف ، مستملکلرك استقراضاتی ، جزایر تقاعد صندیغی ، خصوصی بودجه ، متداثر ایشلرده دیوان محاسباتك تبلیغاتی .

یرلیلرك ایشلری : مختلط قومونلرده آخر اداره‌نك دیسیپلینه متعلق صلاحیتی، رئیس جمهوره سنه‌لك معلومات راپوری، والیٔ عمومینك آیلق راپوری، یرلی اهالیی علاقه‌دارایده‌جك خصوصی آثار ، مسلمان اهالیٔ اصلیه ممثلاری، اهالیٔ اصلیه طرفندن وقوعبولان مستدعیات ، یرلی اهالینك عسکره سوق ، اسکی عسکرلره مخصوص خدمتلرك تصنیفی ، سلاح بولندیرمق .

Vazîfeleri: Müstahdemîn- Teşkîlât nizâmnâmeleri, vâli-i umûmînin ta'yîni, kâtib-i umûmînin müşâvir ve raportörlerle raportör müşâvir ve muâvinlerinin vilâyet meclis kâtibinin ta'yîni, sarfı takarrur eden masârıfâtın teftîşi, me'zûniyet, alâ merâtibihim itirâzâtın tedkîki ve nihâyet Şûrâ-yı Devlet'e mürâca'at, mülkî me'mûrîn maâşâtının ve Cezâir ajanları maâşlarının tasfiyesi, geçidler, fevka'l-âde müsta'cel yardımlar.

Rütbeler: Yerli rüesânın lejyon dönor nişânıyla taltîfi, sadâkat ve cesâret fâillerinin mükâfâtlandırılması, liyâkat madalyası (sârî hastalıklar, dârülaceze, mu'âvenet-i hayriyye, itfâiyye, departman ve komün yolları, zâbıta-i belediye ve kır yolları zâbıtası, muhtelif i'âneler) komün madalyaları, vâli-i umûmînin darulfünûn, zirâat, müstemlekât ve ecnebî rütbeleri tevcîhi husûsunda gösterdiği nâmzedler hakkında beyân-ı mütâla'a.

Siyâsî İşler: Vâli-i umûmînin idâre-i umûmiyyeye müte'allik ef'âlinin teftîşi, vâli-i umûmî ve prefelerin mu'ayyen zamanlarda verdikleri raporlar, matbû'ât, husûsî vazîfeler, mâlî murahhaslar, fevka'l-âde ictimâ' da'vetleri, mâliye murahhaslarının mecâlis-i umûmiyye ve belediye a'zâlarının intihâbâtı, intihâbâta müte'allik mesâil-i hukūkiyye.

Zâbıta ve emniyet-i umûmiyye: Cem'iyetler, iş borsası, grevler, aile menfa'atine taharriyât, tombola, nişancılık cem'iyeti, nakl-i ecsâd, Berberî kahveleri, jandarma, bölüklerin tebdîl-i mevki'leri.

Mâliye: 19 Kânûn-ı Evvel 1900 târihli kānûnun tatbîki, husûsî büdcenin ihzârı, nizâmatı, teftîşi, Mâliye müfettişlerinin raporları, Mâliye murahhasları karârlarının resmen tasdîki, ihtiyât tahkīkātı, tahsîlât fazlasının sûret-i istimâli, hesâb-ı kat'îlerin tanzîmi, tahrîr ve teklîf, müstemlekelerin istikrâzâtı, Cezâyir tekā'üd sandığı, husûsî büdce, mütedâir işlerde Dîvân-ı Muhâsebât'ın teblîgātı.

Yerlilerin İşleri: Muhtelif komünlerde âher idârenin disiplinine müte'allik salahiyeti, Reîsicumhûra senelik ma'lûmât raporları, vâli-i umûmînin aylık raporları, yerli ahâlîyi alâkadâr edecek husûsî âsâr, Müslüman ahâlî-i asliyye mümessilleri, ahâlî-i asliyye tarafından vukū' bulan müsted'ayât, yerli ahâlînin askere sevki, eski askerlere mahsûs hizmetlerin tasnîfi, silah bulundurmak.

جنوب اراضیسی : تشکیلات نظامنامه‌لری ، خصوصی خدمتلر، عسکری ایشلر ، موقع قوماندانلغنك تعیینی، یرلی اهالی‌یه متعلق ایشلر ، جنوب اراضیسنه متدائر بودجه تنظیمی و حساب قطعیلری و تفتیشی ، احتیاط تخصیصاتی ، فضله تحصیلاتك صورت استعمالی ، استقراض ، مکلفیات فوق‌العاده . 2

بشنجی بورو « دائره » — بودائره‌نك باشنده برشه‌ف معاونی‌واردر. وظیفه‌لری ده‌پارتمان وقومون اداره‌لری ، مجالس عمومیه . .

مجالس عمومیه‌یی دعوت ، قرارلرك تدقیق ، فسخی ، حدودلرك تعدیلی ، ناحیه‌لرك تشکیل ویا الغاسی ، ناحیه اسملرینك تبدیلی ـ ده‌پارتمان و ناحیه‌لرك املاکی ـ اطفائیه، ده‌پارتمانك بودجه‌سنك تنظیمی ـ اك آز اوچ میلیون فرانق وارداتی اولان ناحیه‌لرك بودجه و حساباتنك تنظیمی ـ استقراضات ـ دکز اوقترواسی ـ تعرفه‌لر و مقاولات ـ سندیقه جمعیتلری ـ تقاعد ـ بلدیه رئیسنك و معاونك ایشدن ال چکدیرلمسی ویا عزلی ـ بلدیه مجلسنك فسخی ـ

معاونت‌و صحت‌عمومیه — دلیلر و بولونمش چوجوقلر ، خسته‌خانه‌لر دارلمجزه‌لر ، جمعیت خیریه‌لر مونته‌پیه‌ته (اشیا مقابلنده پاره اقراض ایدن مؤسسه‌لر) ، مختلف معاونت‌مؤسسه‌لری ، تبرع و وصیت ، ساری خسته‌لقلر، صحت عمومیه‌نك محافظه‌سنه متدائر موضوعاتك تطبیقاتی ـ بحری ضابطهٔ صحیه ، مکمیه کیده‌جك حجاج ـ مفشوش مال صاتلامسنی تأمیناًواقع موضوعات تطبیقاتی ـ معدن صولری ، اطبا و اجزاجیلرك اجرای صنعتلری ، حبسخانه‌لر اداره‌سی ، شرطه تخلیه ایدیلن محکومین ، مکرر جرم اولانلر .

زراعت — مستملکه ، زراعت ایچون قره‌دی .

نافعه — منفعت عمومیه ویا محلیه‌یه متعلق‌شمندوفرلر ، تراموایلر ، لیمانلر، معدنلر معدن اوجاقلر ، الکتریق جریانی توزیعات ، اوطوموبیللرك حرکتلری

تجارت‌وسعی — کدکلر، هفته تعطیلی ، تجارت اوطه‌لری استقراضاتی ، جزایر بانقه‌سی ، عدلیه تشکیلات عدلیه‌ده وقوعه کتیریلن تعدیلات .

ده‌پارتمانه وقومونه اداره‌لری مدیریتی

بو مدیریتك بر مدیری ، برکاتبی ، برده کاتب معاونی واردر .

برنجی بورو (دائره) ـ ده‌پارتمان ایشلری ومعاملهٔ حسابیه‌سی بودائره‌نك برشه‌فی ، برده معاونی واردر .

Cenûb Arâzîsi: Teşkîlât nizâmnâmeleri, husûsî hizmetler, askerî işler, mevki' kumandanlığının ta'yîni, yerli ahâlîye müte'allik işler, cenûb arâzîsine mütedâir büdce tanzîmi ve hesâb-ı kat'îleri ve teftîşi, ihtiyât tahsîsâtı, fazla 2 tahsîlâtın sûret-i istimâli, istikrâz, mükellefiyât-ı fevka'l-âde.

Beşinci Büro "Dâire": Bu dâirenin başında bir şef muâvini vardır. Vazîfeleri departman ve komün idâreleri, mecâlis-i umûmiyye..

Mecâlis-i umûmiyyeyi da'vet, karârların tedkîki, feshi, hudûdların ta'dîli, nâhiyelerin teşkîl veya ilgâsı, nâhiye isimlerinin tebdîli - departman ve nâhiyelerin emlâkı- itfâiye, departmanın büdcesinin tanzîmi –en az üç milyon Frank vâridâtı olan nâhiyelerin büdce ve hesâbâtının tanzîmi- istikrâzât – deniz oktravası- ta'rifeler ve mukāvelât – sendika cem'iyetleri- tekā'üd –belediye reîsinin ve muâvininin işden el çekdirilmesi veya azli- belediye meclisinin feshi.

Mu'âvenet ve Sıhhat-ı Umûmiyye: Deliler ve bulunmuş çocuklar, hastahâneler, dârülacezeler, cem'iyet-i hayriyyeler, montepiyete (eşyâ mukābilinde para ikrâz eden mü'esseseler), muhtelif mu'âvenet mü'esseseleri, teberru' ve vasiyyet, sârî hastalıklar, sıhhat-i umûmiyyenin muhâfazasına mütedâir mevzû'âtın tatbîkâtı- bahrî zâbıta-i sıhhiye, Mekke'ye gidecek hüccâcmağşûş mâl satılmamasını te'mînen vâki' mevzû'ât tatbîkātı- maden suları, etibbâ ve eczâcıların icrâ-yı san'atları, habishâneler idâresi, şartla tahliye edilen mahkûmîn, mükerrir-i cürm olanlar.

Zirâat: Müstemleke, zirâat için kredi.

Nâfıa: Menfa'at-i umûmiyye veya mahalliyeye müte'allik şimendüferler, tramvaylar, limanlar, madenler, maden ocaklar, elektrik cereyânını tevzî'ât, otomobillerin hareketleri.

Ticâret ve sa'y: Gedikler, hafta ta'tîli, ticâret odaları istikrâzâtı, Cezâyir Bankası, Adliye teşkîlât-ı adliyede vukū'a getirilen ta'dîlât.

Departman ve Komün İdâreleri Müdüriyeti

Bu müdüriyetin bir müdürü, bir kat'i, bir de kâtib muâvini vardır.

Birinci Büro (Dâire)- Departman işleri ve mu'âmele-i hesâbiyyesi bu dâirenin bir şefi, bir de muâvini vardır.

وظیفه‌سی : ده‌پارتمانك حساباتی وبودجه‌سنی تنظیم ـ ده‌پارتمان بودجه‌سنك خصوصی قرارلرله تعدیلی عادی واردانك کفایتسزلکی سببیله ویرکی طرحی ـ فوق‌العاده تکلیف ـ استقراض ـ منافع عمومیه‌یه عائد ایشلرایچون استثناءً تخصیصات وضعی ـ وارداتك تحصیلنك قونترولی ـ منفعت محلیه‌یه خادم شمندوفر ، تراموای، امتیازی ویرلمش اوطوموبیل ـ مجلس عمومی طرفندن تکلیف ایدیلن مسائل‌مالیه‌یی ـ تدقیق نقلیه مصارفی ده‌پارتمانه تحمیل ایدیلن فقرایه عائد نقلیه ایشلری حقنده شمندوفر قومپانیالری ایله تعاطیء افکارو راپورتنظیمی ـ ده‌پارتمانك مالیه‌اداره‌لرینك تشکیلی ـ ده‌پارتمانه واقع اولان هبه ، وصیت ـ وتبرعاتك صورت صرفی قونترول ـ ده‌پارتمانك وضعیت مالیه‌سنی تأسیس .

ایکنجی بورو (دائره) قومونلرك ادارهٔ مالیه‌سی .

بودائره‌نك برشعبی برده معاونی واردر .

وظیفه‌سی : قومون حساباتیه‌متدائر تعلیمات ـ پارس شهرینك بودجه‌وحساباتی تنظیم ـ فوق‌العاده تکالیف ، قومونلرك استقراضاتی ، اوزون وعده‌لی تعهدلر ـ اوقترووا : تعرفه ، رسم تعیینی وتعدیلاتی بلدیه رسملری (اقامت رسمی، موقت اداره‌خانه‌لره وضع اولنان رسم منظم ، مذبحه رسمی) بلدیه ویرکیسی ـ قیشله ویرکیسی ، بلدیه تحصیلدارلرینك معاشی ـ اوجوز مسکن انشاآتی ـ اورمان قطعیاتی ـ حربدن دوغرودن دوغرویه متضرراولان قومونلره ویریلن تخصیصات ـ حساباتك دیوان محاسباته ارسالی ـ قومونلرك وضعیت مالیه‌سی .

اوچونجی بورو (دائره) قومونلرك معاملات عمومیه‌سی .

بو دائره‌نك برشعبی ، برده معاونی واردر .

وظیفه‌سی : قومونلرك اموالی: قورو ، مرعی تقسیم ـ اورمان نظامنامه‌سنه توفیقاً اورمانلرك تشریك ، تبدیل وتقسیمی ـ قومونلرك ایشلرینك منفعت عمومیه‌یه خادم اولدیغنه دائر قرار استحصالی ـ قومونده‌کی سندیقالر .

قومونلرك اراضیسی اوزرنده مجتماً و جبروشدت استعمالیله ایقاع ایدیلن جرملردن دولایی قومونلرك مسئولیتلری ـ قومونلرك مستخدمین ـ مستخدمینك ایشدن چیقارلمسی حالنده قرارك ابطالی ویا ضرر و زیان ویرلمسی خصوصلرنده مرجع اعتراض ـ قومون مستخدمینه ویریلن لیاقت مدالیه‌سی ـ قومونلرك اطفائیه تشکیلاتی ـ حکومتجه ویریلن تخصیصاتك تقسیمی ـ قضالره قارشی حکومتك تخصیصاتی ـ محلی تقاعد صندیغی ـ لیاقت مدالیه‌سی ـ اطفائیه مجلس عالیسی ـ قومونلرك ، ده‌پارتمانلرك و قومون و ده‌پارتمانلرده بولونان مؤسسات مالیه مأمور و مستخدمینه عائد تقاعد صندیغی و تقاعد ایشلری نظامنامه‌لری ـ نشانکاه ، استادیوم ـ پره‌فه‌تورلرك

Vazîfesi: Departmanın hesâbâtını ve büdcesini tanzîm- Departman büdcesinin husûsî karârlarla ta'dîli âdî vâridâtın kifâyetsizliği sebebiyle vergi tarhı- Fevka'l-âde teklîf- İstikrâz- Menâfi'-i umûmiyyeye âid işler için istisnâen tahsîsât vaz'ı- Vâridâtın tahsîlinin kontrolü- Menfa'at-ı mahalliyeye hâdim şimendüfer, tramvay, imtiyâzı verilmiş otomobil- Meclis-i Umûmî tarafından teklîf edilen mesâil-i mâliyeyi tedkîk, nakliye masârıfı departmana tahmîl edilen fukarâya âid nakliye işleri hakkında şimendüfer kumpanyaları ile te'âtî-i efkâr ve rapor tanzîmi- Departmanın Mâliye idârelerinin teşkîli- Departmana vâki' olan hibe ve vasiyyet ve teberru'âtın sûret-i sarfı, kontrol- Departmanın vaz'iyet-i mâliyesini te'sîs.

İkinci Büro (Dâire) Komünlerin İdâre-i Mâliyesi

Bu dâirenin bir şefi bir de muâvini vardır.

Vazîfesi: Komün hesâbâtına mütedâir ta'lîmât- Paris şehrinin büdce ve hesâbâtını tanzîm- Fevka'l-âde tekâlîf, komünlerin istikrâzâtı, uzun va'deli ta'ahhüdler- Oktruva: Ta'rife, resm ta'yîni ve ta'dîlâtı belediye resmleri (ikāmet resmi, muvakkat idârehânelere vaz' olunan resm-i munzamm, mezbaha resmi) belediye vergisi- Kışla vergisi, belediye tahsîldârlarının maâşı- Ucuz mesken inşââtı- Orman kat'iyyâtı- Harbden doğrudan doğruya mutazarrır olan komünlere verilen tahsîsât- Hesâbâtın Dîvân-ı Muhâsebât'a irsâli- Komünlerin vaz'iyet-i mâliyesi.

Üçüncü Büro (Dâire): Komünlerin mu'âmelât-ı umûmiyyesi

Bu dâirenin bir şefi, bir de muâvini vardır.

Vazîfesi: Komünlerin emvâli: Koru, mer'â taksîm- Orman nizâmnâmesine tevfîkan ormanların teşrîk, tebdîl ve taksîmi- Komünlerin işlerinin menfa'at-ı umûmiyyeye hâdim olduğuna dâir karâr istihsâli- Komündeki sendikalar.

Komünlerin arâzîsi üzerinde müctemi'an ve cebr ve şiddet istimâliyle îkā' edilen cürümlerden dolayı komünlerin mes'ûliyetleri- Komünlerin müstahdemîn- Müstahdemînin işden çıkarılması hâlinde karârın ibtâli veya zarar ve ziyân verilmesi husûslarında merci'-i itirâz- Komün müstahdemînine verilen liyâkat madalyası- Komünlerin itfâiye teşkîlatı- Hükümetce verilen tahsîsâtın taksîmi- Kazâlara karşı hükûmetin tahsîsâtı- Mahallî tekā'üd sandığı- Liyâkat madalyası- İtfâiye Meclis-i Âlîsi- Komünlerin, departmanların ve komün ve departmanlarda bulunan mü'essesât-ı milliye me'mûr ve müstahdemînine âid tekā'üd sandığı ve tekā'üd işleri nizâmnâmeleri- Nişângâh, stadyum- Prefecturelerin

معاملات اداریه‌سنی تدقیق - بر قیمت صنعتکارانه‌سی اولان طبیعی و بدیعی آبدات و مناظری تصنیف - تجهیز و تکفین و بوکا متعلق تعرفه و مقاوله‌لر - مزارلقلر ضابطه‌سی و اداره‌سی - عسکر و سیویل اولولرك دفنی ، مزاردن چیقارلمسی ، بر یردن دیکر یره نقلی - جنازه مراسمی - تمغا قانونلك ده‌پارتمان و قومون معاملاتنه تطبیق - رهنلرك تصفیه‌سی و بوایشلردن متولد اختلافی ایکنجی درجه‌ده تدقیق ..

دردنجی بورو (دائره) ده‌پارتمان و قومونلرك حقوق معاملاتی

بو دائره‌نك ایکی شعبه‌سی واردر . برنجی شعبه‌ده بر شهف طرفندن اداره اولونور .

وظیفه‌لری : مقاوله‌نامه‌لر ، امنیازلر ، مناقصه و مزایده‌لر ، لوازم مبایعاتی، شهر یوللری ، - قصبه و کوی یوللری ، موقت اشغاللر ، محکمه‌یه کیتمك ایچون مساعده استحصالی ، مجالس عمومیه ، - آروندیسمان و بلدیه مجلس مقرراتی ، پره‌فه کتور و بلدیه رئیسلری طرفندن اصدار اولونان اوامر ، ده‌پارتمان وقومونلره متعلق دیکر مقررات اداریه حقنده اعتراضاً نظارته و استیناءاً شورای دولته مراجعت - وظیفه اختلافلری - عدم صلاحیت ادعاسی - عائدیت قرارلری - قومون و ده‌پارتمانلرده‌کی استملاکات مسائلنده حکم قرارلرینه قارشی محکمهٔ تمییزه مراجعت - قومون و ده‌پارتمانلرده‌کی ایش ولوازم پازارلغنده تألیف بین - پلان، اعمار ، توسیع خصوصاتنده عالی قومیسیون - هوا غازی تنویراتنك توزیعاتنده رأی استشاری - عدلی ایشلرده معاونت، رسوم ومصارف عدلیه - حرب ضرر لری -

ایکنجی شعبه کوی قصبه ، شهر یوللری .

بوشعبه‌نك برشهف معاونی واردر .

وظیفه‌لری : قومونلرك عمومی یوللری - یوللر ایچون مساعده - هوا غازی، الکتریك توزیعاتی - موقت مساعده‌لری - قومون یوللرنده مشترك نقلیات - اوتوبوس وترامویلر - پنایر یرلرنده موقع ویرکیسی - تنظیفات ، قالدیرم ، یایا قالدیریمی ودیکر یول ویرکیلری - سوقاق آچمق ، شهری تنویر ایتمك ، تنظیم ایتمك پلانلری - ازالهٔ شیوع وغروب حالنده مسکن - خصوصی یوللر ، ایشلتمه یوللری - قیر یوللری - قیر یوللری ایچون مصارف ومنابع ، تعمیر ، حکومتك تخصیصاتی ، ده‌پارتمان تخصیصاتی - قومون وسرکی حصه‌لری - یول مکلفیتی - قیر یوللری رسمی - خصوصی اعانات - صنایع تخصیصاتی یول بکجیلری - قیر یوللری تفتیشاتی - قیر یوللری قومیته‌سی - پروژه‌لر تدقیقاتی .

mu'âmelât-ı idâriyyesini tedkîk- Bir kıymet-i san'atkârânesi olan tabî'î ve bedî'î âbidât ve menâzırı tasnîf- Techîz ve tekfîn ve buna müte'allik ta'rife ve mukāveleler- Mezarlıklar zâbıtası ve idâresi- Asker ve sivil ölülerin defini, mezardan çıkarılması, bir yerden diğer yere nakli- Cenâze merâsimi- Damga Kānûnu'nun departman ve komün mu'âmelâtına tatbîki- Rehinlerin tasfiyesi ve bu işlerden mütevellid ihtilâfı ikinci derecede tedkīk…

Dördüncü Büro (Dâire): Departman ve komünlerin hukūk mu'âmelâtı

Bu dâirenin iki şubesi vardır. Birinci şube de bir şef tarafından idâre olunur

Vazîfeleri: Mukāvelenâmeler, imtiyâzlar, münâkasa, ve müzâyedeler, levâzım mübâya'âtı, şehir yolları, kasaba ve köy yolları, muvakkat işgāller, mahkemeye gitmek için müsâ'ade istihsâli, mecâlis-i umûmiyye, -Arondisman ve belediye meclis mukarrerâtı, prefecture ve belediye reîsleri tarafından ısdâr olunan evâmir, departman ve komünlere müte'allik diğer mukarrerât-i idâriyye hakkında itirâzan nezârete ve istînâfen Şûrâ-yı Devlet'e mürâca'at- Vazîfe ihtilâfları- Adem-i salâhiyet iddiâsı- Âidiyet karârları- Komün ve departmanlardaki istimlâkât mesâilinde hüküm karârlarına karşı mahkeme-i temyîze mürâca'at- Komün ve departmanlardaki iş ve levâzım pazarlığında te'lîf-i bîn- Plan, imâr, tevsî' husûsâtında âlî komisyon- Hava gazı tenvîrâtının tevzî'âtında re'y-i istişârî- Adlî işlerde mu'âvenet, rüsûm ve masârıf-ı adliye- Harb zararları.

İkinci Şube: Köy, kasaba, şehir yolları

Bu şubenin bir şef muâvini vardır.

Vazîfeleri: Komünlerin umûmî yolları- Yollar için müsâ'ade- Hava gazı, elektrik tevzî'âtı- Muvakkat müsâ'adeleri- Komün yollarında müşterek nakliyât- Otobüs ve tramvaylar- Panayır yerlerinde mevki' vergisi- Tanzîfat, kaldırım, yaya kaldırımı ve diğer yol vergileri- Sokak açmak, şehri tenvîr etmek, tanzîm etmek planları- İzâle-i şüyû' ve grup hâlinde mesken- Husûsî yollar, işletme yolları- Kır yolları- Kır yolları için masârıf ve menâbi', ta'mîr, hükûmetin tahsîsâtı, departman tahsîsâtı- Komün ve sergi hisseleri- Yol mükellefiyeti- Kır yolları resmi- Husûsî i'ânât- Sanâyi' tahsîsâtı yol bekcileri- Kır yolları teftîşatı- Kır yolları komitesi- Projeler tedkīkātı

بشنجی بورو (دائره) اراضی تحدیدی . تبرع وصیت . ادیان ومتخلف ایشلر .

بو دائره‌نك برشعبه‌سی واردر .

وظیفه‌لری : اراضی تحدیدی ـ ده‌پارتمان، آروندیسمان ، قانتون ، قومون قانتون تشکیلی ، قومون تشکیلی ویاالغاسی ـ حدود تعدیلی ـ اداره مرکزلرینك نقلی ـ اسملرك تبدیلی ، مرکز هاللری ـ عالی مجلس ـ مرخصلرك ترقینی ـ لیاقت مدالیه‌سی .

احکام قانونیه‌دائره‌سنده تشکیلات‌دینیه ـ کلیسا ایله حکومتك تفریقنه متداثر قانونلرك تطبیقی ـ دینی جمعیتلر ـ اموالك توجیهی ، داغیدلمسی ، نقلی ـ دینی جمعیتلرك اولمادیغی زمانلرده خدمات‌دینیه ـ مستخدمین ـ دین مأمورلرینك شرائط قانونیه‌سی ـ قابلیتسزلك وعدم تألیف ـ معاش واجرت ـ اموال ـ دینی مبانینك تصرفی واستعمالی ـ دینی‌جمعیت اولمادیغی تقدیرده مبانیٔ دینیه‌نك صورت استعمالی دینی مبانینك تعمیراتی ـ دینی مبانینك ورهبانه منسوب مؤسساتك وغیر منقول اشیای دینیه‌نك حرب سببیله اوغرادیغی ضررلرك تعمیری واحیاسی خصوصنده مطالعه ـ تاریخی آبدات دینیه‌نك تصنیفی خصوصنده مطالعه ـ اسکی اموال‌دینیه‌نك جهت عائدیتنی تعیین ـ بورجلرك تنظیمی ـ اسکی‌مذاهب نظارتنه‌عائد تقاعدصندیغی ومعاونت اوی اموالی ـ دینی مؤسسات ـ مؤسسات دینیه‌یه یاپیلان تبرعات‌ووصیت معاملاتی ـ پاپاس اولری ـ ایجاری ، تعمیری ، استعمالی ، ضابطهٔ دینیه ـ دینی تظاهرات ـ دینی آرمه‌لر ـ چان چالمه .

اسکی مذاهب ناظرلرینه و عائله‌لرینه یاردیم ـ اشبو دینی مسئله‌لردن دولایی وضعیت حقوقیه‌یی تدقیق ده‌پارتمان ، قومون و آروندیسمانلره متعلق مسائل اداریه‌دن دولایی مجلس عمومیه و دیکر مجلسلرك تمنیاتنی تدقیق .

امنیت عمومیه مدیریتی

بر مدیر ایله بر کاتبی واردر . مدیریت اوچ دائره‌یه منقسمدر .

برنجی‌بورو (دائره) : مأمورین ، بودجه ، ضابطه‌نك تشکیلات عمومیه‌سی

بو دائره‌نك بر شعبه برده معاونی واردر

وظیفه‌لری : مأمورین (ضابطهٔ بلدیه ، خصوصی ، سیار) ـ سیاروخصوصی

Beşinci Büro (Dâire): Arâzî tahdîdi. Teberru', vasiyyet. Edyân ve mütehallif (muhtelif) işler.

Bu dâirenin bir şefi ve bir şef muâvini vardır.

Vazîfeleri: Arâzî tahdîdi- Departman, arondisman, kanton, komün kanton teşkîli, komün teşkîli veya ilgâsı- Hudûd ta'dîli- İdare merkezlerinin nakli- İsimlerin tebdîli, merkez halleri- Âlî meclis- Murahhasların terkīni- Liyâkat madalyası.

Ahkâm-ı kānûniyye dâiresinde teşkîlât-ı diniyye- Kilise ile hükûmetin tefrîkine mütedâir kānûnların tatbîki- Dinî cem'iyetler- Emvâlin tevcîhi, dağıdılması, nakli, dîni cem'iyetlerin olmadığı zamanlarda hidemât-ı dîniyye- müstahdemîn- dîn me'mûrlarının şerâ'it-i kānûniyyesi- Kābiliyetsizlik ve adem-i te'lîf – Maâş ve ücret- Emvâl- Dînî mebânînin tasarrufu ve istimâli- Dînî cem'iyet olmadığı takdîrde mebain-i dîniyyenin sûret-i istimâli dîni mebânîin ta'mîrâtı- Dinî mebânînin ve ruhbâna mensûb mü'essesâtın ve gayr-ı menkūl eşyâ-yı dîniyyenin harb sebebiyle uğradığı zararların ta'mîri ve ihyâsı husûsunda mütâla'a- Târihî âbidât-ı dîniyyenin tasnîfi husûsunda mütâla'a- Eski emvâl-i dîniyyenin cihet-i âidiyetini ta'yîn- Borçlar tanzîmi- Eski Mezâhib Nezâreti'ne âid tekā'üd sandığı ve mu'âvenet evi emvâli- Dinî mü'essesât- Mü'essesât-ı dîniyeye yapılan teberru'ât ve vasiyyet mu'âmelâtı- Papas evleri- Îcârı, ta'mîri, istimâli,zâbıta-i dîniyye –dînî tezâhürât- dînî armalar- çan çalma.

Eski Mezâhib nâzırlarına ve ailelerine yardım- işbu dîni mes'elelerden dolayı vaz'iyet-i hukūkiyyeyi tedkīk department, komün ve arondismanlara müte'allik mesâil-i idâriyyeden dolayı meclis-i umûmîye ve diğer meclislerin temenniyâtını tedkīk.

Emniyet-i Umûmiyye Müdüriyeti

Bir müdür ile bir kâtibi vardır. Müdüriyet üç dâireye münkasımdır.

Birinci Büro (Dâire): Me'mûrîn, büdce, zâbıtanın teşkîlât-ı umûmiyyesi

Bu dâirenin bir şefi bir de muâvini vardır.

Vazîfeleri: Me'mûrîn (zâbıta-i belediye, husûsî, seyyâr)- Seyyâr ve husûsî

پولیس قومیسر ومفتشلرینك شرائط قبولی حقنده کی اوامر ونظاماتی انفاذ ـ نامزدلری حقنده تعلیماتنامه ـ مسابقه ترتیبی ـ پولیس مکتبی .

عمومی قونترولورلر ، قومیسرلر ، ضابطهٔ بلدیه قومیسرلری ، خصوصی سیار پولیس قومیسر و مفتشلری : تعیینلر ، تبدیللر ، دیسیپلین ، تقدیرنامه اعطاسی تکلیفلری ، تقاعد ،

هر سنه‌لك ترفیع تابلولری تنظیمی .

تحقیقات و خدمات خصوصیه ، پولیس قره‌قوللرینك قونترولی .

صلاحیت اختلافلری : امور حقوقیه .

بودجه سنه‌لك بودجه‌نك تنظیمی ـ پولیس قومیسر و مفتشلرینك معاشات و تظمیناتی و علی العموم ـ پولیس خدماتی مصارفی ایچون واقع تخصیصاتك استعمالی ـ بومصارفك تدقیق ـ محاسبه ـ شهرلرك پولیس خدماتی ایچون تخصیصات ـ دولت پولیسنك بودجه‌سنك احضاری (پارس ـ ن ده‌پادتمانی ، لیون ، مارسلیا طولون ، نیس) : بونلرك تدقیق .

قوهٔ عمومیه تشکیلاتی ـ دولت پولیس تشکیلاتی ـ قرق بیکدن قضله نفوس اولان شهرلرده پولیس تشکیلاتی ـ شمندوفر ، لیمان ، حدود پولیس تشکیلاتی ـ انتظام عمومی‌یه متعلق مسائلده ژاندارمه خدماتی ، ژاندارمه اونیاشی طاقمنك موضعی تبدیل ، سلاحلرك معاینهٔ عمومیه‌سی ـ حکومت ملکیه طرفندن اردو قوتنك طلبی ـ قیر بکجیلری ـ خصوصی بکجیلر .

قیر ضابطه‌سی ـ کوی اهالیسنك محافظه‌سی ایچون تدابیر اتخاذی ـ پولیس مأمورلرینك و قیر بکجیلرینك تسلیمی ـ ضابطهٔ بلدیه و قیر ضابطه مأمورلرینه لیاقت مدالیه‌سی .

ایکنجی بورو (دائره) ضابطهٔ عمومیه ـ اجنبیلرك قونترولی

شه‌ف مدیر معاونی شه‌ف معاونی .

وظیفه‌لری : ضابطهٔ عمومیه ـ ضابطهٔ عمومیه‌یه متدائر قانونلرك انفاذی ـ دولتك امنیت عمومیه‌سنه متعلق بالجمله ایشلر واوکا تجاوزی متضمن ترتیباتك کشفی فساد ترتیباتی ـ سؤقصد ـ عمومی یوللرده تظاهرات ـ قونفه‌رانسلر ـ قونفره‌لر ـ اخلال انتظام ـ یول‌اوزرنده بیرکه‌لر ـ راحت عمومیه‌یی اخلال ـ اجتماع عمومی ـ بایراق و علامت مخصوصه ـ اعلانات ـ توزیع مطبوعات عمومی یوللر اوزرنده منادیلر ـ اجنبی مطبوعاتی وفرانسه‌ده اجنبی لسانیله‌منتشر غزته‌لرك توزیعنی منع ـ رئیس‌جمهور و نظارك سیاحتلری ایله اجنبی حکمدارانك سیاحتلری اثناسنده‌امنیتی تأمین ایدیجی تدابیر اتخاذی ـ آنارشیستلرك حرکتلرینی منع ایدن قانونلرك

polis komiser ve müfettişlerinin şerâ'it-i kabûlü hakkındaki evâmir ve nizâmâtı infâz- Nâmzedleri hakkında ta'lîmâtnâme- Müsâbaka tertîbi- Polis Mektebi.

Umûmî kontrolörler, komiserler, zâbıta-i belediye komiserleri, husûsî seyyâr polis komiser ve müfettişleri: Ta'yînler, tebdîller, disiplin, takdîrnâme i'tâsı teklîfleri, tekā'üd.

Her senelik terfi' tabloları tanzîmi.

Tahkīkāt ve hidemât-ı husûsiyye, polis karakollarının kontrolü.

Salahiyet ihtilâfları: Umûr-ı hukūkiyye.

Büdce senelik büdcenin tanzîmi- Polis komiser ve müfettişlerinin maâşat ve tazmînâtı ve ale'l-umûm-polis hidemâtı masârıfı için vâki' tahsîsatın istimâli- Bu masârıfın tedkīki- Muhâsebe- Şehirlerin polis hidemâtı için tahsîsat- Devlet polisinin büdcesinin ihzârı (Paris sen departmanı, Lyon, Marsilya, Tolun, Nice): Bunların tedkīki.

Kuvve-i umûmiyye teşkîlâtı- Devlet polis teşkîlâtı- Kırk binden fazla nüfus olan şehirlerde polis teşkîlâtı- Şimendüfer, liman, hudûd polis teşkîlâtı- İntizâm-ı umûmîye müte'allik mesâilde jandarma hidemâtı, jandarma onbaşı takımının mevzi'ini tebdîl, silahların mu'âyene-i umûmiyyesi- Hükûmet-i mülkiye tarafından ordu kuvvetinin talebi- Kır bekçileri- Husûsî bekçiler.

Kır zâbıtası- Köy ahâlîsinin muhâfazası için tedâbîr ittihâzı- Polis me'mûrlarının ve kır bekçilerinin teslîmi- Zâbıta-i belediye ve kır zâbıta me'mûrlarına liyâkat madalyası.

İkinci Büro (Dâire) Zâbıta-i umûmiyye- Ecnebîlerin kontrolü şef, müdür muâvini, şef muâvini.

Vazîfeleri: Zâbıta-i umûmiyye- Zâbıta-i umûmiyyeye mütedâir kānûnların infâzı- Devletin emniyet-i umûmiyyesine müte'allik bi'l-cümle işler ve ona tecâvüzü mutazammın tertîbâtın keşfi fesâd tertîbâtı- Sûikasd- Umûmî yollarda tezâhürât- Konferanslar- Kongreler- İhlâl-i intizâm- Yol üzerinde birikmeler- Rahat-ı umûmiyyeyi ihlâl- İctimâ'-ı umûmî- Bayrak ve alâmet-i mahsûsa- İ'lanât- Tevzî'-i matbû'ât, umûmî yollar üzerinde münâdîler- ecnebî matbû'âtı ve Fransa'da ecnebî lisanıyla münteşir gazetelerin tevzî'ini men'- Reîsicumhûr ve nüzzârın seyâhatleri ile ecnebî hükümdârânın seyâhatleri esnâsında emniyete te'mîn edici tedâbîr ittihâzı- Anarşistlerin hareketlerine men' eden kanuların

تطبیق - مساعی بورسه‌سی - غره‌ولر - سندیقه‌لر - سمی حریتنه تجاوز - خصوصی تره‌نلر حقنده مطالعه .

طیاره و هوا وسائطی - ضابطه تدابیر - نظامات و تعلیماتك تطبیق .

اویون حقنده نظامنامه‌لر - اکلنجه مسیره شهرلرنده ، قلوبلر ، غازینولرده و موسم شهرلرنده اویون حقنده نظامنامه‌لرك تطبیق - طلب وقوعنده تدقیق وتعلیمات - مساعده اعطاسی - غازینو و قلوبلرك تفتیش وترصدی واویون صاحبلرندن حصه افرازی حقنده نظامات بو تفتیش سببیله حاصل اوله‌جق مصارفك تعیین و تدقیق عمومی یوللرده و عمومی محللرده اویون مسئله‌سنك ترصدی .

ضابطهٔ عدلیه - جهت عدلیه ایله مناسبت ، عدلی‌دوسیه و حقوق ممنوعه‌نك اعاده‌سی ، عفو خصوصاتنده انتظام عمومی نقطهٔ نظرندن مطالعه درمیانی .

اقامت حقنك منعی - مکررلر حقنده قوانینك تطبیق .

اعادهٔ مجرمین - فرانسه حکومتنه بخش ایدیلن اعادهٔ مجرمین حقی وفرانسه‌دن طلب ایدیلن اعادهٔ مجرمین و انفاذی .

شرطه معلق تخلیه - امنیت عمومیه نقطهٔ نظرندن شرطه معلق تخلیه حقنده قانونك تطبیق - سلاح باروت ومواد انفلاقیه - سلاح حقنده‌کی قانونك تطبیق ، اعمال ، اخراج ، صاتین ترانسیت ، ادخال - خصوصی کیمسه‌لرده‌کی سلاحلر ، خلقك امنیتی موجب تدابیر ، تهلکه‌لی ماده‌لر ، دینامیتك صورت استعمالی حقنده‌کی قانون ، دینامیت ده‌پولری کشادی حقنده‌کی طلبلر .

اجسادك نقلی - اجنبی مملکتلرده - ویا مستملکه‌لرده اولمش کیمسه‌لرك جسدلرینك فرانسه‌یه ادخالی ، تفتیشات عمومیه واجنبی ضابطه‌سی - اجنبیلرك اقامت بیانامه‌لری ، مملکتدن اخراج امری ، اقامت حقنده رخصت طلبی ، تابعیته قبول ، فرانسه تابعیتنه یکیدن دخول ، اجنبیلر آراسنده تشکیل ایدیله‌جك یاردیم جمعیتلری ایچون مساعده اعطا طلبلرینه قارشی مطالعه درمیانی .

امنیت ملیه ، حدودلرك ، سواحلك ترصدی ، اعمالات حربیه‌لرك ، بری ، بحری مؤسسات عسکریه‌نك ، یوللرك ، قنالرك ، سیرسفائنه قابلیتلی نهرلرك ، مواقع مستحکمه‌نك ، قرارگاهلرك ، سپرلرك ، تلسز تلغراف مراکزینك ترصدی ، مدافعهٔ ملیه‌یه متعلق مسائلده حربیه و بحریه نظارتلری ایله مناسبات اجنبی عسکر قچاقلری - فرانسه‌ده اقامت ایدن عسکر فراریلرینی اونلره مخصوص مؤسساتی ترصد و تفتیش و اونلرك مستملکه‌ده خدمت عسکریه ایفا ایتملری حقنده‌کی تعهداتی ایله اشتغال ، تلسز تلغراف ضابطه‌سی کوکرجنجیلك - بو بابده‌کی قوانینك تطبیق ، کوکرجین صالیویرمك واجنبی مملکتلردن کوکرجین ادخالی تفتیش ، کوکرجین بسله‌ینلرك هر سنه قیدی .

tatbîkî- Mesâ'î borsası- Grevler- Sendikalar- Sa'y hürriyetine tecâvüz- Husûsî trenler hakkında mütâla'a.

Tayyâre ve hava vesâiti- Zâbıta tedâbîr, nizâmât ve ta'lîmâtın tatbîkî.

Oyun hakkında nizâmnâmeler- Eğlence mesîre şehirlerinde, kulübler, gazinolarda ve mevsim şehirlerinde oyun hakkında nizâmnâmelerin tatbîkî- Taleb vukū'unda tedkīk ve ta'lîmât- Müsâ'ade i'tâsı- Gazino ve kulüblerin teftîş ve tarassudu ve oyun sâhiblerinden hisse ifrâzı hakkında nizâmat bu teftîş sebebiyle hâsıl olacak masârıfın ta'yîn ve tedkīki, umûmî yollarda ve umûmî mahallerde oyun mes'elesinin tarassudu.

Zâbıta-i adliye- Cihet-i adliye ile münâsebet, adlî dosya ve hukūk-ı memnû'anın iâdesi, afv husûsâtında intizâm-ı umûmî nokta-i nazarından mütâla'a dermiyânı.

ikāmet hakkının men'i- Mükerrirler hakkında kavânînin tatbîki.

İâde-i mücrimîn- Fransa Hükûmeti'ne bahş edilen iâde-i mücrimîn hakkı ve Fransa'dan taleb edilen iâde-i mücrimîn ve infâzı.

Şarta mu'allak tahliye- Emniyet-i umûmiyye nokta-i nazarından şarta mu'allak tahliye hakkında kānûnun tatbîkî- Silah barut ve mevâdd-ı infilâkiyye- Silah hakkındaki kānûnun tatbîki, i'mâl, ihrâc, satın [alma], transit, idhâl- Husûsî kimselerdeki silahlar, halkın emniyetini mûcib tedbîrler, tehlikeli mâddeler, dinamitin sûret-i istimâli hakkındaki kānûn, dinamit depoları küşâdı hakkındaki talebler.

Ecsâdın nakli- Ecnebî memleketlerde veya müstemlekelerde ölmüş kimselerin cesedlerinin Fransa'ya idhâli, teftîşât-ı umûmiyye ve ecnemî zabıtası- Ecnebîlerin ikāmet beyânnâmeleri, memleketden ihrâc emri, ikāmet hakkında ruhsat talebi, tâbi'iyete kabûl, Fransa tâbi'iyetine yeniden duhûl, ecnebiler arasında teşkîl edilecek yardım cem'iyetleri için müsâ'ade i'tâ taleblerine karşı mütâla'a dermiyânı.

Emniyet-i milliye, hudûdların, sevâhilin tarassudu, i'mâlât-ı harbiyyelerin, berrî, bahrî mü'essesât-ı askeriyyenin, yolların, kanalların, seyr-i sefâinen kābiliyetli nehirlerin, mevâki'-i müstahkemenin, karargâhların, siperlerin, telsiz telgraf merâkizinin tarassudu. Müdâfa'a-i Milliyeye müte'allik mesâilde Harbiye ve Bahriye nezâretleri ile münâsebât, ecnebî asker kaçakları- Fransa'da ikāmet eden asker firârîlerinin onlara mahsûs mü'essesâtı tarassud ve teftîş ve onların müstemlekede hizmet-i askeriyye îfâ etmeleri hakkındaki ta'ahhüdâtı ile iştigal, telsiz telgraf zâbıtası güvercinlik- Bu bâbdaki kavânînînin tatbîki, güvercin salıvermek ve ecnebî memleketlerden güvercin idhâlini teftîş, güvercin besleyenlerin her sene kaydı.

ملی سفربرلکی احضار .

بوتون بو خصوصات حقنده پره‌فه‌کتورلر طرفندن اصدار ایدیلن اوامری اعتراضاً تدقیق و شورای دولته استیناقاً مراجعت .

اوچنجی بورو (دائره) : ضابطهٔ اداریه (عمومی محللرك نظارتی ـ سیروسفر)

شه‌ف ، مدیر معاونی

معاون شه‌ف

وظیفه‌لری : مهاجرت ـ رخصت آلمش آجنته‌لر ، مهاجرلرك تعهداتی وبوایشله اشتغال ایدن آجنته‌لرك نظارتی ، مقاولاتك تصدیق ، بو بابده‌کی قوانینك تطبیق حیوانلرك حمایه‌سی ـ بوبابده‌کی قوانینك تطبیق ، بوغا دوکوشدیرمك ، حیوانلرك دوکوشدیرله‌سی پیانقولر ـ قانونلرك تطبیق ، نظارت ، رخصت ، قماره بکزین پیانقولر . مساعده استحصال ایدن پیانقولرك اداره‌سنی تفتیش ، عمومی محللرده ومساکنده اعانه پساپورط ـ اجنبی مملکتلر ایچون پساپورط ، اجنبی مملکتلره قبول ایچون موضوع اولان شرائط ، فقرالرك سیاحتی ایچون وسائط عادی یولارده معاونت ، وضع ید معاملاتی تفتیش ، نقل ایدیلن عائله‌لرك عزیمتی اجنبی مملکتلرده بولونان فقیرفرانسزلرك مملکتلرینه نقلی طلبلرینك تدقیقی ، تحقیقات رخصت ، بو ایشه متداثر تخصیصاتك اداره‌سی ، مصارفك تصفیه‌سی و تفتیشی .

عمومی محللره مخصوص نظامنامه‌لر و امنیتی کافل تدابیر ـ قهوه‌لر ، قاباره‌لر ، میخانه‌لر ، بوخصوصده‌کی قانونلرك تطبیق ، وضع ایدیلن نظاماتك تطبیقنی تفتیش ، مطالبات ، چالغیلی قهوه‌لر ، بالولر ، تیاترولر ، سینامالر ، اوتللرده ، خانلرده ، موبیله‌لی کرالق اولرده اولان سیاحلری تفتیش ایچون وضع اولونان جزا قانونك موادینی تطبیق .

قولتوقچی اصنافی — قولتوقچیلق ایچون قانونلرله تعیین اولنان شرائطی تدقیق و قانونی تطبیق .

فحش — نظامنامه‌لری ، قادین تجارتنی منع .

آداب عمومیه‌یه تجاوز ـ تحریراً ، رسم یاپمق صورتیله ، اعلانات و الخ صورتلری ایله آداب عمومیه‌یه تجاوز .

آچیق صاچیق نشریاتك توزیعنی منع . (4 مایس 1915 تاریخلی بین‌الملل ائتلافی تطبیق) . عائله‌لرك منفعتنه اوله‌رق ده‌پارتمانلرده و اجنبی مملکتلرنده اداری توسط ـ غائب تحریسنه متداثر اشکال اعلانلری اوطوموبیللرك سیروحرکتلری ـ امنیت عامه ایچون موضوع بو بابده‌کی اوامری تطبیق ـ محلی نظاملر ـ یوللرده و اوطوموبیل یرلرنده قورس و مسابقه‌لر ـ یوللرده بیسیقلت یاریشلری .

Millî seferberliği ihzâr.

Bütün bu husûsât hakkında prefectureler tarafından ısdâr edilen evâmiri itirâzan tedkîk ve Şûrâ-yı Devlet'e istînâfen mürâca'at.

Üçüncü Büro (Dâire): Zâbıta-i idâriyye (umûmî mahallerin nezâreti-seyr u sefer)

Şef, müdür muâvini

Muâvin-i şef

Vazîfeleri: Muhâceret- Ruhsat almış acentalar, muhâcirlerin ta'ahhüdâtı ve bu işle iştigal eden acentaların nezâreti, mukāvelâtın tasdîki, bu bâbdaki kavânînin tatbîki, hayvanların himâyesi- Bu bâbdaki kavânînin tatbîki, boğa döğüşdürmek, hayvanların döğüşdürülmesi piyangolar- Kānûnların tatbîki, nezâret, ruhsat, kumara benzeyen piyangolar. Müsâ'ade istihsâl eden piyangoların idâresini teftîş, umûmî mahallerde ve mesâkinde i'âne pasaport- Ecnebî memleketler için pasaport, ecnebî memleketlere kabûl için mevzû' olan şerâ'it, fukarâların seyâhati için vesâit-i âdî yollarda mu'âvenet, vaz'-ı yed mu'âmelâtını teftîş,nakl edilen ailelerin azîmetini ecnebî memleketlerde bulunan fakīr Fransızların memleketlerine nakli taleblerinin tedkīki, tahkīkāt-ı ruhsat, bu işe mütedâir tahsîsâtın idâresi, masârıfın tasfiyesi ve teftîşi.

Umûmî mahallere mahsûs nizâmnâmeler ve emniyeti kâfil tedâbîr- Kahveler, kabareler, meyhâneler, bu husûsdaki kānûnların tatbîki, vaz' edilen nizâmâtın tatbîkini teftîş, mütâlebât, çalgılı kahveler, balolar, tiyatrolar, sinemalar, otellerde, hanlarda, mobilyalı kiralık evlerde olan seyyâhları teftîş için vaz' olunan Cezâ Kānûnu'nun mevâddını tatbîk.

Koltukcu esnâfı- Koltukçuluk için kānûnlarla ta'yîn olunan şerâ'iti tedkīk ve kānûnu tatbîk.

Fuhuş- Nizâmnâmeleri, kadın ticâretini men'

Âdâb-ı umûmiyyeye tecâvüz- Tahrîren, resim yapmak sûretiyle, i'lânât ve ilh. sûretleri ile âdâb-ı umûmiyeye tecâvüz.

Açık saçık neşriyâtın tevzî'ini men'. (4 Mayıs 1915 târihli Beyne'l-Milel i'tilâfı tatbîk) Ailelerin menfa'atine olarak departmanlarda ve ecnebî memleketlerinde idârî tavassut- Gāib taharrîsine mütedâir eşkâl i'lânları otomobillerin seyr ve hareketleri- Emniyet-i âmme için mevzû' bu bâbdaki evâmiri tatbîk- Mahallî nizâmlar- Yollarda ve otomobil yerlerinde kurs ve müsâbakalar- Yollarda bisiklet yarışları.

سیار صنعتلر و کوجبه‌لرك سیروسفری - بو بابده‌کی اوامر وقانونلرك تطبیق.
بوخصوصاته متدائر پره‌فه‌قتورلرك امرلرینك اعتراضاً تدقیق و شورای دولته استینافاً مراجعت .

فعال خدمات : امنیت عمومیه‌نك خارجی خدماتنك قونترولی ، بر مفتش عمومی ، ضابطهٔ اداریه‌نك عمومی قونترولی ، بر مفتش عمومی ، بر قومیسر ، پساپورط خدمتی ؛ بر قومیسر (دائره رئیسی) ؛ قورس و اویون خدمتی ، بر قومیسر (دائره رئیسی) امنیت عمومیه‌نك فطوغراف و شیفره معاملاتی ، بر قومیسر (دائره رئیسی) اجنبیلرك اقامت وثیقه‌سی معاملات مرکزیه‌سی ، بر قومیسر (دائره رئیسی) رسمی سیاحتلرده بولنمغه مأمور ایکی قومیسر ، تحریات عدلیه معاملات عمومیه‌سنی قونترول ، بر مفتش عمومی ، ایکی قومیسر ، ریاست جمهور سرایندہ خصوصی بر قومیسرلك ، بر خصوصی قومیسر (دائره رئیسی) پارس عسکری حکومتی نزدنده خصوصی بر قومیسرلك ، بر خصوصی قومیسرلك (دائره‌سی رئیسی) ، پارس شمندوفر استاسیونلری معاملاتی (قومیسرلکلر) هر استاسیونده بر قومیسر (دائره‌سی رئیسی) (Bainges) بورژه هوائی لیمانی ، بر خصوصی قومیسر (دائره رئیسی) .

داخلیه نظارتی مشاورلك و قومیسیونلری : معاونت قومیسیونی، اعیان اعضالرندن بری رئیس ، اعضالر : بر مبعوث ، سجل و ادارهٔ عمومیه مدیری، بر مفتش عمومی، شورای دولت اعضالرندن بری، داخلیه نظارتی فخری مدیری، سجل و ادارهٔ عمومیه مدیر معاونی ، کاتب : بورولردن بریسنك معاون شه‌فی .

اویون اوصافی حاصلاتندن حکومته عائداولان ٪ اون بش حصه‌یی حساب ایتمکه مأمور قومیسیون ، داخلیه ناظری رئیسی ، اعیان اعضالرندن بری رئیس معاونی ، اعضالر: درت اعیان اعضاسی، بش مبعوث، معاونت خیریه عالی قومیسیونی رئیس معاونی ، صحت عمومیه عالی قومیسیونی اعضالرندن ایکی ذات ، داخلیه نظارتی مفتش عمومیلرندن ایکی ذات ، دکز هیئت تفتیشیه شه‌فی ، داخلیه نظارتی ادارهٔ مرکزیه مدیرلری ، معاونت اجتماعیه وصحیه مدیری ، زراعت نظارتی مدیر عمومیسی، خارجیه نظارتی مدیرلرندن بری، مالیه نظارتی فخری مدیرلرندن بری، معارف نظارتندن اوچ مرخص صحیه ونافعه وکالتلرندن اوچر مرخص واستخلاص ایدیلن محلر مستشاری .

محاربه حسبیله دوغرودن دوغرویه ضرر کورن قومونلره تخصیصات وآوانس قومیسیونی .

Seyyâr san'atlar ve göçebelerin seyr u seferi- Bu bâbdaki evâmir ve kānûnların tatbîki.

Bu husûsâta mütedâir prefecturelerin emirlerinin itirâzen tedkīki ve Şûrâ-yı Devlet'e istînâfen mürâca'at.

Fi'âl-i hidemât: Emniyet-i Umûmiyye'nin hâricî hidemâtının kontrolü, bir müfettiş-i umûmî, zâbıta-i idâriyyenin umûmî kontrolü, bir müfettiş-i umûmî, bir komiser, pasaport hizmeti; bir komiser (dâire reîsi), kurs ve oyun hizmeti, bir komiser (dâire reîsi) Emniyet-i Umûmiyye'nin fotoğraf ve şifre mu'âmelâtı, bir komiser (dâire reîsi) ecnebîlerin ikāmet vesîkası mu'âmelât-ı merkeziyyesi, bir komiser (dâire reîsi) resmî seyâhatlerde bulunmağa me'mûr iki komiser, taharriyât-i adliyye mu'âmelât-ı umûmiyyesini kontrol, bir müfettiş-i umûmî, iki komiser, riyâset-i cumhûr sarayında husûsî bir komiserlik, bir husûsî komiser (dâire reîsi) Paris Askerî Hükûmeti nezdinde husûsî bir komiserlik, bir husûsî komiserlik (dâire reîsi), Paris şimendüfer istasyonları mu'âmelâtı (komiserlikler) her istasyonda bir komiser (dâiresi reîsi) (Bainges) borje havaî limanı, bir husûsî komiser (dâire reîsi).

Dâhiliye Nezâreti Müşâvirlik ve Komisyonları:

Mu'âvenet Komisyonu, a'yân a'zâlarından biri reîs, a'zâlar: bir meb'ûs, sicil ve idâre-i umûmiyye müdürü, bir müfettiş-i umûmî, Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından biri, Dâhiliye Nezâreti fahrî müdürü, sicil ve idâre-i umûmiyye müdür muâvini, kâtib: bürolardan birisinin muâvin şefi.

Oyun evsâfı hâsılâtından hükûmete âid olan % on beş hisseyi hesâb etmeğe me'mûr komisyon, dâhiliye nâzırı reîsi, a'yân a'zâlarından biri reîs muâvini, a'zâlar: dört a'yân a'zâsı, beş meb'ûs, mu'âvenet-i hayriyye âlî komisyonu, reîs muâvini, sıhhat-ı umûmiyye âlî komisyonu a'zâlarından iki zât, Dâhiliye Nezâreti müfettiş-i umûmîlerinden iki zât, deniz hey'et-i teftîşiyye şefi, Dâhiliye Nezâreti İdâre-i Merkeziyye müdürleri, Mu'âvenet-i İctimâ'iyye ve Sıhhiyye müdürü, Zirâat Nezâreti müdür-i umûmîsi, Hariciye Nezâreti müdürlerinden biri, Mâliye Nezâreti fahrî müdürlerinden biri, Maârif Nezâreti'nden üç murahhas Sıhhiye ve Nâfıa Vekâletlerinden üçer murahhas ve istihlâs edilen mahaller müsteşârı.

Muhârebe hasebiyle doğrudan doğruya zarar gören komünlere tahsîsât ve avans komisyonu.

رئیس ، مجلس اعیان رئیسی ، رئیس معاونی ، برمبعوث ، اعضالر : بر مبعوث، شورای دولت رئیسی ، دیوان محاسباتك رئیس فخریسی، شورای دولت اعضالرندن بری ، داخلیه نظارتی دەپارتمان وقومون اداره‌لری مدیری ، دیوان محاسبات اعضالرندن بری ، داخلیه نظارتی جزایر ایشلری ومحاسبه مدیری ، صحیه معاونت اجتماعیه نظارتلرندن برزمدیر ، مالیه نظارتی بودجه‌مدیری ، حسابات‌عمومیه مدیری ، استخلاص ایدیلن محللر اداره‌سنك بر بوروشفی ، اسکی والیلردن برذات دیوان محاسبات مشاورلرندن بری، داخلیه نظارتی مفتش عمومیلرندن بری ، مالیه مفتش عمومیلرندن بری ، داخلیه نظارتی شف بورولرندن بری . وداخلیه نظارتی معاون شفلرندن بری ، کاتب : داخلیه نظارتی معاون شفلرندن بری .

اطفائیه عالی قومیسیونی :

رئیس : داخلیه ناظری ، اعضالر : ایکی اعیان اعضاسی و ایکی مبعوث ، شورای دولت دائره‌لری رئیسلرندن بری ، شورای‌دولت اعضالرندن ایکی ذات داخلیه نظارتی دەپارتمان و قومون اداره‌لری مدیری ، پولیس مدیری ، داخلیه فظارتی فخری مدیرانندن بری ، ضربخانه مدیری ، پارس اطفائیه قوماندانی ، یدی دانه بلدیه رئیسی . اون سکز عدد ضابط ، کاتب : داخلیه نظارتی بورو شەفلرندن بری ، کاتب معاونی معاون شەفلرندن بری .

قومونلره اطفائیه ویانغین خدماتی تخصیصاتنی توزیع قومیسیونی:

رئیس داخلیه ناظری ، رئیس معاونلری: اعیان‌اعضالرندن بری و شورای دولت اعضالرندن بری ، اعضالر : بر اعیان اعضاسی ، ایکی مبعوث ، شورای دولت باش معاونی ، شورای دولت اعضالرندن بری ، داخلیه نظارتی دەپارتمان و قومون اداره‌سی مدیری ، دیوان محاسبات اعضالرندن‌بری خزینهٔ مالیه مرکز مفتشی ، اطفائیه‌نك دەپارتمان مفتشلرندن بری ، بر اطفائیه یوزباشیسی ، کاتب : داخلیه نظارتی بورو شەفلرندن بری ، معاون کاتب معاون شەفلرندن بری .

قیریوللری مشاور قومیته‌سی : رئیس داخلیه ناظری ، رئیس معاونی: متقاعد نافعه مفتشلرندن بری ، اعضالر : یدی عدد .

دەپارتمانلر و قومونلری علاقه‌دار ایدن صنایع‌نافعه و پازار و لوازم ایشلرینه دائر مشاور قومیته

رئیس : شورای دولت دائره‌لرندن بر رئیس .

هوا غازی تنویراتی توزیعاتی قومیته‌سی :

رئیس : شورای دولت اعضالرندن بری .

Reîs, meclis-i a'yân reîsi, reîs muâvini, bir meb'ûs, a'zâlar: bir meb'ûs, Şûrâ-yı Devlet reîsi, Dîvân-i Muhâsebât'ın reîs-i fahrîsi, Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından biri, Dâhiliye Nezâreti departman ve komün idâreleri müdürü, Dîvân-ı Muhâsebât a'zâlarından biri, Dâhiliye Nezâreti Cezâyir İşleri ve Muhâsebe müdürü, Sıhhiye Mu'âvenet-i İctimâ'iyye Nezaretlerinden birer müdür, Mâliye Nezâreti Büdce müdürü, Hesâbât-ı Umûmiyye müdürü, istihlâs edilen mahaller idâresinin bir bürü şefi, eski vâlilerden bir zât Dîvân-ı Muhâsebât müşâvirlerinden biri, Dâhiliye Nezâreti müfettiş-i umûmîlerinden biri, Mâliye müfettiş-i umûmîlerinden biri, Dâhiliye Nezâreti şef bürolarından biri, ve Dâhiliye Nezâreti muâvin şeflerinden biri, kâtib; Dâhiliye Nezâreti muâvin şeflerinden biri.

İtfâiye Âlî Komisyonu:

Reîs: Dâhiliye nâzırı, a'zâlar: iki a'yân a'zâsı ve iki meb'ûs, Şûrâ-yı Devlet dâireleri reîslerinden biri, Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından iki zât, Dâhiliye Nezâreti departman ve komün idâreleri müdürü, polis müdürü, Dâhiliye Nezâreti fahrî müdürânından biri, Darbhâne müdîr, Paris İtfâiye kumandanı, yedi tane belediye, on sekiz aded zâbit, kâtib: Dâhiliye Nezâreti büro şeflerinden biri, kâtib muâvini muâvin şeflerinden biri.

Komünlere İtfâiye ve Yangın Hidemâtı Tahsîsâtını Tevzî' Komisyonu:

Reîs Dâhiliye nâzırı, reîs muâvinleri: a'yân a'zâlarından biri ve Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından biri, a'zâlar: bir a'yân a'zâsı, iki meb'ûs, Şûrâ-yı Devlet başmuâvini, Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından biri, Dâhiliye Nezâreti departman ve komün idâresi müdürü, Dîvân-ı Muhâsebât a'zâlarından biri Hazîne-i Mâliye merkez müfettişi, itfâiyenin departman müfettişlerinden biri, bir itfâiye yüzbaşısı, kâtib: Dâhiliye Nezâreti büro şeflerinden biri,muâvin-i kâtib muâvin şeflerinden biri.

Kır Yolları Müşâvir Komitesi:

Reîs Dâhiliye nâzırı; reîs muâvini: mütekā'id nâfıa müfettişlerinden biri, a'zâlar: yedi aded.

Departmanlar ve komünler alâkadâr eden sanâyi' nâfıa ve pazar ve levâzım işlyerine dâir müşâvir komite

Reîs: Şûrâ-yı Devlet dâirelerinden bir reîs

Hava gazı tenvîrâtı tevzî'âtı komitesi:

Reîs: Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından biri

شهرلرك تنظيمى ، اعمارى و توسيعى عالى قوميسيونى :

رئيس : داخليه ناظرى ويا مرخصى .

رئيس معاونى : استخلاص ايديان محللر ناظرى ويا مرخصى .

اعضالر : اوچ اعيان اعضاسى ، اوچ مبعوث .

شورای دولت اعضالرى ، بلديه رئيسلرى و الخ .

پارس هاللرى عالى قوميسيونى :

پارس جمعيت بلديه‌سى طرفندن تعيين اولونان اعضالر وديكر بلديه‌دائره‌لرى مجلسلرى طرفندن تعيين اولونان اعضالر زراعت نظارتى طرفندن و داخليه‌نظارتى طرفندن تعيين اولونان اعضالردن متشكلدر .

ده‌پارتمان و قومونلرك عمومى معاملات اداريه‌سنه متعلق مسائل ايچون متشكل دائمى مشاور قوميته .

رئيس : سابق پارس بلديه مجلس رئيسى .

رئيس معاونى : شورای دولت اعضالرندن برى .

اعضالر : پوليس مديرى ، امنيت عموميه مديريتنك شف بوروسى .

شورای دولت اعضالرندن برى ، داخليه‌نظارتى ده‌پارتمان و قومون‌اداره‌لرى مديرى ، سجل و ادارهٔ عموميه‌مديرى ، نافعه‌نظارتى شمندوفرلر مديرعموميسى ، زراعت نظارتى صولر و اورمانلر مدير عموميسى ، عدليه نظارتى امور حقوقيه مديرى ، ديوان محاسبات اعضالرندن برى ، داخليه نظارتى هيئت تفتيشيه مركز معاملاتى شفى داخليه نظارتى مفتش عموميلرندن برى ، بعض محللر واليلرى ، حقوق فاكولته‌سى معلملرندن بعضيلرى ، پارس اونيوه‌رسيته‌سى معلملرندن بعضلرى شورای دولت اعضالرى ، شورای دولت معاونى ، بعض ووقانلر ، ماليه‌نظارتى مدبرانندن بعضيلرى ، حقوق ايشلرى شفى ، ماليه مفتشلرندن بعضيلرى ، نافعه مفتشلرندن بعضيلرى .

كاتب عمومى : ماليه نظارتى بورو معاون شفلرندن برى (تجارت مكتب عاليسى معلملرندن)

داخليه نظارتى حقوق ايشلرى مشاوره قوميته‌سى .

رئيس : شورای دولت دوائرى رئيسلرندن برى .

رئيس معاونى : فخرى .

اعضالر : ديوان محاسبات اعضالرندن برى ، ماليه مفتش عموميلرندن برى ، حقوق فاكولته‌سى دووايه‌نى (Doyen) ، شورای دولت آووقانلرندن برى ،

Şehirlerin Tanzîmi, İmârı ve Tevsî'i Âlî Komisyonu:

Reîs: Dâhiliye nâzırı veya murahhası

Reîs muâvini: İstihlâs edilen mahaller nâzırı veya murahhası.

A'zâlar: Üç a'yân a'zâsı, üç meb'ûs.

Şûrâ-yı Devlet a'zâları; belediye reîsleri ve ilh.

Paris Halleri Âlî Komisyonu:

Paris Cem'iyet-i Belediyesi tarafından ta'yîn olunan a'zâlar ve diğer belediye dâireleri meclisleri tarafından ta'yîn olunan a'zâlar Zirâat Nezâreti tarafından ve Dâhiliye Nezâreti tarafından ta'yîn olunan a'zâlardan müteşekkildir.

Departman ve komünlerin umûmî mu'âmelât-ı idâriyyesine müte'allik mesâil için müteşekkil dâimî müşâvir komite.

Reîs: Sâbık Paris belediye meclis reîsi

Reîs muâvini: Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından biri.

A'zâlar: Polis müdürü; Emniyet-i Umûmiyye Müdüriyeti'nin şef bürosu.

Şûrâ-yı Devlet a'zâlarından biri, Dâhiliye Nezâreti departman ve komün idâreleri müdürü, sicil ve idâre-i umûmiyye müdürü, Nâfıa Nezâreti şimendüfer müdür-i umûmîsi; Zirâat Nezâreti sular ve ormanlar müdür-i umûmîsi; Adliye Nezâreti Umûr-ı Hukūkiyye müdürü, Dîvân-ı Muhâsebât a'zâlarından biri, Dâhiliye Nezâreti Hey'et-i Teftîşiyye merkez mu'âmelât şefi, Dâhiliye Nezâreti müfettiş-i umûmîlerinden biri, bazı mahaller vâlileri, Hukūk Fakültesi mu'allimlerinden bazıları, Paris Üniversitesi mu'allimlerinden bazıları Şûrâ-yı Devlet a'zâları. Şûrâ-yı Devlet muavini, bazı avukatlar, Mâliye Nezâreti müdîrânından bazıları, hukūk işleri şefi, Mâliye müfettişlerinden bazıları, Nâfıa müfettişlerinden bazıları.

Kâtib-i umûmî: Mâliye Nezâreti büro muâvin şeflerinden biri (Ticâret Mekteb-i Âlîsi mu'allimlerinden)

Dâhiliye Nezâreti Hukūk İşleri Müşâvere Komitesi

Reîs: Şûrâ-yı Devlet devâiri reîslerinden biri.

Reîs muâvini: Fahrî

A'zâlar: Dîvân-ı Muhâsebât a'zâlarından biri, Mâliye müfettiş-i umûmîlerinden biri, Hukūk Fakültesi Doyen'i, Şûrâ-yı Devlet avukatlarından biri.

شورای دولت سابق آووقاتلرندن بری، استیناف محکمه‌سنده وکالته مأذون‌درت دانه آووقات ، داخلیه نظارتی سجل وادارهٔ عمومیه مدیری ، ده‌پارتمان وقومونلر اداره‌سی مدیری، امنیت‌عمومیه مدیری،مفتش عمومی ومرکز هیئت تفتیشیه‌شفی.

راپورتور : شورای دولت باش معاونی .

کاتبلر : ده‌پارتمان وقومونلر اداره‌سی مدیریت کاتبی محاسبه مدیریتی شف بورولرندن بری .

سه‌ن ده‌پارتمانی حرب اثرلری و قونترولی قومیسیونی .

رئیس : شورای دولت فخری اعضالرندن بری .

اعضالر : ادبیات فاکولته‌سی دووایه‌نی Doyen ، محاسبه مدیری ، مالیه مفتش عمومیلرندن بری . سابق پولیس مدیری الخ ..

داخلیه نظارتی مشاورلری :

شورای دولت و محکمهٔ تمیز آووقاتلرندن ایکی عدد .

استیناف محکمه‌سنده آووقاتلق ایدن اون درت آووقات .

بدایت محکمه‌سنده آووقاتلق ایدن بر آووقات .

بر کاتب عدل .

صحیه‌خدماتی : کانون ثانی شباط آیلری ایچون ایکی دوقتور معین کونلر و ساعتلرده مارت نیسان الخ ...

(آدرس و تلفون نومروری واردر)

بتون سنه‌یه مخصوص اولمق اوزره‌ده دوقتورلر ، کوز طبیبی ، دیشجیلر خدماته آماده اولمق اوزره آدرسلری قبول ساعت و کونلری کوسترلمشدر .

مبانی خدماتی : بر معمار

رسمی جرائد : مدیر ، کاتب عمومی ، وزنه‌دار امور تحریریه کاتبی ، مستخدمین دوقتوری ، معمار .

Şûrâ-yı Devlet sâbık avukatlarından biri, İstînâf Mahkemesi›nde vekâlete me'zûn dört tane avukat, Dâhiliye Nezâreti Sicil ve İdâre-i Umûmiyye müdürü, Departman ve Komünler İdâresi müdürü, Emniyet-i Umûmiyye müdürü, müfettiş-i umûmî ve merkez hey'et-i teftîşiyye şefi

Raportör: Şûrâ-yı Devlet başmûavini.

Kâtibler: Departman ve Komünler İdâresi Müdüriyet kâtibi Muhâsebe Müdüriyeti şef bürolarından biri.

Sen Departmanı Harb Eserleri ve Kontrol Komisyonu.

Reîs: Şûrâ-yı Devlet fahrî a'zâlarından biri

A'zâlar: Edebiyât Fakültesi Doyen'i; Muhâsebe müdürü, Mâliye müfettiş-i umûmîlerinden biri, sâbık polis müdürü ilh…

Dâhiliye Nezâreti müşâvirleri:

Şûrâ-yı Devlet ve Mahkeme-i Temyîz avukatlarından iki aded

İstînâf Mahkemesi'nde avukatlık eden on dört avukat

Bidâyet Mahkemesi'nde avukatlık eden bir avukat

Bir kâtib-i adl

Sıhhiye hidemâtı: Kânûn-ı Sânî, Şubat ayları için iki doktor mu'ayyen günler ve sâ'atlerde Mart, Nisan ilh…

(Adres ve telefon numaraları vardır)

Bütün seneye mahsûs olmak üzere de doktorlar, göz tabîbi, dişciler hidemâta âmâde olmak üzere adresleri kabûl sâ'at ve günleri gösterilmişdir.

Mebânî hidemâtı: Bir mi'mâr

Resmî cerâid: Müdür, kâtib-i umûmî, veznedâr, umûr-ı tahrîriyye kâtibi, müstahdemîn doktoru, mi'mâr.

قسم مخصوص

12 تموز 928

ـــ قرارنامه ـــ

دارلق منطقه‌سنده کی چفتجیلرك صیقینتیسنی تهوین وکله‌جك سنه استحصالاتنی تأمین ایچون هیئت وکیله طرفندن قبول اولنان قرارنامه صورتیدر

حدود واسامیسی معلوم اولان مناطقده حکومت طرفندن مأموراً برتدقیق سیاحتی اجرا ایتمش اولان داخلیه وکیلی شکری قایا بکك تدقیقاتی هیئت وکیله‌ده مطالعه اولندی .

بعض یرلرده کچن ایکی سنه‌دنبری حکم سوره‌ن قوراقلق بوسنه دخی شدتلی قیش ایله دوام ایتمش اولدیغندن چیفتجیلرك حالاً صقینتیسنی تهوین وکله‌جك سنه‌ده استحصالنی تسهیل ایتمك اوزره بومنطقه‌لر ایچون خصوصی تدابیر قرارلاشدیرلمشدر .

1 — دارلق منطقه‌سنده بالنسبه واسع مقیاسده «ایش» احضار قلنه‌جقدر. بوایش : اولاً ـ ادارهٔ خصوصیه‌لرك نافعه‌امورینی‌بالخاصه دارلق منطقه‌سنده وبومنطقه اهالیسنك چالیشماسنی تأمین ایده‌جك صورتده موقع تطبیقه قویمالری ، ثانیاً ـ نافعه وکالتنك دارلق منطقه‌سی داخلنده ممکن اولدیغی قدرچوق ایش آچماسی صورتنده رسمی بودجه‌لردن تأمین قلنمشدر. بواجرا آته درحال باشلاناجقدر .

Kısm-ı Mahsûs

12 Temmuz [1]928

-Karârnâme-

Darlık mıntıkasındaki çiftçilerin sıkıntısını tehvîn ve gelecek sene istihsâlâtını te'mîn için Hey'et-i Vekîle tarafından kabûl olunan karârnâme sûretidir

Hudûd ve esâmîsi ma'lûm olan menâtıkda hükûmet tarafından me'mûren bir tedkīk seyahati icrâ etmiş olan Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya Bey'in tedkīkātı Hey'et-i Vekîle'de mütâla'a olundu.

Bazı yerlerde geçen iki seneden beri hüküm süren kuraklık bu sene dahi şiddetli kış ile devâm etmiş olduğundan çiftçilerin hâlen sıkıntısını tehvîn ve gelecek senede istihsâlini teshîl etmek üzere bu mıntakalar için husûsî tedâbîr karârlaşdırılmışdır.

1- Darlık mıntıkasında bi'n-nisbe vâsi' mikyâsda "iş" ihzâr kılınacakdı. Bu iş: evvelen- İdâre-i husûsiyyelerin nâfıa umûrunu bi'l-hâssa darlık mıntıkasında ve bu mıntıka ahâlîsinin çalışmasını te'mîn edecek sûretde mevki'-i tatbîka koymaları, sâniyyen- Nâfıa Vekâleti'nin darlık mıntıkası dâhilinde mümkün olduğu kadar çok iş açması sûretinde resmî büdcelerden te'mîn kılınmışdır. Bu icrââta derhâl başlanacakdır.

ثالثاً ـ قونیه صولاما اداره‌سی بودجه‌سنده‌کی تخصیصاتدن قنالار عملیاتی ایچون تخصیصاً دارلق منطقه‌سی اهالیسندن یومیه ایله استفاده ایده‌جکدر . بوندن ماعدا جوار ولایتلرده‌کی شمندوفریوللر نده‌دارلق منطقه‌سی اهالیسنك چالیشه بیلمسی ایچون دمیریوللر مدیریت عمومیه‌سنجه خصوصی تدابیر آلنمشدر کوتاهیه‌فوزی پاشاخطلرنده متعهدلربیکلرجه عمله استخدامنه رسماً طالب اولمشلردر . دمیریوللر مدیریتنجه عمله‌نك نقلی اجرتی فوق‌العاده تنزیل واعلان اولونمشدر . ایشه کیده‌جك عمله‌نك نقلیه اجرتنه هلال‌احمرجه معاونت درپیش ایدلمشدر .

2 — بوندن ماعدا آنادولو دمیریوللری مدیریتی اوجوز ذخیره تدارکنی تأمین ایچون یوز بیك لیرا تخصیص ایتمشدر. مدیریت بوپاره ایله مناسب یرلردن اوجوز ذخیره اوت وصمان تدارك ایده‌رك دارلق ساحه‌سنده مناسب استاسیونلره نقل ایده‌جك ومبایعه فیأتیله محتاج اولانلره صاتاجقدر .

مدیریت احتیاج حاصل اولورسه اوجوز ذخیره ایچون دورایدن تخصیصاتی ایکی یوز بیك لیرایه ابلاغ ایده‌جکدر .

3 — دارلق منطقه‌سنك همان اورته‌سنه مالیه‌نك بویوك مملحه‌لری تصادف ایتمکده‌در . مالیه وکالتی طوز استحصال ونقلیه‌سنده هرسنه معتاد اولان فعالیتنی بوسنه دارلق منطقه‌سی اهالیسنك معیشتنه مؤثر اولاجق درجه‌ده تزیید ایده‌جکدر .

بوندن‌ماعدا دارلق‌منطقه‌سی‌اهالیسنك‌طوز تجارتنده بولونابیلمه‌لری ایچون کندیلرینه قره‌دی‌وآوانس‌ایله کوستریله‌جك سهولت خصوصنده زراعت بانقه‌سی ایله طوز انحصار مدیریتی آراسنده مطابقت حاصل اولمشدر .

4 — حیوانات اعاشه‌سی ایچون جوار ولایتلرده مرعالر احضار ایدلمشدر . چیفتجیلردن مراجعت ایدنلرك سورولرینه والیلر یر کوسترمه‌جك وامنیتله سوقنی تامین ایده‌جکلردر .

Sâlisen- Konya Sulama İdâresi büdcesindeki tahsîsâtdan kanallar ameliyâtı için tahsîsan darlık mıntıkası ahâlîsinden yevmiyye ile istifâde edecekdir. Bundan mâ'adâ civâr vilâyetlerdeki şimendüfer yollarında darlık mıntıkası ahâlîsinin çalışabilmesi için Demiryollar Müdüriyet-i Umûmiyyesince husûsî tedâbîr alınmışdır. Kütahya-Fevzipaşa hatlarında müte'ahhidlher birlerce amele istihdâmına resmen tâlib olmuşlardır. Demiryollar Müdüriyetince amelenin nakli ücreti fevka'l-âde tenzîl ve i'lân olunmuşdur. İşe gidecek amelenin nakliye ücretine Hilâl-i Ahmerce mu'âvenet der-pîş edilmişdir.

2- Bundan mâ'adâ Anadolu Demiryolları Müdüriyeti ucuz zahîre tedârükünü te'mîn için yüz bin lira tahsîs etmişdir. Müdüriyet bu para ile münâsib yerlerden ucuz zahîre, ot ve saman tedârük ederek darlık sâhasında münâsib istasyonlara nakl edecek ve mübâya'a fiâtıyla muhtâc olanlara satacakdır.

Müdüriyet ihtiyâc hâsıl olursa ucuz zahîre için devr eden tahsîsâtı iki yüz bin liraya iblâğ edecekdir.

3- Darlık mıntıkasının hemen ortasına Mâliye'nin büyük memlahaları tesâdüf etmekdedir. Mâliye Vekâleti tuz istihsâl ve nakliyesinde her sene mu'tâd olan faâliyetini bu sene darlık mıntıkası ahâlîsinin ma'işetine mü'essir olacak derecede tezyîd edecekdir.

Bundan mâ'adâ darlık mıntıkası ahâlîsinin tuz ticâretinde bulunabilmeleri için kendilerine kredi ve avans ile gösterilecek suhûlet husûsunda Zirâat Bankası ile Tuz İnhisâr Müdüriyeti arasında mutâbakat hâsıl olmuşdur.

4- Hayvanât i'âşesi için civâr vilâyetlerde mer'âlar ihzâr edilmişdir. Çiftçilerden mürâca'at edenlerin sürülerine vâliler yer gösterecek ve emniyetle sevkini te'mîn edeceklerdir.

بوندن ماعدا دمیر یوللرمدیریت عمومیه‌سی دیکر ولایتلردن‌اوت وصمان تأمین وتعرفه‌لرده فوق‌العاده تنزیلات‌اجرا ایتمشدر. بوصورتله دارلقده قالان اهالینك چفت حیوانلری‌ایچون برقاچ‌دفعه داهااوجوز حیوان یمی تدارك ایده‌بیله‌جکلری حساب اولونمقده‌در .

5 — هلال احمرك شفقت و معاونتنه مراجعت اولونمشدر . هلال‌احمر دارلق منطقه‌سنده تشکیلاتنی فعالیته کتیره‌جك فوق‌العاده محتاج بولونانلره هم سرعتله معاونت وهم صحی احتیاجه کوره ترتیبات اتخاذ ایده‌جکدر .

6 — کله‌جك سنه زراعتی ایچون لازم اولان تدابیرك باشنده محتاج اولانلرك توخوملقلرینك تدارکی واردر. دارلق منطقه‌سی‌احتیاجنی درپیش وتأمل ایتمش اولان زراعت بانقه‌سی بومنطقه‌ده‌کی چفتجیلرك کله‌جك زراعتلرینی ممکن قیلاجق صورت ومقدارده تخملق اقراضنی قرار آلتنه آلمشدر .

7 — دارلق منطقه‌سنده‌قابل اولان‌صولردن آتیاً استفاده‌ایچون نافعه بوسنه ایشه باشلایاجقدر . بو صورتله اوبروق کولی ، أشمه قایا صویی ، اولو ایرمق و قیزیل ایرمقدن هیچ اولمازسه بر قسمنك موقع استفاده‌یه قونمسنی و قونیه مرکز قضاسیله زیواریق ـ این‌اوی ناحیه‌لرنده ولو بسیط شکلده اولسون قویولردن هر هانکی براصولده استفاده ایچون اهالیه دلالت ایدلمه‌سنه توسل ایده‌جکدر . کله‌جك سنه‌لره مؤثر اولاجق بو تدابیر عملیات اعتباریله بوسنه دخی فضله‌ایش احضار ایتمش اولاجقدر .

8 — ملتك دارلق‌ساحه‌سنده‌کی محتاجلره معاونت ایتمك ایسته‌ین خیر و شفقت اربابی اعانه‌لرینك نوعنی و طرز اجراسنی تعیینده مختار اولدقلرینه شبهه اولمامقله برابر هلال احمری دخی توسیط ایده‌بیلیرلر. هر حالده بو مقصدله باشقه هیچ بر اعانه تشکیلاتی یاپیلمیه‌جقدر .

Bundan mâ'adâ Demiryollar Müdüriyet-i Umûmiyyesi diğer vilâyetlerden ot ve saman te'mîn ve ta'rifelerde fevka'l-âde tenzîlât icrâ etmişdir. Bu sûretle darlıkda kalan ahâlînin çift hayvanları için birkaç def'a daha ucuz hayvan yemi tedârük edebilecekleri hesâb olunmakdadır.

5- Hilâl-i Ahmer'in şefkat ve mu'âvenetine mürâca'at olunmuşdur. Hilâl-i Ahmer darlık mıntıkasında teşkîlâtını faâliyete getirecek fevka'l-âde muhtâc bulunanlara hem sür'atle mu'âvenet ve hem sıhhî ihtiyâca göre tertîbât ittihâz edecekdir.

6- Gelecek sene zirâati için lâzım olan tedâbîrin başında muhtâc olanların tohumluklarının tedârükü vardır. Darlık mıntıkası ihtiyâcını der-pîş ve te'emmül etmiş olan Zirâat Bankası bu mıntıkadaki çiftçilerin gelecek zirâatlerini mümkün kılacak sûret ve mikdârda tohumluk ikrâzını karâr altına almışdır.

7- Darlık mıntıkasında kābil olan sulardan âtiyyen istifâde için Nâfıa bu sene işe başlayacakdır. Bu sûretle Obruk Gölü, Eşmekaya Suyu, Uluırmak ve Kızılırmak'dan hiç olmazsa bir kısmının mevki'-i istifâdeye konmasını ve Konya merkez kazâsıyla Zıvarık-İnevi nâhiyelerinde velev basit şekilde olsun kuyulardan her hangi bir usûlde istifâde için ahâlîye delâlet edilmesine tevessül edecekdir. Gelecek senelere mü'essir olacak bu tedâbîr-i ameliyât i'tibârıyla bu sene dahi fazla iş ihzâr etmiş olacakdır.

8- Milletin darlık sâhasındaki muhtâclara mu'âvenet etmek isteyen hayr ve şefkat erbâbı i'ânelerinin nev'ini ve tarz-ı icrâsını ta'yînde muhtâr olduklarına şübhe olmamakla beraber Hilal-i Ahmer'i dahi tavsit edebilirler. Her hâlde bu maksadla başka hiçbir i'âne teşkîlâtı yapılmayacakdır.

9 — بو قرارنامه‌نك داخليه ، ماليه ، نافعه ، صحيه وكالتلرينه تعلق ايدن اقسامى درحال موقع تطبيقه قوناجق وهلال احمر جمعيتنه تعلق ايدن اقسامى باش وكالتدن تبليغ اولنه‌جقدر .

اقتصاد وكالتى بوتون بوتدابيرك تطبيقنه متدائر معلوماتى جمع وتعقيب و دارلق منطقه‌سنك بو سنه‌كى وكله‌جك سنه‌كى احوال اقتصاديه‌سيله صورت مخصوصه‌ده اشتغال ايده‌جك وهيئت وكيله‌يى تنوير و خبردار ايليه‌جكدر .

9- Bu karârnâmenin Dâhiliye, Mâliye, Nâfia, Sıhhiye vekâletlerine ta'alluk eden akşâmı derhâl mevki'-i tatbîka konacak ve Hilâl-i Ahmer Cem'iyeti'ne ta'alluk eden akşâmı Başvekâlet'den teblîğ olunacakdır.

İktisâd Vekâleti bütün bu tedâbîrin tatbîkine mütedâir ma'lûmâtı cem' ve ta'kīb ve darlık mıntıkasının bu seneki ve gelecek seneki ahvâl-i iktisâdiyyesiyle sûret-i mahsûsada iştigal edecek ve Hey'et-i Vekîle'yi tenvîr ve haberdâr eyleyecekdir.

داخلیه وکیلی بك افندینك قوراقلق حقنده کی راپورلری

داخلیه وکیلی شکری قایا بك افندینك اورته آناطولیده تفتیش ایتدیکی ساحه‌لرده‌کی قوراقلق حقنده باش وکیل عصمت پاشا حضرتلرینه تقدیم ایتدکلری راپورك خلاصه‌سی

قونیه ، آقسرای ، قیرشهری ولایتلرینك قوراقلقدن اك چوق متأثر اولان کویلری امر وتعلیمات دولتلری دائره‌سنده بالذات مشاهده ایدلدی . بوولایتلرك قوراقلق ساحه‌سنده‌کی دیکر کویلری ایله یوزغاد، اسکیشهر ، آفیون قره‌حصار ولایتلرینك وضعیتی ده محلی والی وقائممقاملری ومنحصراً بوایشله توظیف ایدیلن ملکیه مفتشلری طرفندن معین برپلان ومه‌توده توفیقاً تدقیق ایتدیرلدی . بوساحه حقنده عمومی ومفصل برلایحه تنظیمنده ملکیه هیئت تفتیشیه‌سی مأمور ایدلمشدر . تفرعاتلی وتام برصورتده تنظیمی ملحقاتدن کلن وکله‌جك اولان راپورلرك تدقیق وتلفیقنه متوقف بولونان بولایحه آنجق اون بش کون ظرفنده تقدیم اولنه بیله‌جکدر . مع مافیه دارلق وتأثیراتی، نتایجی واتخاذ اولنه بیله‌جك تدابیر حقنده‌کی مشاهدات ومعلومات ، وضعیتی لایق اولدیغی اهمیتله مطالعه یه کافیدر .

قوراقلق آناطولی یایلاسنك نادراً معروض قالدیغی حادثه‌لردن دکلدر . محلی معلوماته نظراً ، بو ساحه یه دوشه‌ن یاغمورلرك مقدار وسطیسی سنوی 15 سانتیمتره ایمش وآیریجه دوری « پەریودیك » بر قوراقلغه‌ده معروضمش ، 1260 ، 1270 ، 1290 ، 1303

Dâhiliye vekîli beyefendinin kuraklık hakkındaki raporları

Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya Beyefendi'nin orta Anadolu'da teftîş etdiği sâhalardaki kuraklık hakkında Başvekîl İsmet Paşa hazretlerine takdîm etdikleri raporun hulâsası

Konya, Aksaray, Kırşehri vilâyetlerinin kuraklıkdan en çok müte'essir olan köyleri emir ve ta'lîmât-ı devletleri dâiresinde bi'z-zât müşahede edildi. Bu vilâyetlerin kuraklık sahasındaki diğer köyleri ile Yozgad, Eskişehir, Afyonkarahisar vilâyetlerinin vaz'iyeti de mahallî vâli ve kaymakamları ve münhasıran bu işle tavzîf edilen mülkiye müfettişleri tarafından mu'ayyen bir plan ve metoda tevfikan tedkīk etdirildi. Bu saha hakkında umûmî ve mufassal bir lâyıha tanzîmine de Mülkiye Hey'et-i Teftîşiyyesi me'mûr edilmişdir. Teferru'âtlı ve tam bir sûretde tanzîmi mülhakātdan gelen ve gelecek olan raporların tedkīk ve telfîkine mütevakkıf bulunan bu lâyiha ancak on beş gün zarfında takdîm olunabilecekdir. Ma'amâfîh darlık ve te'sîrâtı, netâyici ve ittihâz olunabilecek tedâbîr hakkındaki müşâhedât ve ma'lûmât, vaz'iyeti lâyık olduğu ehemmiyetle mütâla'aya kâfîdir.

Kuraklık Anadolu yaylasının nâdiren ma'rûz kaldığı hâdiselerden değildir. Mahallî ma'lûmâta nazaran, bu sahaya düşen yağmurların mikdâr-ı vasatîsi senevî 15 santimetre imiş ve ayrıca devrî "periyodik" bir kuraklığa da ma'rûzmuş, 1260, 1270, 1290, 1303,

1333 و 1334 تاریخلرنده بویوك قوراقلقلر اولمش ، 60 و 70 تاریخلرنده‌کی قوراقلقلر حقنده‌کی معلومات ، ناقص وروایت درجه‌سنی کچمیورسه‌ده 90 و 303 و 333 ، 334 قوراقلقلری حقنده کافی معلومات واردر . طقسان قوراقلغنی کورن کویلولرله کوروشدم . خلق آره‌سنده خاطره‌سی آجی بر فلاکت اولارق یاد ایدیلن بوقوراقلق‌سنه‌سنده قیش‌ده‌پك‌شدتلی ایمش‌انسانجه‌وحیوانجه مهم تلفاتی موجب اولمش ، بعض کویلرده تك بر حیوان قالمامش . محلنده یاشلی برچیفتجیدن ایشیتدیکمه کوره ، آقسرایك ایکی ، اوچ یوزخانه‌لك « أشمه‌قایا » کوینده قویونلر وصغیرلر کاملاً تلف‌اولمش، تك‌براینك قالمش ، اوده بوزاغلامامش . اوسنه مملکتك هرطرفنده قیطلق اولدیغی ایچون اهالی پاره‌سنك بولونمسنه رغماً . ذخیره تدارك ایده‌مه‌مش ، یولسزلقدن ، شمندوفرسزلکدن کندیلرینه معاونت‌ده اولونامامش. برچوق کویلرداغیلمش، خراب اولمش. 303 قوراقلغنی کورنلر وبیلنلر ، اوسنه اکینلرك بیتمه‌مش ، بیته‌نلرك‌ده یانمش‌اولدیغی سویلیورلر . ینه شمندوفرسزلکدن یوقسزلقدن کندیلرینه معاونت ایدیله‌مین چیفتچیلر ، چوق اضطراب چکمشلر ، دواملرینی آچمشلر ، صمانلری چیقارته‌رق حیوانلرینی بسله‌مکه ، قورتارمغه چالیشمشلر . اوسنه بر چوق کویلر داغیلمش وخراب اولمش . 33 و 34 سنه‌لری قوراقلقلری دها محدود بر ساحه‌یه انحصار ایتمش وحرب عمومینك ایلك سنه‌لری بغدای قیمتلندیکی جهتله کویلی پاره‌لی ایمش. احتیاجنی کندی پاره‌سیله تدارك وتأمین ایتمش واودرجه اضطراب چکلمه‌مش.

اسکی قوراقلقلری کورن وبیلنلرك قناعتنه کوره بوسنه‌کی‌قوراقلق درجه ، وسعت ونتیجه اعتباریله اسکیلره نسبتله محدوددر . مملکتك بعض ولایتلرنده وولایتلرك‌بعض اقسامنده‌در. بوساحه‌ده‌کی کویلرده‌ده چفتجیلرك بعضیلرینك محصولی محللرینه کوره حال طبیعیده اولدیغی

1333 ve 1334 târihlerinde büyük kuraklıklar olmuş, 60 ve 70 târihlerindeki kuraklıklar hakkındaki ma'lûmât, nâkıs ve rivâyet derecesini geçmiyorsa da [12]90, [1]303 ve [1]333, [1]334 kuraklıkları hakkında kâfî ma'lûmât vardır. Doksan kuraklığını gören köylülerle görüşdüm. Halk arasında hatırası acı bir felâket olarak yad edilen bu kuraklık senesinde kış de pek şiddetli imiş. İnsanca ve hayvanca mühim telefâtı mûcib olmuş, bazı köylerde tek bir hayvan kalmamış. Mahallinde yaşlı bir çiftçiden işitdiğime göre, Akşaray'ın iki, üç yüz hânelik "Eşmekaya" köyünde koyunlar ve sığırlar kâmilen telef olmuş, tek bir inek kalmış, o da buzağılamamış. O sene memleketin her tarafında kıtlık olduğu için ahâlî parasının bulunmasına rağmen zahîre tedârük edememiş. Yolsuzlukdan, şimendüfersizlikden kendilerine mu'âvenet de olunmamış. Bir çok köyler dağılmış, harâb olmuş. [1]303 kuraklığını görenler ve bilenler, o sene ekinlerin bitmemiş, bitenlerin de yanmış olduğunu söylüyorlar. Yine şimendüfersizlikden yoksuzlukdan kendilerine mu'âvenet edilemeyen çiftçiler, çok ıztırâb çekmişler, damlarını açmışlar, samanları çıkartarak hayvanlarını beslemeğe kurtarmağa çalışmışlar. O sene bir çok köyler dağılmış ve harâb olmuş. [13]33 ve [13]34 seneleri kuraklıkları daha mahdûd bir sahaya inhisâr etmiş ve Harb-i Umûmî'nin ilk seneleri buğday kıymetlendiği cihetle köylü paralı imiş. İhtiyâcını kendi parasıyla tedârük ve te'mîn etmiş ve o derece ıztırâb çekilmemiş.

Eski kuraklıkları gören ve bilenlerin kanâatine göre bu seneki kuraklık derece, vüs'at ve netîce i'tibâriyla eskilere nisbetle mahdûddur. Memleketin bazı vilâyetlerinde ve vilâyetlerin bazı akşâmındadır. Bu sâhadaki köylerde de çiftçilerin bazılarının mahsûlü mahallerine göre hâl-i tabî'îde olduğu

کبی بعضیلرینك محصولی قسماً قورتولمش، آنجق برقسمنك مزروعاتی ضایع اولمشدر . قوراقلقدن متأثر اولان ساحه ؛ قونیه، اقسرای قیرشهری ، یوزغاد ، آفیون واسکیشهر ولایتلریله تحدید اولنه بیلیر . دیکر بعض ولایتلرده قوراقلقدن متأثر اولمش متفرق و منفرد مزروعات واردر بوساحه‌ده قوراقلقدن ضرر کورمن مزروعات ، مزروعات عمومیه‌نك اونده بری نسبتنده اولدیغی تخمین ایدلمکده‌در. قوراقلقدن آز چوق متأثر اولان کویلونك مقداری قونیه‌ده نفوسك اونده بری نسبتنده ودیکر بش ولایته‌ده آلتیده بریله اونده بری آراسنده‌در . کرك ساحه‌یه ، کرك نفوسه وکرك چفتجی عددینه عائد رقملر ونسبتلر لایحه‌ده مفصلاً مندرجدر .

قوراقلغك شدت ووسعت اعتباریله محدود اولمسنه رغماً نتیجه‌یه مؤثر اولمسنده‌کی قاره‌قته‌زیستك جهت ، بوندن اولکی ایکی سنه‌نك‌ده قسماً قوراق کیتمسی وبوسنه قیش‌ده شدتلی کچدیکندن چفتجیلرك آلاجقلری محصوله کووه‌نه‌رك موجودلرینی حیوانلرینه حصر ایتملری یوزندن انبارلری وسرمایه‌لری اعتباریله ضعیف ودار بروضعیتده‌قالمالریدر. بووضعیته قوراقلقدن باشقه‌عاملرده‌مؤثراولمشدر.

1) قونیه ، آقسرای ، قیرشهری‌ولایتلرینك بوسنه‌دارلق‌چکن کویلرینك بر قسمنده کافی درجه‌ده صو وصولانه بیله‌جك اراضی اولدیغی حالده چفتجیلر ، صولی اراضیدن زیاده قیراچ یرلری ترجیح ایتمکده‌درلر . اراضینك بوللغی وقیراچ یرلرده‌کی طوپراغك قولای ایشلنمه‌سی مزمن قوراقلق وحاصلاتك آزلغنه‌رغماً چیفتجی‌یی‌زراعتی تکثیفدن زیاده توسیعه میل ایتدیریور . قیراچ اراضی دها آزامکی ومصرفی موجب‌اولیور . برچیفتجی اکثریا برچفتله ایکی‌یوز دونوملك زراعت یاپیور . زراعت ، تارلایی اوچ ، درت سانتیم درینلکنده بردفعه سوره‌رك نطس‌حاضر لامق ، صوکره‌ده اکرك طیرمیقلامقدن

gibi bazılarının mahsûlü kısmen kurtulmuş, ancak bir kısmının mezrû'âtı zâyi' olmuşdur. Kuraklıkdan müte'essir olan sâha; Konya, Aksaray, Kırşehri, Yozgad, Afyon ve Eskişehir vilâyetleriyle tahdîd olunabilir. Diğer bazı vilâyetlerde de kuraklıkdan müte'essir olmuş müteferrik ve münferid mezrû'ât vardır. Bu sâhada kuraklıkdan zarar gören mezrû'ât, mezrû'ât-ı umûmiyyenin onda biri nisbetinde olduğu tahmîn edilmekdedir. Kuraklıkdan az çok müte'essir olan köylünün mikdârı Konya'da nüfûsun onda biri nisbetinde ve diğer beş vilâyetde de altıda biriyle onda biri arasındadır. Gerek sahaya, gerek nüfûsa ve gerek çiftçi adedine âid rakamlar ve nisbetler lâyihada mufassalan mündericdir.

Kurakliğın şiddet ve vüs'at i'tibâriyla mahdûd olmasına rağmen neticeye mü'essir olmasındaki karakteristik cihet, bundan evvelki iki senenin de kısmen kurak gitmesi ve bu sene kış da şiddetli geçdiğinden çiftçilerin alacakları mahsûle güvenerek mevcûdlarını hayvanlarına hasr etmeleri yüzünden anbarları ve sermâyeleri i'tibâriyla za'îf ve dar bir vaz'iyetde kalmalarıdır. Bu vaz'iyete kuraklıkdan başka âmiller de mü'essir olmuşdur.

1) Konya, Aksaray, Kırşehri vilâyetlerinin bu sene darlık çeken köylerinin bir kısmında kâfî derecede su ve sulanabilecek arâzî olduğu hâlde çiftçiler, sulu arâzîden ziyâde kıraç yerleri tercîh etmekdedirler. Arâzînin bolluğu ve kıraç yerlerdeki toprağın kolay işlenmesi müzmin kuraklık ve hâsılâtın azlığına rağmen çiftçiyi zirâati tekşîfden ziyâde tevsî'a meyl etdiriyor. Kıraç arâzî daha az emeği ve masrafı mûcib oluyor. Bir çiftçi ekseriyâ bir çiftle iki yüz dönümlük zirâat yapıyor. Zirâat, tarlayı üç, dört santim derinliğinde bir def'a sürerek nadas hazırlamak, sonra da ekerek tırmıklamakdan

عبارتدر . بوصورتله چیفتجی ایکی چیفت پوللقله اوچ ، درت یوز دونوم‌قدر تارلا اکه‌بیلیور. ودونومنه ـ که بوراده‌دونوملر 50×50 آدیمله 60×60 آدیم آره‌سنده متحولدر . ـ هوائی تعبیر اولونان یاریم استانبول کیله‌سی یعنی اون‌بش کیلو تخم آتیور . محصول عمومیتله بره اوچ ، درت اولمقله برابر چیفتجی کافی درجه‌ده واردات تأمین ایدییور . چیفتجی زراعتدن آرتدیردیغی ایشنی وپاره‌سنی قویونجیلغه حصر ایدییور مرعالرك‌وسعتی باقیمنك قولایلغی اعتباریله بوحوالیده‌کی چیفتجیلرك اکثریتی قویونجیلغی چیفتجیلکه ترجیح ایدییور. بناءً علیه چیفتجیلك وزراعت‌کافی‌درجه‌ده دقت‌واعتنا کورمیور وترقی‌ایده‌میور.

2) بوحوالیده قویونجیلق اقتصادی تعبیریله چوبانلق‌ده‌زراعتی اضرار ایتمکده‌در . بورالرده خصوصیله قونیه اووه وطاغلرنده‌کی چیفتجیلرك املی ، اوزاقلغنه باقیه‌رق مناسب براراضیده برقویوقازارق وبرقاچ بسیط دام یاپارق بریایلایه مالك‌اولابیلمکدر . واقعا بویایلالردن برقسمنك بالآخره یوز ، ایکی‌یوز خانه‌لی کویلره انقلاب ایتدیکی‌ده واقعدر قونیه مرکز قضاسنك برچوق کویلری بوصورتله‌تشکل ایتمشدر . فقط بوندن اللی ، آلتمش سنه اول حادث اولمش‌حاللردر . برچوق مؤثرات وعوامل آلتنده بوکون نتیجه برعکسدر وبومنفرد داملرك اك مساعد شرائط آلتنده بیله‌کوی حالنه انقلابی چوق‌اوزون زمانلره متوقفدر . بوکونکی وضعیت کویلرك یایلالره طاغلمقده اولمسیدر . بلا استثنا هرکویك متعدد یایلالری واردر . حتی اللی ، آلتمش یایلایه انقسام ایتمش کویلرده واردر .

چیفتجیلر یازین بویایلالره طاشینمقده وسورولریله مشغول اولمقده‌درلر . آسایش وامنیت آرتدقجه وزراعتده‌کی اهمال نتیجه‌سنده محصولاتی آزالدقجه چیفتجیلرقیشین کویلرینه عودت ایتمه‌رك‌یایلالرنده قالمقده‌درلر . بوصورتله بویوك طوپلوکویلر پارچالانمقده وداغلمقده‌در.

ibâretdir. Bu sûretle çiftçi iki çift pullukla üç, dört yüz dönüm kadar tarla ekebiliyor. Ve dönümüne –ki burada dönümler 50X50 adımla 60X60 adım arasında mütehavvildir- hevâî ta'bîr olunan yarım İstanbul kîlesi yani on beş kilo tohum atıyor. Mahsûl umûmiyetle bire üç, dört olmakla beraber çiftçi kâfî derecede vâridât te'mîn ediyor. Çiftçi zirâatden artdırdığı işini ve parasını koyunculuğa hasr ediyor. Mer'âların vüs'ati bakımının kolaylığı i'tibârıyla bu havâlîdeki çiftçilerin ekseriyeti koyunculuğu çiftçiliğe tercîh ediyor. Binâ'enaleyh çiftçilik ve zirâat kâfî derecede dikkat ve itinâ görmüyor ve terakkī edemiyor.

2- Bu havâlîde koyunculuk iktisâdî ta'bîriyle çobanlık da zirâati ızrâr etmekdedir. Buralarda husûsuyla Konya ova ve dağlarındaki çiftçilerin emeli, uzaklığına bakmayarak münâsib bir arâzîde bir kuyu kazarak ve birkaç basit dam yaparak bir yaylaya malik olabilmekdir. Vâkı'a bu yaylalardan bir kısmının bi'l-âhere yüz, iki yüz hâneli köylere inkılâb etdiği de vâki'dir. Konya merkez kazâsının bir çok köyleri bu sûretle teşekkül etmişdir. Fakat bundan elli, altmış sene evvel hâdis olmuş hâllerdir. Bir çok mü'essirât ve avâmil altında bugün netice ber-aksdir ve bu münferid damların en müsâ'id şerâ'it altında bile köy hâline inkılabı çok uzun zamanlara mütevakkıfdır. Bugünkü vaz'iyet köylerin yaylalara dağılmakda olmasıdır. Bilâ-istisnâ her köyün müte'addid yaylaları vardır. Hattâ elli, altmış yaylaya inkısâm etmiş köyler de vardır.

Çiftçiler yazın bu yaylalara taşınmakda ve sürüleriyle meşgūl olmakdadırlar. Âsâyiş ve emniyet artdıkça ve zirâatdeki ihmâl neticesinde mahsûlâtı azaldıkça çiftçiler kışın köylerine avdet etmeyerek yaylalarında kalmakdadırlar. Bu sûretle büyük toplu köyler parçalanmakda ve dağılmakdadır,

قونیه اوواسنده ویایلاسنده متروك وخراب ایکی یوز ، اوچیوز خانه‌لی کویلره تصادف اولنمقده‌در .

چیفتجیلرده چیفتجیلکدن چوبانلغه دوغری برجریان ورجعت واردر. بوجریانك دوامی ، کویلرك داغلماسنی ، زراعتك ترك ایدیله‌رك چوبانلغك استیلاسنی موجب اولاجقدر . بوجریان معارف ، آسایش ، مدنیت ، عرفان ، ترقی امرنده وخیم نتیجه‌لر تولید ایده‌جکی آشکار اولدیغی کبی اقتصادآده مضردر . چوبانلق زراعتی کیری اولان یرلرده بدایتده غایت طبیعی وچوق کارلی برایش کی کورونسه‌ده صفحات استحصالیه‌ده الك ابتدائی برصنعت والك کیری برمنبع ثروتدر. زراعتك ترقی ایتدیکی بناءً علیه مدنیتك کیردیکی یرده چوبانلق‌ده قالقار . بالعکس چوبانلق ، زراعتك ، صنایعك ، مدنیت وعمرانك علیهنه اولارق توسع ایدر . ا کیلن واکیله‌بیله‌جك اووه ویایلالری چول یاپار . طرابلس غربك ، تونسك وعراقك بوصفحاته تابع اولدیغی حقنده قوتلی دلیللره مستند قناعتلر اولدیغی کبی بوکون زراعت سایه‌سنده اسکی مرتبهٔ عمرانه یوکسلمکده اولدقلرینه دائر مشاهده‌لر واردر . بو اووه‌لرده بوکون چوبانلق یالکز قابل زرع ، فقط متروك اراضی‌یه دکل ، مزروع اراضی‌یه‌ده تجاوز ایتمکده‌وبرچوق کویلری تضییق ایله‌مکده‌در. قویون سورولرینك اوکنده چفتلك ساحه‌لری دارلاشمقده‌در . بواقتصادی ، اجتماعی نتیجه‌یی بورالرده کوزله کورمك قابلدر . بو نتیجه‌ده کثافت نفوس مسئله‌سنك بویوك بر دخلی اولدیغنه شبهه یوقدر . وضعیت و شرائط حاضره‌یه کوره چوبانلغك می ، یوقسه چفتجیلکك می مرجح اولمسی لازم کلدیکی بلکه فی‌الحال حاصل اولاجق مادی استفاده اعتباریله جای مناقشه‌در . فقط بوکون آز همت وبصیرتله اصول زراعیه‌لری ووضعیت اقتصادیه‌لری درحال ترقیه ایدیله‌بیله‌جك وچوبانلغك فوقنده مادی ومعنوی بر سویهٔ مدنیته ایصال ایدیله‌جك اولان وحتی اوسویه‌یه بیله کندیلکلرندن بوکون یاقلاشمش بولنان چفتجیلرمزك ساحهٔ استحصال وسویهٔ مدنیتده تدنیسی چوق

Konya Ovası'nda ve Yaylası'nda metrûk ve harâb iki yüz, üç yüz hâneli köylere tesâdüf olunmakdadır.

Çiftçiler de çifçilikden çobanlığa doğru bir cereyân ve ric'at vardır. Bu cereyânın devâmı, köylerin dağılmasını, zirâatin terk edilerek çobanlığın istîlâsını mûcib olacakdır. Bu cereyân maârif, âsâyiş, medeniyet, irfân, terakkī emrinde vahîm neticeler tevlîd edeceği âşikâr olduğu gibi iktisâden de muzırdır. Çobanlık zirâati geri olan yerlerde bidâyetde gāyet tabî'î ve çok kârlı bir iş gibi görünse de safahât-i istihsâliyyede en ibtidâî bir san'at ve en geri bir menba'-ı servetdir. Zirâatin terakkī etdiği binâ'enaleyh medeniyetin girdiği yerde çobanlık da kalkar. Bi'l-aks çobanlık,zirâatin, sanâyi'in, medeniyet ve umrânın aleyhine olarak tevessu' eder. Ekilen ve ekilebilecek ova ve yaylaları çöl yapar. Trablusgarb'ın, Tunus'un ve Irak'ın bu safahata tâbi' olduğu hakkında kuvvetli delîllere müstenid kanatler olduğu gibi bugün zirâat sâyesinde eski mertebe-i umrâna yükselmekde olduklarına dâir müşâhedeler vardır. Bu ovalarda bugün çobanlık yalnız kābil-i zer', fakat metrûk arâzîye değil, mezrû' arâzîye de tecâvüz etmekde ve bir çok köyleri tazyîk eylemekdedir. Koyun sürülerinin önünde çiftlik sâhaları darlaşmakdadır. Bu iktisâdî, ictimâ'î neticeyi buralarada gözle görmek kābildir. Bu neticede kesâfet-i nüfûs mes'elesinin büyük bir dahli olduğuna şübhe yokdur. Vaz'iyet ve şerâ'it-i hâzıraya göre çobanlığın mı, yokşa çiftçiliğin mi müreccah olması lâzım geldiği belki fi'l-hâl hâsıl olacak mâddî istifâde i'tibârıyla câ-yi münâkaşadır. Fakat bugün az himmet ve basîretle usûl-i zirâ'iyyeleri ve vaz'iyet-i iktisâdiyyeleri derhâl terfîh edilebilecek ve çobanlığın fevkinde mâddî ve manevî bir seviye-i medeniyete îsâl edilecek olan ve hattâ o seviyeye bile kendiliklerinden bugün yaklaşmış bulunan çiftçilerimizin sâha-i istihsâl ve seviye-i medeniyetde tedennîsi çok

شایان دقت وهرحالده محتاج تدقیقدر. دارلق ساحه‌سنده‌کی چفتجیلرك چوبانلغه رجوعی ، اقلیمك وطوپراغك ضروری بر اثری و تورك چفتجیسنك عرقی وعنعنوی بر تمایل واستعدادی نتیجه‌سی‌ده دکلدر. هرحالده وضعیت متخصصلری طرفندن جدی بر صورتده تدقیق اولنه‌رق بو حوالیده چوبانلغك‌می یوقسنه چفتجیلكك‌می ترجیح وتشویق ویاخود هرایکیسنك‌ده حمایه ایدیله‌رك ساحه‌لرینك‌می تفریق وتحدید ایدلمسی لازمکه‌جکی عاجلاً تعیین وتثبیت اولنمیدر . تطبیق ایدلمکده اولان طرز زراعت‌ده قوراقلغك تأثیرینی وخیملشدیرمکده بویوك بر عامل اولمشدر .

علمی بر تدقیقه مستند اولمامقله برابر چیفتجیلرك بیلکیلرینه وقناعتلرینه و هر کسك اك سطحی بر باقیشله کوره‌بیله‌جکی موجود و مشهود احواله نظراً بو ساحه‌ده‌کی اووا ویایلالرك بیوك بر قسمنك طوپراغی هم قابل زرعدر ، هم‌ده کوکك امساك ایتدیکی صویی طوپراقدن آلمق صورتیله صولانابیله‌جك وضعیتده‌در. بکشهری کولنك آچیلمه‌سندن اول دیکر یرلرد کی ضعیف طوپراقلردن فرقی اولمایان تارلالر بوکون صولاما سایه‌سنده بره اون ، یکرمی، حتی روایته نظراً بعض مستثنا یرلرده بره اوتوز ویرمکده‌در . آنجق بکشهری صولاما ترتیباتی بش یوز بیك دونم اراضینك اسقاسی ایچون حاضرلانمش اولدیغی‌حالده بوکون آنجق‌یوز ، یوزاللی بیك‌دونم‌صولانابیلمکده‌در. قانالرك یاپلامامش ویا تمیزلنمه‌مش اولماسی ، قاپاقلرك ایی یاپیلامامش بولونمسی صو توزیعده‌کی اصولسزلق و ترتیبسزلك راندمانك تمامیله آلمسنه مانع اولمقده‌در . بوندن باشقه بو ساحه‌ده بیکلرجه دونومی صولایه‌بیله‌جك ایرماقلر بوشنه آتمقده وکچدیکی یرلری ثروت یرینه باطاقلغه بوغمقده‌در . آقسرایدن کچن قوجا ایرمق ، اشمه قایاصویی، ابن صویی ودها بر طاقم دره‌لر وچایلر بو وضعیتده‌در . بوندن باشقه

şâyân-ı dikkat ve her hâlde muhtâc-ı tedkīkdir. Darlık sahasındaki çiftçilerin çobanlığa rücû'u, iklimin ve toprağın zarûrî bir eseri ve Türk çiftçisinin ırkī ve an'anevî bir temâyül ve isti'dâdı neticesi de değildir. Her hâlde vaz'iyet mütehassısları tarafından ciddî bir sûretde tedkīk olunarak bu havâlîde çobanlığın mı yoksa çiftçiliğin mi tercîh ve teşvîk veyahud her ikisinin de himâye edilerek sahalarının mı tefrîk ve tahdîd edilmesi lâzım geleceği âcilen ta'yîn ve tesbît olunmalıdır. Tatbîk edilmekde olan tarz-ı zirâat de kuraklığın te'sîrini vahimleşdirmekde büyük bir âmil olmuşdur.

İlmî bir tedkīka müstenid olmamakla beraber çiftçilerin bilgilerine ve kanâatlerine ve herkesin en sathî bir bakışla görebileceği mevcûd ve meşhûd ahvâle nazaran bu sâhadaki ova ve yaylaların büyük bir kısmının toprağı hem kābil-i zer'dir, hem de kökün imsâk etdiği suyu toprakdan almak sûretiyle sulanabilecek vaz'iyetdedir. Beyşehri Gölü'nün açılmasından evvel diğer yerlerdeki za'îf topraklardan farkı olmayan tarlalar bugün sulama sâyesinde bire on, yirmi, hatta rivâyete nazaran bazı müstesnâ yerlerde bire otuz vermekdedir. Ancak Beyşehri sulama tertîbâtı beş yüz bin dönüm arâzînin iskāsı için hazırlanmış olduğu hâlde bugün ancak yüz, yüz elli bin dönüm sulanabilmekdedir. Kanalların yapılmamış veya temizlenmemiş olması, kapakların iyi yapılamamış bulunması su tevzî'indeki usûlsüzlük ve tertîbsizlik randımanın tamamıyla alınmasına mâni' olmakdadır. Bundan başka bu sâhada binlerce dönümü sulayabilecek ırmaklar boşuna akmakda ve geçdiği yerleri servet yerine bataklığa boğmakdadır. Aksaray'dan geçen Kocaırmak, Eşmekaya Suyu, İnsuyu ve daha bir takım dereler ve çaylar bu vaz'iyetdedir. Bundan başka

یرلر چایرلقلر و آزچوق اراضی صولایابیله‌جك کوچوك چایلرواردر. بوندن یکرمی ، یکرمی بش سنه اولکی چیفتجیلر بسیط اصوللری وناقص واسطه‌لریله بوصولردن استفاده وبهمه‌حال اکینلرینك برقسمنی صولاق اراضی‌یه اکدرك اساس معیشتلرینی تأمین‌ایدرلرمش. قیراچ یرلره تخم آتمانك اون، اون‌بش سنه‌دنبری تأمین‌ایتدیکی استفاده وقویونجیلق چیفتجیلره بواحتیاطی اونوتدیرمش ومع‌الاسف بواحتیاطسزلق صوك ایکی اوچ سنه ظرفنده کندیلرینه چوق بهالی‌یه‌مال‌اولمشدر. قیرشهرده وآقسرایده‌قوراقلقدن‌اك‌مضطرب کوبلرك برقسمی‌قیزیل‌ایرمغه ساحلدار اولانلردر. بورالرده یوزلری قورولقدن چاتلامش ، محصوللری یانمش تارلالرك قیزیل ایرمقله ایصلانان اتکلرینك یشیل اوتلرله‌محاط‌بولونمسی چوق فجیع برمنظره وتضاد تشکیل ایدییور . قیزیل ایرماغك کچدیکم یوز کیلومتره ساحلنده صویی اوچ ، درت متره‌یه ترفیع ایده‌رك اراضی‌یی صولایاجق اك‌ابتدائی برترتیبه بیله راست کلمدم . حالبوکه قیزیل ایرمغك کندی طبیعی‌سویه‌سیله صولایابیلدیکی برطرده‌کی محصولات چوق کوزلدر. قیزیل ایرماغك طوزلواولمق اعتباریله اراضی‌صولامایه یارامدیغی حقنده اوته‌دنبری ایشتدیکم روایته بوراده هیچ برچفتجی اینانمیور . بالعکس کویلولر قیزیل ایرمقله آلچاقلرده‌کی اراضیلرینی صولادقلرینی وپك‌ایی نتیجه‌لرآلدقلرینی ، فقط صولری‌دهایوکسکلره کوتوره‌مدکلرینی سویله‌یورلر . بوآقان صولردن‌باشقه بعض ترتیبانله صولرندن استفاده ایدیله‌بیله‌جك تدقیق وترتیبه دکر کوللرده واردر . قونیه‌نك قوراقلقدن اك مضطرب بر ناحیه‌سنده درتیوز اولی ، فقط چوبانلق‌یوزندن یاری یاری‌یه متروك و قوراقلق یوزندن تمامیله خراب اولمغه محکوم کبی دوران «اوبروق» کوینك کنارنده سطح ارضدن اون متره آلچاقده محیطی بیك وصوینك درینلکی یوز اوتوزله یوز قرق متره آره‌سنده دائره‌شکلنده تقریباً یدی میلیون‌متره

yer yer çayırlıklar ve az çok arâzî sulayabilecek küçük çaylar vardır. Bundan yirmi, yirmi beş sene evvelki çiftçiler basit usûlleri ve nâkıs vâsıtalarıyla bu sulardan istifâde ve be-heme-hâl ekinlerinin bir kısmını sulak arâzîye ekerek esâs ma'işetlerini te'mîn ederlermiş. Kıraç yerlere tohum atmanın on, on beş seneden beri te'mîn etdiği istifâde ve koyunculuk çiftçilere bu ihtiyâtı unutdurmuş ve ma'a'l-esef bu ihtiyâtsızlık son iki üç sene zarfında kendilerine çok pahalıya mâl olmuşdur. Kırşehri'de ve Aksaray'da kuraklıkdan en muztarib köylerin bir kısmı Kızılırmak'a sâhildâr olanlardır. Buralarda yüzleri kurulukdan çatlamış, mahsûlleri yanmış tarlaların Kızılırmakla ıslanan eteklerinin yeşil otlarla muhât bulunması çok fecî' bir manzara ve tezâd teşkîl ediyor. Kızılırmak'ın geçdiğim yüz kilometre sâhilinde suyu üç, dört metreye terfî' ederek arâzîyi sulayacak en ibtidâî bir tertîbe bile rast gelmedim. Halbuki Kızılırmak'ın kendi tabî'î seviyesiyle sulayabildiği yerlerdeki mahsûlât çok güzeldir. Kızılırmak'ın tuzlu olmak i'tibârıyla arâzî sulamaya yaramadığı hakkında öteden beri işitdiğim rivâyete burada hiçbir çiftçi inanmıyor. Bi'l-aks köylüler Kızılırmakla alçaklardaki arâzîlerini suladıklarını ve pek iyi neticeler aldıklarını, fakat suları daha yükseklere götüremediklerini söylüyorlar. Bu akan sulardan başka bazı tertîbâtla sularından istifâde edilebilecek tedkîk ve tertibe değer göller de vardır. Konya'nın kuraklıkdan en muztarib bir nâhiyesinde dört yüz evli, fakat çobanlık yüzünden yarı yarıya metrûk ve kuraklık yüzünden tamamıyla harâb olmağa mahkum gibi duran Obruk köyünün kenarında sath-ı arzdan on metre alçakda muhîtî bin ve suyunun derinliği yüz otuzla yüz kırk metre arasında dâire şeklinde takrîben yedi milyon metre

مکعب صویی بولونان بر وولقان کولی وار . بونی تدقیق ایدن صو
مهندسلرینك ایشیتدیکم معلوماتلرینه کوره بوکول صو بریکینتیسی دکل
تحت الارض صو جریانلرندن حاصل اولمش ، طبیعی وتوکنمز بر
آرته زبیه‌ن ایمش بوندن استفاده اون‌بش، یکرمی بیك لیرالق ترتیباته
متوقف ایمش. یارینك الك محقق برمنبع ثروت وحیاتی تشکیل ایده‌جك
اولان بو بویوك صوخزینه‌سنك بوکون تأمین ایتدیکی استفاده برقاچ
چیفتجینك وحیوانلرینك حرارتی تسکیندن عبارت قالیور. بوکوچوك
خدمتنه مقابل ده هرسنه برقاچ زواللی تورك کویلوسنی بوغیور. کوللردن
وصو بریکینتیلرندن باشقه بویایلاده سطح ارضدن پك یاقینده جوق توکنمز
صوطبقه‌سی اولدیغی کوزوکیور. قونیه‌نك بوز طاغنده‌کی واتکلرنده‌کی
بعض کویلر مستثنا اولمق اوزره ـ بوراده‌کی قویولرك ده درینلکی اون مترودن
فضله دکلدر ـ کزدیکم وکوردیکم بوتون کویلرده ویوللرده، کیتمه‌دیکم
یرلرده‌ده صوروب اوکرندیکم، اوچ سنه‌قوراقلقدن صوکره وصوسز
موسمده قویولرده‌کی صولرك سطح ارضه یاقینلغی ایکی ایله درت متره
آره‌سنده پك آزی مستثنا اولمق اوزره هپسی ده ایچیله بیله‌جك واراضی
صولایه بیله‌جك صولرله دولودر . استانبول و بحرسفید حوضه‌سی
کون آشیری صولانمغه محتاج اولان یوزبیکلرجه دونوم وسبزه باغچه‌لرینی
قسماً یازلق محصولاتنی بویله قویولره مدیوندر. بناءً علیه بوقویولردن ده
بسیط اصوللر وآز مصرفلرله استفاده تامینی شایان تدقیق ومطالعه‌در.
بوسنه‌قوراقلغك نتیجه‌سنی اولدن کورن بعض احتیاطلی چیفتجیلر بوقویولردن
قسماً استفاده ایتمشلردر. حتی قونیه مرکز قضاسنه تابع « تومه‌ك » کوینده
برچیفتجی تارلاسنده‌کی قیویه بشیوز لیرادر برمصرفله اسکی براوطوموبیل
موتوریله عادی بر طولومبادن مرکب بر ترتیبله محصولنی قسماً قورـ
تارمابه ، سبزه وبوستان اکمکه موفق اولدیغنی کویده بالذات کندیسندن
دیکله‌دم . دارلق ساحه‌لرندن بری اولان زیواریق ناحیه‌سنده بر

müka'ab suyu bulunan bir volkan gölü var. Bunu tadkikeden su mühendislerinin işitdiğim ma'lûmâtlarına göre bu göl su birikintisi değil tahte'l-arz su cereyânlarından hâsıl olmuş, tabî'î ve tükenmez bir artezyen imiş bundan istifâde on beş, yirmi bin liralık tertîbâta mütevakkıf imiş. Yarının en muhakkak bir menba'-ı servet ve hayâtını teşkiledecek olan bu büyük su hazînesinin bugün te'mîn etdiği istifâde birkaç çiftçinin ve hayvanlarının harâretini teskînden ibâret kalıyor. Bu küçük hizmetine mukābil de her sene birkaç zavallı Türk köylüsünü boğuyor. Göllerden ve su birikintilerinden başka bu yaylada sath-ı arzdan pek yakında çok tükenmez su tabakası olduğu gözüküyor. Konya'nın Boz Dağı'ndaki ve eteklerindeki bazı köyler müstesnâ olmak üzere- buradaki kuyularında derinliği on metreden fazla değildir- gezdiğim ve gördüğüm bütün köylerde ve yollarda, gitmediğim yerlerde de sorup öğrendiğim, üç sene kuraklıkdan sonra ve susuz mevsimde kuyulardaki suların sath-ı arza yakınlığı iki ile dört metre arasında pek azı müstesnâ olmak üzere hepsi de içilebilecek ve arazi sulayabilecek sularla doludur. İstanbul ve Bahr-i Sefîd havzası gün aşırı sulanmağa muhtâc olan yüz binlerce dönüm ve sebze bahçelerini kısmen yazlık mahsûlâtını böyle kuyulara medyûndur. Binâ'enaleyh bu kuyulardan da basit usûller ve az masraflarla istifâde te'mîni şâyân-ı tedkīk ve mütâla'adır. Bu sene kuraklığın neticesini evvelden gören bazı ihtiyâtlı çiftçiler bu kuyulardan kısmen istifâde etmişlerdir. Hatta Konya merkez kazâsına tâbi' "Tümek-Tömek" köyünde bir çiftçi tarlasındaki kuyuya beş yüz lira kadar bir masrafla eski bir otomobil motoruyla âdî bir tulumbadan mürekkeb bir tertîble mahsûlünü kısmen kurtarmaya, sebze ve bostan ekmeğe muvaffak olduğunu köyde bi'z-zât kendisinden dinledim. Darlık sahalarından birî olan Zıvarık Nâhiyesi'nde bir

کویده بر چفتجینك حیوان دولابیله صو چیقاره‌رق قیراچ اراضینك اورتاسنده یم یشیل بر باغچه میدانه کتیردیکنی کوردم . ینه قوراقلق ساحه‌سنده بر طوز کولنك یانده عمرانلی کوینده آغاچلقلی بر باغچه وجوده کتیردیکی اوزاقدن کورولیوردی. دیکر بعض یرلرده‌ده کویلولرك قویولر آچارق تارلالر صولامغه چالیشدقلرینی وقسماً محصوللرینی قورتاردقلرینی ویازلق اکدکلرینی ینه چیفتجیلردن ایشیتدم . واقعا بعض قویولرك صولامغه یارامدیغنی ، چوراق یاپدیغنی و برقسم اراضینك کهرچله‌لی ، کیره‌چلی اولمق دولایسیله صولامغه کلمدیکنی سویله‌دیلر. فقط بونوع قویولر وبو قسم اراضی موجودك یوزده اونی نسبتنده بیله دکلمش .

صیقینتی‌یی تولیدایدن طرز زراعتك بری‌ده بوحوالی چفتجیلرینك عمومیتله زراعتلرینی آرپه‌وبوغدایه‌حصر ایتمه‌لریدر. بوحوالی چفتجیلری صوآلتنده بولونان اراضیلرینه‌مصر ،داری کبی یازمحصولی اکمه‌مکده‌درلر. هنوز وقتی وارکن داری‌ومصر کبی برکتلی وادراکی قولای‌محصولاتك اکیلمه‌سی توصیه‌سنه قارشی بیلمیورز ، قومشولریمزدن بعضیلری اکر آما بز بیلمه‌یز جوابنی ویرییورلر . داری ، مصر اکن او قومشولر بوکون صیقینتیدن قورتولمشلردر . زراعتده تنوع چیفتجی ایچون بر نوع طبیعی سیغورطه‌در . عادتا محصوللر بربرلرینی تکفل ایدرلر . بو چفتجیلریمز بیله بیله کندیلرینی بو امنیتدن محروم براقمقده‌درلر . طرز زراعته عائد کوردیکم و نتیجه اوزرنده مهم بر عامل اولان بو حاللر فوق‌العاده بیلکی‌یی ، سرمایه‌یی اختصاص و ترقی‌یی ایجاب ایدن برر نقصان دکل کندی مملکتمزك دیکر محللرنده‌کی چیفتچیلرك بالذات اکمال و اصلاح ایتدکلری اصوللردر .

قوراقلق نتیجه‌سنی وخیملشدیره‌ن عاملردن بری‌ده شبهه‌سز زراعت اقتصادینه عائد تشکیلاتسزلقدر . استحصال قوتوپراتیفلری ،

köyde bir çiftçinin hayvan dolabıyla su çıkararak kırça arâzînin ortasında yem yeşil bir bahçe meydâna getirdiğini gördüm. Yine kuraklık sâhasında bir tuz gölünün yanında Umranlı köyünde ağaçlıklı bir bahçe vücûda getirdiği uzakdan görülüyordu. Diğer bazı yerlerde de köylülerin kuyuları açarak tarlalar sulamağa çalışdıklarını ve kısmen mahsûllerini kurtardıklarını ve yazlık ekdiklerini yine çiftçilerden işitdim. Vâkı'a bazı kuyuların sulamağa yaramadığını, çorak yapdığını ve bir kısım arâzînin güherçileli, kireçli olmak dolayısıyla sulamağa gelmediği söylediler. Fakat bu nev' kuyular ve bu kısım arâzî mevcûdun yüzde onu nisbetinde bile değilmiş.

Sıkıntıyı tevlîd eden tarz-ı zirâatin biri de bu havâlî çiftçilerinin umûmiyetle zirâatlerini arpa, buğdaya hasr etmeleridir. Bu havâlî çiftçileri su altında bulunan arazlerine mısır, darı gibi yaz mahsûlü ekmemekdedirler. Henüz vakti varken darı ve mısır gibi bereketli ve idrâki kolay mahsûlâtın ekilmesi tavsiyesine karşı bilmiyoruz, komşularımızdan bazıları eğer ammâ biz bilmeyiz cevâbını veriyorlar. Darı, mısır eken o komşular bugün sıkıntıdan kurtulmuşlardır. Zirâatde tenevvu' çifçi için bir nev' tabî'î sigortadır. Adetâ mahsûller birbirlerini tekeffül ederler. Bu çiftçilerimiz bile bile kendilerini bu emniyetden mahrûm bırakmakdadırlar. Tarz-ı zirâate âid gördüğüm ve netice üzerinde mühim birer âmil olan bu hâller fevka'l-âde bilgiyi, sermâyeyi ihtisâs ve terakkīyi îcâb eden birer noksân değil kendi memleketimizin diğer mahallerindeki çiftçilerin bi'z-zât ikmâl ve ıslâh etdikleri usûllerdir.

Kuraklık neticesini vahîmleşdiren âmillerden biri de şübhesiz zirâat iktisâdına âid teşkîlâtsızlıkdır. İstihsâl kooperatifleri,

زراعت برلکلری ، زراعی اعتبار صندیقلری ، « رایفه‌یزن »، « شولچ ده‌لیچ » ، « کهس دوران» تشکیلاتلری وحتی‌دها بسیطلر وابتدائیلری اولسه‌یدی البته بو چیفتجیلر ، بوکون بو قادار مضطرب و ناچار وضعیتده قالمازلردی . هیچ دکلسه غیب ایتدکلری بیه‌جکلرینی ، تخملقلرینی کندی کندیلرینه تأمین ایتمش اولورلردی .

آقسرای والیسنك کچن سنه ئهمه‌جه اصولیله برمقدار زرعیاتده بولونمسی سکسان بیك لیرالق برسرمایه تأمین ایتمشدر . شبهه‌سزدرکه بوسرمایه درحال اونی یاپان چفتجیلره حصر اولونه‌جقدر .

بوسنه قیشك‌ده چوق شدتلی کچمسی بوحوالیده‌کی قویونلرك‌ده قسماً قیرلمسنی موجب اولمشدر . بوحوالی قویونجیلغنك‌ده برچوق نقصانلری واردر . بو ساحه‌نك دکزدن یوکسکلکی 1000 متره ایله 1500 متره آراسنده وضعیتیله شدید هوالره معروضدر . بوکا رغماً قویون آغیللری اکثریا غیر منتظم وآچیقدر . قیشین اورتالق قارله مستور قالدیغی زمان آلدقلری غداده کافی دکلدر . آراصیرا واقع اولان بویوك قیشلر سورولری تخریب ایتمکده وسنه‌لرجه ایدبلن استفاده ترس برسنه‌ده سرمایه‌سیله برابر محو اولمقده‌در .

کزدیکم وکوردیکم یدی، سکز یوز کیلومتره مربعی ساحه‌ده‌کی کویلولر وچیفتجیلر چالیشقان ، عقللی وخصوصیله بیلکیلی ومتین سجیه‌لیدر . هپسی زنده ، قوی وبرکت انساله مالکدر . ساری ومحلی خسته‌لقلری یوقدر . صیتمه‌لی یرلر سیرکدر . وبوده قسماً زائل اولمشدر. ترقی‌یه‌خواهشکردرلر. پك آزی مستثنا اولمق اوزره اکثریسی پوللق قوللانمقده‌در . چیفت حیوانلرینی دیکر یرلره نسبةً اصلاح ایدلمش، بویوك وبویلی بولدم ، آت‌وقیصراقلری ده‌واردر .

هرچیفتجی بر ، ایکی آرابه‌یه‌ده مالکدر . سنه‌لرجه قازاندقلریله حیوان آلدقلرینی وبرآزده مصرفلیجه یاشایه‌رق تصرفده احتیاطسزلق

zirâat birlikleri, zirâ'i i'tibâr sandıkları, "rayfayzen", "şolc deliç", "kesdoran" teşkîlâtları ve hattâ daha basitleri ve ibtidâîleri olsaydı elbette bu çiftçiler, bugün bu kadar muztarib ve nâ-çâr vaz'iyetde kalmazlardı. Hiç değilse gayb etdikleri yiyeceklerini tohumluklarını kendi kendilerine te'mîn etmiş olurlardı.

Aksaray vâlisinin geçen sene imece usûlüyle bir mikdâr zer'iyâtda bulunması seksen bin liralık bir sermâye te'mîn etmişdir. Şübhesizdir ki bu sermaye derhâl onu yapan çiftçilere hasr olunacakdır.

Bu sene kışın da çok şiddetli geçmesi bu havâlîdeki koyunların da kısmen kırılmasını mûcib olmuşdur. Bu havâlî koyunculuğunun da bir çok noksânları vardır. Bu sâhanın denizden yüksekliği 1000 metre ile 1500 metre arasında ve tabî'atıyla şedîd havalara ma'rûzdur. Buna rağmen koyun ağılları ekseriyâ gayr-ı muntazam ve açıkdır. Kışın ortalık karla mestûr kaldığı zaman aldıkları gıda da kâfî değildir. Ara sıra vâki' olan büyük kışlar sürüleri tahrîb etmekde ve senelerce edilen istifâde ters bir senede sermâyesiyle beraber mahv olmakdadır.

Gezdiğim ve gördüğüm yedi, sekiz yüz kilometre murabba' sahadaki köylüler ve çiftçiler çalışkan, akıllı ve husûsuyla bilgili ve metîn seciyelidir. Hepsi zinde, kavî ve bereket-i ensâle mâlikdir. Sârî ve mahallî hastalıkları yokdur. Sıtmalı yerler seyrekdir. Ve bu da kısmen zâil olmuşdur. Terakkîye hâhişgerdirler. Pek azı müstesnâ olmak üzere ekserîsi pulluk kullanmakdadır. Çift hayvanlarını diğer yerlere nisbeten ıslâh edilmiş, büyük ve boylu buldum, at ve kısrakları da vardır.

Her çiftçi bir, iki arabaya da mâlikdir. Senelerce kazandıklarıyla hayvan aldıklarını ve biraz da masraflıca yaşayarak tasarrufda ihtiyâtsızlık

ایتدکلرینی بالذات کندیلری معترفدرلر . کوی صندیقلری اولسه یدی بو چیفتجیلرك بو کوچ سنه لری کندی تصرفی واقتصادلریله قولایلقله آتلاتابیله جکلری چوق مأمولدی .

آلتی ولایتك دارلق ساحه سنده بوکون قسماً یمکلك، قسماً یملك، قسماً تخملق اولمق اوزره محتاج معاونت اولان ایکی یوز بیك نفوسدر واعظمی اللی بیك چیفجی عائله سیدر. بونلرك برقسمی، تقریباً یکرمی بیك عائله بر سنه ، سکز بیك عائله طقوز آی ، یکرمی ایکی بیك ده آلتی آی محتاج معاونتدر. بونلرك تخملق اولارق احتیاجلری ده تفصیلاتی راپورده مندرج حسابه کوره 16،17 میلیون کیلو تخملقدر. حال حاضرده بومنطقه ده هرکویده هیچ بیه جکسز قالان بش، اون خانه واردر. بونلر شیمدی یه قادار قسماً چالیشه رق، قسماً ده قومشولرینك معاونتیله کچنمشلردر. ایچلرنده اونه اوت قاریشدیره رق بیه جکی ماده نك مقدارینی آرتدیرانلری کوردم. ضررسز اوتلری خاشلایوب اونله قاریشدیره رق ساچده برنوع بزدرمه وپیده یاپیورلر. بعض یرلرده اوت یمکده درلر شایعه سنك بوندن غلط اولدیغنی اوکرندم. بونلرکویلرك عمله، خدمتکار ویاردیمجیلری قسمنی تشکیل ایدنلردر. تارلالرده ایش بولامادقلری ایچون بوالیم وضعیته دوشمشلردر. ایچلرندن چالیشمق اوزره باشقه طرفلره کیدنلر واورادن عائله لرینه پاره کوندرنلر واردر . تحقیقاتم هیچ کیمسه نك آچلقدن ئولمه دیکی مرکزنده در . غداسزلغك دوامی بومؤسف نتیجه یی ده تولید ایده بیلیردی. فقط محلی حکومتلرینك تدبیرلری ، خصوصیله محلی هلال احمرلرینك معاونتی وبالخاصه هلال احمر مرکز عمومیسنك اولجه کوندردیکی سکز بیك لیرا ایله درحال ترتیبات آلنمش وبوکبی کویلرده اك یوقسوللره اون توزیع اولونارق بومحتمل فجیعه توقیف اولونمشدر. هلال احمر مرکز عمومیسنك اخیراً تخصیص ایتدیکی یوز بیك لیرا واتخاذ اولوناجق دیکر تدبیرلر سایه سنده بوکوتو احتماله ده امکان قالمامشدر .

etdiklerini bi'z-zât kendileri mu'terifdirler. Köy sandıkları olsaydı bu çiftçilerin bu güç seneleri kendi tasarrufu ve iktisâdlarıyla kolaylıkla atlatabilecekleri çok me'mûldü.

Altı vilâyetin darlık sâhasında bugün kısmen yemeklik, kısmen yemlik, kısmen tohumluk olmak üzere muhtâc-ı mu'âvenet olan iki yüz bin nüfûsdur. Ve a'zamî elli bin çiftçi ailesidir. Bunların bir kısmı, takrîben yirmi bin aile bir sene, sekiz bin aile dokuz ay, yirmi iki bin de altı ay muhtâc-ı mu'âvenetdir. Bunların tohumluk olarak ihtiyâcları da tafsîlâtı raporda münderic hesâba göre 16, 17 milyon kilo tohumlukdur. Hâl-i hâzırda bu mıntıkada her köyde hiç yiyeceksiz kalan beş, on hâne vardır. Bunlar şimdiye kadar kısmen çalışarak, kısmen de komşularının mu'âvenetiyle geçinmişlerdir. İçlerinde una ot karışdırarak yiyeceği mâddenin mikdârını artdıranları gördüm. Zararsız otları haşlayıp unla karışdırarak saçda bir nev' bezdirme ve pide yapıyorlar. Bazı yerlerde ot yemekdedirler şâyi'asının bundan galat olduğunu öğrendim. Bunlar köylerin amele, hizmetkâr ve yardımcıları kısmını teşkîl edenlerdir. Tarlalarda iş bulamadıkları için bu elîm vaz'iyete düşmüşlerdir. İçlerinden çalışmak üzere başka taraflara gidenler ve oradan ailelerine para gönderenler vardır. Tahkīkātım hiç kimsenin açlıkdan ölmediği merkezindedir. Gıdasızlığın devâmı bu mü'essif neticeyi de tevlîd edebilirdi. Fakat mahallî hükûmetlerinin tedbirleri, husûsuyla mahallî Hilâl-i Ahmerlerinin mu'âveneti ve bi'l-hâssa Hilâl-i Ahmer Merkez-i Umûmîsi'nin evvelce gönderdiği sekiz bin lira ile derhâl tertîbât alınmış ve bu gibi köylerde en yoksullara un tevzî' olunarak bu muhtemel facî'a tevkīf olunmuşdur. Hilâl-i Ahmer Merkez-i Umûmîsi'nin ahîren tahsîs etdiği yüz bin lira ve ittihâz olunacak diğer tedbîrler sâyesinde bu kötü ihtimâle de imkân kalmamışdır.

بوعجزه‌دن ویوقسوللردن ماعدا چیفتجیلرك برقسمی ، تخمیناً یوزده اوتوزی کندی موجودیله و اعتباریله کندیسنی یاشاتا بیله‌جك حالده‌در . وقتی ، حالی یرنده اولان بو چفتجیلردن بر قسمی شهرلره چکیلمکده‌در . دیکر بر قسمنك‌ده بوکون موجود نقدی یوقسه‌ده چیفت حیواناتندن ماعدا قویون وصاغمالری واردر . بو کندیلری ایچون برقوتدر . فقط بسله‌یه میه‌جکلری قورقوسیله بونلردن بعضیلری حیوانلرینی اوجوزفیأتله الدن چیقارمشلردر. حدذاتنده هیچ بروقت عمومیله‌شمه‌ین بوجریان شمدی حال‌توقفنده‌در. کویلولر صوك بهارده یاغمور اولورسه اوت یتیشه‌جکندن امیدواردرلر . بوندن‌باشقه حکومتك جدی ومؤثرصورتده علاقه ومداخله‌سی کویلویه چوق‌امید ویرمش ، صارصیلمغه باشلایان قوهٔ معنویه‌لرینی چوق قوتلندیرمشدر چیفتجیلرك‌بویله بروضعیت قارشیسنده کندیلکلرندن‌حکومت‌مداخله‌سی خارجنده بعض محلی وعملی تدبیرلر دوشونمکده وآلمقده اولدقلرینه شبهه یوقدر . شهرلرله مناسبتی اولانلرك شهره طاشینماسی حیوانلرینی جوارلرده‌کی اوتلاق ساحه‌لره کوندرمه‌لری ، ایش آرامایه کیتملری ، قسماً حیوانلرینی صاتمه‌لری ، قیرلرده‌کی الك‌کوچوك‌وجیلیز اوت ودیکنلری طوپلامالری ، صولاق وچایرلرده بیتمن وحیوان بیه‌جکی عد اولنمیان قندره وقوغا دنیلن سرت واجلری دیکنلی سپت وحصیر اوریلن اوتلری بچمه‌لری بونوع فعالیتلردندر . فقط کندی یمکلکاری وتخملقلری ایچون نه‌دوشوندکلری ونه‌یولده تدبیرآلمقده اولدقلری تفحصی کوچ مضمراتدر.وضعیتدن چوق مضطرب‌اولدقلری وچوق دوشوندکلری حالده‌هیچ برتدبیر بولامیه‌رق حکومتك‌مظاهرت ومعاونتنه انتظار ایتمکده اولمالری محتمل اولدیغی کبی اوفاق بعض محلی تدبیرلر بولمش اولمالری احتمالی‌ده واردر . فقط موجود ویاخود بولمش اولمالری فرض ایدیلهبیله‌جك‌تدبیرلر نه اولورسه اولسون بونلرك‌ماهیت

Bu aczeden ve yoksullardan mâ'adâ çiftçilerin bir kısmı, tahmînen yüzde otuzu kendi mevcûduyla ve i'tibâryla kendisini yaşatabilecek hâldedir. Vakti, hâli yerinde olan bu çiftçilerden bir kısmı şehirlere çekilmekdedir. Diğer bir kısmının da bugün mevcûd nakdî yoksa da çift hayvanâtından mâ'adâ koyun ve sağmalları vardır. Bu kendileri için bir kuvvetdir. Fakat besleyemeyecekleri korkusuyla bunlardan bazıları hayvanlarını ucuz fiâtla elden çıkarmışlardır. Hadd-i zâtında hiçbir vakit umumileşmeyen bu cereyân şimdi hâl-i tevakkufdadır. Köylüler sonbaharda yağmur olursa ot yetişeceğinden ümîdvârdırlar. Bundan başka hükûmetin ciddî ve mü'essir sûretde alâka ve müdâhalesi köylüye çok ümid vermiş, sarsılmağa başlayan kuvve-i maneviyyelerini çok kuvvetlendirmişdir. Çiftçilerin böyle bir vaz'iyet karşısında kendiliklerinden hükûmet müdâhalesi hâricinde bazı mahallî ve amelî tedbîrler düşünmekde ve almakda olduklarına şübhe yokdur. Şehirlerle münâsebeti olanların şehre taşınması hayvanlarını civârlardaki otlak sahalara göndermeleri, iş aramaya gitmeleri, kısmen hayvanlarını satmaları, kırlardaki en küçük ve cılız ot ve dikenleri toplamaları, sulak ve çayırlarda biten ve hayvan yiyeceği addolunmayan kındıra ve koğa denilen sert ve uçları dikenli sepet ve hasır örülen otları biçmeleri bu nev' faâliyetlerindendir. Fakat kendi yemeklikleri ve tohumlukları için ne düşündükleri ve ne yolda tedbîr almakda oldukları tefahhusu güç muzmirâtdır. Vaz'iyetden çok muztarib oldukları ve çok düşündükleri hâlde hiçbir tedbîr bulamayarak hükûmetin müzâheret ve mu'âvenetine intizâr etmekde olmaları muhtemel olduğu gibi ufak bazı mahallî tedbîrler bulmuş olmaları ihtimâli de vardır. Fakat mevcûd veyahud bulmuş olmaları farz edilebilecek tedbîrler ne olursa olsun bunların mâhiyet

وكميت اعتباريله وضعيتى تماميله اصلاحه كافى كلهجكنه قناعت كتيرمك كوچدر بناءً عليه كويلونك وچيفتجينك كندى بولابيلهجكى تدبيرلرك فائده وثمره‌لرينى بنه كندينه ترك ايده‌رك حكومتك بواحتمالدن متأثر اولميه‌جق صورتده تدبير آلمسى لازمدر. عمومیتله افاده ايدلمك وحكومته توصيه اولونمق ايسته‌نيلن تدبيرك وير كيلرك، زراعت بانقه‌سى آلاجقلرينك عفو وياتأجيلى ، خصوصى بورجلر ايچون موراتوريوم اعلانى ، عيناً ونقداً يمكك توزيعيدر. بوطرزده تكليفلرده اك بويوك موقعى اعانه وبلا تعويض يمكك وتخملق توزيعى طوتمقده‌در . كل اعتباريله بوطرز تدبير هيچ بريرده وبزده هيچ بروقت موفقيتله نتيجه‌لنمه‌مش؛ ايجاب ايدن مظاهرت واستهداف ايديلن غايه‌يى تأمين ايده‌مه‌مشدر . اعانه‌لر وتوزيعات هيچ بروقت محلنه مصروف اوله‌مامشدر. بوطرز تدبير بالعكس ذاتاً فلاكتدن متأثر ، برسنه‌لك أمكنك هيچه واردیغنى كوره‌رك طبيعتيله چاليشمق ذوقنى غيب ايتمش، ويركولرينى ويرمه‌مكدن بى‌حضور بورجلرينى اوده‌يه‌مه‌مكدن محجوب واحتياجلرينى تطمين ايده‌مه‌مكدن منكسر وقوهٔ معنويه‌سى قيريق بر جامعه‌نك حد ذاتنده مالك اولديغى خصائلى اخلاله، كندينه اعتمادينى، عزت نفسنى ، حتى اخلاقنى اضلاله سائق اولور . چوق چاليشه‌رق آز استحصال ضرورتنده بولونانلر اسباب وعوامل سائره‌ايله عينى وضعيته دوشه‌بيله‌جك صنوف مستحصلهٔ سائره ايچون‌ده فنا بر مثال اولور . مكلفياته وتعهداتنه قارشى برقسم خلقى مسامحه‌كار ولاابالى ياپابيلير . اوفاق تفك مشكلاتى بيله كندى قدرت وكندى امكيله اقتحامدن صرفنظر ايتديره‌رك ازاله‌سى ممكن مانعه‌لر قارشيسنده حزينهٔ ملتك وياخود ملتداشلرينك عاطفتنه التجا وانتظاره سوق ايده‌بيله‌جك برعامل ضعف اولمندن چوق قورقولمق وبناءً عليه فوق‌العاده ضرورتلر وبولنه‌بيله‌جك باشقه تدبيرلر اولمادقجه بوندن توقى ايتمك ايجاب ايدر . بالذات كنديلريله كوروشور

ve kemiyet i'tibâriyla vaz'iyeti tamamıyla ıslâha kâfî geleceğine kanâat getirmek güçdür. Binâ'enaleyh köylünün ve çiftçinin kendi bulabileceği tedbîrlerin fâide ve semerelerini yine kendine terk ederek hükûmetin bu ihtimâllerden müte'essir olmayacak sûretde tedbîr alması lâzımdır. Umûmiyetle ifâde edilmek ve hükûmete tavsiye olunmak istenilen tedbîrin vergilerin, Zirâat Bankası alacaklarının afv veya te'cîli, husûsî borçlar için moratoryum i'lânı, aynen ve nakden yemeklik tevzî'idir. Bu tarzda teklîflerde en büyük mevki'i i'âne ve bilâ-ta'vîz yemeklik ve tohumluk tevzî'i tutmakdadır. Küll i'tibâriyla bu tarz tedbîr hiçbir yerde ve bizde hiçbir vakit muvaffakiyetle neticelenmemiş; îcâb eden müzâheret ve istihdâf edilen gāyeyi te'mîn edememişdir. İ'âneler ve tevzî'at hiçbir vakit mahalline masrûf olamamışdır. Bu tarz tedbîr bi'l-akş zâten felâketden müte'essir, bir senelik emeğinin hiçe vardığını görerek tabî'atıyla çalışmak zevkini gayb etmiş, vergilerini vermemekden bî-huzûr borçlarını ödeyememekden mahcûb ve ihtiyâclarını tatmîn edememekden münkesir ve kuvve-i maneviyyesi kırık bir câmi'anın hadd-i zâtında mâlik olduğu hasâili ihlâle, kendine i'timâdını, izzet-i nefsini, hattâ ahlâkını idlale sâik olur. Çok çalışarak az istihsâl zarûretinde bulunanlar esbâb ve avâmil-i sâire ile aynı vaz'iyete düşebilecek sunûf-ı müstahsile-i sâire için de fena bir misâl olur. Mükelleftyâta ve ta'ahhüdâtına karşı bir kısım halkı müsâmahakâr ve lâübâli yapabilir. Ufak tefek müşkilâtı bile kendi kudret ve kendi emeğiyle ikţihâmdan sarf-ı nazar etdirerek izâlesi mümkün mâni'alar karşısında hazîne-i milletin veyahud milletdaşlarının âtıfetine iltică ve intizâra sevk edebilecek bir âmil-i za'af olmasından çok korkulmak ve binâ'enaleyh fevka'l-âde zarûretler ve bulunabilecek başka tedbîrler olmadıkça bundan tevakkī etmek îcâb eder. Bi'z-zât kendileriyle görüşür

ووضعیتی وبولنه بیله جك تدبیرلری مناقشه ایدرکن چفتجیلرك بو تدبیرك جدیتنه وقابلیت تطبیقیه سنه اعتماد ایتمدکلرینی ، حتی ایچلرندن برچوغنك اعانه طرزینی ، بورجلك عفوی جهتنی مخل حیثیت وشرف تلقی ایتدکلرینی آکلادم .

بو تدبیر بولنه بیلمك ایچون اول امرده اوتدبیری ایجاب ایتدیرن وضعیتك ساحه‌سی ، درجه‌سی ، ماهیتی واضح وصریح بر صورتده تعیین وتثبیت ایدلمسی لازمدر. بناءً علیه ، اول امرده چفتجی ، کویلو خلق ، مأمور ، مفتش ، خصوصی مؤسسه ، خلاصه ألده موجود بوتون عوامل تحقیقیه الله قوراقلغك درجه‌سی ، ساحه‌سی، قوراقلقدن متأثر اولان کویلرك مقداری ، نفوسی ، چفتجیلرینك ، اکینلرینك حیوانلرینك حالی یملك ، یمکلك وتخملق احتیاجلری تعیین وتصنیف وهرصنفك محتاج اولاجغی جنس ومقدارمعاونت محللرنده اجرا ایدیلن وایتدیریلن تدقیقلر نتیجه‌سنده رقملره مستند اولارق تثبیت ایتدیرلدی. قوراقلق ساحه‌سنده‌کی کویلرك قوراقلقدن متأثر چیفتجیلرك عددی ومزروعاتك دونوملری ودرجهٔ ضررلری موجود ومقیدو - حتی مظاهرته محتاج اولان چفتجیلرك اسامیسی ودرجه ونوع احتیاجی تثبیت ایتدیرلمکده اولمسنه رغماً بورقملرك تقریبی ویوزده اون ، اون بش تخالفه متحمل اولدیغی درحال درپیش وقبول ایدلملی و وضعیتده‌کی و وضعیتك عوامل و مؤثراتنده‌کی قرارسزلق ، تحول وتنوع محیط و شخصه نظراً تأثیراتنده‌کی جوالیت نظر اعتباره آلنه‌رق معذور کورولملیدر .

بوشرائط دائره‌سنده وضعیتك ماهیتی حقنده واصل اولدیغم قناعتك خلاصه‌سی شودر :

آقسرای ، قونیه ، قیرشهری ، یوزغاد ، آفیون ، اسکیشهر ولایتلرنده قیطلق یوقدر. بوولایتلرك بعض کویلرنده قوراقلق نتیجه‌سی اولارق دارلق وصیقینتی واردر. بودارلق متهم ایسه ده وخیم دکلدر. غیرقابل

ve vaz'iyeti ve bulunabilecek tedbîrleri münâkaşa ederken çiftçilerin bu tedbîrin ciddiyetine ve kābiliyet-i tatbîkiyyesine i'timâd etmediklerini, hatta içlerinden bir çoğunun i'âne tarzını, borcun afvı cihetini muhill-i haysiyet ve şeref telakkī etdiklerini anladım.

Bir tedbîr bulunabilmek için evvel emirde o tedbîri îcâb etdiren vaz'iyetin sâhası, derecesi, mâhiyet vâzıh ve sarîh bir sûretde ta'yîn ve tesbît edilmesi lâzımdır. Binâ'enaleyh evvel emirde çiftçi, köylü halk, me'mûr, müfettiş, husûsî mü'essese, hulâsa elde mevcûd bütün avâmil-i tahkīkiyye ile kuraklığın derecesi, sâhası, kuraklıkdan müte'essir olan köylerin mikdârı, nüfusu, çiftçilerinin, ekinlerinin hayvanlarının hâli yemlik, yemeklik ve tohumluk ihtiyâcları ta'yîn ve tasnîf ve her sınıfın muhtâc olacağı cins ve mikdâr-ı mu'âvenet mahallerinde icrâ edilen ve etdirilen tedkīkler neticesinde rakamlara müstenid olarak tesbît etdirildi. Kuraklık sâhasındaki köylülerin kuraklıkdan müte'essir çiftçilerin adedi ve mezrû'âtın dönümleri ve derece-i zararları mevcûd ve mukayyed ve hattâ müzâherete muhtâc olan çiftçilerin esâmisi ve derece ve nev'-i ihtiyâcı tesbît etdirilmekde olmasına rağmen bu rakamların takrîbi ve yüzde on, on beş tehâlüfe mütehammil olduğu derhâl der-pîş ve kabûl edilmeli ve vaz'iyetdeki ve vaz'iyetin avâmil ve mü'essirâtındaki karârsızlık, tahavvül ve tenevvü'-i muhît ve şahsa nazaran te'sîrâtındaki cevvâliyet nazar-ı i'tibâra alınarak ma'zûr görülmelidir.

Bu şerâ'it dâiresinde vaz'iyetin mâhiyeti hakkında vâsıl olduğum kanâatın hulâsası şudur:

Aksaray, Konya, Kırşehri, Yozgad, Afyon, Eskişehir vilâyetlerinde kıtlık yokdur. Bu vilâyetlerin bazı köylerinde kuraklık neticesi olarak darlık ve sıkıntı vardır. Bu darlık müttehem ise de vahîm değildir. Gayr-ı kābil-i

حل واقتحام اولاجق مشكلاتی یوقدر . بوصیقینتی یی تهوین ایده جك تدبیرلر وبونلری اتخاذ وتطبیقه کافی کله جك واسطه وزمانده واردر. بو قناعت، نقطهٔ عزیمت اتخاذ اولوندقدن صوکره یاپیله بیله جك مختلف تدبیرلرك احتیاجه، احوال عمومیه ومحلیه یه، طبایع وتمایلاتمزه، درجهٔ قدرت وقوتمزه، الکموافق والك عملی وقابلیت تطبیقیه وعملیه اعتباریله ده الك سریع والك سهل الاجرا اولمسنه دقت وتدبیرلرك اقتصادی، اجتماعی واخلاقی ماهیتلرینك تثبیتی ایجاب ایدردی .

ذات دولتلرینك تلقینات وارشادلرندن، هیئت وکیله ده بوخصوصده جریان ایدن مذاکره لردن ، علاقه دارلریله ، معلومات صاحبلریله ، مسئول مأمورلریله وضعیتی تدقیقدن، شخصی مطالعه لر ومشاهده لردن صوکره یاپیلاجق تدبیرلرك شو ماهیت واوصافده اولمسی لازم کله جکی قناعتنه واصل اولدم :

1) بو مضایقه دن خلقك آنجق کندی امکی ایله قورتولماسنك تامینی وتسهیل ایدلمسی ،

2) حکومتجه یاپیله جق معاونتلرك اعانه دکل، مظاهرت ومعاونت شکلنده اولمسی ،

3) یاپیله جق معاونتك منفی دکل مثبت اولمسی ، یعنی قانونك درپیش ایتدیکی احوال مستثنا اولمق اوزره افراد ودولته قارشی تعهدات و مکلفیاته خلل کتیره جك فوق القانون تدبیرلردن احتراز ایدلمسی ،

4) افرادملت طرز معاونتی انتخابده سربست اولمقله برابر اعانه لر جمعی ایچون آیری تشکیلات و ترتیبات یاپلیوب اعانه لرده هلال احمر تشکیلاتنك توسیط ایدلمسی ،

5) دولتجه یاپیله بیله جك مظاهرتلرك اول امرده ادارهٔ محلیه لرجه تأمینی ،

برنجی اساسی تامین ایده بیلمك ، خلقه درحال یاقین وچیفتجینك

hal ve iktihâm olacak müşkilâtı yokdur. Bu sıkıntıyı tehvîn edecek tedbîrler ve bunları ittihâz ve tatbîka kâfî gelecek vâsıta ve zaman da vardır. Bu kanâat, nokta-i azîmet ittihâz olundukdan sonra yapılabilecek muhtelif tedbîrlerin ihtiyâca, ahvâl-i umûmiyye ve mahalliyeye, tabâyi' ve temâyülâtımıza, derece-i kudret ve kuvvetimize, en muvâfık ve en amelî ve kābiliyet-i tatbîkiyye ve ameliye i'tibârıyla da en serî' ve en sehlü'l-icrâ olmasına dikkat ve tedbîrlerin iktisâdî, ictimâ'î ve ahlâkī mâhiyetlerinin tesbîti îcâb ederdi.

Zât-ı devletlerinin telkīnât ve irşâdlarından, Hey'et-i Vekîle'de bu husûsda cereyân eden müzâkerelerden, alâkadârlarıyla, ma'lûmât sâhibleriyle, mes'ûl me'mûrlarıyla vaz'iyeti tedkīkden, şahsî mütalaalar ve müşâhedelerden sonra yapılacak tedbîrlerin şu mâhiyet ve evsâfda olması lâzım geleceği kanâatine vâsıl oldum:

1) Bu müzâyakadan halkın ancak kendi emeği ile kurtulmasının te'mîni ve teshîl edilmesi,

2) Hükûmetce yapılacak mu'âvenetlerin i'âne değil, müzâheret ve mu'âvenet şeklinde olması,

3) Yapılacak mu'âvenetin menfî değil müsbet olması,yani kānûnun derpîş etdiği ahvâl müstesnâ olmak üzere efrâd ve devlete karşı ta'ahhüdât ve mükellefiyâta halel getirecek fevka'l-kānûn tedbîrlerden ihtirâz edilmesi,

4) Efrâd-ı millet tarz-ı mu'âveneti intihâbda serbest olmakla beraber i'âneler cem'i için ayrı teşkîlât ve tertîbât yapılmayıp i'ânelerde Hilâl-i Ahmer Teşkîlâtı'nın tavsît edilmesi,

5) Devletce yapılabilecek müzâheretlerin evvel emirde idâre-i mahalliyelerce te'mîni,

Birinci esâsı te'mîn edebilmek, halka derhâl yakın ve çiftçinin

یاپابیله جکی بر ایش بولمقله قائمدر . ولایت بودجه‌لرنده‌کی طرق ومعابر تخصیصاتی بو ایشی درحال تأمین ایده‌جك الك یاقین واك قولای واك سریع التطبیق بر واسطه‌در . قونیه ولایت بودجه‌سنده اوچ یوزقرق بیك ، آقسرای ولایتنده یوز قرق درت بیك سکز یوز ، قیرشهری ولایتنده یوز اوتوز بر بیك طقوز یوز ، یوزغاددده یوز اللی بیك ، اسکیشهر و آفیون قره‌حصار ولایتلرنده ایکیشر یوزبیك لیرا که جمعاً برمیلیون یوز آلتمش بیك لیرالق یول تخصیصاتی واردر . واقعا بویکونه بالفعل ادای مکلفیت ایده‌جکلرك چالیشه‌جقلری کونلر نقد اولارق داخلدر وتحصیلاتده نقصان احتمالی‌ده واردر. بوزیاده ونقصانك اعظمی نظراعتباره آلیرسه‌ق بو ولایتلرده درحال آلتی، یدی یوز بیك لیرالق ایش آچیلابیلیر . یول انشاآتی دارلق ساحه‌لرینه حصر ایدیله‌جکی کبی بوکبی عملیاتده قادین وچوجقلرده چالیشدیریله‌بیلیر . منحصراً دارلق منطقه‌سندن خلق چالیشدیرلمق اوزره درحال یول انشـاآتنه باشلامالری ولایتلره امر ایدلمشدر. بوتخصیصات کافی کلمدیکی تقدیرده بودجه‌لره موضوع دیکربالعموم خدمات وانشاآت کله‌جك سنه‌یه تعلیق اولنه‌رق تخصیصاتلری بوفصله نقل ایدلمك صورتیله پاره وایش وعمله مقداری ایکی مثلنه قولایلقله ابلاغ اولنه‌بیلیر .

ایش بولمسنی تأمین ایده‌جك دیکر امین واساسلی برمنبع‌ده نافعه وکالتی بودجه‌سنده‌کی برمیلیون لیرالق یول وکوپری انشاآتی قارشولغیدر. بوتخصیصاتك کاملاً دارلق منطقه‌سنده یوللره حصر اولونمسی ممکندر. نافعه وکیلی بك افندی بو تخصیصاتك بو شکلده صرفنه طرفداردر . بوولایتلری محاط اولان ولایت بودجه‌لرنده‌کی یول تخصیصاتی دارلق منطقه‌سنه جوار اولان یرلره حصر ایدیله‌رك استفاده‌یی توسیع قابلدر.

بومنطقه‌ده دیکر برایش منبعی‌ده قوچحصار کولنده‌کی طوزحفریات ونقلیاتیدر . قوچحصار طوزله‌سندن هرسنه اوتوز ملیون کیلو طوز

Yapabileceği bir iş bulmakla kāimdir. Vilâyet büdcelerindeki turuk ve meâbir tahsîsâtı bu işi derhâl te'mîn edecek en yakın ve en kolay ve en serî'ü't-tatbîk bir vâsıtadır. Konya Vilâyet büdcesinde üç yüz kırk bin, Aksaray Vilâyeti'nde yüz kırk dört bin sekiz yüz, Kırşehri Vilâyeti'nde yüz otuz bir bin dokuz yüz, Yozgad'da yüz elli bin, Eskişehir ve Afyonkarahisar Vilâyetlerinde ikişer yüz bin lira ki cem'an bir milyon yüz altmış bin liralık yol tahsîsâtı vardır. Vâkı'a bu yekûne bi'l-fi'il edâ-yı mükellefiyet edeceklerin çalışacakları günler nakid olarak dâhildir ve tahsîlâtda noksân ihtimâli de vardır. Bu ziyâde ve noksânın a'zamını nazar-ı itibara alırsak bu vilâyetlerde derhâl altı,yedi yüz bin liralık iş açılabilir. Yol inşââtı darlık sâhalarına hasr edileceği gibi bu gibi ameliyâtda kadın ve çocuklar da çalışdırılabilir. Münhasıran darlık mıntıkasından halk çalışdırılmak üzere derhâl yol inşââtına başlamaları vilâyetlere emr edilmişdir. Bu tahsîsât kâfî gelmediği takdîrde büdcelere mevzû' diğer bi'l-umûm hidemât ve inşâât gelecek seneye ta'lîk olunarak tahsîsâtları bu fasıla nakl edilmek sûretiyle para ve iş ve amele mikdârı iki misline kolaylıkla iblâğ olunabilir.

İş bulunmasını te'mîn edecek diğer emin ve esâslı bir menba' da Nâfıa Vekâleti büdcesindeki bir milyon liralık yol ve köprü inşââtı karşılığıdır. Bu tahsîsatın kâmilen darlık mıntıkasında yollara hasr olunması mümkündür. Nâfıa vekîli beyefendi bu tahsîsâtın bu şekilde sarfına tarafdârdır. Bu vilâyetleri muhât olan vilâyet büdcelerindeki yol tahsîsâtı darlık mıntıkasına civâr olan yerlere hasr edilerek istifâdeyi tevsî' kābildir.

Bu mıntıkada diğer bir iş menba'ı da Koçhisar Gölü'ndeki tuz hafriyât ve nakliyâtıdır. Koçhisar Tuzlası'ndan her sene otuz milyon kilo tuz

چیقارلمقده‌در . بونك ایکی مثلنه ابلاغیله ایشك دارلق منطقه‌سی اهالیسنه حصری ممکندر . بنه بو منطقه‌ده اولمق اوزره چومرهارواواسقاجدوللرینك تطهیری ایشی واردر . عمومی بودجه‌ده‌کی تخصیصاتیله برابر صولاما اداره‌سی درحال یوزبیك لیرالق ایش تأمین ایده‌بیلیر . نافعه‌نك‌ده آیریجه صو ایشلرندن‌ده ایکی یوزبیك لیراسی واردر . بونلرك مجموعی اصغری اولارق ایکی میلیون لیرالق ایشدر و بو ایشلر کاملاً دارلق ساحه‌سنده و دارلق ساحه‌سنه یاقین یرلرده‌در . وسطی اللی غروش حسابیله 40000 ، یوز غروش کونده‌لکله 20000 عمله‌یه یوز کونلك ایش بولونمشدر و واردر .

بوندن باشقه دیکر مهم برایش ساحه‌سی ده کوتاهیه و مرعش جهتلرنده‌کی شومندوفر انشا آتلربدر . بو ایکی جهتده عملیاتده بش ، آلتی آی مدتله بش ، آلتی بیك عمله‌یی استخدام ایده‌بیله‌جکلرینی ملتزملر بیلدیرمکده و هردرلو تسهیلات و معاونتده حاضر اولدقلرینی رسمی مراجعتلریله بیان ایتمکده‌درلر . آناطولی شومندوفر خطی‌ده دارلق منطقه‌سندن بو ایش ساحه‌لرینه کیده‌جکلره اعظمی تسهیلات کوسترمکه قرار ویرمش وتعرفه‌ده اعظمی تنزیلات یاپمشدر :

بو تنزیلاتلی تعرفه :

آناطولی خطنده $5 \times 0{,}081$

قیصری خطنده $8 \times 0{,}081$ در .

دارلق ساحه‌سنده‌کی کویلولردن و چفتجیلردن اولدقلرینه و شمندوفر ایشلرنده چالیشمغه کیده‌جکلرینه دائر محلی اداره مأمورلرندن ویریله‌جك اون کیشیلك وثیقه‌لرله کیده‌جك اولانلر بو تعرفه‌دن استفاده ایده‌جکلردر . هلال احمر بویله ایشه کیده‌جکلرك عائله‌سنه برمقدار معاونتده بولونه‌بیلیر . اورالرده کونده‌لکلر تحقیقاته نظراً 100 - 150 آره‌سنده‌در . دارلق منطقه‌سنده‌کی خلمك چفتجی طوپراغنه مربوط و حیوانلریله چوق علاقه‌دار اولمسی اعتباریله کویلرندن اوزاق شومندفر ایشلرینه پك خواهشکر

çıkarılmakdadır. Bunun iki misline iblağıyla işin darlık mıntıkası ahâlîsine hasrı mümkündür. Yine bu mıntıkada olmak üzere Çumra irvâ ve iskā cedvellerinin tathîri işi vardır. Umûmî büdcedeki tahsîsâtıyla beraber sulama idâresi derhâl yüz bin liralık iş te'mîn edebilir. Nâfıa›nın da ayrıca su işlerinden de iki yüz bin lirası vardır. Bunların mecmû'u asgarî olarak iki milyon liralık işdir ve bu işler kâmilen darlık sâhasında ve darlık sâhasına yakın yerlerdedir. Vasatî elli kuruş hesâbıyla 40000, yüz kuruş gündelikle 20000 ameleye yüz günlük iş bulunmuşdur ve vardır.

Bundan başka diğer mühim bir iş sâhası da Kütahya ve Maraş cihetlerindeki şimendüfer inşââtlarıdır. Bu iki cihetde ameliyâtda beş, altı ay müddetle beş, altı bin ameleyi istihdâm edebileceklerini mültezimler bildirmekde ve her türlü teshîlât ve mu'âvenete de hâzır olduklarını resmî mürâca'atlarıyla beyân etmekdedirler. Anadolu şimendüfer hattı da darlık mıntıkasından bu iş sâhalarına gideceklere a'zamî teshîlât göstermeğe karâr vermiş ve ta'rifede a'zamî tenzîlât yapmışdır:

Bu tenzîlâtlı ta'rife:

Anadolu hattında 5X0,081

Kayseri hattında 8X0,081'dir

Darlık sâhasındaki köylülerden ve çiftçilerden olduklarına ve şimendüfer işlerinde çalışmağa gideceklerine dâir mahallî idâre me'mûrlarından verilecek on kişilik vesîkalarla gidecek olanlar bu ta'rifeden istifâde edeceklerdir. Hilâl-i Ahmer böyle işe gideceklerin ailesine bir mikdâr mu'âvenetde bulunabilir. Oralarda gündelikler tahkīkāta nazaran 100-150 arasındadır. Darlık mıntıkasındaki halkın çiftçi toprağına merbût ve hayvanlarıyla çok alâkadâr olması i'tibârıyla köylerinden uzak şimendüfer işlerine pek hâhişger

کورونمیورسه‌ده تشویقله وخصوصیله ایلك تجربه‌لرك ویره‌جکی قناعتدن صوکره تمایل ایده‌جکلرینه وباخصوص کوینده عائله‌سنه وحیوانلرینه باقه‌جق یاشده چوجوقلری اولانلرك کنج وبکار دلیقانلیلرك بوایشلرده چالیشه‌جقلرینه قانع اولمق ایستیورم . ایش احضارندن وچالیشمه‌یی تأمیندن صوکره یاپیلاجق تدبیر، دارلق ساحه‌سنده ذخیره‌واونی چوغالتمق واحتکاره مانع اولارق اوجوزلاتمقدر . بوکون دارلق منطقه‌سنده بغدای واون موجود وفیأتلری دوشوکدر . چالیشدیرلمق صورتیله خلقك قازانجی وبالنتیجه قابلیت وقدرت اشترائیه‌سی تزاید ایده‌رك اعاشه صیقینتیسی خفیفله‌یه‌جکدر .

دارلق ساحه‌سنده بغدای واونك دائما بول واوجوز بولونمسی تأمین ایده‌جك اك مؤثر وعاجل تدبیر دمیر یوللر مدیریت عمومیه‌سی طرفندن شیمدیدن اتخاذ وتطبیق اولونمشدر .

مدیریت عمومیه بو ایش ایچون یوز بیك لیرا تخصیص ایده‌رك اوجوز یرلردن ذخیره واون تدارك ایده‌رك دارلق ساحه‌سنده ایجاب ایدن استاسیونلره ادخار ایده‌جك ومالیت فیأتیله هلال احمره ویا محتاجینه صاتاجقدر . مدیریت عمومیه ایجابنده بو تخصیصاتی ایکی یوز بیك لیرایه ابلاغ ایده‌جکدر .

مدیریت عمومیه ، شیمدیدن آلتی واغون مصرله یکرمی‌بش بیك لیرالق اون تدارك ایتمشدر . هلال‌احمر مرکز عمومیسی‌ده یوز بیك لیرا تخصیص ایتدیکنی بیلدیرمشدی . بو مبلغله بو اونلر اوجوزجه مبایعه اولونه‌رق اك محتاج یوقسوللره توزیع اولنه‌بیلیر . هلال‌احمر ، کندی تشکیلات وترتیباتیله درحال معاونته ابتدار ایتمش ومفتشلرینی اعزام ایده‌رك یوقسوللردن وعجزه‌دن آچلق تهلکه‌سنه معروض اولانلرك معاونتنه یتیشمشدر .

خصوصی مؤسسه‌لر وافراد ملت طرفندن‌ده دارلق ساحه‌سنده‌کی

görünmüyorsa da teşvîkle ve husûsuyla ilk tecrübelerin vereceği kanâatden sonra temâyül edeceklerine ve bâ-husûs köyünde ailesine ve hayvanlarına bakacak yaşda çocukları olanların genç ve bekar delikanlıların bu işlerde çalışacaklarına kāni‘ olmak istiyorum. İş ihzârından ve çalışmayı te’mînden sonra yapılacak tedbîr, darlık sahasında zahîre ve unu çoğaltmak ve ihtikâra mâni‘ olarak ucuzlatmakdır. Bugün darlık mıntıkasında buğday ve un mevcûd ve fiâtları düşükdür. Çalışdırılmak sûretiyle halkın kazancı ve bi’n-netice kābiliyet ve kudret-i iştirâiyyesi tezâyüd ederek i‘âşe sıkıntısı hafifleyecekdir.

Darlık sahasında buğday ve unun dâimâ bol ve ucuz bulunmasını te’mîn edecek en mü’essir ve âcil tedbîr Demiryollar Müdüriyet-i Umûmiyyesi tarafından şimdiden ittihâz ve tatbîk olunmuşdur.

Müdüriyet-i Umûmiyye bu iş için yüz bin lira tahsîs ederek ucuz yerlerden zahîre ve un tedârük ederek darlık sâhasında îcâb eden istasyonlara iddihâr edecek ve mâliyet fiâtıyla Hilâl-i Ahmer’e veya muhtâcîne satacakdır. Müdüriyet-i Umûmiyye îcâbında bu tahsîsâtı iki yüz bin liraya iblâğ edecekdir.

Müdüriyet-i Umûmiyye, şimdiden altı vagon mısırla yirmi beş bin liralık un tedârük etmişdir. Hilâl-i Ahmer Merkez-i Umûmîsi de yüz bin lira tahsîs etdiğini bildirmişdi. Bu meblağla bu unlar ucuzca mübâya‘a olunarak en muhtâc yoksullara tevzî‘ olunabilir. Hilâl-i Ahmer, kendi teşkîlât ve tertîbâtıyla derhâl mu‘âvenete ibtidâr etmiş ve müfettişlerini i‘zâm ederek yoksullardan ve acezeden açlık tehlikesine ma‘rûz olanların mu‘âvenetine yetişmişdir.

Husûsî mü’esseseler ve efrâd-ı millet tarafından da darlık sâhasındaki

چفتجی وکویلولره معاونت فعالیتی مشهوددر . ازمیردن بویوله‌رسمی مراجعتلر اولدیغی کبی آطنه‌دن‌ده استحضاراته باشلاندیغندن رسماً خبردار ایدلدم . افراد ملت ، نوع وطرز معاونتی انتخابده سربست اولمقله برابر آیری تشکیلات یاپیلمیه‌رق معاونتلره حاضر تشکیلاتی واختصاصی اولان هلال احمر هیئتلرینك توسیط ایدلمسنده منفعت کورمکده‌یم . دیکر بر منبع‌ده خصوصیله عاجز ویوقسول اولمادیغی حالده مادةً ده چالیشمغه امکانی اولمیان چیفتجیلرك یمکلك وتخملق تدارکی ایچون مراجعت ایده‌بیله‌جکلری مؤسسه زراعت بانقه‌سیدر . استقراض جهتنی تخملق بحثنده‌مطالعه ایده‌جکم ایچون بوخصوصده‌کی قناعتمی اوبحثه تعلیق ایدییورم .

دارلق ساحه‌سنده‌کی حیواناتك وضعیتی وصورت اعاشه‌سی مغلق ومشکل اولمقله برابر غیر قابل حل دکلدر .

حیوانلردن قویونلر ، بویوك وکوچوك سورو اولمق اوزره‌ایکی‌یه آیریلابیلیر . کوچوك سورو صاحبلری حیوانلرینی مهما امکن اوتلاتمقده ویانلرندن آییرمامقده مصر بولونمقده‌درلر . بویوك سورو صاحبلری مضطر قالدقلری تقدیرده سورولرینی ازمیر ، آنطالیه ، بوردور ، منتشا ، آطنه ، ایچ‌ایل‌منطقه‌لرینه‌سوق‌ایتمکده‌دوشونمکده‌درلر . کوچوك ویا بویوك سورولر اوزاقلره کوندرلدکلری تقدیرده مال صاحبلرینك تعیین ایده‌جکلری بکجیلرك ویا کویلولرك نظارتی آلتنده سوق اولنه‌جقلر ، ایجابنده یوللرده وکیتدکلری یرلرده ژاندارما ، حتی عسکر طرفندن حمایه ومحافظه اولنه‌جقلردر . بو سورولرك کیده‌جکلری محللره کافی مرعالر بولونمش وایجاب ایدن تسهیلات تدابیری اتخاذ اولونمشدر . کوچوك وبویوك سورو صاحبلری هنوز حال انتظارده‌درلر . یوکسك یایلا وداغلرده حالا آرچوق بیه‌جك بولندیغی کبی بچیله‌جك اکینلرك آکیزلری‌ده واردر . خصوصیله کویلولرصوك

çiftçi ve köylülere mu'âvenet faâliyeti meşhûddur. İzmir›den bu yolda resmî mürâca'atlar olduğu gibi Adana›dan da istihzârâta başlandığından resmen haberdâr edildim. Efrâd-ı millet, nev' ve tarz-ı mu'âveneti intihâbda serbest olmakla beraber ayrı teşkîlât yapılmayarak mu'âvenetlere hâzır teşkîlâtı ve ihtisâsı olan Hilâl-i Ahmer hey'etlerinin tavsît edilmesinde menfa'at görmekdeyim. Diğer bir menba' da husûsuyla âciz ve yoksul olmadığı hâlde mâddeden de çalışmağa imkânı olmayan çiftçilerin yemeklik ve tohumluk tedârükü için mürâca'at edebilecekleri mü'essese Zirâat Bankası›dır. İstikrâz cihetini tohumluk bahsinde mütâla'a edeceğim için bu husûsdaki kanâatimi o bahse ta'lîk ediyorum.

Darlık sâhasındaki hayvanâtın vaz'iyeti ve sûret-i i'âşesi muğlak ve müşkil olmakla beraber gayr-ı kābil-i hal değildir.

Hayvanlardan koyunlar, büyük ve küçük sürü olmak üzere ikiye ayrılabilir. Küçük sürü sâhibleri hayvanlarını mehmâ-emken otlatmakda ve yanlarından ayırmamakda musır bulunmakdadırlar. Büyük sürü sâhibleri muztar kaldıkları takdîrde sürülerini İzmir, Antalya, Burdur, Menteşe, Adana, İçel mıntıkalarına sevk etmeği düşünmekdedirler. Küçük veya büyük sürüler uzaklara gönderildikleri takdîrde mâl sâhiblerinin ta'yîn edecekleri bekçilerin veya köylülerin nezâreti altında sevk olunacaklar, îcâbında yollarda ve gitdikleri yerlerde jandarma, hattâ asker tarafından himâye ve muhâfaza olunacaklardır. Bu sürülerin gidecekleri mahallere kâfî mer'âlar bulunmuş ve îcâb eden teshîlât tedâbîri ittihâz olunmuşdur. Küçük ve büyük sürü sâhibleri henüz hâl-i intizârdadırlar. Yüksek yayla ve dağlarda hâlâ az çok yiyecek bulunduğu gibi biçilecek ekinlerin anızları da vardır. Husûsuyla köylüler son

بهارده یاغماسی محتمل یاغمورلرك قویونلری قورتاره جغنه امیدواردرلر هرحالده جوار مرعالرده اکینلر وسازلقلرمستثنا اولمق اوزره سورو صاحبلرینك قویونلرینی جنوب منطقه‌لرینه کوندرمك ضرورتنده قالاجقلرینی تخمین ایتمیورم . بش، اون قویونه مالك چیفتجیلر ایسه بونلری صاتمق واسطهٔ معیشت اتخاذ ایده‌جکلرندن اصلا یانلرندن آیرمایه‌جقلردر. سورو صاحبلرینی‌سربست براقمق الك دوغروحرکت اولاجغنی فکرنده‌یم .

چیفت حیواناتنه کلنجه: چیفتجیلرك نطسلرینی بونلرله یاپاجقلری ایچون تخملقلری بولوندقجه ویاخود تخملق بولابیله‌جکلرینه امیدلری اولدقجه بونلری یانلرندن آیرمایه‌جقلردر . آقسرای منطقه‌سنده‌کی چیفتجیلر حیوانلرینی موجود سازلقلردن واوتلقلردن استفاده‌صورتیله جزئی برمعاوضتله‌بوسنه‌یی کچیره‌بیله‌جکلرینه قانعدرلر. یوزغادده کندی وسائط ومنابعیله حیوانلرینی‌بسلیه‌بیله‌جکدر. اسکیشهر وآفیون‌قره‌حصار ولایتلری‌ده قویونلرینی بسلیه‌بیله‌جکلرینی‌سویلیورلر. چیفت‌حیواناتنك اعاشه‌سنه احتیاج کوسترملن یرلر قونیه ایله قیرشهری و اسکیشهرله قسماً آفیون‌قره‌حصاردر . قونیه 1500 ، قیرشهر 300 ، اسکیشهر 500 ، آفیون قره‌حصار 30 – 40 واغون صمانه واسکیشهر آیریجه 90 واغون آرپه ایله 50 واغون‌صمانه احتیاج کوسترمکده‌در. بونلرك مجموعی 2440 واغوندر .

نافعه وکیلی بهیج‌بك‌افندی ایله قونیه‌ده مذاکره‌مزده شومندوفر اداره‌سنك اوچ آیده مختلف استاسیونلره 2700 واغون اوت صمان نقل ایده‌بیله‌جکی حساب ایدلمشدی . بومقدار صمانك یالکز آطنه‌دن حتی‌پاره‌سز اولارق تدارکنك قابل اولدیغی آکلاشلمشدر . آنجق آطنه بوغدایلرنده سونا بوجکی بولوندیغی جهتله بوحوالیه نقلنك‌مضر اولوب اولمادیغی اقتصاد وکالتندن صورولمشدر . جواب منفی اولدیغی

baharda yağması muhtemel yağmurların koyunları kurtaracağına ümid vardırlar. Her hâlde civâr mer'âlarda ekinler ve sazlıklar müstesnâ olmak üzere sürü sâhiblerinin koyunlarını cenûb mıntıkalarına göndermek zarûretinde kalacaklarını tahmîn etmiyorum. Beş, on koyuna malik çiftçiler ise bunları satarak vâsıta-i ma'îşet ittihâz edeceklerinden aslâ yanlarından ayırmayacaklardır. Sürü sâhiblerini serbest bırakmak en doğru hareket olacağı fikrindeyim.

Çift hayvanâtına gelince: Çiftçilerin nadaslarını bunlarla yapacakları için tohumlukları bulundukça veyahud tohumluk bulabileceklerine ümidleri oldukça bunları yanlarından ayırmayacaklardır. Akşaray mıntıkasındaki çiftçiler hayvanlarını mevcûd sazlıklardan ve otlaklardan istifâde sûretiyle cüz'î bir mu'âvenetle bu seneyi geçirebileceklerine kāni'dirler. Yozgad da kendi vesâit ve menâbi'iyle hayvanlarını besleyebilecekdir. Eskişehir ve Afyonkarahisar vilâyetleri de koyunlarını besleyebileceklerini söylüyorlar. Çift hayvanâtının i'âşesine ihtiyâc gösterilen yerler Konya ile Kırşehri ve Eskişehirle kısmen Afyonkarahisar'dır. Konya 1500, Kırşehri 300, Eskişehir 500, Afyonkarahisar 30-40 vagon samana ve Eskişehir ayrıca 90 vagon arpa ile 50 vagon samana ihtiyâc göstermekdedir. Bunların mecmû'u 2440 vagondur.

Nâfıa Vekîli Behic Beyefendi ile Konya'da müzâkeremizde şimendüfer idâresinin üç ayda muhtelif istasyonlara 2700 vagon ot, saman nakl edebileceği hesâb edilmişdi. Bu mikdâr samanın yalnız Adana'dan hattâ parasız olarak tedârükünün kābil olduğu anlaşılmışdır. Ancak Adana buğdaylarında süne böceği bulunduğu cihetle bu havâlîye naklinin muzır olup olmadığı İktisâd Vekâleti'nden sorulmuşdur. Cevâb menfî olduğu

تقدیرده ادرنه ، ازمیر ودیکر ولایتلردن تدارك اولنه‌جق وغایت اوجوز برنقلیه ایله استاسیونلره نقل ایدیله‌جکدر. شومندوفر اجرتی حبوبات ومزروعات ایچون سیاناً بهر طون باشنه کیلو متره‌ده مقطوعاً 1,375 غروشدر .

دیکر شومندوفر شرکتلرینك نقلیه اجرتلرینی بونسبتده تنزیل ایده‌جکلری قوتله مأمولدر . صمان واوت استاسیونلرده ده پولره مجاناً قوناجقدر وارباب احتیاجه صاتیلاجقدر . صمانك بوکونکی فیاتی اوقه‌سی اون غروش اولدیغنه کوره اوقه‌سی ایکی اوچ غروشه قادار دوشه‌جکدر .

هراحتماله قارشی بوحیوانلرك باشقه طرفلره نقلنه ضرورت حاصل اولدیغی تقدیرده مغنیسانك 7000 صغیر ، 40000 قویون، بوردورك 600 صغیر، 20000 قویون، مغله‌نك 3500 صغیر، 17000 قویون، آیدینك 1500 صغیر ، 16500 قویون ، آنطالیه‌نك 60000 قویون وصغیر ، آطنه‌نك 40000 قویون و صغیر باریندیره بیله‌جکی بالمخابره تثبیت ایدلمشدر . دیکر ولایتلرله مخابره دوام ایتمکده‌در . بناءً علیه، قسماً محلنده بسله‌مك وقسماً خارجه سوق ایدلمك صورتیله حیواناتك اعاشه‌سی تأمین ایدیله‌بیله‌جکی کبی اوجوز صمان احضاری صورتیله‌ده چیفتجیلرك آرزوسی واحتیاجی اوزره چیفت حیوانلرینی یانلرنده آلیقویمق امکانی حاصل اولاجقدر .

تخملق احتیاجی هرچیفت ایچون اللی‌دونوم وهردونوم ایچون‌ده سیاناً اون بش کیلو اولمق اوزره تثبیت اولونمشدر . بوحوالی ایچون هرچیفته اللی دونوم نطس آزکورونورسه‌ده ساحه‌داخلنده‌کی بوتون چیفتجیلر حساب ایدلدیکی جهتله وقتی، حالی وتخملنی اولانلر ویاخود تخملقلرینی باشقه یرلردن تدارك ایده‌بیله‌جکلرده یکوندن چیقاردیغی تقدیرده چیفت باشنه یتمش بش دونوم قادار بر نطس اصابت ایدر .

takdîrde Edirne, İzmir ve diğer vilâyetlerden tedârük olunacak ve gāyet ucuz bir nakliye ile istasyonlara nakl edilecekdir. Şimendüfer ücreti hubûbât ve mezrû'at için seyyânen beher ton başına kilometrede maktû'an 1,375 kuruşdur.

Diğer şimendüfer şirketlerinin nakliye ücretlerini bu nisbetde tenzîl edecekleri kuvvetle me'mûldür. Saman ve ot istasyonlarda depolara meccânen konacakdır. Ve erbâb-ı ihtiyâca satılacakdır. Samanın bugünkü fiyatı okkası on kuruş olduğuna göre okkası iki üç kuruşa kadar düşecekdir.

Her ihtimâle karşı bu hayvanların başka taraflara nakline zarûret hâsıl olduğu takdîrde Manisa'nın 7000 sığır, 40000 koyun, Burdur'un 600 sığır, 20000 koyun, Muğla'nın 3500 sığır, 17000 koyun, Aydın'ın 1500 sığır, 16500 koyun, Antalya'nın 60000 koyun ve sığır, Adana'nın 40000 koyun ve sığır barındırabileceği bi'l-muhâbere tesbît edilmişdir. Diğer vilâyetlerle muhâbere devâm etmekdedir. Binâ'enaleyh, kısmen mahallinde beslemek ve kısmen hârice sevk edilmek sûretiyle hayvanâtın i'âşesi te'mîn edilebileceği gibi ucuz saman ihzârı sûretiyle de çiftçilerin arzusu ve ihtiyâcı üzere çift hayvanlarını yanlarında alıkoymak imkânı hâsıl olacakdır.

Tohumluk ihtiyâcı her çift için elli dönüm ve her dönüm için de seyyânen on beş kilo olmak üzere tesbît olunmuşdur. Bu havâlî için her çifte elli dönüm nadas az görünürse de sâha dâhilindeki bütün çiftçiler hesâb edildiği cihetle vakti, hâli ve tohumluğu olanlar veyahud tohumluklarını başka yerlerden tedârük edebilecekler de yekûnden çıkarıldığı takdîrde çift başına yetmiş beş dönüm kadar bir nadas isâbet eder.

احتیاج سنه‌لری ایچون بو وسطی وکافی بر مقداردر . بوحسابه نظراً قونیه‌نك 7500000 قیرشهرك 1300000 آقسرایك 3600000 اسکیشهرك 1475000 یوزغادك 1000000 کیلو تخملغه احتیاجی اولدیغی آکلاشیلمش. آفیون قاراحصارك حقیقی مقداری بالآخره بیلدیریله‌جکدر. مع مافیه بوده 1500000 کیلو تخمین ایدلمکده‌در. دها تخم زمانه‌ایکی بچق آیلق برمدت اولدیغی ایچون احتیاجك دها حقیقی وقطعی تثبیتنه کافی زمان واردر.

مع مافیه حقیقته قریب اولان بو احتیاجاتك مجموعی 16,435,000 کیلودر. بوتخملقده یوزده‌قرق آرپا بولونور وبرکیلوسنك 12 غروشه مال اولاجغی حساب ایدیلیرسه بونك بالغ اولاجغی مقدار 1922200 لیرا ایدر . بوپاره‌نك اك موافق و حتی یکانه منبع تدارکی زراعت بانقه‌سیدر . آنجق بانقه‌نك هر چیفتجیه ویره‌جکی مقدارك تام حقیقی احتیاجه تقابل ایده‌جك مقدارده اولمسی وکاتب عدللك معامله‌سنك کویلرده اجراسنك تأمین واجرتلرینك تنزیلی کبی تسهیلات کوسترمسی چوق موافق ومثمراولور. بوندن صوکره تخملغك عیناً ویا نقداً ویرلمسی کیفیتی قالیرکه تطبیقاتده هر ایکیسنك‌ده محاذیر ومنافعی کورولمشدر . نقداً ویرلدیکی تقدیرده چیفتجینك آلدیغی پاره ایله بهمه‌حال تخملق آلمسی ایچون تدبیر اتخاذ اولونمالیدر . عیناً ویرلدیکی تقدیرده تخمك ایی و اقلیمه، طوپراغه موافق اولمسی، قالبورلانمسی و بالخاصه کوز طاشی ایله علاجلانمسی کبی تخمك اصلاحنه خدمت وعینی زمانده اسرافی منع ایده‌جك تدبیرلره‌ده احتیاج واردر . مع مافیه اقتصاد وکالتنك بوخصوصلری دوشونه‌جك وتأمین ایده‌جك تشکیلات ومتخصصلری واردر. دارلق ساحه‌سنه عائد بوکبی ویاخود اتخاذ اولنه‌جق دیکر تدبیرلرك اجراسنی تطبیق وتعقیب عائد اولدقلری وکالتلر طرفندن یاپلماسی لازم کلمکله برابر معلومات واستخباراتك ، اجرا آت وتطبیقات نتیجه‌لرینك بر وکالتده تمرکز ایتدیرلمسی معامله‌نك سلامت وسرعتی ایچون لازم واختصاصی وتشکیلاتی اعتباریله بونك اقتصاد وکالتنه تودیعی موافق اولور مطالعه‌سنده‌یم.

İhtiyâc seneleri için bu vasati ve kâfî bir mikdârdır. Bu hesâba nazaran Konya›nın 7500000, Kırşehri'nin 1300000, Akşaray›ın 3600000, Eskişehir›in 1475000, Yozgad›ın 1000000 kilo tohumluğa ihtiyâcı olduğu anlaşılmış. Afyonkarahisar›ın hakīkī mikdârı bi›l-âhere bildirilecekdir. Ma'amâfîh bu da 1500000 kilo tahmîn edilmekdedir. Daha tohum zamanına iki buçuk aylık bir müddet olduğu için ihtiyâcın daha hakīkī ve kat'î tesbîtine kâfî zaman vardır.

Ma'amâfîh hakīkata karîb olan bu ihtiyâcâtın mecmû'u 16435000 kilodur. Bu tohumlukda yüzde kırk arpa bulunur ve bir kilosunun 12 kuruşa mâl olacağı hesâb edilirse bunun bâliğ olacağı mikdâr 1922200 lira eder. Bu paranın en muvâfık ve hattâ yegâne menba'-ı tedârükü Zirâat Bankası'dır. Ancak bankanın her çiftçiye vereceği mikdâr tam hakīkī ihtiyâca tekābül edecek mikdârda olması ve kâtib-i adlin mu'âmelesinin köylerde icrâsının te'mîn ve ücretlerinin tenzîli gibi teshîlât göstermesi çok muvâfık ve müsmir olur. Bundan sonra tohumluğun aynen veya nakden verilmesi keyfiyeti kalır ki tatbîkātda her ikisinin de mehâzîr ve menâfi'i görülmüşdü. Nakden verildiği takdîrde çifçinin aldığı para ile be-heme-hâl tohumluk alması için tedbîr ittihâz olunmalıdır. Aynen verildiği takdîrde tohumun iyi ve iklime, toprağa muvâfık olması, kalburlanması ve bi'l-hâssa göztaşı ile ilaclanması gibi tohumun ıslâhına hizmet ve aynı zamanda israfını men' edecek tedbîrlere de ihtiyâc vardı. Ma'amâfîh İktisâd Vekâleti'nin bu husûsları düşünecek ve te'mîn edecek teşkîlât ve mütehassısları vardır. Darlık sâhasına âid bu gibi veyahud ittihâz olunacak diğer tedbîrlerin icrâsını tatbîk ve ta'kīb âid oldukları vekâletler tarafından yapılması lâzım gelmekle beraber ma'lûmât ve istihbârâtın, icrâât ve tatbîkāt neticelerinin bir vekâletde temerküz etdirilmesi mu'âmelenin selâmet ve sürati için lâzım ve ihtisâsı ve teşkîlâtı i'tibârıyla bunun İktisâd Vekâleti'ne tevdî'i muvâfık olur mütâla'asındayım.

داخلیه وکالتندن قوراقلق ساحه‌لره تصادف ایدن قونیه، آقسرای، یوزغاد، آفیون، اسکیشهر و آنقره ولایتلرینه یازیلان تلغراف

نومرو
7160 — 18 تموز 928

قوراقلق ودارلق منطقه‌سنه داخل بولنان ولایتکزده چیفتجیلرمزك حالاً معروض بولندقلری صیقینتی‌یی تهوین وکله‌جك سنه استحصالاتنی تسهیل وتزیید ایده‌جك تدابیر اتخاذی وبومیانده ادارهٔ خصوصیه‌لرك نافعه یول انشا آتنك ممکن اولدیغی مرتبه‌ده قوراقلق ودارلق منطقه‌سی وجوارینه حصری ایله مذکور منطقه اهالیسنك نافعه ایشلرنده چالیشماسنی تأمین ایده‌جك برشکل وصورتده موقع تطبیقه وضعی هیئت وکیله قراری اقتضاسندن بولندیغندن بروجه زیر موادك کمال اهمیتله تطبیق ومستمراً تعقیبنی ونتایج مستحصله‌دن پیدرپی معلومات اعطاسنی رجا ایدرم :

1 — ولایتکز سنهٔ حالیه بودجه‌سنه موضوع بولنان یول انشا آتی تخصیصاتی بو سنه ایچ.ن کاملاً دارلق منطقه‌یه و جوارینه صرف ایدیله‌جکدر . بونك ایچون دارلق منطقه داخلنه ویا جوارینه تصادف ایتمین انشاآت تشبثلرینك توقیف وسنهٔ آتیه‌یه تعلیقی مناطق مذکوره داخل و جوارنده پروغرامه داخل یول انشاآتی موجود دکیل ایسه مذکور محللر کوی وناحیه یوللرینك درحال تعمیر وانشاسنه مباشرت اولنمسی و انشا اولنه‌جق کوی یوللرینك ممکن اولدیغی قدر دارلق منطقه‌لرینك مختلف جهت واستقامتدن انتخابی .

2 — یول انشاآتنك دها زیاده امانةً اجراسی و انشاآتده قائممقام و ناحیه مدیرلرینك فعلی و دائمی نظارتلرینك تامینی .

3 — یول انشاآتنده کوچلی قوتلی قادینلرك صحتی یرنده اولان

-88-

Dâhiliye Vekâleti'nin kuraklık sâhalara tesâdüf eden Konya, Aksaray, Yozgad, Afyon, Eskişehir ve Ankara vilâyetlerine yazılan telgraf

Numara: 7160 *18 Temmuz [1]928*

Kuraklık ve darlık mıntıkasına dâhil bulunan vilâyetinizde çiftçilerimizin hâlen ma'rûz bulundukları sıkıntıyı tehvîn ve gelecek sene istihsâlâtını teshîl ve tezyîd edecek tedâbîr ittihâzı ve bu miyânda idâre-i husûsiyelerin nâfıa yol inşââtının mümkün olduğu mertebede kuraklık ve darlık mıntıkası ve civârına hasrı ile mezkûr mıntıka ahâlîsinin nâfıa işlerinde çalışmasını te'mîn edecek bir şekil ve sûretde mevki'-i tatbîka vaz'ı Hey'et-i Vekîle karârı iktizâsından bulunduğundan ber-vech-i zîr mevâddın kemâl-i ehemmiyetle tatbîk ve müstemirren ta'kībini ve netâyic-i müstahsaleden peyderpey ma'lûmât i'tâsını ricâ ederim:

1- Vilâyetiniz sene-i hâliye büdcesine mevzû' bulunan yol inşââtı tahsîsâtı bu sene için kâmilen darlık mıntıkaya ve civarına sarf edilecekdir. Bunun için darlık mıntıka dâhiline veya civârına tesâdüf etmeyen inşâat teşebbüslerinin tevkīf ve sene-i âtiyyeye ta'lîki menâtık-ı mezkûra dâhil ve civârında programa dâhil yol inşââtı mevcûd değil ise mezkûr mahaller köy ve nâhiye yollarının derhâl ta'mîr ve inşâsına mübâşeret olunması ve inşâ olunacak köy yollarının mümkün olduğu kadar darlık mıntıkalarının muhtelif cihet ve istikāmetinden intihâbı.

2- Yol inşââtının daha ziyâde emâneten icrâsı ve inşââtda kaymakam ve nâhiye müdürlerinin fi'ilî ve dâimî nezâretlerinin te'mîni.

3- Yol inşââtında güçlü kuvvetli kadınların sıhhati yerinde olan

و کوچك ایشلرده استخدامی ممکن بولنان چوجقلرکده مساعیسندن استفاده اولنمسی وعلی الاطلاق عملهنك محتاجیندن تدارکی .

4 — عمله یومیهسنك لزوم کورولن محللرده ایکی اوچ کونده بر ونهایت هر یرده هرهفته نهایتنده منتظماً تادیه وتوزیعی لازمدر .

5 — اشبو تلغرافنامهنك ورودنده نرهلرده قاچ عمله استخدامی صورتیله نهمقدار یول انشا آتی آچیلدیغی وعملهیه قاچ غروش یومیه ویرلمکده بولندیغی بیلدیریلهجك وهرآی نهایتنده او آی ایچنده قاچ نفر عمله چالیشدیرلدیغی وپاپیلان یول ایله توزیع اولنان پاره مقدارینك نهدن عبارت بولندیغی آیریجه اشعار اولنهجقدر .

6 — بودجهلری شیمدیه قدر تصدیق عالیه عرض اولنهمیان ودردست تدقیق بولنان ولایتلرده اشبو یول انشاآتی وصرفیاتنك کچن سنه بودجهسندهکی ترتیب مخصوصندن بالآخره یکی سنه بودجهسندن محسوبی اجرا اولنمق اوزره آوانس صورتیله اجراسی ممکندر .

7 — اشبو صرفیاتك اجراسی ایچون فصل ومادہ عنوانلرینك تبدیلنه وبرقسم تخصیصاتك نقلنه لزوم حاصل اولدیغی تقدیرده قرارنامهسی استحصال ویاخود هنوز تصدیق عالیه عرض ایدیلهمهین بودجهلرده تعدیلات لازمه ایفا قلنمق اوزره ادارهٔ عمومیهٔ ولایات قانونك مادهٔ مخصوصهسنه توفیقاً انجمن مضبطهلرینك مستعجلاً ارسالی،

8 — کرك دیکر خدمات محلیهیی سکتهدن کرك معاش تادیاتنی تأخردن وقایه ایچون دارلق منطقهسنه داخل اولمیان اقسام ایلهشهرلرده یول مکلفیت نقدیهسی تحصیلاتنه ومالیهدهکی مطلوباتکزك کونی کونه اخذینه غیرت اولنمسی 927 – 928 سنهلری تحصیلاتندن ادارهٔ خصوصیهیه عائد مبالغك تسویهسنده مشکلات کوسترن مالیه مأمورلری سملرینك اشعاری و مالصندوقلرنده حالیهدن سابقهدن اولان

ve küçük işlerde istihdâmı mümkün bulunan çocukların da mesâ'îsinden istifâde olunması ve ale'l-ıtlâk amelenin muhtâcînden tedârükü.

4- Amele yevmiyyesinin lüzûm görülen mahallerde iki üç günde bir ve nihâyet her yerde her hafta nihâyetinde muntazaman te'diye ve tevzî'i lâzımdır.

5- İşbu telgrafnâmenin vürûdunda nerelerde kaç amele istihdâmı sûretiyle ne mikdâr yol inşââtı açıldığı ve ameleye kaç kuruş yevmiyye verilmekde bulunduğu bildirilecek ve her ay nihâyetinde o ay içinde kaç nefer amele çalışdırıldığı ve yapılan yol ile tevzî' olunan para mikdârının neden ibâret bulunduğu ayrıca iş'âr olunacakdır.

6- Büdceleri şimdiye kadar tasdîk-i âlîye arz olunamayan ve derdest-i tedkīk bulunan vilâyetlerde işbu yol inşââtı ve sarfiyâtının geçen sene büdcesindeki tertîb-i mahsûsundan bi'l-âhere yeni sene büdcesinden mahsûbu icrâ olunmak üzere avans sûretiyle icrâsı mümkündür.

7- İşbu sarfiyâtın icrâsı için fasıl ve mâdde unvânlarının tebdîline ve bir kısım tahsîsâtın nakline lüzûm hâsıl olduğu takdîrde karârnâmesi istihsâl veyahud henüz tasdîk-i âlîye arz edilemeyen büdcelerde ta'dîlât-ı lâzıme îfâ kılınmak üzere İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu'nun mâdde-i mahsûsasına tevfîkan encümen mazbatalarının müsta'celen irsâli.

8- Gerek diğer hidemât-ı mahalliyeyi sekteden gerek maâş te'diyâtını te'ehhürden vikāye için darlık mıntıkasına dâhil olmayan aksâm ile şehirlerde yol mükellefiyet-i nakdiyyesi tahsîlâtına ve mâliyedeki matlûbâtımızın günü gününe ahzına gayret olunması [1]927-[1]928 seneleri tahsîlâtından idâre-i husûsiyyeye âid mebâliğin tesviyesinde müşkilât gösteren Mâliye me'mûrları isimlerinin iş'ârı ve mâl sandıklarında hâliyeden sâbıkadan olan

مطلوباتکزك ده مالیه وکالتندن محللرینه تبلیغات ویا معاونت نقدیه ایفاسنه اساس اولمق اوزره انباسی مطلوبدر .

9 — قونیه ، آقسرای ، قیرشهری ، یوزغاد ، آفیون، اسکیشهر وآنقره ولایتلرینه یازلمش ومعلومات اولمق اوزره باش وکالت جلیله‌یه مالیه ، نافعه واقتصاد وکالت جلیله‌لرینه عرض اولنمشدر.

matlûbâtınızın da Mâliye Vekâleti'nden mahallerine teblîgāt veya mu'âvenet-i nakdiyye îfâsına esâs olmak üzere inbâsı matlûbdur.

9- Konya, Akşaray, Kırşehri, Yozgad, Afyon, Eskişehir ve Ankara vilâyetlerine yazılmış ve ma'lûmât olmak üzere Başvekâlet-i Celîle'ye, Mâliye, Nâfia ve İktisâd Vekâlet-i Celîlelerine arz olunmuşdur.

فهرست

رسمی قسم

تعیینلر

صحیفه نومروسی

1 — داخلیه ، امنیت عمومیه

2 — اسکان

قرارنامه‌لر

4 — آنقره قضالرندن بعض کویلرك فکنه و دیکر بعض قضالره ربط و الحاقنه دائر

5 — آنقره‌یه تابع بعض ناحیه و قریه‌لرك دیکر ولایتلره ربطنه دائر

شورای دولت قرارلری

6 — معاش ایله مستخدم شهرامانتلری و بلدیه مأمورلرینك مأمورین دولتدن اولدقلرینه دائر

7 — انضباط قومیسیونلرنجه اتفاق ویا اکثریتله متخذ قرارلرك وکالت مقامی طرفندن تغییرینك مأمورین قانونك صریح و قطعی حکملرینه مخالف بولوندیغی حقنده

تعمیملر

9 — قوانین و نظاماتك تمامیله تطبیقی حقنده

10 — تلغرافنامه‌لرك طرز تحریری حقنده

10 — 1239 نومرولو قانونك برنجی ماده‌سنده‌کی کیلونك سهوا کیله یازلدیغنه دائر

11 — اداره مجموعه‌سی حقنده

11 — گوربوز تورك چوجغی مجموعه‌سی حقنده

12 — حمایهٔ اطفال روزه‌تلری حقنده

Fihrist

Resmî Kısım

Ta'yînler

Sahîfe numarası	
1	Dâhiliye, Emniyet-i Umûmiyye
2	İskân

Karârnâmeler

4	Ankara kazâlarından bazı köylerin fekkine ve diğer bazı kazalara rabt ve ilhâkına dâir
5	Ankara'ya tâbi' bazı nâhiye ve karyelerin diğer vilâyetlere rabtına dâir

Şûrâ-yı Devlet karârları

6	Maâş ile müstahdem şehremânetleri ve belediye me'mûrlarının me'mûrîn-i devletden olduklarına dâir
7	İnzibât komisyonlarınca ittifâk veya ekseriyetle müttehaz karârların vekâlet makāmı tarafından tağyîrinin Me'mûrîn Kānûnu'nun sarîh ve kat'î hükümlerine muhâlif bulunduğu hakkında

Ta'mîmler

9	Kavânîn ve nizâmâtın tamâmî-i tatbîki hakkında
10	Telgrafnâmelerin tarz-ı tahrîri hakkında
10	1239 numaralı kānûnun birinci mâddesindeki kilonun sehven kîle yazıldığına dâir
11	İdâre Mecmû'ası hakkında
11	Gürbüz Türk Çocuğu Mecmû'ası hakkında
12	Himâye-i Etfâl rozetleri hakkında

صحیفه نومروسی

12 — مأمورین قانونك شهراماتی و بلدیه مأمورلرینه‌ده شامل اولدیغنه دائر شورای دولت قراری صورتنك کوندرلدیکنه دائر
13 — تابعیت معاملاتندن آلنه‌جق خرجلره دائر 1260 نومرولی قانون وصور تطبیقیه‌سنی مبین تعلیماتنامه‌نك مطبوع نسخه‌لرینك کوندرلدیکنه دائر .
18 — تلغراف نومرولرینك یازی ایله یازیلماسی حقنده
18 — شورای دولته کوندریله‌جك مدافعه‌نامه‌لرك ایکیشر نسخه اوله‌رق کوندرلمسی حقنده
19 — طازقیری ناحیه‌سنك اسمی حقنده
20 — اوطومبیللر حقنده
22 — بلدیه ویرکی ورسملرینك یکرمنجی ماده‌سنك تطبیقاتی حقنده
23 — ادارهٔ خصوصیه معاشاتنك صورت تسویه‌سی حقنده
25 — تورکیه تابعیتنی قبول ایده‌ن اشخاص حقنده
26 — مملکتمزه کلن یوغوسلاویا تبعه‌سی حقنده
27 — 1331 نومرولو قانون حقنده
29 — عقدنامه ابراز ایدن اشخاصك محکمه‌یه سوق ایدلمه‌لری حقنده
29 — آیلق و اوج آیلق جدوللرك کوندرلمسنه دائر .

وکیل بك افندینك نطقلری

30 — داخلیه وکیلی شکری قایا بك افندی طرفندن قونیه ژاندارمه مکتبنده واستانبول پولیس مکتبنده ایراد اولونان نطق

غیر رسمی قسم

32 — ده‌موقراسی وعوامل مخصوصه‌سی «علی سیدی»
38 — ادارهٔ عمومیهٔ ولایات قانونك مأخذلری ، «عاطف»
45 — فرانسه داخلیه نظارتنك 1928 سنه‌سی مرکز تشکیلاتی «اکرم»

قسم مخصوص

62 — دارلق منطقه‌سنده‌کی چفتجیلرك صیقنتیسنی تهوین وکله‌جك سنه استحصالاتنی تأمین ایچین هیئت وکیله طرفندن قبول اولونان قرارنامه
66 — داخلیه وکیلی شکری قایا بك افندینك قوراقاق قوردقاق حقنده‌کی راپورلری
88 — داخلیه وکالتندن قورافاق ساحه‌سنده‌کی ولایتلره یازیلان تلغراف

Sahîfe numarası	
12	Me'mûrîn Kānûnu'nun şehremâneti ve belediye me'mûrlarına da şâmil olduğuna dâir Şûrâ-yı Devlet karârı sûretinin gönderildiğine dâir
13	Tâbi'iyet mu'âmelâtından alınacak harclara dâir 1260 numaralı kānûn ve suver-i tatbîkiyyesini mübeyyin ta'lîmâtnâmenin matbû' nüshalarının gönderildiğine dâir
18	Telgraf numaralarının yazı ile yazılması hakkında
18	Şûrâ-yı Devlet'e gönderilecek müdâfa'anâmelerin ikişer nüsha olarak gönderilmesi hakkında
19	Dazkırı Nâhiyesi'nin ismi hakkında
20	Otomobiller hakkında
22	Belediye vergi ve resmlerinin yirminci mâddesinin tatbîkātı hakkında
23	İdâre-i husûsiyye maâşâtının sûret-i tesviyesi hakkında
25	Türkiye tâbi'iyetini kabûl eden eşhâs hakkında
26	Memleketimize gelen Yoguslavya teba'ası hakkında
27	1331 numaralı kānûn hakkında
29	Akidnâme ibrâz eden eşhâsın mahkemeye sevk edilmemeleri hakkında
29	Aylık ve üç aylık cedvellerin gönderilmesine dâir

Vekîl beyefendinin nutukları

30	Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya Beyefendi tarafından Konya Jandarma Mektebi'nde ve İstanbul Polis Mektebi'nde îrâd olunan nutuk

Gayr-ı resmî kısım

32	Demokrası ve avâmil-i mahsûsası, Ali Seydi
38	İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Kānûnu'nun me'hazları, Atıf
45	Fransa Dâhiliye Nezâreti'nin 1928 senesi merkez teşkîlâtı, Ekrem

Kısm-ı mahsûs

62	Darlık mıntıkasındaki çiftçilerin sıkıntısını tehvîn ve gelecek sene istihsâlâtını te'mîn için Hey'et-i Vekîle tarafından kabûl olunan karârnâme
66	Dâhiliye Vekîli Şükrü Kaya Beyefendi'nin kuraklık hakkındaki raporları
88	Dâhiliye Vekâleti'nden kuraklık sahasındaki vilâyetlere yazılan telgraf

مجموعه‌یه عائد خصوصات ایچین داخلیه وکالتی ادارهٔ عمومیهٔ ولایات
مدیریت عمومیه‌سنه مراجعت اولنمیدر

Mecmû'aya âid husûsât için Dâhiliye Vekâleti İdâre-i Umûmiyye-i Vilâyât Müdüriyet-i Umûmiyyesi'ne mürâca'at olunmalıdır.

ADRES